

ZDRAVO KRALJICE

A. MILANI — FRA S. PETROV

ŠIBENIK 1941

Sveć. ARTUR MILANI

Kratak pučki tumač molitve

ZDRAVO KRALJICE

razdijeljen na pojedine dane

MJESECA SVIBNJA

za

KRŠĆANSKE I REDOVNIČKE OBITELJI
VJERSKE ŠKOLE I ZABAVIŠTA
KATOLIČKA UDRUŽENJA I UZGOJNE ZAVODE

S NOVIM NIZOM
NAJBIRANIJIH PRIMJERA

---

s talijanskoga preveo
Fra STANKO PETROV

ŠIBENIK
» Izdavačka Tiskara »Kačić«
1941

Ova je knjižica vrlo zgodna kao nagrada u Vjerskim školama i u katehetskim natječajima i kao dar za Krizmu i prvu Pričest.

—o—

Pokoravajući se odlukama Sv. Otaca Papa, izjavljujemo, da se događajima koji se donose u ovoj knjizi ne misli pridavati veća vjerodostojnost od čisto ljudske i povijesne.

—o—

Knjižicu sam pregledao i smatram je vrlo zgodnim priručnikom za mjesec svibanj. Živo je preporučujem svima, osobito u ovoj svetoj godini našega hrvatskoga naroda.

Zagreb, 19. II. 1941.

Fra Ante Antić

MOŽE SE TISKATI

Zagreb, 21. veljače 1941.

O. Petar Grabić
provincijal

Br. 1283

IMPRIMATUR. (Neka se tiska)

Biskupski Ordinarijat.

Šibenik, 12. III. 1941.

† *Fr. Jeronim*
biskup

PREDGOVOR

Ovaj kratki pučki tumač molitve Zdravo Kraljice, izrađen pod vodstvom sv. Alfonsa Marije pl. Liguorija, onoga velikoga apostola pobožnosti prema Blaženoj Djevici Mariji, ne kani iznositi novih i nepoznatih stvari; nego ide jedino za tim, da pruži svima onima koji ne mogu prisustvovati pobožnostima mjeseca svibnja, a osobito ženskoj mladeži, dobru duhovnu hranu i lagano sredstvo, da i kod kuće vrše ovu pobožnost, koja je tako draga kršćanskomu puku.

U tu svrhu bit će dosta, ako sam ili u društvu sa svojim ukućanima pročitaš razmatranje određeno za svaki pojedini dan u mjesecu. A tko bude htio ovoj pobožnosti dati nešto više svečanosti, može nakititi cvijećem Gospin oltarić, zapaliti na njemu koju svjećicu, prije čitanja izmoliti Krunicu ili Li-

tanije, prema tome koliko bude imao vremena i bude ga poticala njegova pobožnost. To će biti lijep način, kojim ćemo počastiti našu nebesku Majku i privući na se i naše mile njezinu materinsku zaštitu.

Primjerima, odabranim pomnjivo između najljepših i najprivlačljivijih, koji prate svako razmatranje, posvetili smo osobitu brigu, jer smo uvjereni, da spasonosno djeluju na svačiju dušu, a osobito na mladenačke duše.

— U ovom hrvatskom izdanju primjeri su uzeti iz VI. talijanskoga (Vicenza 1939.), ali ne svi: oni na danima 5., 6. i 7. uzeti su iz I. sveska knjižice istoga Pisca Cuor di Madre *(Majčino Srce; Vicenza 1936.); na danima 29. i 30. iz II. sveska (Vicenza 1936.); na danima 1., 2., 3., 8., 9., 13., 18., 25., 26., 27. i 28. iz III. sveska (Vicenza 1939.). —*

Neka Blažena Djevica blagoslovi ovaj skromni rad. Neka blagoslovi sve one, koji će po ovim stranicama razmatrati o njezinoj slavi i njezinom divnom milosrđu. Neka na osobiti način blagoslovi sve one, koji će iz ljubavi prema njoj pomoći, da se ova knjižica što više proširi po kršćanskim obiteljima, i tako će steći osobito pravo na Marijinu zaštitu: »KOJI BUDU ŠIRILI POBOŽNOST PREMA MENI, ZASTALNO ĆE IMATI ŽIVOT VJEČNI.«

UVOD

1. svibnja

1. — Svibanj je, bez sumnje, najljepši, najdivniji mjesec u godini. Zar ne vidite, kako se sva priroda budi na nov život? Nebo postaje bistrije, sunce sjajnije, zrak čistiji, brežuljci milovidniji. Ptice veselo lete s grane na granu puneći zrak svojim cvrkutom, dok bezbrojni cvjetići najljepših boja, najnježnijih latica, najugodnijega mirisa šaraju zelenilo polja i livada. Sve je to sama jedna pjesma slave i hvale, koja se diže sa zemlje k nebu.

Pravedno je, dužnost je, da i mi, razumni stvorovi, sudjelujemo u ovome slavlju prirode i, dok cvijeće otvara svoje mirisne čaške da mirisom napune zrak, otvorimo i mi svoje srce, da se iz njega digne pjesma našega udivljenja i naše hvale najčistijoj, najsvetijoj, najslađoj, najljubeznijoj između

svih stvorova. Onoj, koja je bila uzdignuta na uzvišeno dostojanstvo *Majke Božje* i koju je Isus Krist s Križa postavio *Majkom* svih otkupljenih. Onoj, koja nas ljubi kao svoju dragu djecu najgorljivijom ljubavlju. Onoj, koja sjedi na najvišemu rajskom prijestolju, ovjenčana besmrtnom slavom i okrunjena za Kraljicu neba i Kraljicu zemlje. Svi se natječu da je časte, da pjevaju njezine hvale, da veličaju njezine veličine, da joj pokažu svoju ljubav, a mi sami da budemo nehajni? Ne, nipošto; nego ćemo svake večeri dolaziti ovamo pred njezine noge, da joj prinesemo svoje poklone, da ujedno razmišljamo onu dirljivu molitvu: *Zdravo Kraljice*. Ona je sva kao skladna pjesma, kao vruć uzdah, kao pouzdano predanje zaljubljene duše u naručje Marijino.

2. — Iz svakoga kraja zemlje, od sjevernih ledova do ugrijana pustinjskoga pijeska, od ponosnih bazilika do siromašnih kapelica pokrivenih slamom, gdje god se diže Isukrstov Križ, ori se zanosni pozdrav: *Salve Regina! Zdravo Kraljice!* Strasti bjesne, svijet nas mami svojim vabljenjem, sotona nam sa svake strane postavlja svoje zasjede, da nas zaplete u svoje paklene kolobare, a duša potištena, klonula, grižnjom rastrgana, tjeskobno dršće, htjela bi se dignuti iz blata i opet podiže svoj krik: *Zdravo Kraljice, Majko Milosrđa!*

Nebo se naoblačilo, pljušti oluja, a kukavna lađica naše duše u opasnosti je, da je potope valovi. Ali gle, pokazuje se *Zvijezda mora*, i stišavaju se valovi, vraća se vedrina: »*O Živote, Slasti i Ufanje naše, zdravo!*« — Bijedni izgnanici, daleko od svoje domovine, očiju podbuhlih od suza, ponavljamo: »*K tebi vapijemo prognani sinovi Evini. K tebi uzdišemo tugujući i plačući u ovoj suznoj dolini.*« — Izmučenima i pritisnutima od tolikih nevolja, treba nam nekoga, tko će se za nas zauzeti; tko će se smilovati na naše jauke; tko će utrti naše suze i povesti nas bez bojazni u rajsku luku, pa joj zato govorimo: »*Svrni, dakle, Odvjetnice naša, one svoje milostive oči na nas, te nam poslije ovoga progona pokaži Isusa, blagosloveni plod utrobe svoje!*« — Ali bijednih li nas, tko nam jamči, da će naša molitva biti uslišana? Tvoje Srce, o Marijo, koje je sama blagost, dobrota i slatkost: »*O blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo!*«

Tko bi mogao iskazati, kolika li je božanska moć ove molitve, da nas ohrabri u svim kušnjama i tjeskobama života i učini nas neustrašivima i pred strahotama smrti?

Čita se, da je za vrijeme strahovlade u Parizu šesnaest karmelićanka čamilo u tamnici očekujući smrtnu osudu. Čim su im javili, da su osuđene na smrt, zapjevaše s ve-

likim veseljem *Magnificat* — *Veličaj, dušo moja, Gospodina*, a onda *Zdravo Kraljice*, i nastaviše pjevati i putem i na samome stratištu, sve dok nisu, jedna za drugom, ostavile svoju glavu pod sjekirom. Tek onda, kad je i opatica prignula glavu, prestadoše zvukovi molitve *Zdravo Kraljice*, kao da je s njezinom dušom i pjesma odletjela u nebo.

A 17. svibnja 1906. Pijo X. uzdizao je neustrašljive mučenice vjere na čast oltara.

Razmišljat ćemo, dakle, ovoga mjeseca što je najbolje napisao o ovoj molitvi onaj veliki štovatelj Blažene Djevice Marije sveti Alfons Marija pl. Liguori, da bismo raspalili u svojim srcima najnježniju pobožnost i najslađe pouzdanje prema našoj dragoj nebeskoj Majci, koja svim svojim štovateljima ponavlja ono utješno obećanje: — *Koji me štuju, imat će život vječni.*

— *Učini me dostojnim, da te hvalim, o Djevice presveta.*

— *Daj mi jakosti protiv tvojih neprijatelja.*

Molitva

O moja slatka Majko Marijo, već od ove prve večeri osjećam, kako me ljubezno privlači tvoja dobrota, da u Te postavim sve svoje pouzdanje. Daj učini me dostojnim da slušam slatka nadahnuća, koja ćeš ti dan po

dan činiti da se jave u mome srcu, dok budem razmatrao tvoju slavu i bogatstvo milosti i milosrđa, koje ti tako blagodarno izlijevaš na svoje štovatelje, da bi ovaj lijepi mjesec mogao za me biti početak boljega života. Amen.

ROMAN JEDNOGA ZVANJA

Događaj što ga pripovijedamo, a koji sasvim sliči na kakav roman, u stvari je povijesna istina, kako se može vidjeti u djelu štampanom god. 1931. u Lionu, koje pripovijeda o proročanstvima svetoga Župnika iz Arsa.

Godine 1852. neki Ivan Kaptje (Captier) već je dvije godine bio pitomac u velikom Sjemeništu u Otenu (Autun u Francuskoj), kadli ga iznenada zadesi teška živčana bolest, i nije mogao prisustvovati nijednoj javnoj priredbi, pa ga Poglavari poslaše kući, jer ga u takovu stanju nikako nisu smjeli pripustiti na sveto ređenje.

Njegova majka, vrlo žalosna radi toga, povede sina u Ars, da čuje savjet onoga svetoga Župnika.

On prije nije bio nikada vidio mladića; ipak, čim ga ugleda kako ulazi u sakristiju, reče mu do tri puta:

— *Prijatelju, vi ćete biti svećenik i redovnik.*

— *Ali kojega Reda, molim vas?* — zapita mladić smeten i začuđen.

— *Toga Reda, moj prijatelju, još nema.*

I otpusti ga s riječima:

— *Da, da, Bog će vas blagosloviti!*

Dvije godine kasnije primiše mladića u Treći školski red sv. Dominika; ali u njemu nije mogao ostati radi svoje bolesti.

Smućen radi toga neuspjeha povrati se Svecu, koji mu reče:

— *Vi ćete biti svećenik... Neka vas zapreke ne smućuju... Gospa će se sama za to pobrinuti.*

— *Ali treba li da prije ozdravim?*

— *Ne, ne; sveto ređenje bit će vaš lijek.*

— *Svi mi kažu, da u ovome stanju ne bih mogao biti ređen.*

— *Naći ćete nekoga, moj sinko, koji će vas razumjeti, jednoga stranca, koji će ukloniti sve zapreke.*

Lijepa obećanja, ali hoće li se ispuniti?

Da postigne svoj cilj, mladić odluči poći u Rim, u nadi, da bi ondje mogao dobiti što nije mogao postići u svojoj biskupiji. Kardinal Kađáno (Cagiano), kojemu se bio obratio, mogao je samo da mu dade preporučno pismo za svoga prijatelja Đustinijanija (Giustiniani), biskupa na otoku Hiju (Chio), u Egejskom moru, da ga uzme u svoju biskupiju. Ali ni taj pokušaj nije uspio, pa se on vrati u Francusku.

— Vi ćete biti svećenik... Neka vas zapreke ne smućuju... Gospa će se sama za to pobrinuti.

Godine 1857. pođe opet u Ars, gdje nađe Sveca uvijek najbolje raspoložena:

— *Vi ćete biti svećenik, Gospa će sve učiniti. Počnite odmah sada zahvaljivati Bogu.*

Tada odluči poći u Lion i prikazati se u zavodu Marista. Ni ovaj pokušaj nije uspio, sve radi njegove bolesti.

Po savjetu arskoga Župnika vrati se u Rim i ovoga puta bio je tako sretan, da je bio primljen u privatnu audijenciju od Pija IX, koji kad ču za sve njegove zgode i nezgode i za proročanstva arskoga Župnika, svjetova mu, da se vrati u sjemenište u Otenu, u njegovoj biskupiji. Novi neuspjeh. Poglavari ga nisu mogli primiti. Sad je već bilo i previše! Izgubivši nadu, da će ikad postići željeni cilj, izgubi i svako pouzdanje u proročanstva arskoga Župnika.

Da sve zaboravi, ukrca se ovoga puta za Carigrad, gdje se nadao naći koje zaposljenje kao učitelj engleskoga jezika, koji je poznavao vrlo dobro. Kad je onamo stigao, malodušan, gotovo ozlovoljen, napokon je došao do toga, da je jedva vršio i najglavnije dužnosti kršćanskoga života.

O tome ne pisa ništa svojoj majci, koja pođe po drugi put da se izjada arskomu Župniku.

— *Nastojte, da se vrati* — reče joj on bez okolišanja. — *Ondje mu nije dobro.*

Majka javi sinu Župnikovu izričitu želju.

Odgovor što ga je primila bio je odjek ojađena srca:

— *Ah! savjeti samozvanoga proroka; poznam ih ja po iskustvu! Nije li on jedini krivac mojih prošlih jada, jer me je tako sigurno uvjeravao, da ću postati svećenik, pa me je činio potrošiti svu silu novaca i tako upropastiti moju budućnost? Arski Svetac prevario se baš da valja, i to je sve! Ne govorimo više o tome!...*

On je dalje živio u Carigradu, gdje je stekao mnogo prijatelja i imao veza ne samo s katolicima, nego i s raskolnicima i muslimanima. Upoznao se i s austrijskim konzulom, nekim raskolnikom, koji se bavio spiritizmom. Taj mu iznenada reče jednoga dana:

— *Duhovi su mi kazali, da među nama dvojicom više nema nikakove veze, jer mi rekoše, da ćete postati svećenik i redovnik!...*

Ovaj čudni slučaj vrlo ga smuti. A ako je Župnik ipak rekao istinu? I tako se on jednoga lijepoga dana vrati u Francusku.

Sveca nije više bilo na ovoj zemlji, i on je opet podučavao, da uzmogne preživjeti.

Nekoga dana čų za novu redovničku družbu osnovanu u Isudenu (Issoudun), koje

još nije bilo u doba poznatoga Svečeva proročanstva. Da nije to ona njegova? Osjeti, kako mu se budi čežnja za njegovim starim idealima; pisa poglavaru družbe, da ga primi, a on mu odgovori ponešto uvijeno, ali ga ne odbi. Primti će ga, reče, uz uvjet, da ne misli na svete Redove. Iako nezadovoljan s tim odgovorom, uđe ipak u novu družbu i nastavi sa svojim poslom predavanja engleskoga jezika.

U prosincu 1873. nadbiskup Toronta, u Kanadi, putujući u Rim prođe preko Francuske, da pohodi novu družbu. Prikazaše mu i našega profesora engleskoga jezika, pa kad ču za sve njegove neuspjehe, obeća, da će se u Rimu zauzeti za nj.

Kad se vrati, javi mu nenadanu vijest, da je govorio o njemu s Papom, koji mu je dao sva potrebna ovlaštenja, i da će ga on sam rediti za svećenika.

Ta vijest, lako je shvatiti, napuni našega profesora neiskazanim čuđenjem i radošću.

Čas prorečen od arskoga Župnika bio je kucnuo: *Vi ćete biti svećenik i redovnik ... u Redu, kojega još nema ... naći ćete nekoga stranca, koji će vas razumjeti ... i koji će ukloniti sve zapreke ... Ređenje bit će vaš lijek ... Gospa će sve učiniti!*

Tako se je proročanstvo, preko svakoga ljudskoga očekivanja, potpuno ispunilo. Go-

spa je znala, uza sve nesavladljive poteškoće, nadvladati sve zapreke i dovesti svoga štićenika do svećeničkoga dostojanstva, ozdravivši ga onaj isti dan od bolesti, koja ga je dotada toliko mučila.

Ah! kako li je zaista svemoguć Marijin zagovor!

*

* *

P o b o ž n i u z d a h : *Hvalite Mariju, o jezici vjerni!*

Ti moju na dušu — milosno gledni,
Presveta Marijo, — Majko svih bjednih!

D u h o v n i c v j e t i ć : Kad prolazimo ispred Gospine slike, naklonit ćemo joj se glavom govoreći: *»Zdravo Kraljice!«* — i tako ćemo činiti preko svega ovoga mjeseca.

*

* *

Nema sumnje, da je sveta Pričest najljepši način kojim možemo častiti Mariju ovoga lijepoga mjeseca; zato ćemo nastojati da pristupamo euharistijskom stolu svaki dan, ako samo uzmognemo, ili barem svake nedjelje.

2. svibnja

Kako je postala molitva Zdravo Kraljice

1. — Ova vrlo lijepa molitva, tako draga svim štovateljima Marijinim, više nego zbog dubine misli koje izrazuje, zbog one ljupke nježnosti i sinovskoga pouzdanja, koje nam udahnjuje prema našoj slatkoj nebeskoj Majci, nastala je u Crkvi vrlo davno.

Razna su mišljenja o tome, tko ju je sastavio.

Prema jednoj pripovijesti Ivana Pustinjaka, ljetopisca svetoga Bernarda, pripisivali su je upravo anđelima. Evo što kaže taj pisac: »Duboka je noć, i sv. Bernard mirno spava. Najednom ga probudi neki slatki milopoj. Napne uho i sluša. Ovije ga neki rajski dah. Diže se. Milopoj biva življi i pozivlje ga u samostansku crkvu. Povorka anđela, od zemlje do neba, pjevaju hvale Bogu i Djevici. Prestaje milopoj. Izme-

đu dvaju kerubina ukaza se u veliku sjaju Kraljica neba. Tada jedan anđeo, ljupkim glasom, ispjeva sam molitvu *Zdravo Kraljice.* Sveti Bernard, zanesen ljepotom ove molitve, upamti je i posla je Papi Eugenu III, da je odobri za svu Crkvu.

2. — Ova dražesna priča ne može biti istinita, jer se molitva *Zdravo Kraljice* pjevala u Crkvi već prije svetoga Bernarda. Danas prevladava mišljenje kardinala Bone (Bona) i drugih pisaca, koji misle, da ju je sastavio neki alemanski benediktinac iz samostana Rajhenau (Reichenau) po imenu Herman Kontrakt (Contrat, † 1054.), to jest Zgrčeni, jer su mu svi udovi još od rođenja bili iznakaženi i zgrčeni. On je bio pravo čudovište znanja: filozof, bogoslovac, zvjezdoznanac, govornik. Nije bilo te vrste ljudskoga znanja, u kojoj on nije bio pravi vještak. Između mnogo djela koja je napisao, treba spomenuti vrlo lijepe duhovne pjesme, među kojima i *Zdravo Kraljice.* On je bio i vrstan glazbenik, pa je svoje pjesme odijevao u lijepe napjeve i onda činio da ih narod uči i pjeva. Bio je vrlo pobožan Gospi, te je njezinu mogućemu zagovoru pripisivao sve svoje znanje kao i milost, da je bio oslobođen iznakaženosti svojih udova.

3. — Kad je kasnije sv. Bernard, kao Papin poslanik, bio u gradu Špajeru (Spei-

er), u Njemačkoj, i čuo u crkvi pjevati molitvu *Zdravo Kraljice*, bio je sav zanesen, pa kad su ispjevane riječi: »*te nam poslije ovoga progona pokaži Isusa, blagosloveni plod utrobe svoje*«, s kojima je onda svršavala molitva, uskliknu: »*O blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo!*«

Stih: *Učini me dostojnim, da te hvalim, Djevice Presveta; daj mi jakost protiv tvojih neprijatelja*, dodala je Crkva, i on zapravo ne pripada molitvi *Zdravo Kraljice*.

Grgur IX naredi 1229., da se u neka doba godine *Zdravo Kraljice* moli poslije božanskoga oficija, a Leon XIII, obogativši tu molitvu oproštenjem od 300 dana, naredi, da je svećenici mole svaki dan poslije svete Mise. — Pio XI povisio je oproštenje na pet godina, a tko je moli za mjesec dana, može uz obične uvjete dobiti i potpuno oproštenje.

4. — Pa dobro, tko bi mogao iskazati, koliko je obilje milosti i blagoslova prizvala s neba ova nježna molitva?!

Ona je utješila bezbrojna srca, obratila bezbroj grješnika, otela paklu bezbroj žrtava, dovela u nebo bezbroj duša.

Molimo i mi svaki dan ovu lijepu molitvu za potrebe naših obitelji u ovim tako teškim i burnim danima, kad se protiv vjere i ćudoređa urotiše toliki neprijatelji; molimo je za potrebe Crkve, da se posvuda ra-

širi Božje kraljevstvo; molimo je za potrebe društva, protiv kojega je sotona, s nečuvenim bijesom, digla sve svoje šegrte, da bi ga opet strovalila u strahote barbarstva i poganstva; molimo je za sebe, osobito kad uzbjesni napast, i uvjerit ćemo se na svoje oči, koliko je dobra i velikodušna naša nebeska Majka prema onima, koji se ovom molitvom utječu njezinu moćnom zagovoru.

Molitva

O Presveta Djevice, često ću ponavljati ovoga mjeseca tebi posvećena lijepu i dirljivu molitvu, koju si bez sumnje ti sama nadahnula tvomu velikom štovatelju. Doći ću često ovamo k tvojim nogama, da izlijem tegobu svoga srca i primim utjehu; doći ću da ti preporučim potrebe svoje duše i primim pomoć; doći ću osobito da plačem svoje grijehe, da mi ti od svoga božanskoga Sina isprosiš oproštenje i milosrđe. Tako budi.

ZA ČETIRI ČASA

— *Pratite li me? Pazite, dakle!* — i vitez Baldi upre svoje prodirne oči u lice Marka Fulvija, novoga natjecatelja za putnika-povjerenika tvrtke Baldi i D., vrlo važne trgovačke kuće.

— *Ne gubim jednoga slovca, gospodine ravnatelju.*

— Dakle, čim stignete u Ćitanova (Cittanova), *točno u 9 i pô, odmah se požurite u tvrtku Mori. Znam iz pouzdana izvora, da ćemo moći dobiti narudžbu za 10.000 lira po prilici, ako vi budete ondje na vrijeme: između 9 i pô i 10 sati. Jasno?...*

— Potpuno, od 9 i pô do 10.

— Pazite, znate! Naše su cijene stalne, kako stoji u svesku uzoraka, tako da zavisi samo o vašoj hitrini, da li ćemo dobiti ili ne ovu važnu narudžbu.

— Pouzdajte se u mene, viteže.

— Dobro je. Sa zgodom, trknite poslije do tvrtke Ćeski (Ceschi). *To bi za nas bila vrlo dobra mušterija! Ali dosada nijednomu od mojih putnika nije pošlo za rukom da s njome započne poslovne veze.*

— Ne sumnjajte: nadam se da ću uspjeti!

Vitez se opet nadvi nad sto, dok je mladić brzo izišao.

*

* *

Teška nesreća bila je bacila Marka Fulvija, u njegovoj petnaestoj godini i još prije tri mjeseca učenika gimnazije, na mučnu brigu za svakidašnji kruh: očeva smrt.

Tih dana, predan Božjoj volji, osjeti se čovjekom, pa prekinuvši nauke dade se odmah na traženje kakova zaposljenja. Tra-

— Zar vi mislite, da našoj tvrtci treba molitava i prenemaganja? . . .

žio je, kucao desno i lijevo, preporučivao se: ono malo prištednje se topilo, a devetnice s majkom i sestrama slijedile jedna za drugom, kadli mu dođe ponuda od tvrtke viteza Baldija, da stupi na kušnju kao putnik u njegovu tvrtku.

Taj posao bio je za nj ne samo nov, nego i osobito težak; ali Bog će mu pomoći.

Ta misao davala mu je pouzdanja, dok ga je vlak nosio u Ćitanovu, gdje je stigao točno u 9 i pô.

Marko nije gubio vremena i brzo je bio u glavnoj ulici, gdje mu pokazaše tamo u dnu spremišta tvrtke Mori, deset časa puta najviše. Tu blizu neka crkva rastvorenih vrata širila je miris ruža i tamjana.

Naš se mladić ustavi i pogleda u sat: 9 i 35. Bila je svetkovina Pompejske Gospe. Zašto ne bi pošao za tri minuta pred Gospin oltar, da se pomoli? Pače i da zapali svijeću za dobar uspjeh svojih poslova?

On je bio na kušnji, pa i najmanja omaška ili neuspjeh mogli su ga opet baciti u nezaposlenost. Uđe, uze svijeću sa strane oltara i položi svoj darak. Zatim je zapali i pobožno izmoli jednu deseticu sv. Ružarja.

Četiri časa kasnije izišao je iz crkve i domalo stigao svome cilju.

Neki mladić izlazio je upravo u tom času iz kuće Mori i nosio pod pazuhom sve-

zak s uzorcima. On pozdravi Marka, kako je to običaj među ljudima istoga zanata.

— *Znate li, je li kod kuće gospodin Mori?* — zapita ovaj odvraćajući na pozdrav.

— *Jest, ovdje je u uredu.*

— *Hvala!* — i uđe. Neka uzrujanost mu je potresala rukom, dok je okretao ručku na vratima... Stari Mori pogleda iskaznicu, koju mu je pružio, i reče:

— *Ah! vi ste povjerenik kuće Baldi? Upravo mi je žao, ali sam svoju narudžbu već izručio putniku tvrtke Efati* (Effati), *koji je ovaj tren izišao.*

— *Ah! onaj gospodin...* — jedva promuca Marko.

— *Susreli ste ga?... toliko bolje. Sad vidite, da...*

— *A zar ne biste ipak imali štogod i za našu tvrtku?* — šanu Marko smeten.

— *Došli ste prekasno. Ja nisam bio siguran, da će vas Baldi poslati. Sad je stvar gotova. Dobar dan!*

Kako je izišao i kako je sišao niz one tri stepenice na ulicu, Marko nije ni sam znao; dolazilo mu je da poludi. On, povjerenik *na kušnji*, pustio je, da mu uteče narudžba od deset tisuća lira! Kako će doći pred viteza? Što će mu reći? I onda pomisli na svoju svijeću, koja gori pred Gospinim

oltarom, s nekom gorkošću: *za sama četiri časa!... četiri časa molitve!...*

Ali onda se snađe i malko suzbije malodušnost. Imao je još i drugih poslova. Osobito je trebalo pokušati sreću kod tvrtke Ćeski (Ceschi), koja je ondje, u knjižici naručaba, imala zabilježeno samo ime.

I zaista, vidio je ravnatelja, čovjeka poslovna i od malo riječi, koji je pregledao svezak uzoraka te se činilo, da je dobro djelovao na nj, i koji mu dade malu narudžbu za dvjesta lira po prilici. Bilo je malo. Ali nije bilo loše, jer je probijalo led među dvjema tvrtkama.

Onaj četvrt sata pred vitezom Baldijem lakše je zamisliti nego ga opisati. Marko nije mogao premučati onaj svoj pohod u crkvi, kad je ravnatelj svakako htio znati, da se nije negdje zabavio. Ali je istakao, da je on kod tvrtke Mori bio u određeno doba, mnogo prije deset sati.

— *Ja sam s vama vrlo nezadovoljan, Fulvi. Nemarnost je vrlo blaga riječ za vaše vladanje. Ama kako? Zar vi mislite, da našoj tvrtci treba molitava i prenemaganja?... Poslovi su poslovi, gospodine moj!*

— *Ali oprostite, sama četiri časa!... Tko je mogao predvidjeti?*

— *Ja još nipošto nisam odredio zadržati vas u službi. No ni ne otpuštam vas još.*

Vidjet ćemo kasnije, u budućim sedmicama. Ne žalite truda...

Mladić je slijedećih dana radio izvanredno mnogo i s dobrim uspjehom. Moglo se gotovo pomišljati, da je njegova prva omaška zaboravljena.

Jedne večeri vraćajući se vlakom, uđe u razgovor s nekim drugim trgovcem.

— *Jeste li čuli o propasti kuće Mori? Propala je po prilici za milijun lira!*

— *Kako to?* — i Marko ga je gledao začuđen.

— *Tvrtka Mori iz Čitanove; neki moj prijatelj, namješten kod njihova odvjetnika, kazao mi je to jutros. A govorkalo se već sinoć.*

Čim je vlak stao, naš prijatelj skoči u auto i pojuri k vit. Baldiju. Ovaj ga primi sa smiješkom.

— *Već znam sve. I ja sam jutros primio izvještaj. Radi se o vrlo visokoj svoti. A ja sam ga uvažavao!... I kad pomislim, da umalo... Povlačim ono što sam vam rekao prije nekoliko dana, gospodine Fulvi. Vaš postupak spasava nam oko deset tisuća lira. Tvrtka Efati, koja mu je s velikim veseljem odmah poslala robu, bit će sada plaćena — ako bude plaćena! — stečajnom cijenom. Kao obično: deset ili pet od sto!* — i vitez prasnu u smijeh.

— *Drago mi je, da niste vi nastradali, viteže. Možda me je onoga jutra Blažena Djevica baš naumice zaustavila, da tako dođem poslije onoga drugoga... Ja sam sebi uvijek govorio, da će sve dobro svršiti.*

— *Dobro? To je premalo rečeno, mladiću* — i, čudna stvar, vitez se nije podrugljivo nasmiješio, kad je čuo ono sveto Ime.

— *Pogledajte ovamo* — i uzevši s pisaćega stola natipkano pismo pruži ga našemu prijatelju: — *Što kažete na to?*

A ovaj širom raštvorenih očiju stane čitati:

Gospodine Baldi, u vezi s narudžbom predanom prije malo dana vašemu gosp. Fulviju, dajemo vam na znanje, da smo zadovoljni s kakvoćom i cijenama robe, koju ste nam poslali, te smo odlučili, zasada, sklopiti s vama ugovor za dobavu ove vrste robe u vrijednosti od dvanaest do petnaest tisuća lira po prilici.

Vaši Česki i D. — Čitanova

— *Česki? Dvanaest tisuća lira?* — Marko podiže oči tražeći one svoga pretpostavljenoga.

— *Što vam se čini?* — zapita opet ovaj, dok je premetao svoje knjižurine.

— *Eto; ne bih znao ni sam!... Tko je mogao predvidjeti!...* — promuca drugi sav radostan.

Ali mu je izvirala iz srca ona Svetoga Pisma: »*Blažen tko se ufa u Gospoda.*« I sad je iskusio, da je to uvijek istina, pa kad se radi i o sama četiri časa! Ali njegova radost nije imala granica, kad je pristupio k pisaćem stolu i ravnatelj mu pružio na potpis ove riječi, poslije nadnevka, u knjizi osoblja tvrtke: »*Marko Fulvi pok. Guljelma, rođen... itd... prima se kao stalni povjerenik-putnik. Mjesečna plaća lira 700 i obična provizija.*«

— *Što vam se čini, dakle?*

— *Oh! Viteže, hvala!*

I morao je pustiti, da mu stisne ruku vitez Baldi, koji je nepomično gledao s veselom srdačnošću u velike poštene oči toga katoličkoga mladića.

Ali da je Marko mogao čitati u srcu svoga pretpostavljenoga, bio bi otkrio, da je vitez Baldi, uzimajući ga u svoju tvrtku s mjesečnom plaćom od 700 lira, računao, možda još i više, i na to, da prima u svoju službu na neki način i budnu dobrotu milosrdne Djevice!

(Vijek Presvetoga Srca — Bologna)

*

* *

Pobožni uzdah: *Blagosloveno budi sveto i bezgrješno Začeće Blažene Djevice Marije, Majke Božje!*

(300 dana oproštenja)

Kad zovem te i mislim
Na tvoje Ime drago,
Tad rajsko milje blago
Svu ispunja mi grud.

Duhovni cvjetić: Izmolimo jednu deseticu sv. Ružarja s jednom Zdravo Kraljice, da isprosimo Marijinu pomoć na smrtnom času sebi i svim članovima svoje porodice.

3. svibnja

Zdravo Kraljice...

MARIJA JE NAŠA KRALJICA

1. — Nema sumnje, da je Isus Krist Kralj svemira po *naravnom* pravu, jer je Stvoritelj svega, i po *stečenom* pravu, jer nas je otkupio cijenom svoje božanske Krvi.

On je Kralj sviju, ali na osobiti način kršćana, koje je pozvao da Ga slijede, da bi ih jednoga dana učinio dionicima svoje slave u nebu.

Pa dobro, kako je Isus Kralj, Djevica Marija je Kraljica, jer kao Majka i ona je dionica sviju prava svoga božanskoga Sina.

Kad je Konstantin Veliki bio imenovan cesarom, pozva uz svoje prijestolje, uzdignutu na dostojanstvo kraljice, svoju majku Jelenu, koja, pošto je bila odbačena od Kostancija Klora, življaše u zabiti i siromaštvu u gradu Trevirima. Što je s time učinio

Konstantin? Ništa drugo nego svoju dužnost kao dobar sin. Pa dobro, to što je učinio Konstantin svojoj majci, učinio je i Isus Krist prema Mariji Presvetoj postavivši je za Kraljicu svemira.

Časna Sestra Marija Agredska, koja nam je pod nadahnućem Presvete Djevice ostavila najljepšu povijest njezina života, kaže, da je Bog bio poslao na zemlju četu od tisuću anđela, da je čuvaju, i oni su joj već odonda iskazivali sve časti, koje je zasluživala kao njihova Kraljica. Ovi su je anđeli čuvali, dok je stanovala u Hramu, pa u Nazaretu, u Betlemu, na bijegu u Egipat, za vrijeme Muke njezina božanskoga Sina, sve do konca njezina zemaljskoga življenja, da je poslije smrti slavno prenesu u nebo.

2. — Ali ako je Marija bila čašćena kao Kraljica, dok je još živjela na zemlji, koje li su joj časti iskazane u nebu poslije njezina Uznesenja? Tko bi mogao opisati, s kolikim je slavljem onoga dana bila u raju dočekana velika Majka Božja? Tko bi mogao opisati veselje svega nebeskoga dvora?

Tada joj je Presveto Trojstvo stavilo na glavu najdragocjeniju krunu što je ikada ovjenčala stvoreno čelo; tada je ona bila pozdravljena imenom *Kraljice neba i zemlje* uz klicanje anđela i svetaca.

Svojom Kraljicom pozdraviše je *anđeli* slaveći njezinu veličinu; svojom Kraljicom

pozdraviše je *patrijarsi* i *proroci* ponavljajući svoja proroštva; svojom Kraljicom pozdraviše je *apostoli* i *mučenici* prikazujući joj svoje palme; svojom Kraljicom pozdraviše je *ispovijedaoci* i *djevice* polažući pred njezine noge svoje krune; svojom Kraljicom pozdraviše je *svi sveci* padajući puni poštovanja pred njezin prijesto.

Njoj, kao Kraljici, povjerio je Bog sve rajsko blago, i ne dijeli se ovdje na zemlji nijedna milost, ako prije ne prođe preko njezinih presvetih ruku. Njezina vlast ne poznaje granica: proteže se dokle se protežu nebesa, preko granica zemalja i mora i sve do najdubljih dubina bezdanâ.

3. — Marija je naša Kraljica; naša je dužnost da joj budemo vjerni podanici osobito slušajući je i časteći.

Slušati Mariju prvi je uvjet kojim priznajemo svoju ovisnost o njoj. Kolike li slave i kolike časti za nas, što smo dvoranici tako moguće i tako ljubezne Kraljice i što smijemo vršiti njezine naredbe! A što nam drugo može Marija zapovjediti, ako ne ono što nam zapovijeda Isus? Slušati, dakle, Mariju isto je što i slušati Isusa. Molimo je, da nam oprosti, ako smo se koji put pokazali neharni i buntovni podanici ne htijući vršiti njezine naredbe, i obećajmo, da ćemo joj odsada biti ljubezni i vjerni podanici.

Častiti Mariju znači: gojiti prema njoj nježnu pobožnost; znači, uvijek se uteći njoj u svojim potrebama; znači, dostojno slaviti njezine svetkovine pristupajući s većim žarom svetim sakramentima; znači, nadasve, nastojati slijediti njezine kreposti. Sretnih li nas, ako budemo znali tako štovati našu preslatku Majku i Kraljicu!

Molitva

O presveta Djevice Marijo, o dragi kamene, koji se sav iskriš i sjaš, tko bi mogao opisati tvoju veličinu? Ti si jasnija od zore, sjajnija od sunca, čistija od anđela, svetija od serafina, slavnija od svih svetaca. Ti si zlatni kadionik, koji puni mirisom čitav raj i napunja slavom sve odabranike; ti si velika Majka Božja, vrhovna Kraljica neba i zemlje. Ja, dakle, dolazim da se utečem pod plašt tvoje zaštite, a ti me brani, čuvaj me i spasi me. Tako budi.

OBRAĆENJE VELIKOGA AMERIČKOG NOVČARA

Gospodin Đon Mudi (John Moody), koji je formalno ušao u katoličku Crkvu pri koncu 1931., jedan je od najvećih i najuvaženijih novčara Sjedinjenih Država. Sreća za nj, što je shvatio, da ima jedno pitanje neizmjerno važnije od svih novčarskih pi-

tanja, a to je spasenje duše, koja vrijedi više nego sve zlato ovoga svijeta.

On je sam ispripovjedio u jednom predavanju u baltimorskom sjemeništu svoje ne baš obično obraćenje.

Prije — kaže on — kad bih čuo, da je netko postao katolikom, obično bih ponavljao: *to se meni zaista ne će nikada dogoditi*. Ali kad je nebesko svijetlo prodrlo u njegovu dušu, priznao se pobijeđenim.

Od prirode željan znanja, on je prošao različna vjerska i filozofska shvaćanja, ali ga nijedno nije zadovoljilo ni umirilo. I priznaje sam: »Tako sam došao do 1920., kad sam morao zaključiti, da moderna filozofija nema nikakove vrijednosti. Nisam znao, u što bih vjerovao; nisam nalazio odgovora pitanju: čemu život. To je stanje do kojega dolazi većina onih, koji su malo učili i ispitivali. Čovjek se uvijek vrti u krugu i nikad ne dolazi cilju. Nesreća je osrednjega čovjeka, koji nije pravi učenjak, što se on kune na riječi učiteljâ, koje je sam sebi izabrao.«

On je proučavao različne vjere i bio je uvjeren, da ne će u njima naći onoga odgovora na svoje sumnje, koji je tražio. Ali nije povirio u katoličku istinu. Zašto? »Jer sam — kaže — imao neku prirođenu odvratnost protiv katoličke Crkve. Prešao sam

i pedesetu godinu, razočaran nad svim onim što sam okušao. Svedjerno sam tražio odgovor na pitanje o životu. I domalo sam ga imao naći.«

Godine 1927., oko polovice kolovoza, pošao je s nekim prijateljem u Beč radi nekih bankovnih posala. Jednoga jutra, samo da im prije prođe vrijeme do ručka, uđu zajedno u veličanstvenu stolnu crkvu Sv. Stjepana. Bio je petnaesti kolovoza. Crkva je bila puna svijeta i upravo je bila svečana služba Božja.

Njihova je prva misao bila, da iziđu, pa da se povrate drugi put, ali onaj val naroda poturio ih je usred crkve, i nikako nisu mogli izići.

Oko oltara bilo je mnoštvo svećenika i izvodila se divna glazba. Ni jedan ni drugi nisu još nikada bili na Misi u kojoj katoličkoj crkvi. A sada su bili opkoljeni mnoštvom svijeta i morali su ostati. Ali i kad se svijet razišao, naš novčar nije više osjećao potrebe da iziđe. Neko ganuće obuze ga svega, pa kad su na znak zvonca svi pokleknli, predloži on svomu prijatelju, da poklekni i oni. Ali onaj odgovori: »*Kako to! Poslovni ljudi kao što smo mi, pa da kleknemo na tvrdi kamen poda? Kakve li bedastoće!* — I ostaše na nogama.

Iako su oni tajanstveni obredi i glazba vrlo zanimali našega novčara, ipak je nje-

gov duh osobito zanio neki oltarić s Gospinim kipom, pred kojim su se vjernici ustavljali da mole. To je u njemu budilo neku radoznalost, koju nije umio protumačiti. Shvatio je sve, kad mu rekoše, da je onaj oltar posvećen Uznesenju Marijinu, koje se slavilo onoga dana.

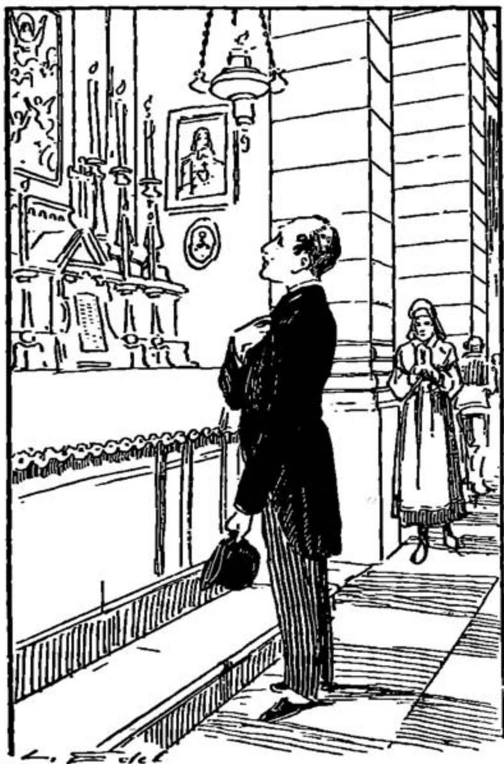
Kad je svršila služba, iziđoše. Čitav dan bili su zaokupljeni poslovima, ali podveče, ostavši sam, Mudi idući po gradu bez nekoga stalnoga cilja, nađe se opet na trgu Svetoga Stjepana. Gotovo i nehotice nešto ga gurnu u crkvu, kad je narod poslije večernjice i blagoslova izlazio van. Pođe pred oltar Blažene Djevice, koji je još bio rasvijetljen i koji je jutros učinio na njega toliki utisak. Neki vjernici dolazili su i odlazili pokleknuvši, dok su se malo pomalo gasile svijeće po crkvi, no još uvijek su gorjele one na Gospinu oltaru. Večernje rumenilo prodiralo je kroz lijepa prozorska stakla napunjajući ti dušu neodređenim čuvstvom tajanstvenosti i mira.

Čas milosti i milosrđa nije više bio daleko. Ali prepustimo riječ njemu:

»Ima časova, ili sati, koji jednom dođu svima, ma koliko čovjek bio otvrdao i posvjetovnjačen. Tada ga spopane strašna tajna života, koja ga osvoji pa ga i na molitvu potiče; probudi u njemu nešto što je drije-

malo, goni njegovu dušu, da prosi svijetla, vodstva, pomoći. Taj je čas bio upravo onda kucnuo za me. Kad sam ja onoga kasnoga popodneva klečao na onome mjestu i promatrao sunčane zrake, one sjene, koje su se već šuljale, onaj drhtavi mali crveni plamičak pred oltarom; ili ono tiho prolaženje kojega svećenika preko svetišta i one ljude i žene, koji su ulazili i gotovo svi dolazili da kleknu pred oltarom Majke Božje, malo se pomolili i opet odlazili: tada sam i ja iskreno zamolio za svijetlo i za vodstvo.

Već je bilo dvadeset i pet godina, da sam sumnjao u opstojnost i u potrebu Boga; mislio sam kao i drugi današnji ljudi, da su sve vjere poezija i maštanija. Ali u dnu svoga srca ja sam sigurno znao — i u časovima moga zdravoga razuma morao sam to i priznati — da je ta filozofija kriva. Život ne bi značio ništa, kad ne bi imao neke svrhe, a ta se svrha mogla upoznati samo po vjeri u Boga. Ali gdje je bio taj Bog? Zašto ga nisam mogao naći? To mi je uvijek bila zagonetka i trajni uzrok mojih razočaranja. Ali za onoga razmatranja, koje je trajalo više od dva sata, osjetio sam ono što kaže Kardinal Njumen (Newman): »kad jednom čovjek, očima svoje duše i s pomoću snage Božje milosti, prepozna svoga Stvoritelja, on je prešao ekvator: ono što on tada osjeća, ne će više nikad osje-

Pođe pred oltar Blažene Djevice, koji je još bio rasvijetljen . . .

titi. On je prignuo svoja tvrda leđa i nadvladao samoga sebe.« Tada nisam znao za te riječi slavnoga kardinala, ali prije nego sam ostavio crkvu, koja se sve više umatala u sjenu, znao sam, da sam *prešao ekvator*, i iziđoh s dragocjenim uvjerenjem, da sam s pomoću Božje milosti našao svoga Boga.

Za ona tri dana što smo još ostali u Beču, išao sam rano svakoga jutra k Sv. Stjepanu, kamo me je privlačio mali Gospin oltar. Kroz dvadeset i dva sata, koliko je trajala vožnja iz Beča u Pariz, nisam mislio na drugo niti sam mogao spavati ni čitati, jer je uspomena stolne crkve Sv. Stjepana zaokupila svu moju dušu.

Ma kako se činilo čudnovato, pale su bile sve moje predrasude protiv katoličke Crkve i, premda sam još imao prevaliti mnogo puta, prije nego ću prijeći prag Crkve, već od onoga dana Uznesenja Marijina 1927. godine u meni se razvijao katolik.«

Dovle on.

Kad se povratio u Njujork, dao se na duboko proučavanje naše vjere, i četiri godine kasnije ušao je u katoličku Crkvu.

Jasno je, da je njegovo obraćenje uzbudilo sve one koji su ga poznavali, i malo kasnije primio je od nekoga svoga prijatelja bez vjere ovo pismo: *»Rekli su mi nedavno, da ste prigrlili katoličku vjeru. Dakako, ja*

to ne vjerujem. Onaj koji mi je to rekao ili je šaljivčina ili luđak. Ako nije on, onda ste ludi vi. Ja ne znam ništa o katolištvu, ali ne mogu shvatiti, da se čovjek vaše pameti može sniziti do takove smjese neznanja, licemjerstva, praznovjerja i nesmisla. Što se mene tiče, ja ne bih mogao primiti ništa, što se ne bi temeljilo na razumu i na zdravoj pameti. Ako je zaista istina što su mi rekli, onda sam uvjeren, da je vaša pamet u opadanju. Ali se kladim i o svoj posljednji dolar, da se radi ili o laži ili o šali.«

Na to pismo svoga staroga prijatelja odgovori on odmah sličnim načinom: *»Vi biste izgubili svoj posljednji dolar, jer je živa živcata istina, da sam prigrlio katoličku vjeru. Da upotrebim iste vaše riječi, ja ne bih mogao primiti ništa, što se ne bi temeljilo na razumu i na zdravoj pameti. Vaša je pamet u opadanju, jer dok priznajete, da o nekoj stvari ništa ne znate, odmah zatim tvrdite, da je ta stvar, o kojoj ne znate ništa, smjesa neznanja, licemjerstva, praznovjerja i nesmisla. To bih ja mogao očekivati od vašega prijatelja B. R., toga osla i neznalice, ali ne od vas: zašto ne biste prije nastojali vidjeti, što je to katolička vjera, i ojačati vašu oslabljelu pamet?«*

Dva dana kasnije prima ovaj brzojav: *»Pobijedili ste. Proučit ću stvar do dna.«* A

poslije nekoliko mjeseci na dnu nekoga poslovnoga pisma dodaje taj prijatelj: »*Čitam sve knjige koje ste mi poslali. Stara junačino, još ste u opasnosti da me učinite katolikom!*« Baš je istina, da je nevjera kći neznanja. Najveći učenjaci bili su i veliki vjernici.

(Iz lista *Osservatore Romano*, veljača i rujan 1932.)

Pobožni uzdah: *Zdravo Kraljice, Majko Milosrđa!*

Kraljice divna, oči ti mile
Narodu tvomu život, spas bile!

Duhovni cvjetić: Pobožno poljubi Gospinu medaljicu i reci tri Zdravomarije prije nego legneš na počinak.

4. svibnja

Zdravo Kraljice, Majko milosrđa.

MARIJA JE KRALJICA I MAJKA MILOSRĐA

1. — Presveta Đjevica je naša Kraljica, ali Kraljica puna blagosti, dobrote i samilosti prema nama, bijednim grješnicima. Zato je pozdravljamo: *Zdravo Kraljice, Majko milosrđa.*

Riječ *kraljica* znači milostivost prema siromasima, za razliku od imena *carica*, koje znači strogost i ozbiljnost. Zato kraljevi i kraljice imaju vršiti dvostruku službu: *milosrđa* i *pravice.* Milosrđa prema slabima i potrebnima, pravice prema krivcima. Ali to ne vrijedi za Mariju, koja je jedino Kraljica milosrđa, a ne pravice. Veliki pariški kancelar Ivan Gerson napisao je: *Budući da je kraljevstvo Božje kraljevstvo pravice i milosrđa, Isus je za sebe zadržao kraljevstvo*

pravice, a Mariji je prepustio ono milosrđa naredivši, da sve milosti koje silaze s neba na zemlju, imaju sve proći kroz Marijine ruke. Stoga je služba Božja suditi i kažnjavati; služba Marijina smilovati se i opraštati.

2. — Presveta Djevica vrši ovu svoju milu službu Majke i Kraljice otvarajući bezdan Božjega milosrđa komu hoće — kad hoće — i kako hoće; tako da nema grješnika koji je pao toliko, da ga njezina dobrota ne bi mogla podignuti. I ne smije nas plašiti veličanstvo i svetost ovoga uzvišenoga stvorenja, jer *koliko je viša i svetija* — kako kaže sv. Grgur — *toliko je slađa i milostivija prema grješnicima, koji hoće da se poprave, te se utječu njezinu zagovoru.*

A kao naša Majka ima ona i tako nježno i milostivo srce, da ne može podnijeti, da od nje ode nezadovoljan tko god joj se moli.

»*I kako bi ti mogla, o Marijo* — kaže joj sveti Bernard — *ne htjeti da pomogneš bijednike, kad si naša Kraljica i Majka milosrđa? Ta tko je podanik milosrđa, ako ne bijednici? Ti si Kraljica milosrđa, O Marijo, a ja grješnik najbjedniji od sviju; dakle, ako sam ja najveći od tvojih podanika, Ti treba da se za me brineš više nego za sve druge.*«

Budi, dakle, milostiva prema nama, o *Kraljice* i *Majko milosrđa*, i misli na naše spasenje. I nemoj reći, da nas ne možeš pomoći, jer Ti imaš toliku moć, da ona neizmjerno nadmašuje veličinu naših grijeha.

3. — Iz ovoga što smo rekli jasno je, koliko li razloga imamo da u nju postavimo sve naše pouzdanje, jer nema na svijetu tako bijedna čeljadeta, koje ne bi imalo dijela u neizmjernoj dobroti i samilosti, koje ona goji prema nama svima.

Recimo i još više. Komu je savjest pritisnuta strašnijim grijesima, taj pobuđuje veće smilovanje u srcu ove nježne Majke baš radi toga, što je bjedniji pa zato i potrebniji njezine pomoći.

Tako bi radio liječnik, koji bi imao mnogo bolesnika na liječenju, a jedan bi bio u skrajnjemu stanju. On bi ostavio sve druge i poletio bi k postelji ovoga, kojemu je život u teškoj opasnosti. A naša milostiva Majka neće tako učiniti?

Evo što je sama Presveta Djevica rekla nekoga dana sv. Brigiti. »Ja sam Kraljica neba i Majka milosrđa; ja sam veselje pravednika i vrata kroz koja grješnici dolaze k Bogu. I nema na zemlji grješnika tako prokleta, da bi bio lišen moga milosrđa, dok je u životu; ... nitko nije tako propao, da ne bi postigao milosrđe, ako

me pouzdano zazivlje. Mene svi nazivlju Majkom milosrđa, pa to uistinu i jesam, jer me je Božje milosrđe prema ljudima učinilo milosrdnima prema njima. Zato će biti nesretan i nesretan zauvijek u drugome životu onaj, koji dok je na ovome može se uteći meni, koja sam tako milostiva prema svima i toliko želim pomoći grješnicima, a on se — nesretnik! — meni ne utječe i gubi se.«

I tko bi ikad mogao dogledati bezdan slave i veličine koji okružuje prijestolje ove uzvišene *Kraljice*, i neiskazano bogatstvo dobrote koje se nalazi u njezinu velikodušnom Srcu Majke?!

»*Nadasve* — kliče sv. Bernard — *tko će moći izmjeriti dužinu, širinu, uzvišenost i dubinu njezina Milosrđa? Jer njegova dužina proteže se dotle, da ona pruža pomoć svima koji je zazivlju, kroz sva pokoljenja, sve do konca svijeta; tako da ga je puna sva zemlja. I njegova se uzvišenost uzdiže tako visoko, da donosi dobra i samim nebeskim stanovnicima, a njegova dubina prodire do bezdana, te otimlje paklu njegov plijen.«*

Obratimo se, dakle, njoj i recimo joj:

Molitva

Ja vjerujem, o Presveta Djevice, da si ti Kraljica i Majka Milosrđa i da spasavaš

sve one, koji se uzdaju u te. Ja vjerujem, da nema tako bijedna grješnika, kojega ti ne bi mogla ili ne bi htjela pomoći; ja vjerujem, da mi ti više želiš postići oproštenje mojih grijeha negoli ga ja želim primiti.

Daj, dakle, dođi mi u pomoć s onakom brigom, kakovu traži moja duboka bijeda, o preslatka Majko milosrđa, i smiluj mi se. Tako budi.

SV. JEROLIM EMILIJANI

Rođen od plemenite i odlične mletačke porodice, Jerolim je već od djetinjstva bio od svoje vrlo pobožne majke upućen u pobožan život.

Ali kad mu je umro otac, želeći da se odlikuje u vojničkome staležu i slijedi slavna junaštva svojih predа, uđe u vojsku republike, iako se njegova majka tomu protivila.

Živeći tu među rđavim primjerima vojništva, dade se na slobodan život, i bio bi se sasvim pokvario, da mu Božje milosrđe nije priskočilo u pomoć.

Povjerili su mu obranu male tvrđave Kastelnuovo (Casteln.), kojoj su prijetile čete njemačkoga cara Maksimilijana. Neprijateljska sila, deset puta jača, uza sav junački otpor njezina branitelja, domalo je razrušila bedeme tvrđave i zarobila njezina zapovjednika i sve vojnike koji su je branili.

I eno bijednoga Jerolima na dnu neke kule, sav u okovima na nogama i rukama, a oko vrata mu visi kratak lanac pričvršćen uz golem kamen, tako da mora neprestano biti prignut k zemlji. Kolikog li poniženja za nj!

U tome strašnome položaju, dok je pritisnut težinom tolikih tjelesnih i duševnih muka, u tami vrlo mračne tamnice u kojoj je čamio, izvjetriše odjednom dimovi slave i primamljivost sjajne vojničke karijere, o kojima je sanjao, a probudiše se u njemu osjećaji njegove vjere, koja još nije bila sasvim zamrla u njegovu srcu.

Tada uđe u se, spozna da je lutao krivudavim putovima opačine; stane plakati svoje grijehe i stalno obeća, ako izmakne teškoj tamnici i smrti, da će promijeniti svoj život i posvetiti se Gospodinu. I sjetivši se, da u nebu ima milostivu Majku, utočište i spas bijednih grješnika, poče uz obilne suze i duboke uzdahe zazivati njezinu moguću pomoć obećavajući, ako ga oslobodi, da će poći i objesiti pred otarom njezine čudotvorne prilike u Trevizu (Treviso) svoje negve i lisičine.

Jedne noći, dok je molio, tamnica zasja od čudnovata svijetla i ukaza mu se sva u sjaju Presveta Djevica, koja ga potakne, da se uzda u nju, jer je došla s neba da ga utješi. Smeten i dršćući od uzbuđenja, promatrao je nebesko viđenje ne mogući izgo-

...Opet mu se prikaže Presv. Djevica, uze ga za ruku i sakrivši ga čudom...

voriti ni jedne riječi. Božanska Majka opomenu ga, da promijeni život i sav se preda Bogu, a onda učini da mu spadnu s ruku, nogu i vrata teški lanci, otvori mu tamnicu, da uteče, i nestane je.

On uze na se okove i lance svoga tamnovanja, pa neviđen ni od koga iziđe iz kule i pođe prema Trevizu, da izvrši svoj zavjet.

Ali gle! ... nedaleko od bedema Kastelnuova nabasa na neprijateljski tabor, i već vidi stražare i misli, da je izgubljen. Poći naprijed, a da ga ne opaze, bilo je nemoguće, a vratiti se, značilo je opet se vratiti u sramotno ropstvo. Što će učiniti? Baci se na zemlju i s velikom vjerom zazove svoju nebesku osloboditeljicu, da ga ne zapusti u teškoj pogibli, u kojoj se nalazi.

Ona mu se opet prikaza, uze ga za ruku i sakrivši ga čudom, provede ga kroz neprijateljski tabor, dovede ga sve do pod bedeme Treviza i tada iščeznu.

Sa srcem punim nebeskoga veselja i neizmjerne zahvalnosti, Jerolim pođe pred oltar čudotvorne prilike, baci se na zemlju pred njezinim nogama i izvrši svoj zavjet objesivši o zid okove, lisičine, gvozdeni ovratnik s onim teškim kamenom na vječnu uspomenu svoga čudnovatoga izbavljenja.

U tu svrhu dade kod javnoga bilježnika potanko ispisati čitavu povijest svega

što je svemoguća nebeska Kraljica učinila za nj. Od toga časa započe on novi život pobožnosti, revnosti i ljubavi prema najzapuštenijim dušama, osobito prema sirotama, koji ga štuju kao svoga nebeskoga zaštitnika. Uz pomoć neprestane i vrlo nježne pobožnosti prema Mariji, popeo se je tako do najvećih vršaka svetosti.

(Iz njegova životopisa; Tisk. Queriniana.)

Pobožni uzdah: *O Marijo, Majko milosrđa, smiluj nam se.*

Na mene pogledaj — mila i blaga,
Kraljice nebeska — Majčice draga.

Duhovni cvjetić: Izmoli Gospine Litanije za bijedne grješnike, koji se nalaze na smrtnom času.

5. svibnja

Zdravo Kraljice, Majko milosrđa.

MARIJA JE MAJKA BOŽJA

1. — Presveta Djevica je velika Vladarica i Kraljica svemira, jer je bila izabrana za Majku Božju. Pravo je, dakle, pošto smo je pozdravili kao Kraljicu i Majku milosrđa, da je častimo i slavnim imenom Majke Božje. To je dostojanstvo tako veliko i uzvišeno, da ga nijedna pamet, ni ljudska ni anđeoska, ne može slaviti koliko bi trebalo. Ono uzdiže Presvetu Djevicu na tako uzvišenu visinu, da je čini neizmjerno većom ne samo od svih svetaca u nebu, nego i od samih kerubina i serafina. Da uzmognemo nešto malo shvatiti ovu neisporedivu veličinu, trebalo bi nam shvatiti tko je Bog.

Bog je biće savršeno, vječno, neizmjerno, koje svojom neizmjernošću ispunja nebo i zemlju. On je stvorio iz ništa sve što

postoji; on svojom neizmjernom mudrošću upravlja svijetom; njemu na svaki mig stoje spravni milijuni anđela; on opaja srećom svoje odabranike.

Pa dobro, taj Bog, neizmjerni, beskrajni, svemogući i milosrdni, odredivši doći na zemlju i postati čovjekom, da nas spasi, odabrao je za svoju Majku Neokaljanu Djevicu. Vječni Sin Božji postaje sinom jednoga stvorenja!

Tko bi mogao zamisliti veće i uzvišenije dostojanstvo?

2. — Stoga nije čudo, ako Anđeoski Naučitelj sv. Toma kliče: *»Bog bi mogao stvoriti nebo sa više zvijezda, zemlju sa više zelenila, svijet veći od ovoga, ali ne Majke uzvišenije od Djevice Marije.«* Odatle izviru sve njezine veličine. Zato što je bila određena da bude Majka Božja, ona je bila neoskvrnjena u svome Začeću. Već od svoga Rođenja bila je puna najodabranijih milosti; imala je odmah upotrebu razuma; bila je utvrđena u milosti; bila je učinjena nepropadljivom; bila je uzeta u nebo; bila je obasjana tolikom slavom, da se ne može, poslije Božje, zamisliti uzvišenija slava.

I sve te milosti i povlastice sa svim krepostima koje rese njezinu dušu, morale su se bez sumnje odrazivati i na njezinu licu, tako je bila remek-djelo Božje mudrosti. Čujte, što je o tome ostavio napisano

sv. Dionizije Areopažanin, koji je vidio Presvetu Djevicu, dok je još živjela na zemlji: »*Predstavili su me neisporedivoj Djevici; njezino predivno lice obasja me nebeskim sjajem i uli mi u dušu tako jasan sjaj i napuni je tako svim krepostima, da ni moje bijedno tijelo ni moj nadvladani duh nisu mogli podnositi neiskazani teret onoga blaženstva. Učini mi se, da su me ostavila osjetila i da su moći moje duše nadvladane od slavnoga prizora tako uzvišenoga veličanstva. Bog mi je svjedok: da mi vjera nije branila, bio bih držao, da je Marija samo božanstvo, jer nisam mogao pojmiti, da ima i među nebesnicima većega blaženstva od onoga, koje me je tako zanijelo.*«

I uza sve ove milosti i osobite povlastice Marija je uvijek ostala u najdubljoj poniznosti; ništa nije pripisivala samoj sebi, nego sve Bogu, kojemu je bez prestanka zahvaljivala i uzvisivala ga sa svim moćima svoje duše:

Veliča duša moja Gospodina ... Što pogleda na poniznu službenicu svoju, jer, gle, odsad će me blaženom zvati svi naraštaji.

I mi ćemo ugoditi Bogu i privući na se njegove milosti, ako budemo iskreno ponizni. Sve što jesmo, sve što imamo: zdravlje, imanje, bogatstvo, um, pamet, sve smo pri-

mili od njega. Njemu, dakle, imamo pripisivati svu zaslugu, njemu imamo bez prestanka iskazivati našu zahvalnost. *I kako je za Mariju to, što je bila odabrana za Majku Božju, bilo izvorom svih njezinih veličina; tako će za nas pobožnost prema Gospi biti izvorom svake naše sreće vremene i vječne.*

Molitva

Neka ti je hvala i slava, o velika Majko Božja! Po tebi se raduje nebo, po tebi se veseli zemlja i dršću pakleni ponori. Po tebi je vječni Božji Sin postao naš brat i učinio se naš Otkupitelj. Nijedna veličina, nijedno dostojanstvo, nijedna slava ne može se mjeriti s tvojom, o Marijo; a ipak, ti se dostojiš s uzvišenoga prijestolja svoje slave pogledati na naše nevolje. Neka te, dakle, blagoslivaju svi, o Majko Sveta, na nebu i na zemlji, sada i uvijek. Tako budi.

MARIJINA GOLUBICA

Bilo je u svibnju 1880. Zvona u Nikolozi (Nicolosi), velikome selu od 4000 stanovnika po prilici, smještenom na obroncima Etne, na Siciliji, svečano su zvonila i pozivala vjernike, da dođu u sveti Božji hram na svibanjsku pobožnost. U svačijem srcu razlivala se najsvetija i najčistija radost i svagdje su bili veseli, osim u kući

neke siromašne udovice, gdje se širila najveća žalost. Muž, koji je umro pred malo vremena, ostavio ju je samu sa tri kćerke, od koje najstarijoj, Mariji, bilo je istom dvanaest godina.

Prisiljena siromašna žena već više mjeseci da leži u krevetu, bila je potrošila sve svoje malene prihode i sada se morala skloniti u bolnicu, a nije znala, komu bi povjerila svoju dječicu.

Sa srcem punim tuge zovne k sebi najstariju i reče joj:

— *Marice, vidiš u kakovu sam stanju! Potrebno je, da ja pođem u bolnicu, a vas da ostavim same! Što ćete vi bez mene? Tko će se za vas brinuti? Oh! koliko me muči ova misao... Ipak ja ne gubim pouzdanja u Božju Providnost i sigurna sam, da vas ona neće zapustiti. Pomolimo se Gospi, i njezino dobro i milostivo srce smilovat će se na nas!*

Dobra djevojčica, koja je za tih riječi samo plakala, otare suze i zovnuvši svoje dvije sestrice reče im, da kleknu s njome ondje uz majčinu postelju, i sve zajedno veoma pobožno izmoliše krunicu. Kad su svršile tu molitvu, Marici iznenada pade nešto na pamet.

Bila se je uprav spustila na njihov prozor lijepa pitoma golubica, koja pusti da joj se približe i da je uhvate. Djevojčica

. . . previje papirić, priveže ga koncem oko vrata golubici i pusti je na slobodu.

potraži komadić papira i napisa svojim nespretnim pismom ove riječi: »*Majka nas danas ostavlja, jer polazi u bolnicu. O Marijo, ti koja tješiš sve žalosne, priskoči nam u pomoć. — Marica.*«

Zatim previje papirić, priveže ga koncem oko vrata golubici i pusti je na slobodu. Golubica poleti odmah i nestane je, da se domalo povrati u kuću svoga gospodara, nekoga bogatoga gospodina u onome mjestu. Ovaj opazivši papirić, privezan oko vrata golubici, vrlo ga radoznalo pročita i osjeti u srcu najdublje ganuće.

Tko zna koja je to siromašna djevojčica — mislio je u sebi — *koja na tako neobičan način zazivlje pomoć s neba? Hoću da je upoznam!* ...

Međutim je doznao, da u selu ima neka vrlo siromašna obitelj, i misleći, da bi se tu mogla nalaziti djevojčica, koja je molila pomoć, htio je sam glavom poći onamo. Kad je stigao i pokucao na vratima, baš Marica dođe da mu otvori.

— *Je li u kući tvoja majka?* — zapita on djevojčicu.

— *Jest, u kući je; ali je vrlo bolesna i danas treba da pođe u bolnicu* — odgovori mu ona.

— *Pa dobro, povedi me, da je vidim, jer imam s njome govoriti.*

I tako ga uvedoše u sobicu, gdje je ležala bolesnica.

Kad je bio pred njom, izvadi novčanicu od sto lira i dajući joj je u ruke, koje su drhtale od ognjice, reče joj:

— *Uzmite, dobra ženo, za vaše potrebe. Svake sedmice doći ću vas pohoditi i pružiti vam onu pomoć, koja će biti potrebna za vas i za vaše kćerke, dok ozdravite. Papirić vezan oko vrata moje golubice bio je za me glas s neba, i vrlo mi je drago, da se je Presveta Djevica poslužila sa mnom, da vam pošalje svoju pomoć. Molite za me!* ... — I ode.

Neka svak sam zamisli, kakove su se suze radosnice lile u onoj kući radi tako neočekivane milosti, i kako li su one sirotice bile harne milosrdnomu gospodinu.

Više se nije govorilo o bolnici; s primljenom milostinjom bolesnica se i kod svoje kuće mogla liječiti, pa je domalo stekla svoje prvašnje zdravlje i mogla je opet sama, svojim radom, podmirivati potrebe svoje obitelji sjećajući se uvijek Marijine dobrote.

Ako i mi u svojoj pobožnosti prema Mariji budemo znali slijediti ono djetinje pouzdanje pobožne djevojčice, osjetit ćemo i mi u svakoj prigodi uspješnost njezina zagovora.

(Lisi)

Pobožni uzdah: *Naša Gospe Sinjska, moli za nas!* *(300 dana oproštenja)*

O Majko Božja divna,
U mojoj ti me nevolji
Pomozi milostivna!

Duhovni cvjetić: Nastojmo da drugomu ne dosađujemo, i podnesimo ustrpljivo, ako drugi nama dosađuje.

6. svibnja

Zdravo Kraljice, Majko milosrđa.

MARIJA JE I NAŠA MAJKA

1. — Kakova li čuvstva veselja i ljubavi budi u svakom plemenitom srcu majčino ime!

Majka!... Ovo ime označuje sve što je najplemenitije, najslađe, najveće, najljubeznije, najvelikodušnije na svijetu. Tko bi mogao izmjeriti ljubav koju majka osjeća prema svojoj djeci? Tko bi mogao opisati njezine skrbi, kad se koje od njih nalazi u kakovoj opasnosti ili je teško bolesno? Oh! onda njezino srce nema više mira ni danju ni noću! Ona više ne jede, ne počiva, ne hrani se do samim suzama i uzdasima; dok ne vidi da je opasnost minula, da je njezino miljenče opet dobilo prvašnje zdravlje. Takova je materinska ljubav.

Pa dobro, presveta Djevica, od Boga preodabrana da bude *Majka Božja*, bila je određena da bude i *Majka naša*. Pa kako je sasvim istinito pozdravljamo Majkom Božjom po *rođenju*, možemo je jednako pozdravljati i našom Majkom po *posinovljenju*. Zaista, Isus Krist je glava mističnoga tijela, to jest Crkve, a mi smo udovi, tako da svi zajedno tvorimo jednu veliku obitelj, u kojoj je on *prvorođeni Brat*, kako veli sveti Pavao. A i samomu Isusu drago je nazivati *braćom* sve svoje učenike. Ako je, *dakle*, — kliču puni svetoga veselja sv. Ambrozije i sv. Anselm — *Isus Krist naš brat, mi smo svi sinovi Marijini i Marija je naša Majka.*

O divne li i utješne misli! Presveta Djevica, Kraljica neba i zemlje, Majka Božja, ona koja veseljem napunja sve svece u raju, i naša je Majka!

2. — Ali ako bi još tkogod sumnjao, da je Presveta Djevica zaista naša Majka, neka promisli, da ju je sam Isus Krist proglasio takovom s križa. Siromašni Isus! sav iznakažen, sav pokriven ranama, sav obliven krvlju, usred najstrašnijih muka; dok umire u moru boli, ne pazi na svoje trpljenje, već posvećuje nama, bijednim grješnicima, svoje posljednje misli, da nam dade konačni dokaz svoje neizmjerne ljubavi.

Već nam je bio dao svoj nauk, svoja čudesa, svoje uzvišene primjere, isto svoje neokaljano Tijelo na posljednjoj večeri. Ostajala mu je još samo njegova ljubljena Majka, utopljena u suzama. Okrenuvši se, dakle, k njoj i pokazujući joj učenika miljenika kaže joj: *Evo ti sina!* — a onda okrenuvši se k Ivanu slično mu ponavlja: *Evo ti Majke!* U tome času Ivan je pretstavljao čitavo čovječanstvo, pretstavljao je svakoga od nas, i stoga je svakomu od nas Isus upravljao one slatke riječi: *Evo ti Majke!*

U kakovom li je veselju plivalo srce svetih duša, kad bi mislile na to, da su od samoga Isusa primile Mariju za Majku! S. Terezija Djeteta Isusa († 1897.) često je ponavljala Presvetoj Djevici: »*Ali, znaš li ti, moja draga Majko, da sam ja sretnija od tebe? Ti si moja Majka, a ti nemaš kao ja Gospe, da je ljubiš... Istina je, da si ti Majka Isusova, ali ti si ga dala meni, i on je s križa dao tebe nama za Majku; mi smo, dakle, bogatiji od tebe! Jednom si ti u svojoj poniznosti željela, da bi mogla postati malom službenicom Majke Božje; a ja, bijedno stvorenje, nisam tvoja službenica, nego tvoja kćerka! Ti si Majka Isusova i Majka moja!*« (13. pismo Celini.)

3. — Vrlo lijepo opaža sveti Franjo Saleski: »*Kad bi Marija bila samo Maika Bo-*

žja, a ne i Majka moja, ona bi zaista bila velika Gospođa, ali što bih prema njoj bio ja, siromašak? Gledao bih je izdaleka šuteći i ništa ne očekujući. Kad bi ona bila samo Majka moja, a ne i Majka Božja, nema sumnje, ona bi mi željela pomoći, jer majke ljube uvijek svoju djecu; ali bila bi siromašna kao i ja, i u čemu bi mi mogla pomoći? Naprotiv, jer je ona Majka Božja, može sve; jer je Majka moja, želi mi dobro. Tako moja nada nikada ne će moći biti sigurnija negoli je.«

Marija je, dakle, *Majka naša!* Najnježnija, najslađa, najljubeznija Majka! Ponavljajmo joj, dakle, često: *O slatka Majko moja, koliko li uživam pozdravljajući te tim dragim imenom!* A ona će nam se nasmiješiti s materinskom dobrotom. Nekoga dana, dok je sveta Đema Galgani († 1903.) iskazivala svoju ljubav prema Presvetoj Djevici govoreći joj: *»Majko! Majko moja! koliko li uživam nazivljući te Majkom!«* — ču, kako joj ona odgovara: *»Ti uživaš nazivljući me Majkom, a ja se radujem zovući te kćerkom.«* Radujmo se, što imamo u nebu Majku tako dobru i svetu; ali čuvajmo se da ne rastužimo njezina slatkoga Srca. Koja bi korist bila reći joj: *»Ti si moja Majka«*, — kad bismo onda svojim vladanjem pokazali, da nismo dostojni nazivati se njezinom djecom?

Zahvalimo Isusu, što nam je dao za Majku samu svoju Majku, i recimo joj:

Molitva

O Djevice, sva čista i sva sveta, o neokaljana Zaručnice Duha Svetoga, o živi Hrame Previsokoga, o slavna Majko Božja i Kraljice svemira, danas te ja pozdravljam imenom najdražim i najslađim mome srcu: Ti si Majka moja! ... Kako bi ti, dakle, mogla ne mariti za me, koji sam tvoj sin? Kako bi mogla ne osjetiti smilovanja prema mojim nevoljama i ne ganuti se na smiljenje prema meni? Pogledaj, dakle, na me, o moja preslatka Majko, pogledom osobite dobrote; očisti moje srce od svake svjetske ljubavi i učini me dostojnim, da te ljubim, da te hvalim i blagosivam, sada i uvijek. Tako budi.

ŽIDOVSKA DJEVOJKA POSTAJE REDOVNICA, DA POSTIGNE OBRAĆENJE SVOJE MAJKE

U jednom pariškom samostanu — piše Monsinjor Segir (Ségur) — živi i danas neka redovnica, po rodu Židovka, vrlo odlična po svojim krepostima, koja je u svojoj dvadesetoj godini postala katolikinja. Kad je majka doznala za njezino obraćenje, silno se rasrdi i sve je poduzela da svoju

kćerku, svoju nesretnu *odmetnicu* — kako je ona govorila — opet povrati vjeri svojih otaca. Ali nova se obraćenica ne samo nije dala pokrenuti ni njezinim molbama ni njezinim prijetnjama, nego je neprestano molila Gospodina i Presvetu Djevicu, da bi se udostojali svijetlom svete vjere obasjati zamračenu dušu njezine majke. Ali i koliko bile žarke te molitve, ipak toliko željena milost nije dolazila. Videći, da su uzaludna njezina nastojanja i njezine molitve, odluči žrtvovati Gospodinu svoj život postavši redovnicom, da bi time ganula srce Božje i Majke Milosrđa, da usliše njezine želje. Bilo joj je onda dvadeset i pet godina i život se otvarao pred njom sa svim svojim zamamnim privlačnostima, pa je zato njezina žrtva bila i ugodnija božanskomu Zaručniku.

U svetoj samostanskoj samoći rasla je sve više u njoj želja da svojim molitvama, svojim suzama, svojim uzdasima i svojim pokorama predobije za Boga dušu svoje majke. Ona međutim, kad je minula prva srdžba na kćerku i na samu kršćansku Vjeru, koja joj ju je tako nenadano otrgla iz naručja, dolazila je katkada da je pohodi, jer ju je vrlo ljubila. Ali sve ljubezne molbe, da postane kršćankom, još nisu bile ni najmanje prodrle u njezino srce niti je ikad s njezinih usta izišla i sama jedna

. . . Ali sve ljubezne molbe, da postane kršćankom, još nisu bile ni najmanje prodrle u njezino srce . . .

riječ, koja bi u duši njezine kćeri mogla pobuditi i najtanju zračicu nade, da će je Bog jednoga dana uslišati.

— *Ipak je molitva svemoguća* — ponavljala je sama sebi — *nitko nije nikada zazvao nebesku Kraljicu, da ga ona nije uslišala.* I molila je dalje uzdajući se, kad majka bude na smrti, da se ne će moći oduprijeti Božjoj milosti i da će se obratiti. Ali ju je izdala i ta posljednja nada. Jednoga dana javiše joj strašnu vijest, da je njezinu majku iznenada zaskočila smrt, i da su je našli mrtvu u njezinoj postelji. Bilo bi nemoguće opisati žalost i očaj bijedne redovnice. Kao izvan sebe od tuge, ne znajući više ni što radi ni što govori, poleti pred oltar Presvetoga Sakramenta, da pred njim izlije svu gorčinu svoje duše. Kad joj napokon jecaji dopustiše da progovori koju riječ, držeći u ruci pismo, koje joj je javljalo crnu vijest, uskliknu:

— *Moj Bože!... Moj Bože!... Tako si se, dakle, smilovao na moje molbe, na moje suze, na moje vapaje! ... Tako si, dakle, naplatio žrtvu moga života, koju sam ti prinijela za obraćenje moje bijedne majke?!... Sve je, dakle, izgubljeno, sve! ... a njezina je duša zauvijek osuđena? ...*

Jedva je izgovorila te riječi, kadli joj se učini, da iz Svetohraništa čuje svečani glas koji joj govori:

— A što ti znaš, bijedno dijete? Ne, nije sve izgubljeno, niti su uzaludne bile tvoje molitve i tvoje pokore, koje sam ja gomilao na tezulji mojega Milosrđa, da tvojoj majci dadem na koncu njezina života toliko obilje svijetla, da se je obratila i spasila. Prije smrti uskliknula je: »O Gospodine, smiluj se meni! ... Ja vruće želim umrijeti u vjeri moje kćerke.« I spasila se je. Sada se nalazi u čistilištu i čeka milostinju tvojih molitava, da je brzo odanle izbave, pa da poleti u vječnu sreću.

Ah, zaista molitva u duhu vjere i ustrajno moljena sve može kod Božjega Srca, kao što sve može kod Srca naše božanske Majke, koja ne može da nas ne usliši, osobito kad je molimo za potrebe naše duše i duša naše braće.

Pobožni uzdah: *O Marijo, naša slatka Majko, moli za nas!*

Majko udjeli mi — bjelinu duše,

S neba ukaži mi — put kroz sve tmuše!

Duhovni cvjetić: Kod ispita savjesti pitajmo sami sebe: Marija mi je Majka ... ljubi me ... štiti ... brani; a vladam li se ja prema njoj kao zahvalan sin? Molim li joj se? ... Ljubim li je? ... Štujem li je? ...

7. svibnja

Zdravo Kraljice, Majko milosrđa.

MARIJA SE VLADA PREMA NAMA KAO NJEŽNA MAJKA

1. — Nitko još nikada nije mogao prodrijeti u onaj bezdan dobrote i nježnosti, koji se zove srce materinsko. Ljubav koju majka osjeća prema svojoj djeci ima u sebi nešto nadčovječje, što osvaja, začarava, što nadmašuje sve što ljudska pamet može zamisliti slatka, nježna, ljupka, uzvišena. Reklo bi se da je gotovo čudo!

Za velikoga evropskoga rata — pripovijeda Mons. Naslian, Apostolski vizitator armenskoga patrijarhata — vrhovni zapovjednik austrijskih četa u Mezopotamiji, prolazeći bojnim poljem prekrivenim bezbrojnim mrtvim tjelesima posječenih Armenaca svakoga roda i dobi, vidje kako iz-

među ostalih leži na zemlji i neka majka, koja je još bila samo duhata. Ona je i tada na svojim prsima držala svoje dijete, nad koje su salijetali orlovi i jastrebovi.

Ona bijedna žena, iscrpljena, iznemogla, boreći se sa smrću, jedva još živa, nije više imala snage da brani svoje djetešce, već mrtvo i još u njezinu naručju; ali jedva zamjetljivo micanje prstiju pokazivalo je svu ljutu bol njezina materinskoga srca i strašnu borbu, koju je ona izdržala protiv onih okrutnih ptičurina, da obrani svoju ljubav od njihovih bijesnih nasrtaja.

Bilo koja žrtva laka je za jednu majku, kad se radi o tome da obrani svoju djecu, da im priskoči u pomoć. Kad bi morala gaziti po živom ugljevlju, kad bi morala prebroditi oceane, kad bi se morala boriti s divljim zvijerima, spravna je da sve to učini iz ljubavi prema svojoj djeci. Po nježnosti svojih osjećaja materinsko srce je živa i ganutljiva slika Božje providnosti, koja s neizmjernom dobrotom bdi nad svim stvorovima na zemlji.

2. — Pa dobro, Marija ima prema nama materinsko Srce, Srce puno nježnosti i samilosti prema nama. Kad ju je Bog odabrao za našu Majku, raširio joj je Srce i raspalio joj ga tolikom ljubavlju, da uzmogne primiti na svoje materinske grudi sve ljude. Stoga Presveta Djevica ljubi svakoga od

nas najčistijom ljubavlju, najživljom, najvelikodušnijom, kojom je ikada zemaljska majka mogla ljubiti svoju djecu; ne samo to, nego ona nadmašuje sve majke kao najsavršenije stvorenje, koje je ikad izišlo iz Božjih ruku. Stoga sv. Alfonso kliče: »*Kad bi se zajedno spojila ljubav koju sve majke goje prema svojoj djeci; sva ljubav kojom zaručnici ljube svoje drugarice; sva ljubav koju anđeli i sveci imaju prema svojim štovateljima: još ne bismo dostigli ljubavi, koju Marija osjeća i prema samoj jednoj duši.*«

Koliki li bezdan ljubavi i dobrote mora da je Srce naše nebeske Majke!

Što, dakle, čini Marija za nas?

Ono što svaka majka čini za svoju dragu djecu. Ljubi nas, ima smilovanja prema nama, ispravlja nas, pribavlja nam svako dobro vremeno i duhovno. Marija uvijek misli na nas, bez prestanka se utječe za nas, pokazuje nam na tisuće načina, koliko se brine za nas.

3. — Nekoga dana Presveta Djevica reče svojoj službenici Sestri Mariji Jozici († u Torinu 1917.) s izražajem nebeske nježnosti: »*Ja sam Majka Isusa, koji je Milosrđe. Bit ću tvoja Majka ... bdjet ću nad tvojom dušom, a ti ćeš mi svake večeri prikazati na poklon jednu Zdravomariju dobro izmoljenu.*«

Tko bi ikad mogao iznijeti sve dokaze materinske brige, što ih ova dobra Majka pruža svoj svojoj djeci?

Nema naroda, nema pokrajine, nema grada, nema obitelji, nema stvorenja, koji nisu katkada iskusili njezinu dobrotu.

A zar nama nije nikada učinila dobra ova nježna Majka? Zar nas nije nikada zaštitio njezin zagovor?... Ah! zahvaljujmo joj iz dubine svoga srca, sa svom harnošću svoje duše, i uzvratimo njezinu ljubav najgorljivijom ljubavlju.

Ljubimo je, kako ju je ljubio sveti Stanislav, koji nije započinjao nikakav posao ne pitajući njezin blagoslov, i kad bi samo čuo pjevati *Zdravo Kraljice*, u licu bi se sav zapalio od svete ljubavi. Ljubimo je, kako ju je ljubio sveti Filip, koji ju je nazivao *svojom radosti i svojim uživanjem;* kao sveti Bernard, koji joj je često ponavljao: *Ti si mi otela srce;* kao sveti Luiđi, *koji bi se sav raspalio, kad bi samo čuo spomenuti njezino ime;* kao kraljica Radagunda, *koja je na svom živom tijelu usijanim gvožđem urezala njezino ime;* kao anđeoska Terezija Djeteta Isusa, koja je napisala kao posljednje ove riječi: *Ah! Marijo, kad bih ja bila Kraljica neba, a ti Terezija, željela bih da budem Terezija, da tebe vidim Kraljicom neba!* Pa sve kad bismo je ljubili i još velikodušnijom i žarči-

jom ljubavlju, nikad je ipak ne bismo ljubili koliko ona ljubi sve nas. *Koliko je daleko nebo od zemlje, toliko je daleko naša ljubav od one, koju Marija ima prema bilo kojemu od svoje djece.* Tako kaže pobožni Rodriges (Rodriguez).

Molitva

Ti, o Marijo, vladaš se prema meni kao najnježnija Majka; okružuješ me najnježnijom i najljubeznijom brigom; ljubiš me najčistijom i najgorljivijom ljubavlju: a kako se ja vladam prema tebi? Ah! ne odgovaram, na žalost, uvijek tvojoj materinskoj brizi kako bih morao i često svojim grijesima razdirem tvoje materinsko Srce! Ti tako čista, a ja tako nečist; ti tako ponizna, a ja tako ohol; ti tako sveta, a ja toliki grješnik! Da izgubim, dakle, pouzdanje u te? Ne, nikada! Učini me dostojnim da plačem svoje grijehe i živim kršćanski, da uzmognem odgovoriti tvojoj ljubavi prema meni. Tako budi.

MARGARITA

ili

POBJEDA NEVINOSTI

U neko mjestance u Apeninima poslaše za učiteljicu mladu djevojku, obdarenu naj-

Načelnik je pozva da prekine obuku i da kroz petnaest dana ostavi selo.

ljepšim svojstvima srca i uma. Sa sobom je dovela i svoju staricu majku, kojoj je ona bila jedina potpora. Kad je započela škola, domalo je nova učiteljica osvojila srca svojih malih učenica finoćom svoga postupka i svojom rijetkom sposobnošću u poučavanju. Sretni i s njome zadovoljni bijahu uz učenice i njihovi roditelji, koji su vidjeli, kako njihove kćerke, povjerene njezinoj brizi rastu dobre, ljubezne i marljive.

I sam je školski nadzornik ustanovio osobiti napredak djece i vrlo je pohvalio učiteljicu tvrdeći, da je njezina škola među prvima u svoj onoj pokrajini. I župnik je zahvaljivao Gospodinu, što mu je došla u selo tako gorljiva i pobožna učiteljica, jer je ona svojim dobrim primjerom, svojim pohađanjem Crkve i pristupanjem na svete Sakramente prednjačila čitavoj župi. I tako je Margarita prolazila svoje dane vršeći svoju službu, koja ju je vrlo veselila, i vježbajući se u najodabranijim krepostima, koje su joj pribavljale sve veće štovanje i čast kod onoga naroda. Ali je pisano, ***što su duše Bogu ugodnije, da im toliko više treba trpjeti,*** pa se tako imalo dogoditi i siromašnoj Margariti.

Pristalost njezine vanjštine, koju je ona uzalud kušala sakriti plaštem najveće čednosti, i njezino uglađeno i fino vladanje bili su privukli na nju poglede nekoga gospodi-

čića onoga mjesta, čovjeka sasvim pokvarena, koji je bio odlučio u svom srcu, da će svojim gnusom uprljati onu čistu i nevinu dušu. Sa svim oprezom, poslužívši se najvećom lukavštinom i najlaskavijim obećanjima, pokuša on jednoga dana uloviti u svoju mrežu nevinu golubicu. Jedva što je poštena učiteljica prozrela zle nakane onoga pokvarenjaka, s prezirom mu okrene leđa pokazujući sav svoj užas prema sramotnoj ponudi. A onaj, prevaren u svojim nadama, zasnova sotonsku osnovu, da je upropasti.

Počeo je s time, što joj je počešće slao vrlo nezgodne dopisnice bez potpisa, a onda je na njezin račun širio zle glasine, koje su dirale u ono, što je djevojka imala najdraže i najdragocjenije: njezino poštenje. Najprije počeše je obitelji gledati s nepovjerenjem, a onda su je izbjegavali, tako da je malo pomalo ostala potpuno osamljena. Bijedna Margarita! Ona je opažala prazninu, koja se širila oko nje, znala joj je za uzrok, činilo joj se, da će umrijeti pod teretom tolikoga poniženja, a nije se mogla braniti.

I kao da sve to nije bilo dosta, jednoga dana pozva je Načelnik u svoj ured i bez okolišenja reče joj, da prekine obuku i da kroz petnaest dana ostavi selo.

Bila je to strašna kušnja za njezino siromašno srce! Izgubiti službu i otići iz sela

praćena općim prezirom, ponižena i osramoćena, pod teretom najcrnjih kleveta! ...

To je vrlo djelovalo na njezino zdravlje ... više se gotovo ničim nije hranila do svojim suzama i jecajima i bez prestanka je jadikovala i uzdisala pred lijepom slikom Prežalosne, koju je imala u svojoj sobici. *»O Kraljice mučenika, o Utjeho žalosnih,* — često je ponavljala — *ti koja si toliko trpjela podno Križa, smiluj mi se! Ti sama možeš shvatiti svu bol moga srca ... Ti sama možeš rastjerati crne klevete koje me pritištu i činiti, da sine moja nevinost. Marijo, moja slatka Majko, ne zapusti me ... ja se uzdam u te!«*

Tada bi se dizala ponešto smirena i nastojala utješiti svoju bijednu majku, koja se kao i ona sva topila u suzama. Međutim je nebeska Kraljica pripremala njezinu pobjedu. Jednoga dana onaj koji je bio spleo njezinu propast, poslije nekoga lova, uhvati tako žestoku upalu pluća, da je u malo dana došao na rub groba. U mantaluku svoje ognjice vidio je kako se pred njegovom savješću diže sablast grižnje, koja je bacala protiv njega sva prokletstva neba. Tada bi mu pokrivači postajali teški kao olovo, postelja kao ognjena peć, i on je užasno i strahovito bjesnio.

Misao na vječnost, kojoj se primicao, mučila ga je, i jednoga dana, ne mogući vi-

še, pozva u svoju sobu vlasti onoga mjesta i prizna pred svima, prije nego će umrijeti, da je on začetnik onih kleveta koje su se širile na štetu njihove učiteljice; da je ona potpuno nevina i da on ponizno pita oproštenje.

Tako je obustavljen njezin otpust iz službe, a malo vremena kasnije imenovaše je školske vlasti Ravnateljicom važna ženskog zavoda u nekome velikom gradu.

(Svibanjske ruže: Majka prečista)

*

* *

P o b o ž n i u z d a h : *Slatko Srce Marijino, budi spasenje moje!*

(300 dana opr.)

Majčice nježnije — od tebe ni.
Za mene, Djevice, — moli se ti!

D u h o v n i c v j e t i ć : Čim se probudimo, odmah pozdravimo našu nebesku Majčicu riječima: *Zdravo, Marijo!*

8. svibnja

Zdravo Kraljice, Majko milosrđa.

MARIJA JE MAJKA SVIJU, PA I POKAJANIH GRJEŠNIKA

1. — Presveta Djevica objavila je sv. Brigiti, da je ona Majka ne samo pravednih i nevinih duša, nego i onih grješnika, koji se žele popraviti. Nema sumnje, ako je neki grješnik ogrezao u grijehu ili pođe na ispovijed samo da ušutka svoju savjest, a nema prave odluke, da će se grijeha ostaviti, Marija ga ne će moći ljubiti; jer dok on svojim grijesima ponovno propinje njezina božanskog Sina, razdire u isti mah i njezino materinsko srce i gubi pravo, da ga ona smatra svojim sinom. Stoga je nekomu grješniku, koji joj je ponavljao one riječi iz pjesme *Ave, maris stella: »Monstra te esse Matrem« »Pokaži mi, da si moja*

Majka«, Marija odgovorila: »*Pokaži i ti meni, da si moj sin.*«

Kad se naprotiv bijedni grješnik, pa bio i vezan kojom zlom strašću, koja ga čini robom pakla, želi pomiriti s Bogom, pa se u tu svrhu pouzdano obrati Mariji, bez sumnje će mu ona milostivo pružiti svoju ruku, da ga podigne iz njegove nevolje, i pomoći će mu, da se istrgne iz uzala, koji ga vežu uz grijeh. Kad Marija vidi pred svojim nogama grješnika, koji joj se preporučuje, ona ne gleda na grijehe, kojima je okaljana njegova duša, nego na nakanu, s kojom dolazi. Ako dolazi s dobrom nakanom, pa da bijednik ima na sebi sve grijehe ovoga svijeta, ona ga milostivo prigrli; liječi mu rane, koje ima na duši, i pomaže mu, da ih se dobrom ispovijeđu oslobodi; jer nju ne samo svi zovu, nego ona zaista i jest *Majka neizmjernoga milosrđa prema bijednim grješnicima.*

Evo što je blažena Djevica objavila sv. Brigiti: »Ma koliko čovjek sagriješio, ako se samo pravo pokaje i meni se obrati, ja sam uvijek spremna da ga primim; niti gledam. koliko je sagriješio, nego s kakovim raspoloženjem dolazi. Stoga se ja ne ustručavam liječiti njegove rane, jer me i zovu i u stvari sam Majka milosrđa.«

Čujte ovaj slučaj:

S. Leonardo iz Porta Mauricija išao je u neko selo, gdje je imao započeti misije, kadli na po puta, potaknut unutarnjim nadahnućem, reče svojim suputnicima:

— *Ustavimo se u ovoj crkvi da propovijedamo, jer to Bog hoće.*

I učini tako. Jedne večeri, poslije propovijedi o ispovijedi, dođe preda nj u sakristiju neka žena, koja mu reče:

— *Ah, Oče, upravo vas je Gospa poslala!*

— *Zašto to govoriš?*

— *Ah, Oče, ima toliko i toliko godina, da me raskida grižnja savjesti, jer sam u ispovijedi zatajala jedan grijeh. Već sam mislila da sam osuđena i čitave sam noći plakala preporučujući se Mariji, da mi se smiluje. I usnila sam san, koji mi je srce napunio radošću.*

Činilo mi se, da vidim Gospu, kako krili prema meni ruke i govori mi: Uslišila sam te. Ja ću ti sama poslati slugu moga Sina i pred njim ćeš se ispovjediti. — I uvijek sam očekivala ovaj dan, koji je danas evo došao. Slušajući večeras propovijed o ispovijedi, osjetila sam, kako mi se srce otvara najvećemu pouzdanju, i spravna sam učiniti svoju opću ispovijed.

Sveti Leonardo pomnjivo ju je saslušao, a onda joj svjetova, da se povrati su-

tra za svoju ispovijed, jer je već bio kasni sat, i otpusti je.

2. — Kadno je bijedna Kananejka u Evanđelju zamolila Božanskoga Učitelja, da oslobodi od sotone njezinu kćerku, reče: *O Isuse, Sine Davidov, smiluj se meni, jer je moju kćerku posjela sotona.* Čitajući te riječi čovjek bi pomislio: *Čudne li molbe?* Ako je sotona mučila kćerku, čini se, da je imala reći: *O Isuse, Sine Davidov, smiluj se mojoj bijednoj kćeri.* Ali ne, ona viče: *Smiluj se meni;* jer su muke kćerke padale usred majčina srca, kao da su bile njezine. Tako Marija moli Boga, kad se utječe za grješnika, koji se želi pokajati: *O Isuse, smiluj se meni, jer je ovaj bijedni grješnik, koji je i moj sin, rob sotone!*

Jesi li čuo, bijedni grješniče! Tvoje žalosno stanje toliko dira Srce tvoje nebeske Majke, da ona smatra svojom tvoju nesreću, što si pao u sotonske mreže. Poteci odmah k njezinim nogama, i bit ćeš spasen.

Oh, kad bi se svi grješnici utekli ovoj nježnoj Majci, pakao ne bi više gutao toliko žrtava, i svi bi se grješnici spasili.

Padnimo, dakle — kaže sv. Bernard — *pred ovu dobru Majku; uhvatimo se njezinih nogu i ne puštajmo je, ako nas prije ne blagoslovi i tako nam dade dokaz, da nas priznaje svojim sinovima.*

A međutim recimo joj s velikim pouzdanjem:

Molitva

O moja draga Majko, ja zaslužujem radi svojih grijeha, da me otjeraš od sebe i da mi ti ista udariš kaznu koju sam zaslužio. Ali ako me otjeraš ti, koja si Utočište grješnika i Majka Milosrđa, ama komu ću se onda uteći, da me spasi? Ah, ne gledaj na veliki broj mojih grijeha, nego na Krv, koju je za me prolio tvoj božanski Sin. Ja sam najnevoljniji od svih grješnika, zato imam više nego ijedan od njih pravo na tvoje milosrđe. Daj blagoslovi me, dakle, Majko moja, pokazujući mi time, da me nisi potjerala iz broja tvojih sinova. Tako budi.

ŽRTVA RAZJARENA SLONA

Ova čudna žalosna zgoda još jednom dokazuje, kolika li je zaštita Blažene Djevice prema onome, koji je vjerno zazivlje, ma u kojoj se opasnosti ili nevolji nalazio. Pripovijeda je Otac Olivjè (Olivier), misionar u Tonkinu (u Aziji), u pismu što ga je pisao nekomu svomu subratu, i objelodanili su ga *Godišnjaci Širenja vjere.*

Donosimo je u njezinoj prvotnoj jednostavnosti:

On uzvi svoj hobot (surlu), zgrabi me za kose...

»Poznato vam je — piše on Ocu Langloaju (Langlois) — da se ovdašnji kršćani potpuno pouzdavaju u presvetu Majku Božju, kojoj se svaki utječe u bilo kojoj nezgodi. U slijedećem događaju imat ćete dokaz, čemu se može nadati tko god se u nju pravo pouzdaje.

Bilo je istom deset dana, što sam vršio svoju apostolsku službu u jednom selu, kada mi kazaše za nekoga kršćanina, koji je od Gospe primio nesumljivih znakova njezine osobite zaštite. Pozvao sam ga k sebi, i on mi reče:

— *Ah! Oče! ako sam još živ, to imam zahvaliti zaštiti Blažene Djevice!*

Evo kako se stvar dogodila.

Bio sam pošao s nekoliko drugova u šumu da siječem drva, pa kako smo imali ondje ostati više dana, bili smo podigli nešto kolibice pokrivene granjem i šušnjem. Jedne noći, dok smo svi općivali u njoj, čujemo silan šum. To se približavao divlji slon. Prestravljeni i ne pouzdavajući se u onu slabu kolibu, da bi mogla odoljeti napadaju i udarcu zvijeri, dadosmo se u bijeg, kako je tko bolje i brže mogao. Nesreća je zadesila mene; drugi su sretno umakli. Što se mene tiče, upravo kad sam izlazio iz kolibe, nađoh se pred strašnim slonom. On uzvi svoj hobot (surlu), zgrabi me za kose, diže me na metar i po od zemlje i

pobježe u šumu. Odmah sam se stavio pod Gospinu zaštitu, zaklinjući je, da se uteče za me kod svoga božanskoga Sina; i jedva sam mogao izmoliti tu kratku molitvu, jer sam bio gotovo izvan svijesti.

Kad me je slon, poslije duga trčanja, odnio daleko, daleko, iskopa nogama jamu i spusti me u nju; onda nagrnu mnogo zemlje na me i udalji se.

Između dva načina smrti: da me odmah raskine ili — što je još groznije — da me zakopa živa, ni sam nisam znao, koji me više plaši; ali priznajem, da su me hvatali trnci na samu pomisao. Nalazeći se tako na dnu svoga groba, počekao sam neko vrijeme, dok se moj grobar dosta udalji, a onda sam sa silnim naporom pokušao da se iskopam iz one puste zemlje, koju je na me nabacao, što mi je napokon i pošlo za rukom, te sam već mislio, da sam spašen. Ali jao! Divlja se životinja osjeti, pa je eto natrag, zgrabi me za nogu i baci o zemlju s takovom silom, da sam se onesvijestio.

Zatim u onoj zemlji pjeskulji iskopa drugu rupu i baci me u nju. Ovoga puta je slon nabacao toliko zemlje i pijeska, da se uza sve moje napore nisam više mogao ni maknuti.

Zazivljući bez prestanka Blaženu Djevicu, ja sam ondje proveo velik dio noći

gotovo izvan svijesti, dok ne svanu. Tada čujem iz šume glasove različite čeljadi, koji su žalili za mojom nesrećom; među drugima raspoznao sam i glas moje majke. Bijedna žena, čuvši da me je uhvatio slon, došla je da potraži moje mrtvo tijelo ne vjerujući, da sam još na životu. Koje li muke za me, kad sam čuo, kako me bolno dozivlje, a nisam joj se mogao odazvati!

Napokon ona dođe, dovedena nevidljivo od Marijine dobrote, na mjesto, gdje sam bio zakopan. Učini joj se, da čuje kao neki jauk ispod zemlje, pa opazivši onu gomilu nabacana pijeska, pomisli, nisam li ja možda pod njom, kao što sam zaista i bio. Zovne tada u pomoć drugu čeljad, koji oprezno odstraniše onaj pijesak i povratiše mi život izvukavši me napo mrtva iz one jame.

Da, opet kažem, ako sam još na životu, to dugujem velikoj Majci Božjoj; zato sam spravan, Oče, da učinim sve što mi zapovjedite.

Treba spomenuti — zaključuje misionar — da slon kad ide s drugima u krdu, nije preveć opasan, ali ako je sam, postaje strašan, i vrlo je rijedak slučaj, da neće usmrtiti žrtvu, koju napadne. Ali da je slon, tako razdražljiv i osvetljiv po svojoj prirodi, dva puta uhvatio isto čeljade i dva ga puta zakopao, a nije ga usmrtio, to je

stvar nečuvena. Stoga nitko u onome kraju ne sumnja, da se spas siromašnoga Tonkinca, u onome strašnom slučaju, ima pripisati sasvim osobitoj zaštiti Gospinoj, koju je on vruće zazivao, kad je već bio u raljama smrti.«

A ovdje je dobro promisliti i ovo: ako mi u našim krajevima i nismo u opasnosti, da postanemo žrtvama kojega slona, ipak na nas uvijek nasrće mnogo strašnija neman, pakleni zmaj, koji nastoji svojim opakim napastovanjem baciti naše duše u grijeh i progutati ih. Tko će nas izbaviti od njegova bijesa? Tko će nas spasiti? Moć one, koja mu je satrla glavu, samo ako joj se u napastima utečemo brzo i pouzdano.

Pobožni uzdah: *O Marijo, utočište grješnika, smiluj se nama!*
K nebeskoj luci da — stignemo svi,
Presveta Djevice, — moli se Ti!

Duhovni cvjetić: Kad kucne sat, izmolimo svaki put jednu Zdravomariju, da postignemo pravu pobožnost prema Gospi.

9. svibnja

Živote, slasti i ufanje naše, zdravo!...

MARIJA JE NAŠ ŽIVOT:

A) *jer nam postiže oproštenje grijeha.*

1. — Da dobro shvatimo, da je Marija naš život, treba se sjetiti, da čovjek ima dva života: život tijela i život duše.

Prvi stoji u onome čudovitom spoju duše s tijelom, po kojemu čovjek vidi, osjeća, diše, kreće se, jede, pije i traje krepak u svojim udima do onoga dana, kad će se zbiti veliki rastanak, i duša se povratiti Bogu, od kojega je izišla. Tada je tjelesni život ugašen i počinje onaj tok raspadanja, koji će nas pretvoriti u prah, po onoj strašnoj osudi: *Spomeni se, čovječe, da si prah i da ćeš se u prah povratiti.* I ova misao smrti, dok nas napunja strahom, ponizuje s druge strane našu oholost i uči nas, da ot-

cijepimo svoje srce od varavih dobara ove zemlje.

Drugi, naprotiv, stoji u onom slatkom sjedinjenju duše s Bogom, po kojemu naša duša ima *milost* Božju; uživa Božje prijateljstvo; dionica je mnogih darova njegove ljubavi; ukrašena je istom njegovom božanskom ljepotom.

»*Ova milost* — kaže pobožni Frasineti (Frassinetti) — ***najveće je blago koje može obogatiti naše duše; stoga je ona i najveći dar koji nam Bog može dati ... To je sudioništvo čovjeka u Božjoj naravi, koje čovjeku daje svetost i ljepotu samoga Boga.«*** Bog je na neki način zanesen dušom u njegovoj milosti i zove je svojom *prijateljicom,* svojom *dragom,* svojom *zaručnicom;* pozivlje je, da se hrani anđeoskim Kruhom; napunja je mirom, veseljem, radošću i usred boli ovoga života i obećava joj, da će je jednoga dana zauvijek usrećiti u raju. Ali jednoga ružnoga dana duša se okalja smrtnim grijehom. U taj čas kida se onaj divni vez duše s Bogom, nestaje one slatke divote, i duša, izgubivši svoju božansku ljepotu, kao cvijet otkinut sa svoje stapke, vene i umire. Od *Božje zaručnice* postaje *ropkinjom sotone,* koji je sve više ovija u svoje kolobare, da je baci u pakao.

2. — Promisli, kako poslije tjelesne smrti tijelo ne izlazi iz svoga groba prije

dana posljednjega suda, dok stanje duševne smrti traje samo dok grješnik ne istjera iz svoga srca smrtni grijeh; i odmah dobiva opet život, čim se pokaje za grijeh i dobije od Boga oproštenje i s oproštenjem život milosti. Prema tome, ponovno primanje duše u Božje prijateljstvo može se nazvati pravim uskrisenjem od smrti na život, kako se to može zaključiti iz onih riječi koje je izrekao otac rasipnoga sina, da opravda svečanost koju mu je priredio na povratku: *Bio je umro i uskrsnuo je!*

I budući da uvijek Marija, svojim posredništvom, navodi grješnika da se povrati Bogu; to mu zaista ona vraća duševni život, po onim riječima koje joj Crkva stavlja na usta u svetim obredima: *»Ko je našao mene, našao je život, i od Boga će primiti vječno spasenje.«*

S toga s potpunim pravom kliče sveti Bonaventura: *»Čujte vi, koji želite kraljevstvo Božje! Štujte Presvetu Djevicu, i naći ćete život i vječni spas.«*

Ako smo, dakle — mi bijednici! — izgubili milost i s milošću život duše, nastojmo odmah da je po Mariji opet dobijemo. Dok smo u stanju smrtnoga grijeha i prema tome bez milosti, mi smo samo naoko *živi*, ali u stvari smo *mrtvi* ... pače smo gnjile *lešine*, koje hodaju među živima, *strašne i gadne aveti* pred Božjim očima.

I ti koji čitaš ova razmatranja, promisli dobro: *jesi li živ, ili si mrtav?* Ako si živ, to jest ujedinjen s Bogom po milosti, ti si dionik njegove božanske ljepote i tvoja je duša predmet divljenja za anđele i svece; ali ako si po nesreći mrtav, to jest odijeljen od Boga po grijehu, onda si kao lešina puna crvi, pred kojom se zgražaju svi koji je vide. Stoga, u svijetlu vjere, nema na svijetu takova bijednika i nesretnika kakav je kukavni grješnik; nema nikoga koji bi tako ganjivao na milosrđe našu nebesku Majku.

Pozdravimo je, dakle, sa zahvalnošću kao vrelo života za našu dušu i recimo joj:

Molitva

O Presveta Djevice, evo pred tvojim nogama velikoga grješnika, kojemu je potreba svega tvoga nježnoga milosrđa! Znam, da sam nedostojan tvoje dobrote, ali znam i to, da ti ne odbijaš nikoga; i stoga se uzdam, da ćeš mi isprositi oproštenje mojih grijeha, da očišćen od njih uzmognem opet steći život milosti i s njime Božje prijateljstvo i pravo na raj. Tako budi.

OZDRAVLJENJE U TREN OKA

i pobožnost »Petnaest subota«

Jedna od pobožnosti kojom vjernici rado štuju Presvetu Djevicu jest i pobožnost

»Petnaest subota«. Ona stoji u tome, da se za petnaest subota vrše neke osobite vježbe u čast petnaest otajstva sv. Ružarja sa svrhom, da se po zagovoru Blažene Djevice dobije od Boga koja osobita milost.

Vježbe koje se imaju vršiti svake od tih subota jesu: 1) ispovjediti se i pričestiti; 2) pobožno izmoliti barem jedan dio Ružarja ili razmatrati, svake subote, po redu, po jedno od petnaest otajstva. Ova pobožnost, koja se u Pompejima obično započinje petnaeste subote pred svetkovinu Presvetoga Ružarja, može se, privatno, započeti kad tko voli. Ali je treba nastaviti za petnaest subota bez prekida.

Onomu koji ispuni te uvjete Leon XIII dopustio je, da može svake od tih subota dobiti oproštenje od 7 dana i toliko četrdesetnica; a jedne subote, po svom izboru, i potpuno oproštenje. Ta se oproštenja mogu namijeniti i za mrtve.

Rekavši to, evo ćemo navesti jedan događaj iz knjige odvjetnika Bartula Longa: *»Petnaest subota«*, da bismo time još više potakli svakoga, neka vrši ovu pobožnu vježbu. Događaj se zbio u Manduriji, u pokrajini Leće (Lecce u Italiji), 29. lipnja 1888., uoči prve subote Ružarja. Njime je Presveta Djevica pokazala, kako joj je vrlo draga ova lijepa pobožnost. Neka djevojka od 24 godine, po imenu Anđela Ma-

...podigavši posudu od ubjela (alabastra) punu cvijeća... izaspe jedan dio na postelju.

safra (Massafra), već je tri godine morala logom ležati. Zgrčenih udova radi unutarnje uzetosti i u ranama, već prekrižena od liječnika, bila je potpuno iscrpljena, kako to svjedoči izjava liječnika koji ju je liječio.

Siromašna djevojka pripravljala se na smrt i na koncu mjeseca lipnja, kad joj je bolest pošla nagore, primila je svetu Popudbinu i Posljednju pomast. Kako je bila pobožna Pompejskoj Djevici Presv. Ružarja, nije prestajala zazivati je puna vjere. Već pri kraju života, i očekujući od časa do časa smrt, dogodi se da neke večeri ugleda na vratima svoje sobe Gospođu, koju ona nije poznavala, a koja se približi k postelji kao da će je pohoditi, pa ne rekavši ni riječi udalji se. Upozorila je na to one ukućane koji su je dvorili, ali oni se nisu puno obzirali na njezine riječi, jer su stvar pripisivali bunilu računajući na krajnju slabost bijedne bolesnice.

Isto se ponovi uveče 29., uoči prve subote sv. Ružarja. Gospođa ovoga puta u sasvim bijeloj odjeći, sva sjajna i puna dobrote i samilosti, pristupi k postelji i sjede uza nju.

Mlada seljanka najprije se prestraši, ne znajući tko je ta tajanstvena žena i što želi; ali onda opazi, kako se diže te podigavši posudu od ubjela (alabastra) punu cvijeća nalik na ljiljane izasiplje jedan dio na

postelju ne govoreći ni riječi. Ljiljana izasutih na postelju bilo je petnaest i na svakome je bio kao neki natpis. Anđela pročita ove dvije riječi: *Petnaest subota.* Plemenita Gospođa, koja je dotada radila bez riječi, pokazala je s onim, tko je ona. Bila je to Pompejska Djevica sv. Ružarja, koja je ovim čudesnim događajem pokazivala, koliko joj je draga pobožnost petnaest subota, i kojim se milostima mogu po njoj nadati njezini štovatelji. Zatim, da joj dade vidljivi znak svoje materinske dobrote, diže sebi s glave koprenu i njom joj otra lice. Bolesnica obuzeta začuđenjem i svetim strahom, nije umjela progovoriti ni riječi. Učinivši to, nebeska Kraljica pokupi ceduljice razasute po postelji i okrenuvši se vratima laganim se koracima udalji, ostavljajući za sobom snopove svijetla.

Anđela je bila kao izvan sebe i sva obuzeta nebeskim slatkim veseljem. Odjednom osjeti, da je zdrava, i nestrpljivo je očekivala jutro, da se digne i poviče na čudo. Kad se razdanilo, diže se iz postelje, pokuša micati noge, koje su već tri godine bile zgrčene, i na začuđenje svoje i sviju mogla je hodati. Obukla se sama, i dok je pripovijedala majci što se dogodilo, uđe u kuću liječnik koji ju je liječio Dr. T. Masari (Massari). Ovaj videći na nogama, uspravnu i obučenu i sposobnu da hoda onu, koju je

večer prije bio ostavio napola mrtvu, nije se mogao suzdržati da ne klikne: Čudo! Čudo!

Ali onda, ne htijući vjerovati svojim očima, pomnjivo je pregleda: svega je bilo nestalo! Više na njoj nije bilo ni rana, ni slabosti, ni uzetinje, niti ikakova traga bolesti.

Anđela, koja je osjećala, kako joj nova snaga teče udovima, kao preporođena na nov život, nije mislila na drugo, nego kako će poći da zahvali svojoj nebeskoj Dobrotvorci. Izađe iz kuće kao najzdravija, i bez ičije pomoći pođe ravno k crkvi. Oni koji su je susreli putem i vidjeli, kako ide stalna koraka, ustavljaju se začuđeni i stavljaju joj stotinu pitanja.

Prije nego bi čovjek i rekao, glas o tom čudu prosu se po svoj Manduriji, i svi su veličali dobrotu i moć Djevice presvetoga Ružarja. Ovaj događaj, sa svjedočanstvom liječnika i župnika, koji joj je bio dao sv. Sakramente, donio je časopis *»Ružarje i Novi Pompeji«* u rujnu 1889. Da je po tisuću puta blagoslovljena dobrota Marijina!

Pobožni uzdah: *Marijo, otajstvena rajska ružo, moli za nas!*

Živote, slasti — i moja nado,
Na dušu moju — pogledaj rado!

D u h o v n i c v j e t i ć : Podnesimo bez tužakanja nezgodnu ćud onih, koji nam nisu po volji, i pružimo im danas koji znak osobite ljubežljivosti.

10. svibnja

Živote, slasti i ufanje naše, zdravo!

MARIJA JE NAŠ ŽIVOT:

B) *jer nam postiže konačnu ustrajnost.*

1. — Milost konačne ustrajnosti, o kojoj nas danas pozivlje Presveta Djevica da razmišljamo, milost je zaista izvanredne važnosti, ali o kojoj na žalost dovoljno ne misle niti je cijene mnoge duše. Ona je tako velik dar, da svi drugi prema njoj ne znače ništa. Veći je nego dar *proročanstva;* veći nego dar *jezika;* veći nego dar *svetih zanosa* (ekstaza); veći nego dar *čudesa;* veći nego i sam dar *uskrisivanja mrtvih.* Ona je *skup* i *pečat* svih drugih milosti i darova koje smo primili za života. Zaista, što bi nam koristili svi tako izvanredni darovi, ako ne bismo imali ustrajnosti, pa bismo na koncu zalutali i svoju dušu izgubili?

Ne bi nam služili za drugo, nego da nam gorčijom učine grižnju za svu vječnost.

Jasno je, dakle, da za nas ustrajnost vrijedi toliko, koliko vrijedi isti raj, u koji se dolazi samo ustrajnošću u dobru do smrti. »*Ne tko dobro počne* — kaže Gospodin u Evanđelju — *nego tko ustraje do kraja, taj će se spasiti!*«

Konačna ustrajnost je, dakle, milost koja nam mora najviše ležati na srcu. I upravo, jer je to tako velika milost, nitko ne može misliti da će je zaslužiti samim svojim silama; nego je postiže samo onaj, koji je postojano prosi u svojim molitvama. Prosimo je stoga i mi sa svim žarom duše svoje; ali prosimo je po zagovoru Marijinu, jer uči sv. Bernardo, »*da Bog ovdje na zemlji ne dijeli nijedne milosti, koja prije ne prođe kroz njezine ruke*«, a pogotovu to vrijedi za ovu, koja je najvažnija od sviju.

Osim toga mi znamo, hoćemo li ustrajati u dobru, da se moramo *junački* opirati svim neprijateljima svoje duše. A tko će dati nama, ovako slabima, ovako mlohavima, ovako kukavnima, tu vrhunaravnu jakost, da suzbijamo tolike napasti, da svladamo tolike opasnosti, tolike napadaje, s kojima se dižu protiv nas paklene sile, samo da nas obore? Jedino ona, koja je rekla: »*Moja je jakost: Bog je stavio u moje ruke ovaj dar, da ga dijelim svojim štova-*

teljima! Po meni moji sluge kraljuju i vladaju nad svojim osjetilima i strastima, i tako postaju dostojnima da kasnije kraljuju navijeke u raju.«

Marija je ona *neosvojiva tvrđava,* sagrađena na vrhu litice, kamo nijedan dušmanin nikada nije stupio, u kojoj naša dobra Majka čuva svoje sluge, da budu obezbijeđeni protiv svih napadaja sotone i protiv bijesa svih oluja. Nesretne su one duše, koje se uzdaju u svoje sile i ne utječu se njezinoj zaštiti, da steku svetu ustrajnost!

Zato s pravom i zove sv. German Mariju *dahom kršćana;* jer kao što tijelo ne može živjeti, ako ne udiše dobar i čist zrak, tako ni kršćanin ne može živjeti u Božjoj milosti, ako ne udiše nebeski zrak, koji nam dolazi po Marijinu zagovoru. I kako je disanje čin koji bez prestanka ponavljamo; tako je trajna za nas i potreba da se utječemo nebeskoj Kraljici.

Sv. Filip Neri bi govorio svima, koji su mu se približavali: *»Ako želite ustrajnost, budite pobožni Gospi«;* a sv. Ivan Berkmans ponavljao je lijepu riječ: *»Tko ljubi Mariju, imat će ustrajnost.«*

Iz ovoga što smo rekli jasno je, *da je za nas potpuno nužno utjecati se Mariji, ako hoćemo da sebi osiguramo ustrajnost u dobru.* Stoga nam ne treba drugo raditi, kad nas napadnu napasti, nego činiti kao *pili-*

ći, koji kad se pojavi *kobac*, odmah lete pod kvočkina *krila*. Tako i mi odmah treba da trčimo pod Marijin plašt. Ako se ma i samo za čas ustavimo, da se pravdamo s dušmaninom, misleći da smo dosta jaki protiv napasti, ova će postati tako jaka, da ćemo žalosno pasti.

Molitva

O Presveta Djevice, ako me ti podupreš svojom mogućom rukom, ja se ničega ne bojim. Ne bojim se svojih grijeha, jer ćeš mi ti pomoći, da ih odbacim; ne bojim se sotone, jer ćeš ga ti prignječiti svojim nogama; ne bojim se Božjih kazna, koje sam s pravom zaslužio, jer ćeš ti razoružati ruku tvoga Sina, podignutu protiv mene. Samo se jednoga bojim, a to je, da se možda ni u napasti tebi ne utečem, i tako se izgubim. Zato te danas molim za milost, da se odmah tebi utečem, kad se nađem u opasnosti da sagriješim; da tako uzmognem ustrajati do konca. Tako budi.

NA OBRONCIMA VEZUVA

(Ukratko)

U petak večer 29. srpnja 1892., u dvorcu Bateli u Belavisti (Batelli — Bellavista) umirao je od grlice sinčić odvjetnika Franje Romano. Rastuženi roditelj bio je već po-

zvao na savjetovanje prve liječnike-profesore iz Napulja, da spasi svoga dragoga Nikicu; i oni su bili upotrebili sva pomagala svoje znanosti, da otmu smrti ono sitno djetešce, ali uzalud. Poslije duga vijećanja zaključiše ovako:

— *Nema drugoga lijeka, nego operacija traheotomije, to jest otvaranje dušnika.*

— *A hoćete li mi tako spasiti moga sina?* — viknu otac, gledajući ih iskrećih očiju, na taj očajnički prijedlog.

— *Mi vam to ne možemo sa stalnošću obećati. Omjer je ovaj: između stotine operiranih jedva ih četiri ostane na životu.*

— *I vi hoćete, da vam ja dopustim, da zakoljete moga sina? Onda je bolje da umre od Božje nego od liječničke ruke.*

Međutim je hropac dječaka bio sve veći i jači; siromašno djetešce savijalo se i gušilo. Liječnici držeći da je gotov, povukoše se. Neka pobožna revniteljica svetišta u Pompejima, koja je iz dvorca tu blizu čula dječakov hropac, ganuta nekim osobitim smiljenjem, posla sliku Gospe presv. Ružarja, da se stavi djetetu na prsi, a onda javi stvar odvjetniku Bartulu Longu proseći za molitve njegovih sirotica za zdravlje onoga nevinoga stvorka.

Međutim liječnici, bojeći se zaraze, bili su naredili, da se iz one kuće odstrane sva

djeca, koja za onu noć nađoše sklonište u nedalekoj gostionici.

I tužnu majku udaljiše blagom silom od dječakove kolijevke i zamoliše je, da tu noć provede s ostalom djecom, jer nije bilo razborito ni njih ostaviti same. Bilo je jedanaest sati uveče.

— *U sat poslije ponoći vaše će dijete prestati trpjeti,* — bio je rekao posljednji liječnik opraštajući se —. *Nit njegova života je pri kraju: ne će trajati dulje od dva sata još.*

Otac, satrven neiskazanom tugom i sav iznemogao, jer već za više dana i noći nije općinuo, reče dobrim dušama koje su bdjele uz dijete:

— *Idem da se malko bacim na divan tu u obližnjoj sobi; kad vidite, da je Nikica pri kraju, odmah me zovnite.*

Kad mu to obećaše, povuče se. Međutim su ukućani spremali haljinice, u koje će domalo obući maloga mrtvaca.

Oko sata poslije ponoći, u doba koje je predvidio liječnik, činilo se, da će dijete svaki čas umrijeti, pa odmah pozovu nesretnoga oca. Ovaj brzo skoči na noge, poleti ka kolijevci izdišućeg sina, uze ga na ruke i ne osvrćući se na protivljenje sviju oko njega pođe ravno k prozoru, koji je bio okrenut u pravcu svetišta, pa otvorivši

ga pruži van, na ispruženim rukama, dragoga bolesnika.

— *Šta to radite?* — govore mu prisutni — *Vratite se! ... Izlažući dijete noćnome zraku, u ovo doba, činit ćete da izdahne prije vremena! ...*

— *Lud je od boli!* — ote se markizu Sasinoru (Sassinoro), koji je i sam bio prisutan tomu vrlo tužnom prizoru.

— *Pustite me!* — viknu zapovjednim glasom odvjetnik — *ja sam otac i znam što činim! ...*

Zatim očiju uvijek uprtih prema Marijinu svetištu, u času očajne pobožnosti i vruće vjere, da su se svi ganuli, viknu:

— *Gospe Pompejska! Hoću da sada vidim tvoju moć i tvoju dobrotu. Spasi mi moga sina! To ja hoću! ... To ja tražim od tebe! Daj da pobijedi tvoja blagost!*

Kad je to rekao, opet položi dijete u njegovu kolijevku, stavi mu opet na prsi Gospinu sliku i kao nadahnut kliknu:

— *Svi na koljena, izmolimo Ružarje Pompejskoj Gospi: od te molitve ja se nadam milosti.*

Ružarje se moli. Već je kod posljednjih *Zdravomarija,* ali nikakova znaka, da je željena milost udijeljena.

Svi strepe, a srce bijednoga oca očajno division dršće.

— *Pustite me! ... ja sam otac i znam što činim! ...*

Posljednja je *Zdravomarija* izmoljena; ali prije nego će se svršiti posljednji *Slava Ocu*, dječakov hropac popusti i začu se djetinji glasić: *Tata! Gospa!*

Otac skoči na noge kao izvan sebe, baci se na kolijevku i vidje, kako djetešce mirno diše, ne savija se više, nego tiho počiva držeći ručicu na sličici Pompejske Gospe.

Čudo se je bilo dogodilo.

Kad se Bog očituje kojim znakom svoga božanskoga svemogućstva, čovjek se osjeća kao satrven pod težinom svoga ništavila, postaje plašiv, klone i hvata ga čudan strah.

Tako se dogodilo i onima, koji su bili prisutni ovomu čudu. Ali otac, koji je s tako vrućom vjerom bio zazvao čudo i vjerovao, bez kolebanja, u neiskazanu dobrotu i moć Marijinu, izvan sebe od radosti, koja mu je napunjala dušu, odmah osjeti potrebu da iskaže svoju zahvalnost, i opet pozva sve prisutne, da kleknu i zajedno s njim izmole još jedno Ružarje u zahvalu. Još nije bilo svršilo ovo drugo Ružarje, kad se dječačić nadiže do pola života zovući: *Tata!* i tražeći piti. Onda zatraži svoje igračke i hoće da se digne, jer, govoraše: *Gospa me je ozdravila!*

Upravo je bilo svanulo, i sretni roditelj, koji je jedva čekao da svojoj drugarici

dojavi veselu vijest postignute milosti, iziđe žurno iz kuće, potrča ka gostionici i stane kucati na vratima zovući po imenu svoju ženu. Ova, pošto je čitavu noć u suzama bdjela uz ostalu djecu, čujući svoje ime, poleti k prozoru.

— *Siđi dolje,* — govoraše joj ozdo njezin čovjek — *siđi; Nikica je dobro! Nikica je ozdravio! Pompejska Gospa je učinila čudo! Dođi da ga vidiš, jer te čeka!*

Majčinska ljubav, na tu nenadanu vijest, učinila ju je nevjernom. Nije mogla vjerovati, da joj je pala u dio tako velika utjeha, da opet vidi zdrava sina, kojega je ostavila u hropcu; pa plačući odgovori:

— *Franjo, ti me varaš! Reci mi istinu! ...*

Međutim je sišla, uvjerena da će domalo priviti na svoje srce hladno tijelo, uza sve što joj je muž govorio, da je dijete zdravo i čudom spašeno.

Kad je stupila u sobu, nesta svake sumnje, kad vidje, kako njezin Nikica veselo leti u njezino naručje.

Ljudska riječ ne umije naći zgodnih izraza da prikaže tako ganutljiv prizor.

Malo, te joj nije od neočekivane radosti puklo srce, koje je već bilo satrveno od tolike tuge. Zagrlivši svoje dijete privijala ga je na svoje grudi i obasipala poljupcima

ono čelo i one nevine očice, dok su joj potoci suza kvasili lice. Njezina usta nisu znala izgovoriti druge riječi do: *Sine moj! Sine moj!*

U početku rujna sva je obitelj bila pred nogama Pompejske Djevice da izvrši zavjet svoje zahvalnosti. Majka ozdravljenoga djeteta uđe bosa u svetište, i kad je sa srcem prepunim radosti prikazala Gospi zdrava i čitava svoga Nikicu, nadvladana ganućem, pade u nesvijest.

Ovaj nam događaj još jednom očito pokazuje, da srce puno vjere, kao što je bilo ono oca čudesno ozdravljenoga dječaka, može isprositi od neba najnečuvenijih čudesa.

Odvjetnik Bartul Longo

*

Pobožni uzdah: *Marijo, Majko Božje milosti, moli za nas!*

Živjeti hoću, Gospe,
Pod ljepim plaštem Tvojim;
Pod njim i dnima svojim
Dočekat želim kraj!

Duhovni cvjetić: Da ne pogriješimo protiv ljubavi, uvijek ćemo dobro govoriti o našemu bližnjemu, nastojeći, koliko možemo, ispričati njegove slabosti. Ovo je najljepši cvijet kršćanske ljubavi.

11. svibnja

Živote, slasti i ufanje naše, zdravo!

MARIJA JE NAŠA SLAST

1. — Ima jedna misao, koja kad god se pojavi pred našom pameću, napuni nam dušu radošću i veseljem, a to je misao, koja nam donosi pred oči mili lik naše nebeske Majke. Ima, dakako, više razloga, radi kojih nas ova uspomena napunja tolikom slašću: to je njezina neokaljana bjelina, njezina uzvišena svetost, njezina božanska ljepota, njezina dobrostivost, njezina dobrota, njezina velikodušnost, njezina briga za nas, njezina ljubežljivost, njezina nježnost, njezina blagodat prema nama; ali svi ti razlozi mogu se skupiti u sami jedan, a taj je: *njezina beskrajna ljubav prema nama.* Nitko nas na svijetu ne ljubi kako nas ljubi naša premila Majka na nebu.

Velika je to stvar ljubav! Ona je prvi poriv duše, čim se srce otvori na život, i ona ga osvaja, ona ga pokreće, ona njime vlada sve dok nepomično i hladno postane plijenom smrti. Često puta na zemlji obeščasti se ta sveta iskra, koja je vrcila s neba. Ljubimo stvorenja, a ne ljubimo Stvoritelja.

2. — *Marija je savršen uzor svete ljubavi.* Ona, kojoj je srce sam žar ljubavi prema Bogu, gori velikim plamom i prema nama, koji smo njezina djeca. Eto zašto je ona naša slast. Marija nas ljubi veoma živom i nježnom ljubavlju, jer u njezinim grudima kuca *Srce Majke,* i kakove Majke! ... Marija na Kalvariji, pošto joj je Isus predao Ivana za sina, pogledala je umirućega Sina, pogledala Ivana, pogledala bezbrojnu ljudsku obitelj otkupljenu krvlju njezina božanskoga Sina, i osjetila je kako se njezino Srce širi neizmjernom ljubavlju prema svima; sve nas je primila u svoje materinsko Srce i sve nas je zagrlila kao dragu djecu. Kakovi su odonda bili kucaji toga Srca i njegovi plamsaji prema nama, to nikada nitko ne će moći shvatiti. Ona obuhvata sva srca plamenom svoje ljubavi, bez razlike dostojanstva, staleža, prednosti; ne gledajući na to, da li smo bogati ili siromasi, plemići ili pučani, učeni ili neuki.

Koje li utješne misli! Marija nas ljubi usprkos naše velike bijede.

Ti, bijedni prosjače, tuzgav, odrpan, bez kruha i bez krova, pružaš svoju suhu ruku prema prolazniku, i nitko se na te ne osvrće. Ti si izmet društva. Oh! ali ako te i svi napuste, ne plači! Ti imaš gore *Majku*, koja te ne odbija; koja se brine za te; koja bdi nad tobom kao najnježnija majka.

A ti, siromašna djevojko, nježni cvjetiću, koji veneš prije nego si procvao, ti nisi zapamtila milovanja svoje majke!... ti si sirotica na svijetu!... nitko ne misli na to, da ti pokloni svoju ljubav!... život je za te izgubio svaki osmijeh i svaki čar!... Ne kloni u svojoj boli!... ne očajavaj! Ima još netko, koji te ljubi, koji te milo gleda: to je ljubezno oko tvoje nebeske Majke, to je njezino materinsko srce.

A ti, izmučena dušo, pritisnuta grižnjom radi tvoga neuredna života, koja cviliš misleći na tvoju vječnu sudbinu i dršćeš pomišljajući na strašni Božji sud, razvedri svoje čelo; zar ne vidiš ljubeznu Gospođu, koja bdi uza te?... koja te zove imenom? ... koja osjeća toliko smilovanja prema tebi?... Zar ne čuješ slatkoga zvuka njezina glasa?... Zar je ne prepoznaješ?... To je Marija!... to je Majka slatkoga Ufanja, to je Utočište grješnika, to je Utjeha ža-

losnih, koja dolazi da utiša tjeskobu tvoga srca, da ti povrati mir.

3. — Koliko li nas ljubi Marija! ... Ljubimo i mi nju. Ljubimo je ljubavlju čistom, ljubavlju žarkom, ljubavlju nježnom, kao što svoju majku ljube djeca, koja se ne znadu nikad otrgnuti od njezina naručja, koja uvijek zazivlju njezino slatko ime, koja njoj sve povjeravaju, koja s velikim pouzdanjem sve očekuju od njezina materinskoga Srca.

U ovome času ona nas gleda okom punim ljubavi, pruža nam ruke, da nas privine na svoje grudi, i govori svakomu od nas: *Sine, ovo je Srce za te, i dajem ti ga svega. Daj mi na uzvrat svoje. Daj mi ga sada, kad je čisto i nevino kao bijeli ljiljan, koji se otvara na prve poljupce sunca na uranku. Neka za tvoju Majku budu prvi njegovi kucaji; za tvoju Majku prvi njegovi mirisi. Ja ću ga čuvati od svakoga nečistog zadaha, uzet ću ga pod svoju obranu, napunit ću ga svakom slašću.*

Molitva

O Marijo, kako li se stidim, kad promatram nježnu milinu tvoje ljubavi prema meni! Tvoje materinsko srce ne prestaje ni jednoga trena kucati za me! Tvoj pogled slijedi me na svim mojim koracima, u svim nevoljama, u svim tjeskobama, u svim po-

...i ne znajući, nađe se blizu kamenice sa blagoslovljenom vodom...

gibeljima; i tvoja je ruka uvijek spremna da se pruži meni na pomoć. Hvala, o slatka moja Majko, na tolikoj tvojoj dobroti! Ti vidiš, koliko sam ja bijedan, pače nedostojan da stojim pred tvojim nogama; ali uza sve to, uzdam se u te i nadam se, da ćeš me učiniti dostojnim, da te ljubim, da te hvalim i da te blagoslivam zauvijek u raju. Tako budi.

NEOGRANIČENO POUZDANJE DIRA MARIJINO SRCE

Jedno od najboljih svojstava, da postignemo od Marije milost koju želimo jest veliko, neograničeno pouzdanje u njezinu dobrotu i u njezin moćni zagovor. Istina je, ako želimo biti uslišani, treba da je ono što molimo zaista korisno za našu dušu; treba da priznamo, kako smo nedostojni Božjih darova, i treba da ustrajemo u svojoj molitvi: ali ako nemamo pouzdanja, nemamo ništa.

Obećanje, s kojim nam je Isus dao svoju riječ, ne može biti jasnije: *Što god zapitate od moga Oca, u moje ime, postići ćete.* S tim riječima on hoće da nas pouči, da ne smijemo stavljati granica svome pouzdanju.

Marija Levis, rođena u Moski kod Vandorna u bjeleskom kraju (Mosca di Vandorno Biellese), malome seocu podno sve-

toga brda O r o p e, imala je oko četrdeset godina, kad je počela osjećati jake boli na desnoj ruci. Oni se domalo ispoljiše u opasnoj otekl ini, s koje domalo nije se više mogla služiti onom rukom.

Preko četiri godine trpjela je svoju bolest, koja joj nije dala ni da se prekrsti ni da se sama obuče ni svuče.

Kad je uzaludno bilo sve nastojanje liječnika, ovaj je se okani držeći, da joj nema lijeka. U tom stanju, videći da je na teret i sebi i čitavoj svojoj obitelji, gdje je već osam godina bila udata; tužna i ne malo smućena radi mrmljanja u kući, jer nije bila ni za kakav teški seljački posao: osjeti želju, da pođe k svetištu na Oropi i tu učini devetnicu, uvjerena, da će je Gospa ozdraviti. Kad je u obitelji očitovala tu svoju želju, odlučno joj je odbiše radi troška. Ona ne klonu duhom, nego je na lijepe navaljivala molbama govoreći, *da će kod svetišta živjeti samo o kruhu i vodi i da će onamo poći pješice*. Tako je postigla, da može poći pješice k čudotvornoj Prilici i započeti svoju devetnicu s velikim pouzdanjem, da je Marija neće ostaviti bez pomoći. Prije svega pobožno je pristupila svetim Sakramentima i za vrijeme svoje gorljive devetnice klečala je duge satove pred Marijinim oltarom izlijevajući pred slatkom Utješiteljicom žalosnih sve boli svoga srca.

Zadovoljna s komadićem kruha i vodom, spavala je noću uvijek obučena, jer sama i bez pomoći nije se mogla ni svući ni obući. Koliko li je puta u plaču i uzdasima ponavljala svoj vapaj:

— *Oh! Blažena Gospe Oropska, smiluj mi se! Ozdravi mi ruku, da mogu raditi i da više ne budem na teret sebi i drugomu! Ti koja svojim štovateljima dijeliš tolike milosti, ti koja ne odbijaš nikoga tko ti se pouzdano utječe, čuj moju poniznu molitvu i usliši me! Usliši me, o dobra Majko, i bit ću ti zahvalna za sav život. Blažena Gospe Oropska, uzdam se u te!*

Međutim je devetnica svršila, ali milost nije došla; i ona nije znala, kako će se povratiti kući u onakome stanju i nastaviti svoju muku među onima, koji nisu imali srca prema njoj ni smilovanja prema njezinoj nesreći.

A ipak je trebalo otići. Već je bila povratila ključ sobice, koju joj je velikodušno gostoprimstvo svetišta bilo ustupilo za vrijeme boravka; već se spremala da siđe niz veliko stubište; kad joj se učini, da čuje riječi: *»Još se nije čulo, da se itko utekao mojoj zaštiti, pa da je bio zapušten ... Moli još i ufaj se!! ...«*

Uzburkana srca i očiju punih suza, povrati se u crkvu, kleknu plačući pred Marijine noge i puna žive vjere ponovi svoju

molitvu. Ništa. Digne se i opet klekne po više puta; udalji se nekoliko koraka, a onda se opet ustavi i moli; uputi se k vratima, pa se povrati natrag, i nikako se ne umije udaljiti od prijestolja Majke milosrđa, prije nego je usliši. Tako se, i ne znajući, nađe blizu kamenice sa blagoslovljenom vodom još uvijek s desnom rukom o vratu i još uvijek trpeći boli. I dok je ondje stala sva zadubena u svoju molitvu, ne misleći na ono što radi, pruži svoju bolesnu ruku prema svetoj vodi, umoči je i pobožno se prekrsti. Tko da opiše iznenađenje, radost i zahvalnost pobožne žene, kad opazi, da se je prekrstila rukom, koja je toliko vremena bila nepomična! Nije vjerovala svojim očima: zle otekline bilo je nestalo, i sada je mogla slobodno micati rukom u svakom pravcu i nije osjećala nikakove boli. Poleti da zahvali svojoj milostivoj Dobročiniteljici. Onda žurno pobrza kući, da javi svoju radost svojoj obitelji, pače i čitavomu selu, kojemu je vrlo dobro bila poznata njezina bolest. Župnik Don Bokaćino (Boccacino), čovjek vrlo učen i razborit, htio je sa propovijedaonice navijestiti ovo čudo, da time svakoga potakne na sve veće pouzdanje u Blaženu Djevicu Oropsku. Događaj se zbio 1824.

Pobožni uzdah: *O Marijo, Majko lijepe ljubavi, moli za nas!*

Marijo, Ime tvoje
O kako slatko zvoni!
I sretni li su oni
Koji ljube te!

D u h o v n i c v j e t i ć : Sutra ćemo se u nečemu umrtviti na čast Gospinu i iz ljubavi prema njezinu božanskom Sinu udijeliti koju malu milostinju.

12. svibnja

MARIJA JE NAŠE UFANJE

1. — Prvi uvjet da se možemo od nekoga nadati pomoći jest, da taj poznaje naše potrebe. A mi znamo, da Blažena Djevica vidi u Bogu sve naše potrebe, i njoj su poznate sve misli naše pameti i sva čuvstva našega srca. Ona vidi i shvaća svu tjeskobu naših duša; čuje jedan po jedan sve naše uzdahe, broji jednu po jednu svaku našu suzu. Koje li, dakle, utjehe za nas, staviti u nju sve naše pouzdanje znajući stalno, da je ona u svako doba i na svakome mjestu uvijek spravna da nas sasluša, uvijek spremna da nam pomogne!

I ona ne samo vidi naše potrebe, nego je i diraju naše nevolje bilo duševne, bilo vremenite. I to njezino smilovanje nije isprazno i bez koristi, kako često biva kod stvorenja ove zemlje; nego je uvijek us-

pješno, jer se njezino dobro Srce odmah gane. Sjetimo se što je učinila, kadno je posredovala na piru u Kani. Opazila je, da nema vina ... vidjela je smetnju zaručnika radi toga ... odmah se je ganula, pa još prije nego će je oni i zamoliti, isprosila je od svoga Sina njegovo prvo javno čudo; ona ga je potakla, da pretvori vodu u vino. Oh! koliku li, stoga, krivicu nanose toj dobroj Majci oni, koji gube pouzdanje u nju, netom ih nije odmah uslišila! Oh! kako li vrijeđaju njezino materinsko Srce oni, koji u neoprostivoj lakoumnosti ponavljaju, da ih je Gospa zapustila, da ih više ne čuje, i da je stoga za njih uzaludno moliti se! Mora da ima vrlo mlaku vjeru, tko može tako govoriti o onoj, koju je Bog učinio svemogućom po milosti, i koja je puna ljubavi i smilovanja prema nama!

Reći, da nas Gospa ne uslišava, isto je što reći, da nema srca ... da nas ne ljubi ... da nema milosrđa prema našim nevoljama. A tko bi se usudio izreći takove psosti?

2. — Ah! uvjerimo se, da nitko nema tako velika i velikodušna srca prema nama ... da nas nitko ne ljubi iskrenijom ljubavlju ... da nitko nema nježnijega smilovanja prema našim nevoljama, negoli ga ima naša nebeska Majka. *Ona više želi da nam dobra učini, da nam pomogne, da nas*

usliši, negoli to možemo željeti mi sami! Ali je zazivajmo s velikim *pouzdanjem* i *ustrajno,* pa onda budimo sigurni, da je *nemoguće, da nas ne će čuti, da nas ne će uslišiti.*

Što nam katkada smeta da budemo uslišeni, jest pomanjkanje pouzdanja. A Bog, koji je neizmjerna Dobrota i pun nježnosti prema svojim stvorenjima, samo želi izliti na nas punim pregrštima svoje milosti; ali upravo s toga, jer se s naše strane traži pouzdanje, da ih uzmognemo primiti, dao nam je kao Zagovornicu i Majku istu Majku svoju, da bi nas uvijek grijalo najživlje pouzdanje u onu, koja je po riječima sv. Augustina jedina nada grješnika.

Drugi uzrok koji smeta da budemo uslišeni jest to, što katkada — makar se nama činilo i protivno — pitamo stvari, koje nisu korisne za naše vječno spasenje. Preveć zabrinuti za tjelesno zdravlje i za zemaljska dobra, malo mislimo na spas duše i na vječna nebeska dobra; a Isus Krist u svetom Evanđelju nas opominje: *»Tražite najprije kraljevstvo Božje i njegovu pravdu, i sve će vam se ostalo dodati.«*

3. — Ali i u onim slučajevima, kad nam se čini, da nismo uslišeni u onome što pitamo, ipak nam naša dobra Majka isprosi druge milosti, na kojima ćemo joj zahvaljivati kroz svu vječnost.

Nije li možda poznato, da bolesnici koji se vraćaju iz Lurda, a nisu postigli ozdravljenja, osjećaju u svom srcu dubok mir i veliko predanje Božjoj volji? A tko bi mogao poreći, da su te milosti neiskazano dragocjenije pred Bogom i korisnije za postignuće vječnoga života?

Kad bi se, dakle, desilo, da je za nas sve izgubljeno; da se nitko više za nas ne brine i da su nas svi zapustili; da više nitko nema za nas ljubezna pogleda; da nam više nitko ne reče prijateljske riječi; da se sve kao urotilo protiv nas, pa nam se i sam život pričinjao nepodnošljivim ... sjetimo se, da nad nama uvijek bdi, puna najnježnijega smilovanja, ona, koju pozdravljamo imenom našega slatkoga Ufanja; ona, koju nitko nikad nije uzalud zazivao; ona, koja je ne samo imenom, nego i uistinu Majka Milosrđa, Utjeha svih žalosnih.

Molitva

O Marijo, moram na svoje postiđenje priznati, da sam se i ja više puta predao malodušnosti, kad sam te zazivao, a onda mi se činilo, da nisam bio uslišen. Na žalost, i ja sam katkada rekao, da ti više ne čuješ mojih molitava. Koliku li sam krivicu time nanio tvomu nježnom Srcu! Oprosti mi, o dobra Majko, i učini, da odsada unaprijed nikad više ne izgubim pouzdanja

u te, jer sam potpuno uvjeren, da je nemoguće, da Ti ne čuješ vapaja svoje djece.

DJETINJA VJERA

(Ukratko)

Godine 1900. slavila se dvadeset peta godišnjica od utemeljenja pompejskoga svetišta. Bila je to godina velikih hodočašća, velikih vjerskih proslava, velikih čudesa. Ovo koje pripovijedamo jedno je od tolikih, kojima je Kraljica Svete Krunice htjela očitovati svoj premogući zagovor.

Sretnica se zove *Laura Piko* (Picco) i godine 1889., blijeda i iscijeđena, kao cvijet olujom izudaran, venula je u nekoj bolnici u Torinu.

Siromašna djevojka, kako li je brzo osjetila ujed boli! Upoznala ga je, kadno je za nju navijek ugasnuo poljubac njezine majke, koja je, siromašna zemaljskim dobrima, ali bogata vjerom, bila umrla malo mjeseci prije.

Sa svoje samrtne postelje, dok se ona topila u suzama, bila joj je rekla: — *Ne plači, moja kćerko, ne plači; ne, ja te ne ostavljam samu na ovoj zemlji; predajem te Mariji, koja će ti uvijek biti majka. Puno ljubi Gospu, utječi joj se u najtežim časovima života i ne boj se, moja siromašna Laurice, Gospa će ti pomoći.*

Djevojka, u cvijetu svojih dvadeset godina, domalo se smjestila kod neke dobre obitelji, gdje je njezin život tekao u radu, u miru, pa je mogla pouzdano gledati u budućnost.

Ali nije prošlo mnogo vremena, kadli je napadoše ljute i trajne boli, pa je bila prisiljena otići u bolnicu. Radilo se o nekom teškom slučaju uloga, za koji je trebalo duga liječenja.

Jednoga dana Sestra bolničarka videći je vrlo smućenu svjetova joj, da čita neku knjigu, koja je govorila o čudesima Pompejske Djevice, i reče joj:

— *Izmolite pobožno tri devetnice, koje se mole u najtežim slučajevima, i bit će vam lakše. Marija je Majka, koja nikad ne zapušta svoje djece.*

Te je riječi ganuše i osokoliše. Zar one nisu bile odjek onih, koje je njezina majka izrekla na svom samrtnom krevetu: *Ne boj se, moja siromašna Laurice, Gospa će ti pomoći?*

Pročitala je sa slašću onu knjigu, ali još se nije bila odlučila započeti devetnice. Međutim, kad se poboljšalo vrijeme, njezine boli nešto popustiše, i ona je mogla ostaviti bolnicu i preuzeti svoju službu kod one iste dobre obitelji, kod koje je i prije bila. Mislila je, da je potpuno ozdravila, kadli se kod prvih ledova povrati podmukla bo-

Moj Bože! Moj Bože! što će biti sa mnom?

lest s tako jakim bolovima, da su je brže bolje opet morali odnijeti u bolnicu.

Tu je liječnici vrlo pomnjivo pregledaše, pa složno izjaviše, da u slučaju njezine trajne bolesti nema nade, da bi mogla potpuno ozdraviti.

— *Nemoguće ozdraviti? Dakle, za me više nema nade? Dakle, život mi više ne obećaje drugo do suza i bolova? Moj Bože! Moj Bože! što će biti sa mnom?*

I poče uzdisati i gorko plakati. Gotovo je očajala, ali iznenada sinu svijetla zraka u njezinoj pameti: uteći se mogućoj Utješiteljici žalosnih, slatkoj Majci milosrđa i početi one tri devetnice na čast Pompejske Djevice. Ali kako je bila prosvijetljena živom vjerom, shvatila je, da je prvi uvjet, tko želi primiti milosti od Boga, imati dušu čistu od svakoga grijeha, i stoga se najprije lijepo ispovjedila i pričestila, a onda započe tri devetnice.

Svršila je prvu i drugu, ali ni traga poboljšanju, a kad je počela treću, boli su bile takove, da se više nije dalo podnositi. Ova strašna kušnja drmala je zaista njezinim slabim tijelom, ali nije mogla uzdrmati njezine vjere.

Što je zlo više raslo, — njezine su riječi — *to je više rasla i moja vjera; to je u meni bilo jače uvjerenje, da je Gospa započinjala milost.*

Blago nama, ako u sličnim slučajevima i nas budu krijepila slična čuvstva vjere!

Tako dođe i posljednji dan devetnice, a njezini bolovi su bivali sve žešći. Već šest dana i šest noći nije stisla oka, i bolest joj nije davala ni časka počinka. Ipak o ponoći malko se smirila i oko dva sata izjutra, nadvladana umornošću, mogla je spokojno usnuti do šest sati.

Probudila se na zvon Zdravomarije, i dok je molila anđeosko pozdravljenje, osjeti kako ju je obuzeo neki preugodni mir; već se odavna nije osjećala tako dobro.

Što se dogodilo? Dok joj je prije i najmanja kretnja uzrokovala neiskazane boli, sad se mogla slobodno okrenuti s jedne na drugu stranu ne osjetivši ni najmanje boli. Ganuta, začuđena, pogleda svoje ruke i zglobove, dosada uvijek nagrđene od bolesti, i vidje kako je nestalo svakoga iskrivljenja i svakoga otoka. U kratkome razmaku od nekoliko sati počinka bila je prošla od najstrašnijih boli na savršeno zdravlje. Kad je svršivala pogodba, Pompejska Gospa je, eto, stavljala pečat svoje dobrote i udijelila joj milost potpuno i u jedan tren.

Kad je jedanaest godina kasnije pisala o tome odvjetniku Bartulu Longu, završiva-

la je svoj izvještaj ovako: *Gospodine Odvjetniče, budući da se radi o čudu, htjela sam počekati dugo vremena, prije nego vam pošaljem ovaj izvještaj. Na veću Gospinu slavu htjela sam počekati više godina, hoće li se boli s vremenom povratiti; ali već je prošlo jedanaest godina, a ja nisam još osjetila nikakove boli. Neka je, dakle, hvala Presvetoj Pompejskoj Djevici, koja je u svojoj bezgraničnoj dobroti htjela udijeliti tako znamenitu milost meni, svojoj najnedostojnijoj kćeri.*

O vi, koji osjećate, da vas je do zemlje pritisla snaga nesreće; o vi, kojih suze nemaju više nade; kojih uzdasi nemaju više utjehe; bijedna ljudska bića, kojima tijelo raskidaju bolovi, a srce tuga, utecite se Pompejskoj Djevici sa živom i postojanom vjerom jednostavnih duša i sjetite se, *da je vjera zora Božjega milosrđa!*

Odvjetnik Bartul Longo

P o b o ž n i u z d a h : *Marijo, ufanje naše, budi nam milostiva!*

(300 dana oproštenja)

D u h o v n i c v j e t i ć : Naviknimo se svaku večer, prije počinka, poljubiti Marijinu sliku.

13. svibnja

Živote, slasti i ufanje naše, zdravo! ...

MARIJA JE UFANJE SVIH GRJEŠNIKA

1. — U početku svijeta stvorio je Bog dva svijetla: sunce, da svijetli danju, i mjesec noću. A *sunce* je — kako razlaže neki odlični crkveni poglavar — slika Isusa Krista, čije svijetlo rasvjetljuje one, koji žive u danu Božje milosti; *mjesec* je slika Marije, jer ona rasvjetljuje grješnike, koji još žive u tami grijeha.

Kad je, dakle, Marija ovaj mjesec, dobrostiv grješnicima, ako netko upadne u tu noć grijeha, što mu je činiti? Budući da je izgubio svijetlo sunca izgubivši Božju milost, neka se obrati mjesecu, to jest Mariji, i ona će ga rasvijetliti, da uzmogne izići iz tame grijeha i skloniti se na mjesto sigurno od srdžbe njegovih neprijatelja. Ali gdje je

to sigurno mjesto, kamo bi se mogao skloniti grješnik ispred bijesa pakla i gromova povrijeđene Božje pravde? ... Čita se, da je u starini bilo *osobitih svetih mjesta, povlaštenih gradova, pribježišta,* koji su služili kao *sigurno zaklonište* za javne zločince, krivce teških prekršaja. Ako bi kojemu od njih, progonjenu od pravde, uspjelo staviti nogu u takovo mjesto, više ga nitko nije smio dirnuti ... Bio je spašen!

Pa dobro, Presveta Djevica upravo je takovo *sveto utočište,* to *sigurno zaklonište,* taj *sveti grad,* u kojemu mogu naći spas svi bijedni grješnici. I upravo to nam kani kazati sveta Crkva, kad nas poziva, da zazivamo Mariju imenom: *»Utočište grješnika, moli za nas!«*

Grješnik, koji je teško uvrijedio Boga, kao kakav javni zločinac zaslužuje, da bude strogo kažnjen od Božje pravde, koja šalje svoje sluge, da ga uhvate i kazne. Tada on, pun straha i trepeta, raskidan grižnjom svoje savjesti, očajno bježi ne znajući, kamo da se skloni, dok ne nađe pod Marijinom zaštitom ovo sigurno zaklonište, i tada je spašen.

2. — *Grješniče,* tako govori sv. Bazilije, *ne gubi pouzdanja, nego se uteci Mariji u svim tvojim potrebama; zovi je u pomoć i naći ćeš je uvijek spravnu, da ti pomogne*

Ova Majka Milosrđa toliko želi spasiti

grješnike, pa i najgore, da ih ona sama traži, da bi im pomogla, da se pomire s Bogom.

Sv. Bonaventura, da bismo sve bolje upamtili ovu utješnu istinu, zamišlja kao vrlo burno more, u koje upadnu grješnici iz lađe Božje milosti, pa ih bije grižnja savjesti i strah od Božje pravde, te bez svijetla i vodiča već su blizu, da izgube dah svake nade i da se predadu očaju, ali Gospodin pokazuje na Mariju i kao da govori grješnicima: *Bijedni izgubljeni grješnici, ne očajavajte, dignite oči k ovoj lijepoj zvijezdi, opet dahnite pouzdanjem, jer će vam ona pomoći da iziđete iz oluje i dovest će vas u luku spasenja.*

A na drugome mjestu isti svetac upotrebljava ovu lijepu poredbu:

Kako je ona žena u Sv. Pismu, po imenu Ruta, našla milost pred Bozom, da je mogla skupljati klasje, što su ga za sobom ostavljali žeteoci; tako je i Marija našla milost pred očima Božjim, da može skupljati klasje ostavljeno od žetelaca, a to su evanđeoski radenici, misionari, propovjednici, ispovjednici, koji svojim trudom skupljaju i dobivaju duše za Boga. Ali ima odbojnih i otvrdlih duša, koje izmiču njihovu traženju, i samo je Mariji dano, da može skupljati i to ostavljeno klasje i snositi ga u rajske žitnice.

3. — *Nema na svijetu* — kako je objavila sama Bl. Djevica sv. Brigiti — *grješnika, koji bi bio tolik neprijatelj Bogu, da ne bi brzo dobio njegovo prijateljstvo, ako se njoj uteče.*

O. Matej — kako se čita u izdanju: »*Marija u obitelji*« (1934.) — govoreći jednoga dana o Blaženoj Djevici Mariji, pripovjedi, kako je on, kad je bio učenik, u dvanaestoj godini, često pohađao neku obitelj, u kojoj je već tri godine bolovao neki okorjeli luteranac, pa je i on s njima molio za njegovo obraćenje. Jedne večeri, dok je obitelj vršila pobožnost mjeseca svibnja, zovne ih žurno bolničarka: *Dođite brzo, gospodin umire!* ...

Polete svi u njegovu sobu i kleknu zazivljući od Marije čudo njegova obraćenja. Malo časaka kasnije umirući otvori oči, nadigne glavu i kaže:

— *Hoću da umrem kao katolik ... hoću da budem kršten ... požurite se!*

Kad je primio krštenje, sav je sijevao od veselja. Prisutni započeše molitvu *Zdravo Kraljice,* koju je on, već u smrtnom hropcu, ponavljao riječ po riječ; a kad je došao do zaziva: »*O blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo*«, podigne svojim dršćućim rukama sliku Presvete Djevice, koju je držao sve od početka molitve, pogleda je, na-

Žimetova se sa svojim odredom nalazila kod pogubljenja šestorice glavnih talaca

smiješi joj se i u Marijinu poljupcu preda-de svoju dušu Bogu.

S pravom, dakle, sv. Ivan Damaštanski zove Mariju: *Ufanje očajnika;* — sv. Lovro Đustinijani *»Ufanje zločinaca«;* — sv. Efrem: *»Sigurna luka brodolomaca«* i *»Zaštitnica istih osuđenika«*, to jest onih, koji su već imali upasti u pakao, da se nisu utekli Mariji.

Oh, kako li se naše srce mora otvoriti najvećemu pouzdanju na te misli!

Recimo joj, stoga, s velikom ljubavlju:

Molitva

O Marijo, moje slatko Ufanje, ja se potpuno uzdam u te ... u te stavljam sve potrebe moje duše. Pa makar me strašio velik broj mojih grijeha, ipak se uzdam u tvoje milosrđe i stalan sam, da ti nećeš dopustiti, da se zauvijek izgubi onaj, koji se u te ufa i pouzdava; i tako ću moći ponoviti poklik tvojih štovatelja: U te sam, o Marijo, postavio svoje pouzdanje i stalan sam, da neću biti nikada postiđen. Tako budi.

OBRAĆENJE VRLO OKRUTNE RAZBOJNICE

Događaj koji donosimo jasno nam dokazuje, kolika li je moć zagovora Majke Milosrđa i prema najvećim grješnicima.

Prvi je o njemu govorio Dr. Boasari (Boissarie) u *Godišnjacima N. G. Lurdske* godine 1902., a onda jedan od životopisaca arskoga Župnika, Josip Vianè (Vianney), dekan književnoga fakulteta na sveučilištu u Monpeljeu (Montpellier), kojemu su ga pripovijedale Sestre Marije i Josipa, koje se brinu za tamnice i za bivše utamničenice u Kući Nazaret, gdje je provela svoje posljednje godine i umrla glavna junakinja ove povijesti:

»God. 1858 Lujka Žimè (Gimet) još nije imala dvadeset godina, a već je zlo živjela, kad je privuče u Ars znatiželja da vidi Sveca, o kojemu se tada u Francuskoj toliko govorilo, a nadala se, da će vidjeti nešto izvanredno. Oko podne sveti Župnik izlazio je iz crkve, da blaguje svoj vrlo siromašni i škrti ručak, pa je blagoslivao bolesnike, koji su ga vani čekali, tješio žalosne, smiješio se dječici. Kad je došao do naše nesretnice, smiješak mu zamre na usnama. Žalosno joj reče:

— *Tvoj sat (obraćenja) još nije kucnuo ... Nesretnice! ... Učinit ćeš toliko zla! ... Ali Bog će ti se u svojemu milosrđu smilovati; obratit ćeš se po onoj pobožnosti, koju još imaš prema njegovoj presvetoj Majci!*

Jadnica je, dakle, imala u sebi još klicu vjere: malo pobožnosti prema Gospi. Čime

je ona pokazivala taj ostatak svoje pobožnosti, ne znamo; samo nam se sačuvala jedna pojedinost, kojom se zabavila povijest Liona.

Jednoga dana, prolazeći nekom ulicom spomenutoga grada, ču kako je neki mladićak gadno opsovao Gospu. Žimetova, udesivši svoju pobožnost prema svojoj ćudi, pljesnu po gubici psovača, da je sve ječalo.

Proročanstvo arskoga Župnika bez sumnje nije mnogo djelovalo na tu zlu ženu, koja je u Lionu i Parizu nastavila najraskalašeniji život. Upisala se među framasone, družila se i živjela s najgorim revolucionarcima onoga vremena i bijesno mrzila svećenstvo.

Međutim dođoše strašni dani 1871., kadno su Nijemci ametom porazili Francuze. Kad nije bilo redovne vlade, koja je iz Pariza prešla u Bordò (Bordeaux), *komunarci*, privukavši sebi narodnu stražu, zagospodovaše glavnim gradom, i tako buknu krvavi građanski rat. Revolucionarci su odlučili, da pobjednicima ne će ostaviti do hrpu ruševina, pa su bombama, minama i petrouljem srušili mnoge javne zgrade i divljački pogubili do osamdeset ljudi, koje su držali kao taoce u tamnicama, a među njima i samoga nadbiskupa i mnogo svećenika.

Naša haramija bila je među glavnim zlodusima onih paklenskih dana. Jedva što

je u glavnom gradu buknuo građanski rat, obuče na se muško odijelo, opasa sablju, stavi na se crveni trak i pod imenom *kapetana Pižera* (Pigerre), preuze zapovjedništvo jedne kumpanije buntovnika.

Odmah se počela isticati time, što je bijesno oblazila tamnice, da joj ne umakne iz ruku nijedna od toliko mrženih žrtava. Jednoga dana bezobrazno reče nadbiskupu, za kojega smo već rekli da je i sam bio u tamnici kao talac:

— *Imamo ovdje u tamnici i tvoja dva tajnika; dobro su čuvani; ne će nam uteći!*

Ali se prevarila: upravo toj dvojici svećenika uspjelo je uteći, i kasnije su jedan za drugim bili biskupi Tarba (Tarbes), dakle i Lurda.

24. svibnja Žimetova se sa svojim odredom nalazila kod pogubljenja šestorice glavnih talaca: nadbiskupa, predsjednika Bonžana (Bonjean), presvijetloga Darboa (Darboy), dvaju isusovaca i još jednoga svećenika. Ona je dala zapovijed, da se puca na njezine žrtve; poslije trećega hitca presv. Darboa još je disao, pa mu se ženetina približi, dokrajči ga udarivši ga kundakom po glavi, a onda mu uze gaziti po mrtvom tijelu.

26. svibnja dođe red na još 48 talaca, od kojih 34 vojnika, 4 građanina, jedan klerik, dva svećenika, četiri redovnika iz družbe Presv. Srdaca i 3 isusovca.

Među njima je bio sveti i glasoviti Otac Olivèn (Olivaint), koji je petnaest godina prije toga uzalud nastojao da Žimetovu otme sa puta izgubljenja. *Kapetan Pižer* pridržao je za se ona tri isusovca, i kad ih je smaknula, izrešeta svoje žrtve udarcima bajonete. Na jednome su nabrojili 21 ranu!

Kasnije se ta tigarska duša mogla hvaliti, da je svojom rukom ubila *trinaest svećenika.* Prvi dio Župnikova proročanstva ispunio se, ah! i preveć vjerno: »*Nesretnice; ... učinit ćeš mnogo zla!*«

Još je trebalo vidjeti izvršenje i drugoga dijela: »*Ali Bog će ti se u svome milosrđu smilovati; obratit ćeš se po onoj pobožnosti, koju još imaš prema njegovoj presvetoj Majci!*

Tko od nas ne bi smatrao gotovo nemogućim obraćenje takove hudobe u ljudskom tijelu? ... Uhvaćena na barikadama s oružjem u ruci, bi osuđena na smrt; ali kratka odgoda, koju joj je isposlovala starješica Sestara u tamnici sv. Lazara, spasila ju je od smrti i činila, da joj se smrtna kazna pretvori u dosta kratko utamničenje. Tako je bila odijeljena od zle okoline, u kojoj je dotada živjela, a približila se Sestrama, kojima je povjeren nadzor nad utamničenicama. Starješica dade da joj se u sobu donese jedan svezak govora njezine žrtve: Oca Olivena, koji ju je imao dovesti Bogu.

Izdržala je sama sa sobom žestoku borbu, prije nego se odlučila odreći svoje sotonske prošlosti i baciti se u ruke Božjega milosrđa, ali obraćenje je došlo i bilo potpuno.

Kad je svršilo vrijeme njezina tamnovanja, mjesto da se povrati u svijet, ona zamoli i njezina molba bi uslišena: da je prime među tako zvane *Magdalene* (obraćene grješnice), gdje je za dvadeset godina svojim pobožnim životom, mrtvenjima i žrtvama činila pokoru za svoju strašnu prošlost.

Umrla je, kako smo već rekli, u kući Nazaret u Monpeljeu. Prije nego će umrijeti, zapitaše je, da li se boji Božjega suda, a ona odgovori: *Bacila sam se u naručje Božjega milosrđa: čega se mogu bojati?*

Kad čovjek čita ovakove događaje, čudom se čudi pred ovolikom Božjom dobrotom, a u isto vrijeme mora priznati, da među sredstvima, koje Bog upotrebljava, da k sebi povrati i najudaljenije duše, osobit uspjeh imaju: pobožnost prema Mariji, zagovor najodabranijih duša, krv mučenika, život žrtve, koji tolike duše posvećuju spasavanju izmetâ ljudskoga društva.«

(Iz knjige: *Škola činjenica*, L. I. C. E., Torino, 1932.)

P o b o ž n i u z d a h : *O Marijo, pomoćnice kršćana, moli za nas!* (300 dana)

Milosnim okom svojim
Gledni, ah, na nas rado:
Marijo, naša nado,
Smiluj se nama Ti!

Duhovni cvjetić: Izmolimo klečeći tri *Zdravomarije* na čast Gospe Sinjske, da isprosimo njezinu ljubeznu zaštitu.

14. svibnja

K tebi vapijemo...

MARIJA JE UVIJEK SPRAVNA DA NAM POMOGNE

1. — Kao dokaz, da nam je Marija uvijek spravna pomoći, spomenimo u prvom redu onu ustrajnost, s kojom nas sveta Crkva pozivlje, u svakoj prigodi, da joj se utječemo. Ona hoće, da se Presveta Djevica časti sasvim osobitim štovanjem, koje se nazivlje *hiperdulija,* to jest štovanje više od onoga, kojim častimo sve anđele i svece, a niže samo od štovanja, koje se zove *latrija,* to jest klanjanje, koje pripada samomu Bogu, kao vrhovnom gospodaru svega. Crkvi nije dosta, što preko godine ima mnogo svetkovina na Gospinu čast, pa je odredila i dva čitava mjeseca, svibanj i listopad, da budu njoj posvećeni; da jedan dan u

svakoj sedmici, subota, bude određen za njezino osobito štovanje; da joj vjernici tri puta na dan ponavljaju anđeoski pozdrav, dok zvuk zvona daje znak. U svim javnim i privatnim nesrećama Crkva nas pozivlje, da se utečemo Mariji trodnevnicama, devetnicama, molitvama, procesijama, pokorničkim hodočašćima k njezinim svetištima, jer je uvjerena, da ćemo uvijek biti uslišeni.

2. — I oh, kako li je Marija spravna da dođe u pomoć onomu, koji je zazivlje! Čim joj se utečemo, tolika je njezina želja da nas odmah vidi utješene, da ne samo trči, nego nam upravo leti u pomoć. Tu njezinu ljubeznu brigu prikazuje ona tajanstvena žena, koju je vidio sveti Ivan u svome Otkrivenju, a koja je imala dva orlovska krila, da poleti u pustinju. Ta orlovska krila ne znače drugo, do onu brzinu, s kojom Marija pomaže svoje štovatelje.

Pače njezina materinska briga za nas toliko je vruća, da ona ne čeka naših molitava, da nas pomogne, nego nas često pretječe svojom ljubeznom dobrotom, kako pjeva onaj veliki pjesnik:

Tvoja dobrota ne samo pomaže
Onomu što moli, nego često puta
I prije molbe spremna se pokaže.

Koliko li bi se grješnika bilo navijek izgubilo, jer se nisu obraćali njezinoj zašti-

ti, da im ona sama nije isprosila milost obraćenja i spasenja!...

U vezi s ovim pripovijeda sveti Alfons o nekoj redovnici, koja se prigodom svoje službe kao vratarica nedopušteno sprijateljila s nekim mladićem, pa jedne noći ostavi ključe samostana pred nogama Marijina kipa i pobjeże daleko, pa se dade na grješan život, u kojemu je provela i petnaest godina.

I za čitavo to vrijeme nijedna redovnica ne opazi, da nje nema, jer je Presveta Djevica, pod obličjem one jadne grješnice, koja je utekla iz svog ovčinjaka, nju zamjenjivala u službi vratarice, sve dok se nije svidjela i odlučila se vratiti u samostan, da plače svoje grijehe.

Ako, dakle, ona pomaže više puta i one, koji joj se ne mole, kolika li će biti njezina nježnost prema onima, koji se njoj utječu s potpunim pouzdanjem?

3. — *Slobodno dopuštam* — kliče sv. Bernard — *da više ne govori o tvojemu milosrđu, Presveta Djevice, onaj, koji može reći, da te je zazivao u svojim potrebama, a sjeća se, da nije dobio pomoći.*

I s tim slatkim ufanjem u neiscrpljivu dobrotu i moć Marijinu on je klicao: »*O ti, pa bio ne znam tko, koji shvaćaš, da te u ovome životu, više negoli stupaš nogom po zemlji, neprestance tamo amo bacaju valovi*

i oluje, ne odvrati svoga pogleda od ove sjajne zvijezde, ako nećeš da se utopiš. Ako se dignu vjetrovi napasti, ako naiđeš na grebenje nevolja, pogledaj na zvijezdu, zovi Mariju! Ako srdžba ili lakomost ili požuda tijela prijete ladici tvoje duše, pogledaj na zvijezdu, zazovi Mariju! Ako prestrašen težinom svojih grijeha, smućen zbog ružnoće svoje duše i prestravljen pred Božjim sudom osjetiš, da te zanose vrtlozi žalosti i bezdan očaja, misli na Mariju! U pogiblima, u tjeskobama, u sumnjama misli na Mariju, uteci se Mariji! ... Idući za Marijom, ne ćeš skrenuti s puta; zazivljući je, ne ćeš pasti u očaj; misleći na nju, ne ćeš pogriješiti; pod njezinom zaštitom ničega se ne ćeš bojati.

Lakše je — dodaje ovdje blaženi Blozije — *da propadnu nebo i zemlja, nego da Marija ne pomogne onoga, koji joj se pobožno preporučuje.*

S. Anselmo, pače, tvrdi, da *utječući se njoj, brže ćemo biti uslišeni negoli utječući se istome njezinu božanskom Sinu;* ne u tom smislu, kao da bi Marija bila moćnija od Isusa Krista, jer je on jedini tvorac svake milosti; nego jer idući k Isusu, koji će biti i naš sudac, nemamo svega onoga pouzdanja, koje je potrebno, da budemo uslišeni. A idući k Mariji, koja ima jedino tu službu, da nas brani i da prema nama bude

milosrdna, bolje smo raspoloženi, da dobijemo što prosimo.

Molitva

O Presveta Djevice, ja vjerujem, da si ti uvijek spravna da me uslišiš, i nimalo ne sumnjam o dubokoj samilosti, koju u tebi bude moje nevolje; ali se bojim, da ja dovoljno ne mrzim svoj grijeh, da nisam uvijek spravan da ti se utečem u svakoj svojoj potrebi. Povećaj, o Marijo, moje pouzdanje u te i daj mi, da ustrajem u tvojoj ljubavi sve do posljednjega daha moga života, i bit ću spasen. Tako budi.

U TIGARSKOM BRLOGU

Uzbudljivi događaj, koji ćemo sada ispričati, dogodio se u listopadu 1931. u Pirakaici (Piracaica), u Braziliji. To je malo seoce izgubljeno u guštarama, u blizini nedirnutih prašuma, gdje se legu nakazne zmije i sakrivaju divlje zvijeri. Glavno lice ovoga opasnoga slučaja živahna je i ljupka djevojčica od osam godina. Ona se igrala blizu svoje kućice, baš na kraju sela, s vedrom i bezbrižnom živahnošću, kako to čine djeca njezinih godina, i ne sluteći, kolika li joj teška opasnost prijeti, dok je majka radila kućne poslove.

Velik tigar, koji je izišao iz obližnje prašume da potraži hrane za svoje mladun-

ce, gonjen svojim krvavim nagonom, odlučno je išao prema selu.

Gipkost njegovih udova, njegovo mekano krzno, išarano tamnim prugama, njegove krvlju zalivene oči, iz kojih je sipala vatra, dok su odavale njegove divlje nagone i njegovu poslovičnu okrutnost, bili bi prestravili svakoga, koji bi bio mogao opažati njegove zmijolike kretnje, s kojima se približavao. I eto! Samo je još tridesetak metara od kućice, o kojoj smo govorili; već je nanjušio miris ljudskoga mesa, i šuljajući se oprezno između grmlja, dođe na pogled djevojčice, pa u nenadanom i munjevitom skoku baci se na svoju žrtvu i zgrabi je svojim snažnim raljama. Djevojčica je jedva kriknula, i već se onesvijestila. Na taj krik doleti njezina majka i ugleda pred sobom strašan prizor, kako se njezino dijete koprca u pandžama strašne zvijeri. I ne misleći na opasnost, u zoru svoga očaja baci se na tigra kličući puna žarke vjere: *Oh! Gospe sveta! Spasi moje dijete!*

Samo majčinska ljubav, koja je jača od smrti, mogla ju je potaknuti na taj čin, koji ju je gotovo stajao života. Jer zaista, koja bi se ljudska snaga bila mogla nenaoružana ogledati s tako okrutnom zvijeri? A ona se je borila, snagom koju joj je davao očaj, da istrgne iz pandža zvijeri plijen, koji je

...i ugleda pred sobom strašan prizor, kako se njezino dijete koprca u pandžama strašne zvijeri...

ona bila ugrabila. No borba je bila vrlo kratka.

Junačka majka, s odijelom u krpama i tijelom okrvavljenim, bijesno ošinuta od zvijeri, ispružila se bez svijesti.

Međutim zvijer, noseći dijete u raljama, brzo se izgubila u gustoj prašumi. Bijedna i nevina djevojčice, koja li te okrutna sudbina čeka? Domalo će se o tvoje nježno tijelo, raskomadano i raskidano, požudno otimati mali tigrići, koji čekaju hranu; a tvoja nezgoda činit će, da se naježe od straha svi, koji čuju za tvoj žalosni svršetak!...

Ali, zar će se onda morati reći, Presveta Djevice, da je bio uzaludan onaj očajni krik, koji je rastužena majka upravila k prijestolju tvoje dobrote i tvoga milosrđa? Zar će trebati reći, da nije bio dovoljan njezin krik pun vjere, da umilostivi tvoje srce? Ili da tvoja ruka nije toliko jaka, da bi mogla oteti iz čampra jedne zvijeri nevinu žrtvu? Kako će više moći tvoj veliki štovatelj sveti Bernard reći svima onima, koji te zazivlju, *»da se nikada nije čulo na svijetu, da se itko utekao tvojoj zaštiti i zamolio tvoju pomoć, pa da si ga ti zapustila«?* ...

O ljudi male vjere, kao da nam govori Marija, zašto ste posumnjali? Ne sudite prije vremena i spremite se da se divite ču-

desima moje materinske dobrote. Uveče otac djevojčice, vraćajući se kući, nađe svoju ženu još onesviještenu u velikoj lokvi krvi. Kad joj je svojim ljubeznim nastojanjem oko nje pomogao, da se osvijesti, saznao je, na svoju žalost i užas, što se dogodilo i kako je svršila njegova ljubljena kćerkica.

Ne ćemo opisivati bol njegova očinskoga srca za one duge i grozne noći, i kako je jedva očekivao da svane, pa da se baci tragom tigra i barem sakupi posljednje ostatke iščezle djevojčice.

U osvit zore, s nekoliko svojih prijatelja, a svi dobro oružani, kako je i trebalo, pođe prema šumi i uđe u nju. Pretražio je sve grmlje, vrzao se po svim zavojima one guste šume, pomnjivo je zavirio svagdje; ali nije mogao opaziti ni najmanjega traga onoga, do čega mu je bilo toliko stalo. Poslije duga i brižna traženja bio je već izgubio svaku nadu, da će postići što je želio, kadli mu se najednom, kao kakovo slatko nebesko viđenje, ukaza između stabalja, nedaleko od njega, njegova djevojčica sva vesela i nasmiješena, kako mu radosno ide u susret.

Bio je to trenutak beskrajne radosti, neiskazanoga začuđenja i iznenađenja. Eto je već, srca drhtava od uzbuđenja, grlio svoju milu kćerku, ljubio je i milovao; eto su se već njegovi drugovi skupili oko njega,

da se zajedno s njime raduju: a njemu se još uvijek činilo, da je to samo varavi san, koji će se brzo rasplinuti. A ipak to nije bio san, nego slatka stvarnost: njegovu djevojčicu nije proždrla zvjerad, nego je eno pred njegovim očima i u njegovu zagrljaju žive i zdrave. Kakova je to tajna? Ama tko ju je spasio?

I evo što je djevojčica ispričala u svojoj djetinjoj priprostitosti:

Kad je tigar skočio na me, zatvorila sam oči i nisam više ništa vidjela. Kad sam ih opet otvorila, našla sam se u nekom tamnom mjestu među zvijerima, koje su se sa mnom igrale i ništa mi zla nisu činile. Poslije malo vremena ono se mjesto rasvijetlilo, kao da je ušlo sunce, i ja ugledah pred sobom neku vrlo sjajnu gospođu, koja je svojim strogim pogledom držala na uzdi tigra, da me ne dirne. Dok sam je ja sva u čudu gledala, ona mi se nasmiješi s velikom dobrotom i dade mi znak, da iziđem iz onoga mjesta i vratim se kući, jer mi nitko ne će ništa zla učiniti. Ja sam poslušala i kad sam izišla iz one jame, već nje nije bilo.

— *Ali koja je to gospođa bila, koja te je došla osloboditi?*

— *Ne znam. Ona je puno sličila Našoj Gospi od Apareside.* (*Apparecida.* To je

naslov, pod kojim u Braziliji mnogo časte Presvetu Djevicu.)

S ovim izvanrednim čudom htjela je Presveta Djevica očito pokazati, kolika je njezina moć i dobrota prema onima, koji joj se utječu s neograničenim pouzdanjem. *»Mali list Sv. Pavla«*, jedan od najvećih dnevnika toga brazilskoga grada, u broju od 16. listopada 1931., donio je sažet izvještaj o tome, što smo evo ispričali.

Koliko li drugih zvijeri, strašnijih od tigra, nastoje oteti priprostitost i nevinost naše djece! Roditelji, čuvajte i pazite sa svom pomnjom svoju djecu od tih ljudskih zvijeri!

Pobožni uzdah: *Kraljice svete krunice, moli za nas!*

Marijo, dar ćeš — jedan mi dati:
Ti spasi mene, — milosna Mati!

Duhovni cvjetić: Idući putem oborit ćemo oči, da ih kaznimo za preveliku slobodu, koju im dajemo.

15. svibnja

Prognani sinovi Evini ...

MARIJA NAS KRIJEPI U NAŠEMU PROGONSTVU

1. — Siromašnu *prosjaku,* koji sjedi na zemlji uz rub puta, nije dosta što pruža ruku, da dobije milostinju; nego da bi prolaznike još bolje ganuo na milosrđe, kazuje im i uzrok svoje nevolje: *Smilujte se ovomu siromašnomu slijepcu!... smilujte se čovjeku nesposobnu za rad!... smilujte se ovomu siromašnomu ocu obitelji, kojega je uništila nesreća! ...* i sličnim izrazima.

Nešto slično činimo i mi, kad prosimo pomoć od nebeske Kraljice. Pošto smo uskliknuli: *K tebi vapijemo ...* dodajemo izraze, koji su kadni ganuti njezino Srce.

O Presveta Djevice, daj pogledaj milostivo na nas! Zar ne vidiš?... Mi smo

siromašni nevoljnici, bijedni sinovi Evini. Poput nje osuđeni smo na istu kaznu, tište nas iste nevolje, prebijamo se na ovoj zemlji progonstva: k tebi uzdišemo mi prognani sinovi Evini!

2. — Mi smo *prognanici!*... Kako li je žalosna sudbina prognanika! Čovjek ne može bez duboka ganuća čitati ono mjesto u Psalmima, gdje se govori o bijednim Židovima u babilonskom sužanjstvu!... Eno ih gdje sjede na obali rijeke, pomućenih očiju i crvenih od plača; dok njihovo srce, pritisnuto najdubljom tugom, uzdiše za dragom domovinom. Pozivlju ih oni tuđinci, da pjevaju pjesme svoje domovine i da skladno zaigraju na svojim glazbalima, koja su visjela nijema o granama vrba, ali oni uzdišu: *»A kako da pjevamo pjesme Gospodnje u tuđoj zemlji? Ah, neka se prije osuši naš jezik, nego da se ne sjećamo uvijek tebe, mili Jeruzaleme!«*

Pa kako bi mogla kršćanska duša zadovoljno živjeti na ovoj zemlji progonstva? Kako bi mogla zaboraviti svoju domovinu, to jest nebo? Kako da ne osjeća duboku tugu, kad misli na tolike pogibli, koje je okružuju; na tolike tjeskobe, koje joj ogorčavaju život; na tolike zasjede, koje joj sotona plete na svakome koraku, da je povuče u propast?

Stoga se i jest proroku oteo onaj bolni uzdah, koji nalazi odjeka u svim srcima: *»Zašto si, o dušo moja, tako žalosna i tužna?«* — A duša odgovara: *»Osjećam se tuđinkom na svijetu; živim u zemlji progonstva, daleko od moje domovine: eto što žalosti moju dušu i napunja je tugom!«*

Stoga nam sam od sebe izlazi iz srca ovaj vapaj našoj nebeskoj Majci: *»K tebi vapijemo prognani sinovi Evini!«*

A zar će Gospa moći da ostane neosjetljiva na ovaj izliv naše duše? Zaista, ne će; nego će njezino materinsko Srce osjetiti duboko ganuće prema našoj bijednoj sudbini i ne će kasniti da nas utješi.

3. — I kao što majka, čujući da njezin sin čami u teškom ropstvu, u tuđini, gdje se hrani samo suzama i uzdasima, ne bi više imala mira, dok joj ne bi pošlo za rukom raskinuti njegove okove i privinuti ga na svoje srce; tako ni Presveta Djevica, naša Majka ne manje nježna i ljubezna, koja zna, da smo osuđeni da živimo ovdje, u tolikim nevoljama, daleko od svoje domovine, u ovome teškom progonstvu, nema mira, dok nas ne uzmogne privinuti na svoje Srce i učiniti nas dionicima same svoje sreće.

Ipak, uza sve gorkosti i muke ovoga progonstva, mi treba da živimo predani u

Božju volju, dok se njemu svidi da nas pozove k sebi.

Sestra Marija Jozica iz Albenge (umrla u 37. godini, 1917.), još prije nego će postati redovnica, dok je bila potpuno zdrava, toliko je duboko osjećala ovaj zemaljski život kao progonstvo, da je učinila devetnicu Gospi, da bi brzo umrla. Ali joj Gospa dade razumjeti, da će ona više učiniti na Božju slavu, ako svoju želju žrtvuje njegovoj volji i bude spravna služiti mu u molitvi, u radu i u trpljenju, dok se njemu svidi.

Takovo neka uvijek bude raspoloženje i naše duše, pa i kad uzdišemo za svojom nebeskom domovinom.

Podignimo, dakle, k nebu svoje suzne oči i recimo:

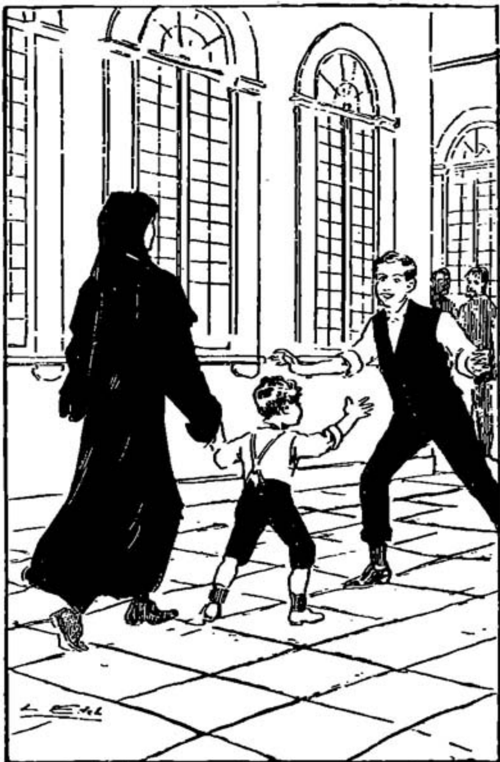
Molitva

Ti vidiš, o Marijo, tjeskobe moga progonstva. Ti poznaješ sve gorkosti moje duše, koja uzdiše za onim blaženim danom, kad će oslobođena od svake tuge moći da uđe u nebeski Jeruzalem, gdje će moći promatrati tvoje lijepo Lice i pjevati tvoje milosrđe zajedno s odabranicima. Ipak ja primam, da vršim Božju volju, da bi u boli i u žrtvi bila očišćena moja duša i učinjena dostojnom da stigne u nebesku slavu. Tako budi.

UTOPLJENICI S »UTOPIJE«

Engleski parobrod *Utopia*, početkom ožujka 1891., plovio je u Nju-Jork. Sa 873 putnika na brodu je bio i neki *Stjepan Karuzo* (Caruso), seljak iz avelinske pokrajine (u Italiji) sa svojim sinom *Vilimom*, koji je imao istom deset godina, i oni su glavna lica ovoga što ćemo sada pripovjediti.

Za pet dana, od 12. ožujka, putovanje je bilo sretno; ali 17., oko sunčanoga zalaza, diže se bijesan jugozapadnjak (lebić), koji zacrni nebo gustim oblačinama i razvi strahovitu oluju, koja je udarala o bokove lađe i napunjala srca bijednih putnika strahom i trepetom. Kad se spustila noć, poveća se bijes oluje, a s njime i strah sviju. Oko sat i pô poslije ponoći parobrod je zakrenuo u gibraltarski tjesnac. I baš kad je imao pristati uz obalu i skloniti se u sigurnu luku, kako je bila pala vrlo gusta magla, koja nije dala da se vide ratni brodovi ondje usidreni, zahvaćen s boka snažnim naletom vjetra, udari o podvodni kljun oklopnjače *Auson* i dobi rupu od desetak metara. Sudar je bio još strašniji i kobniji, što je bio nenadan. Voda, kao kakav plahi potok, navri žestoko u probušenu lađu, dok su mornari zviždali na uzbunu.

...Oštri krik odjeknu dvoranom, i čas kasnije sin se nađe u zagrljaju oca:...

Neka svak zamisli strah, užas i zabunu onih osam stotina i više putnika, kad opaziše, da brod tone pod pljuskom oluje i bijesom vjetara!

Oni koji su bili sakupljeni pod palubom, nisu imali vremena da iziđu, jer ih je pretekla voda, koja je silovito ulazila kroz onu golemu rupu; a oni koji su bili na palubi, trčali su, amo, tamo kao ludi i vikali, plakali, dozivali jedan drugoga i vikali u pomoć jecajući i jadikujući. Međutim je parobrod tonuo sa svom težinom, i spasavanje je bilo gotovo nemoguće u onoj gustoj magli, na onome tako uzburkanom moru, u pljusku oluje i bijesu vjetra. Samo je 320 osoba bilo spašeno, a 553 se utopilo.

Što se, međutim, dogodilo s našim putnicima Stjepanom i Vilimom u onoj strašnoj neprilici?

Otac i sin, u želji da se spase i slijedeći primjer mnogih drugih, bili su se uzverali uz glavni jarbol. Ali u neko doba nesretni otac osjeti, da sin nije više s njime. Prestravljen ostavi svoje mjesto i stane očajno vikati: *Vilime, Vilime!* Ali se njegov glas gubio u orljavini oluje i nitko mu nije odgovarao.

Najednom pred njegovom duboko uzdrmanom dušom sinu kao zraka zvijezde u tami burne noći uspomena na čudotvornu Gospu Pompejsku, kojoj se obrati jecajući:

— Gospe moja Pompejska, ostavio sam ženu i dvoje djece ... izgubio sam moga Vilima ... smiluj se barem meni, da se ne utopim! Spasi me, da ne poginu od gladi moja djeca i moja nesretna Anđelka!

Utješen ovom mišlju o pomoći Presvete Djevice, opazi konop, gdje visi s premca broda, koji je tonuo, i uhvati ga se. Visio je tako između neba i mora u nadi, da bi došla koja lađica i spasila ga. Ali mjesto lađice naiđe bijesan i silan val, koji ga lupnu tako žestoko, da je bio kao izvan sebe. On se još grčevitije stisnu uz konop i ponovi s još većom vjerom:

— Gospe Pompejska, dođi mi u pomoć! Gospe Pompejska, spasi me!

Udarali su o nj novi jaki valovi, i već mu je ponestajalo snage, da se drži konopa, o kojemu je visio, kadli neki čamac s pet mornara stiže upravo na vrijeme da ga izbavi iz onoga opasnoga položaja i preveze s drugim utopljenicima do oklopnjače, koja je ondje radila oko spasavanja. Napokon je bio spašen; ali njegov Vilim?

Kao lud od žalosti neprestano je ponavljao:

— Gdje je moj Vilim? Gdje je? Oh! Gospe Pompejska, spasi moga Vilima! ... Ako mi spasiš sina, ja ga tebi poklanjam! ... Ja više ne ću imati nad njim prava: on će biti posvećen tebi!

Ovo ga obećanje razvedri one strašne noći, a u zoru 18. ožujka prenesu njega i ostale u bolnicu u Gibraltaru, koju vode milosrdne Sestre.

I tu je svakoga pitao:

— *Jeste li vidjeli moga Vilima? Znate li išta o mome Vilimu?*

Svi su se zgledali, i nitko mu nije odgovarao.

Ali jedna Sestra prolazeći poslije nekog vremena blizu njega, reče mu:

— *Imamo ovdje jednoga dječaka spasena od brodoloma...*

— *Gdje je taj dječak?... Kako se zove?... Je li to moj Vilim? Hoću da ga vidim, dovedite ga ovamo, sad ću umrijeti!*

Sestra se udalji brže bolje i malo kasnije eto je opet u dnu sobe vodeći za ruku dječaka. Oštri krik odjeknu dvoranom, i čas kasnije sin se nađe u zagrljaju oca, koji izvan sebe od pusta veselja neprestano ga je ljubio i samo je ponavljao ove riječi: *O Gospodine Bože, o Gospe moja! Tko bi to bio rekao?!...*

Sin je tomu izlivu očinske ljubavi odgovarao samo suzama. Uneke taj čovjek, koji je najednom opet bio zadobio svu svoju sreću, držeći u svojim rukama okruglo i vedro lice svoga Vilima i gledajući ga pozorno u oči, reče mu svečano:

— *Sine moj, ti nisi više moj sin; nego*

si sin Gospe Pompejske. Ona te je povratila u moje naručje; k njoj ću te odvesti.

Ovaj vrlo ganutljivi prizor izmamio je suze svima prisutnima.

Ali kako je dječak spašen od bijesna mora? To nitko nije znao. Kad su upitali maloga Vilima, on stane pričati:

»Ispod ograde broda koji je tonuo vidio sam gdje se primiče lađa. Odmah sam zovnuo dva druga dječaka iz pokrajine Kazerte (Caserta), i siđosmo u lađu. U njoj je bio samo neki *starac*, koji nas vrlo spretno u malo vremena doveze k žalu.«

I više nije znao kazati ni o starcu ni o lađi.

Neke pobožne duše prepoznaše u onome starcu, koji je spasio dječaka, onoga slavnoga Sveca, koji je spasio Sina Božjega od Irudova bijesa, jer je bila vigilija njegove svetkovine.

Godinu dana kasnije, 19. ožujka 1892., na svetkovinu sv. Josipa, vjeran svome obećanju, koje je zadao Pompejskoj Djevici, otac je predao svoga sina odvjetniku Bartulu Longu govoreći mu vrlo ganut:

— *Moj Vilim nije više moj ... nego je sin Pompejske Gospe! ... Njoj sam ga prepustio: i kao njezina sina, od nje spašena, njoj ga sada poklanjam ...*

Tako je dječak ušao u broj prve petnaestorice, spašenih od pokvare i bijede, pod plavetnim plaštem Kraljice Pompeja.

Odvj. Bartul Longo.

Pobožni uzdah: *O Marijo, bez grijeha začeta, moli za nas, koji se tebi utječemo.* (300 dana oproštenja)

Duhovni cvjetić: Izmolimo tri *Zdravo Kraljice* za onoga među našom rodbinom ili znancima, koji će prvi umrijeti.

16. svibnja

K tebi uzdišemo ...

NUŽDA MARIJINA ZAGOVORA

1. — Da je vrlo korisna stvar utjecati se Marijinu zagovoru, o tome ne sumnja nitko, osim ako je izgubio vjeru. Ali Crkveni naučitelji ne zadovoljavaju se s izjavom, da je njezin zagovor koristan i svet, nego još tvrde, da je i *nuždan* za naše spasenje; nè, *apsolutno* nuždan, jer je Bog izvor našega spasenja; nego *moralno* nuždan, jer Isus Krist, da počasti svoju Majku, odredio je, da nam sve milosti imaju doći po Marijinim rukama.

Moglo bi se reći, da kao što djetetu treba pomoći njegove zemaljske majke, na isti način kršćaninu treba pomoći, zagovora njegove nebeske Majke. A sasvim je jasno, da je djetetu upravo nužno, da ima uza se

nježnu i ljubeznu majku, koja će se brinuti za nj. Bez nje on se ne može hraniti; ne može se obući; ne može stati na nogama; ne može hodati; ne može se dignuti, ako padne; ne može se obraniti od pogibli; ne može u jednu riječ — živjeti. Isti je naš položaj u moralnome redu, u kojemu se mi svi možemo smatrati kao djeca, nesposobni da sami po sebi učinimo i najmanju stvar za svoj vječni život: »*Bez mene* — rekao je Isus — *ne možete ništa učiniti.*«

Pa dobro. Tko će biti uz nas, da nam pomogne u svim našim potrebama; da nas podigne iz naših padova; da nas oslobodi iz pogibli; da nas obrani od naših neprijatelja; da nas u jednu riječ uzdrži na životu milosti? Naša preljubezna nebeska Majka, pomoć i zagovor koje svima je tako potreban. I to je mišljenje sasvim u skladu s onim što misli sveta Crkva, koja primjenjuje na Djevicu Mariju riječi iz knjige Mudrosti: *U meni je svaka milost, sva nada života i spasenja... Tko mene nađe, naći će život i primit će od Boga vječno spasenje ... Oni koji me štuju imat će Raj ...* Pozivlje nas dalje, da je zazivljemo slavnim imenima: *Zdravlje bolesnih — Utočište grješnika — Pomoćnica kršćana — Život, Slast i Ufanje naše.* A svi ti izrazi jasno kažu, da nam je nuždan njezin mogući zagovor.

2. — Mnogi crkveni Oci i Pisci, među kojima sv. Augustin, sv. Bernardin iz Sjene, sv. Petar Damjanov, sv. Gajetan, sv. Alfons i mnogi drugi, ne umaraju se ponavljajući, da kako nam je Bog po Mariji dao svoga božanskoga Sina, početnika i vrelo svakoga dobra, tako je odredio da se i sve milosti dijele po Marijinim rukama.

Lav XIII ostavio je napisano: — »*Iz neiscrpljive riznice milosti, koje nam je stekao Krist, nijedna, po vječnoj Božjoj odluci, ne smije nam doći nego po Mariji. Zato, preko Marije se moramo obratiti k Isusu, kao što se po Isusu moramo približiti k Ocu našemu, koji je na nebesima.*«

Zato se Marija zove *Majka milosti i spasenja.*

Sveti Bernardin iz Sjene potvrđuje tu istinu pišući ove riječi:

»*Svaka milost, koja silazi s neba na zemlju, polazi od Boga Kristu, od Krista k Mariji, a Marija je daje nama . . .*« — »*Ti si, o Presveta Djevice, djeliteljica svih milosti, i zato je naše spasenje u tvojim rukama.*«

A sv. Antonin dodaje: »*Tko hoće dobiti milost, a ne utječe se Mariji, taj čini kao onaj, koji bi htio letjeti, a nema krila.*« — Tu je misao vrlo dobro izrazio najveći talijanski pjesnik u ovim stihovima:

Ženo, tolika moć ti je i sila,
Da tko bi milost htio, a bez tebe,
Taj želio bi letjeti bez krila.

Tako je moćan Marijin zagovor — piše sveti Anselmo — *da se često puta od Isusa brže postigne ono, što ga molimo po molitvi njegove Majke, nego ako smo se obratili ravno njemu.*

Stoga možemo završiti s tvrdnjom, da je Marijin zagovor tako nuždan, da *tko se njoj utječe, sigurno se spasava; a tko ne će da je časti, taj se gubi.*

Molitva

Ako, dakle, Presveta Djevice, bez tvoga zagovora nitko ne može doći u luku spasenja, daj uzmi i mene pod svoje okrilje, pa ću se i ja spasiti. Ja znam, da sam svojim grijesima toliko puta zaslužio pakao; ali znam i to, da si me upravo ti dosada izbavljala iz čampra sotone i opet me pomirila s Bogom. Isprosi mi stoga, da odsada unaprijed nikada više teškim grijehom ne okaljam svoje duše i tako izazovem srdžbu tvoga božanskoga Sina; nego da uvijek živim u njegovoj svetoj milosti. Tako budi.

DVA VRAGA

Vagera bila je već stara žena, udovica, bez djece, siromašna, boležljiva, koja je ži-

vjela od milostinje svojih susjeda i neumorno gunđala. Njezino je selo udaljeno malo minuta od naše misije — *»Gospa Oropska«*. Ona je imala običaj da sama sobom uvijek gunđa. Jednom se neka Sestra usudi zapitati:

— *Ama, staričice moja, zašto ne prestaneš gunđati?*

Vagera učini odlučan znak rukom, a onda i ona zapita:

— *A zašto vi, Amuari (Sestro), kad ste dvije zajedno, nikad ne šutite?*

I kako Sestra onoga trena nije našla odgovora, ona druga nastavi:

— *Zar si zavidna?*

— *Nisam, doista!* — odgovori Sestra smiješeći se.

— *Hoćeš li i ti da gunđaš?* — opet će stara.

— *Nipošto!* — požuri se Sestra.

— *Kad gunđam, nanosim li ti koju štetu?*

— *Štetu, zaista, ne.*

— *Onda me pusti da gunđam!*

I nastavi po svoju.

Ali i Vagera je imala dušu kadru upoznati i ljubiti Boga. Trebalo ju je poučiti, ali to nije bilo lako.

Isprva su je Sestre, prolazeći selom, samo pozdravljale i upravile joj po koju ne-

važnu riječ, na što bi ona odgovarala gunđajući. Onda počeše malo pomalo i sa štogod pouke, te bi joj govorile o Bogu, o Raju, o našemu Gospodinu Isusu Kristu, o Krštenju.

Vagera je slušala i gunđala. Ali kad ju je jednoga dana Sestra Karla stala malko življe nagovarati, da postane kćerka Božja, ona odgovori sasvim odlučno:

— *Ne!*

Tada nastavi gunđati, a susjedi su poslije kazivali, da je gunđala čitavu noć.

Pred malo dana teško oboli. Poštovani Otac Gays posla Sestru Karlu da pohodi bolesnicu i da je opet pokuša uvjeriti. Sestra posluša; ali prije pođe u crkvu i zamoli Gospu Oropsku, da učini čudo. Izvršila je svoju dužnost i vratila se blijeda i uznemirena.

— *Pa dobro, što je odlučila?* — zapita je O. Gays.

— *Ništa!* — odgovori Sestra.

— *Ali što se dogodilo?*

— *Dogodilo se ovo: kad sam stala govoriti o Bogu, starica mi dva puta hraknu u lice vičući: Uzmi, jedno za te, a drugo za tvoga Boga!* — *I onda mi više nije dala govoriti.*

— *I vi ste je ostavili?*

— *Srce mi je bilo prepuno, nisam mogla drugo.*

— Kad gunđam, nanosim li ti koju štetu?
— Štetu, zaista, ne.
— Onda me pusti da gunđam!

Gospa Oropska ipak je imala uslišati poniznu molitvu svoje misionarke. Uveče kasno dođe u Misiju jedna djevojka iz sela, da govori s Ocem.

— *Što je iznova?* — upita je Otac.

— *Vagera je bijesna i svakako hoće Sestru.*

— *A nije li Sestra bila kod nje pred malo sati, pa ju je potjerala!*

— *Da; ali odmah zatim čuli smo, kako starica viče: — Imam dva vraga! Imam dva vraga! Hoću Sestru! Hoću blagoslov vode. — Potrčasmo, moj otac i ja, i nađosmo je, kako se strašno muči: dizala se, previjala se, nešto ju je podizalo uvis, pa bacalo nadesno, pa nalijevo, i neprestano je vikala: Imam dva vraga! Hoću Muari!*

Tada Otac opet posla Sestru, koja odmah pođe i nađe Vageru još u mukama. Ova, čim je ugleda, povika:

— *Oh, Muari! Da, da, da, imam dva vraga! ... vidim ih! ... čujem ih ... tičem ih! ... Da, da, da! ... daj mi blagoslov vode ... hoću ga! ...*

Tako govoreći, iako ispružena i ukočena kao štap, dizala se i spuštala; neka ju je nepoznata sila nosila gore i dolje.

Na taj prizor — kako je i prirodno — Sestra se pravo zgrozila, pa je i nehotice uzmakla nekoliko koraka. Ali čujući, kako ona neprestano ponavlja riječi: *Muari, imam*

dva vraga ... daj mi vodu Gospodnju ..., ugledala je u svemu tome volju i milost Božju. Dršćući joj se približi i krsti je nadjenuvši joj ime Janja. Starica pade kao mrtvo tijelo. Za nekoliko minuta bila je u duboku snu, a onda kao da se probudila. Doznavši, da je krštena, zahvali Sestri i izmoli s njome nekoliko molitava.

Janja umrije sutradan ujutro. Ona dva vraga, skršenih rogova i potkresanih pandža, vratiše se Luciferu da ga izvijeste o pretrpljenom porazu. Ali u isto vrijeme u kapeli Misije kršćani klečeći pred slikom Oropske Gospe, molili su za obraćenje svoje braće pogana.

O. Lovro Sales M. C.
(Iz »Moga misijskog dnevnika«)

*

* *

P o b o ž n i u z d a h : *Majko ljubezna, žalosna i milostiva, moli za nas!*
(300 dana oproštenja)

I meni, Djevice,
Daj, da Te hvalim:
Nebeski melem si
Srcima malim!

D u h o v n i c v j e t i ć : Za svojih poslova preko dana zapitajmo se koji put: *Što bi na mome mjestu učinila, što bi rekla Presveta Djevica?... Kako bi se vladala?...*

17. svibnja

Tugujući i plačući u ovoj suznoj dolini

MARIJA ČINI SLATKIM NAŠE SUZE

1. — U molitvi »*Zdravo Kraljice*« nazivlje se zemlja na kojoj živimo »*suznom dolinom*«, i to s potpunim pravom. Koliko li suza ima na ovom bijednom svijetu!... Plače malo *dijete*, koje je istom stupilo na prag života; plače *mladić*, koji ide u susret prvim razočaranjima; plače *odrasli*, koji pognut pod težinom truda prisiljen je stjecati kruh u znoju svoga čela; i plače *starac*, koji u svojim žilama već osjeća šuljanje smrtnoga leda. Plače *siromah*, koji je bez kruha i bez krova, i plače *bogataš*, koji više ne može uživati svoga bogatstva. Plače tko je *bolestan*, koga muče tjelesne boli, i plače tko je *zdrav*, jer ga muče duševne boli. Svi cvile, svi uzdišu, svi plaču u ovoj

bijednoj *suznoj dolini*. Dobro je rekao pjesnik:

Kad se rodih, glas mi jedan reče:
Tko se rodi križu ne uteče!
Plačuć ja sam križ svoj prigrlio,
Što mi nebo dalo ga u dio;
Otad gledam, gledam svijet cio:
Još bez križa nitko nije bio.

2. — Tko bi mogao nabrojiti svu onu gomilu *tjelesnih* i *duševnih boli*, koje muče bijedne smrtnike?

Mikrobi otrovanja, koji truju našu krv; *pretjerani rad*, koji izjeda snagu; *nezadovoljstvo*, koje stišće srce; *mržnja i zavist*, koje ogorčavaju život; *ratovi, parnice, svađe, nesloge; neuspjesi, razočaranja, progonstva; izdaja prijatelja, nezahvalnost*, s kojima se uzvraćaju dobročinstva; *sramota, ganjanja, bolesti* i najposlije ona najnepomirljivija neprijateljica naše sreće: *smrt*, koja uvijek vreba, spravna da nas pokosi svojom kobnom kosom, kad je najmanje očekujemo: sve je to za nas vrelo najgorčijih suza.

Ali tko će se pobrinuti da nam olakša tešku sudbinu? tko će se ganuti na naše uzdahe? tko će uliti kapljicu melema u naše rane? tko će utrti naše suze?

Jedina ti, o slatka Utješiteljice žalosnih, o milostiva Majko Milosrđa, koja neprestano bdiš uz nas i, pokazujući nam na nebo,

učiš nas, da će se svaka suza, prolivena s predanjem u Božju volju, pretvoriti u dragocjeni biser za našu neumrlu krunu.

3. — Drugo vrelo suza jesu za nježna i osjetljiva srca *nevolje, koje tište našega bližnjega.* Svete su to i dragocjene suze, koje pretvaraju stvorenje u anđela tješitelja.

Koliko li *bijednih siromaha* živi jedva zarađujući koricu kruha! Koliko li *sirota* i *sirotica* ne znadu, što je materinsko milovanje! Koliko li siromašnih *sušičavaca* polagano vene po dvoranama bolnica! Koliko li *boiesnika* leži prikovano već godine i godine uz krevet boli! Koliko li *nesretnika* umire od leda, pogiba od glada! Koliko li *žena mučenica* trpi okrutne i nečovječne ispade svojih muževa! Koliko li *srdaca polomljenih* gubitkom dragih bića, koja su im bila jedina utjeha i jedina potpora!...

I možemo li ostati neosjetljivi pred tolikim nevoljama naše braće? Ne, doista! I eto Blažena Djevica dolazi pred nas, da nas potakne na samilosnu ljubav i da nam ponovi one riječi svoga božanskoga Sina: — *»Što god učinite za najmanjega među siromasima, smatrat ću, da ste meni učinili.«*

4. — Vrelo naših suza trebala bi da bude i *uspomena na naše grijehe.* Ali gdje su ti, koji liju suze radi svojih grijeha?

A ipak, vjera nam kaže, da je grijeh najveće od svih zala, najstrašnija od sviju

nesreća; jer on zadaje smrt duši, čini nas neprijateljima Božjim, baca nas među robove sotone i stavlja nas na rub paklenoga bezdana.

Stoga su sv. Petar, Magdalena, Sv. Margarita Kortonska, sv. Augustin i stotine drugih tako gorkim suzama oplakivali svoje grijehe.

Ponovimo i mi s prorokom Davidom: *»Gospodine, smiluj se meni po velikome milosrđu svome«*, — i onda pođimo na Kalvariju, podno Križa, gdje je Djevica prolila za nas potoke suza, i recimo joj:

Molitva

O Presveta Djevice Prežalosna, ja znam, da su moji grijesi zadali smrt tvomu božanskom Sinu Isusu i tebi prouzročili tako žestoke boli u dugim satima njegova gorkog umiranja. Ja ih mrzim i prezirem sa svim svojim silama i molim te po tisuću puta, da mi oprostiš, što sam tako ogorčio tvoje preslatko Srce. Daj isprosi mi, da ti novim grijesima nikada više ne ponovim uzroka tolikih boli. Tako i obećavam s Božjom milošću. Tako budi.

NAJEDNOM OZDRAVLJA POSLIJE 11 GODINA TRPLJENJA

(Ukratko)

Ana Marija Vinćitorio (Vincitorio), djevojčica od šesnaest godina, iz Trinitapolija

u barijskoj pokrajini (Trinitapoli — Bari — Italia), imala je 1880. žestoke napadaje bubrežnih kamenaca. Kad su minule te užasne boli, zadesi je druga, još gora nesreća: donji zglobovi tako joj oslabiše, da više nije mogla stati na nogama, nego je morala u krevet.

Brzo je bolest toliko napredovala, da su joj noge izgubile svaku pokretljivost i osjetljivost. Dva su liječnika pozvana k njoj, pa se složiše u mišljenju, da se tu radi o *kroničnoj leđnoj meningomieliti s paraplegijom*, a to je liječničko ime za jednu od onih opasnih bolesti, kojima nema lijeka, koje polagano izjedaju čovjeka i ne praštaju. Bijedna Anica bila je osuđena na život pun jada i gledala je pred sobom najcrnju budućnost. Ali jedno slatko svijetlo obasjavalo je njezinu dušu: nježna pobožnost prema Gospi Pompejskoj, koja je utjeha i pomoć svima žalosnim, i bila je uvjerena, da je ona ne će nikada zapustiti. I stoga, premda je morala nepomično ležati u svom krevetu; premda je njezin želudac odbijao svaku hranu, i sve joj uzdržavanje bilo samo koji srkljaj čorbe ili mlijeka; premda joj je trebala milosrdna pomoć rodbine za svaku i najmanju kretnju; premda je njezino mučilište bilo tako dugo i teško: ipak nikada nije gubila srčanosti i nije se nikad prestajala pouzdano utjecati pomoći s neba.

Već je mnogo puta bila ponovila zajedno sa svojom obitelju *tri devetnice* čudotvornoj Gospi Pompejskoj moleći svaki dan petnaest desetica čitavoga Ružarja; ali milost nije dolazila.

Međutim su mjeseci dolazili za mjesecima, godine za godinama, trpljenje za trpljenjem, i u velikoj propasti njezina tijela bile su joj ostale slobodne samo ruke i jezik, te je mogla prebirati svoju krunicu i neprestano je upravljala svoje molbe nebeskoj Kraljici, koja po svemu svijetu dijeli tolike milosti onome, koji se njoj obrati s poniznom i ustrajnom molitvom.

Kad joj je već postalo prebolnim i samo ležanje u postelji, bilo joj je na veliko oblakšanje, kad bi je smjestili u velik naslonjač, gdje bi joj s velikim naporom uspjelo, da malko makne usahle noge.

Tako dođe i godina 1891., kad izgubi oca, čovjeka izgledne kreposti, kojega su svi štovali i cijenili.

Ovaj bolni gubitak još više smuti i rastuži njezino i onako izmučeno srce. A ipak upravo joj je ta smrt imala donijeti neočekivanu pomoć. Evo kako.

Za jutro 14. ožujka 1891., kao na trideseti dan od smrti njezina ljubljenoga oca, obitelj je spremila svečanu mrtvačku službu Božju u župskoj crkvi. Bila je subota.

Bila je malo prešla ponoć onoga petka, kadli se rastuženoj djevojci u snu ukaza njezin otac.

— *Anice* — zapita je — *je li u nedjelju Četrdesetsatna svečanost u našoj bratovštini?*

— *Ne znam.*

— *Propitaj se i poruči pretsjedniku, da ja ne mogu doći.*

Treba znati, da je njezin otac bio jedan od najmarljivijih bratima presv. Sakramenta, i da je one godine Četrdesetsatna pobožnost padala u prvu nedjelju poslije njegovih zadušnica. Zatim nastavi:

— *Anice, hoćeš li sutra poći na moje zadušnice?*

— *A kako mogu poći? Zar ste već zaboravili stanje, u kojemu se nalazim, i da se ne mogu ni maknuti?*

— *Ne, nisam zaboravio; pače sam mnogo molio, i ti ćeš poći.*

To reče, i iščeznu.

I gle, na mjestu gdje je uz njezinu postelju bila prilika Gospe Pompejske, Ana Marija ugleda, kao da se otvaraju vrata i na njih ulazi neka prelijepa Gospođa, obučena kao velika Kraljica, a lice joj sja tako, da nije mogla u nju gledati. U lijevoj ruci imala je krunicu, a u desnoj tablicu, na kojoj se opažala neka slova.

— Ti ćeš prisustvovati odavle i molit ćeš s nama za vječni pokoj dragoga pokojnika.

Uzvišena Gospođa, okrenuvši se bolesnici, vrlo ljubeznim i milim glasom reče:

— *Ano Marijo, što ćeš mi darovati, ako ti udijelim milost?*

— *Gospođo, ja nemam ništa!*

— *Ali reci mi: što ćeš mi darovati? Udijelit ću ti milost!*

— *Gospođo, ama što da ti dadem?*

— *Želim od tebe dar, jer hoću da ti udijelim milost ozdravljenja.*

Jedan sasvim jasni glas šanu joj na uho: — *Obećaj, da ćeš izvršiti pobožnost petnaest subota sv. Ružarja.*

— *Obećajem ti* — reče ona odmah — *da ću izvršiti pobožnost petnaest subota, koja je tebi toliko draga i toliko te slavi.*

Tada časna Gospođa prignu glavu kao u znak odobravanja. Onda joj pokaza tablicu, koju je imala u ruci, i doda:

— *Pogledaj dobro i zapamti moje ime, jer ja ću ti biti sklona preko svega života.*

I sretna djevojka pročita velikim slovima napisan natpis: *»Kraljica Presvetoga Ružarja.«*

Onda je nebeska Gospođa dirnu svojom krunicom i malim križićem, koji je visio o krunici, učini joj na čelu znak križa i zapovjedi joj:

— *Ustani! Ustani!*

I nestane je.

Odmah se je probudila, ali se nije osjećala nimalo bolje. Ujutro, obučena i smještena u svoj naslonjač, ispriča svoj san, i bila je snuždenija nego obično.

Njezini, idući u crkvu na zadušnice, bili su joj rekli:

— *Ti ćeš prisustvovati odavle i molit ćeš s nama za vječni pokoj dragoga pokojnika.*

Ona dade glavom znak da hoće, pa uzevši u ruke svoj molitvenik, stane moliti.

Malo kasnije dirnu je žalobni zvuk zvona, koji je davao znak, da je Podizanje.

U taj čas osjeti, kako ju je netko uhvatio za ruku, dok joj neki glas snažno viknu na uho do tri puta:

— *Ustani! Idi!*

Treći put, osjećajući, da joj podupire ruke neka nevidljiva sila, diže se i praćena od nekoga, koga ona ne vidi, bi dovedena u sobicu, gdje su njezini ukućani bili uredili oltarić sa sličicom Pompejske Gospe na sredini. Kad je tamo došla, baci se na koljena i uskliknu puna neiskazanoga uzbuđenja:

— *Poslije jedanaest godina ... evo sam opet klekla!* — i onesvijesti se.

Kad su se ukućani vratili sa zadušnica, pođu odmah u sobu, gdje su je ostavili, ali ne nađu nikoga: naslonjač je bio prazan.

U veliku strahu polete po sobama, i nađu bolesnicu onesviještenu ispred oltarića.

Tko ju je donle dovukao? Koja ju je sila podigla iz naslonjača i pratila iz njezine sobe? Tajna!

Kad su je s pomoću napitaka povratili k svijesti, bolesnica se sama diže na noge i sama pođe u svoju sobu odbijajući ljubezne ruke, koje su je htjele pridržavati.

Sami jedan veseli klik oteo se ustima sviju: — *Čudo! Čudo!* — i prolijevali su obilne suze nježnosti i zahvalnosti; dok je ona, kao preporođena na nov život, u neiskazanom ganuću, pripovijedala novo veliko čudo materinske Marijine dobrote.

Njezin liječnik dr. Lionetti, u svojemu liječničkom posvjedočenju, koje je napisao poslije toga ozdravljenja, pošto je ponovno potvrdio strašnu bolest, koja ju je mučila toliko godina, završava ovako: *»14. ožujka 1891., čudesnim načinom, na začuđenje sviju, iščezla je bolest, koju sam ja konstatirao.«*

Odvj. Bartul Longo.

Pobožni uzdah: *O Marijo, Utjeho žalosnih, moli za nas.*

Duhovni cvjetić: Ispitajmo se, s kakovom sabranošću molimo sv. Ružarje, i obećajmo, da ćemo svaki dan ostati vjerni ovoj lijepoj pobožnosti.

18. svibnja

Svrni dakle, Odvjetnice naša

MARIJA JE ODVJETNICA, KOJA NAS MOŽE OBRANITI

1. — Da obrana nekoga odvjetnika bude zaista uspješna, potrebno je: *da on dobro poznaje zakon; da je dobro proučio parnicu; da znade istaknuti dobre razloge svoga štićenika; da ga sudac sluša.* I što se kod njega bolje ističu ta svojstva, to će se s većim pravom reći o njemu, da je okretan i vrijedan odvjetnik, i lakše će mu poći za rukom, da njegov štićenik bude riješen krivice, koja mu se pripisivala.

Pa dobro, ako pogledamo na našu nebesku odvjetnicu, Presvetu Djevicu, vidimo, da ona ima sva svojstva, da bude *moćna* odvjetnica kod božanskoga Suca u prilog grješniku, koji se njoj utječe.

Prije svega, ona poznaje zakon. — A tko bolje od Presvete Marije poznaje zakon, koji je Bog dao ljudima, da mogu steći vječni život? Tko bolje od nje zna procijeniti svu njegovu vrijednost u vezi s pojedinim stvorenjem? Zar je ne pozdravljamo imenom »*Prijestolja mudrosti*« radi onoga neiscrpljivoga bogatstva znanja, što ga je Bog pohranio u njezinoj duši? Nema, dakle, sumnje, da je s toga gledišta Marija najmoćnija Odvjetnica naša kod Boga.

Zatim, ona poznaje našu parnicu. — Stalno je, da Presveta Djevica, uronjena u božansko svijetlo, vidi u Bogu sve naše potrebe. Prema tome ona poznaje svaku i pojedinu našu nevolju, sve naše jecaje, sve naše poteškoće. Sve joj je pred očima, pa i što je najsakrivenije, i što se ne usuđujemo nikomu otkriti; i u dobroti svoga materinskoga Srca uvijek nastoji ublažiti naše krivnje.

Onda, ona zna istaknuti naše razloge. — Naše razloge? ... Ah, nema grješnik, na žalost, nikakovih razloga, koji bi mogli vrijediti pred Bogom! ... Ta, kakove bi razloge sebi u prilog mogao navesti, kod tolikih prosvjetljenja, kod tolikih opomena, kod tolikih savjeta, kod tolikih milosti, kod tokih nadahnuća, što ih je primio? Tisuću mu se puta oprostilo, a tisuću je puta opet uvrijedio Boga; tisuće je puta izbavljen iz so-

tonskih pandža, a tisuću je puta opet u njih upao zlo upotrebljavajući ono Božje milosrđe, koje je prema njemu bilo tako velikodušno!

Ali upravo se tu i očituje sva moć njezine ljubavi prema nama, bijednim grješnicima.

Ona iznosi pred božanskoga Suca našu skrajnju slaboću i nestalnost; žalosnu bijedu naše prirode; našu nepromišljenost; zle primjere, koji nas okružuju; sve ono malo dobra, što smo ga učinili u prošlosti ili ga još činimo; naše dobro srce prema nesretnicima; našu velikodušnost prema siromasima; naše poklone za crkvu, za katoličke ustanove, za Misije; naše predanje u Božju volju time, što se zadovoljavamo svojim staležom; dobar primjer, koji smo dali idući u crkvu i na svete sakramente; dragocjeni rad našega apostolata i naše revnosti u redovima katoličke akcije i tisuću i tisuću drugih malih djela, koja su i nama samim izmakla; ali nisu izmakla ovoj nježnoj Majci, koja uvijek bdi nad nama.

2. — *Marija je, napokon, sigurno uslišana kod božanskoga Suca.* — Zaista, onaj koji ima izreći osudu protiv grješnika jest isti njezin božanski Sin Isus Krist. A može li se u nebu naći moćniji glas kod njega negoli je glas njegove Majke? Zar će on moći išta zanijekati onoj, koju ljubi više od

svih anđela i svetaca zajedno? Koja ga je držala kao djetešce na svojim koljenima; koja ga je hranila svojim mlijekom; koja ga je branila od tolikih pogibelji; koja je za nj podnijela toliko žrtava; koja je radi njega pretrpjela toliko boli?

Ne, tisuću puta ne! Neka je siromašni grješnik ne znam kako bijedan, neka je njegova parnica ne znam kako očajna: ona će ga spasiti!

I najslavniji i najrječitiji odvjetnici ne mogu uvijek dobiti parnice, koju imaju u rukama. Parnice nekih zločinaca tako su beznadne, da ih nikakova odvjetnička vještina nikad ne će moći dobiti. Naša nebeska odvjetnica, naprotiv, tako je moćna, da uvijek dobije svaku parnicu, koju uzme u ruke, pa bila i najbeznadnija.

3. — Čita se u staroj povijesti Rima, da je Koriolan, ljut na svoje sugrađane, koji su ga bili osudili na progonstvo, utekao k Volscima, krvnim neprijateljima Rimljana, i s njima na čelu pošao s vojskom protiv svoga rodnoga grada te se utaborio na pet milja daljine. Prestravljeni Rim šalje ponosnomu odmetniku poslanstvo od četiri vijećnika, njegova prijatelja; zatim pođoše konzuli i svećenici, da bi ga sklonili da odustane od svoga opakoga nauma.

Ali ništa nije moglo obuzdati njegove srdžbe.

Napokon pođe k njemu njegova majka Veturija, pred kojom popusti njegov bijes; on odustane od podsjedanja, i Rim bi spašen.

Tako će se i Marija prikazati pred svojim Sinom, rasrđenim na grješnika; razoružat će onu ruku, koja se već bila digla da kazni krivca, i grješnik će biti spašen.

Ah, Marija je zaista najmoćnija odvjetnica što je imamo pred Božjim prijestoljem!

Molitva

O moguća odvjetnice grješnika, evo pred tvojim nogama nezahvalnog sina, koji je bezbrojna tvoja dobročinstva uzvratio tolikim grijesima. Ali uza sve to moja duboka bijeda potiče me na ufanje, da ćeš prema meni upravo zato imati više smilovanja, jer mi je veća potreba tvoje zaštite. O Marijo, ja se svemu nadam od tebe, jer ti sve možeš kod onoga, koji te je učinio svemogućom.

JEDNA DUŠA SPAŠENA JEDNOM ZDRAVOMARIJOM

Pošao sam jednoga dana iz Palakai u X, malu kršćansku općinu, osamljenu među poganima i izgubljenu tamo na krajnjoj granici Ortosa. Morao sam pet dana putovati na konju. Poslije podne trećega dana na-

jednom opazim, da sam zalutao. Iako je to pustinja, ipak sam vrlo dobro poznavao onaj kraj. Za trideset i pet godina prokrstario sam njome u svim pravcima. Gledam na sve strane, nastojim se snaći ... uzalud. Pade i noć, i morao sam sam sebi priznati, da sam izgubio put — prvi put poslije trideset i pet godina!

Prije nego ću se odlučiti da noćim na travi, pustim konja da pođe onako na sreću, nadajući se da ću otkriti koje svijetlo. Poslije nekoliko časaka zaista ugledam slabu svjetlost kroz tamu. Upravim konja prema njoj.

Malo kasnije lajanje pasa kazivalo mi je, da je tu mongolska koliba. Gospodar iziđe, primi me s uobičajenom gostoljubivošću i pozove me, da sjednem za sto zajedno s njegovima, a nije ni znao tko sam. Sjetite se, da je čitav taj kraj još bio poganski. Dok sam srkao običajnu čašu čaja, učini mi se kao da vidim na onim licima neku tužnu zabrinutost, i to očitujem svojim gostoprimcima.

— *Istina je* — odgovore — *naša je stara majka na smrti.*

Zaželim je vidjeti, i oni me uvedu u drugu sobicu kolibe. U dnu, *na č a n u* (to je neka vrsta zidane kineske postelje, kroz koju prolazi cijev od kuhinje, te je grije), ugledam kako leži starica na smrti.

Gospodar izide, primi me s uobičajenom gostoljubivošću....

Jedva sam učinio nekoliko koraka prema njoj, kadli ona sjede i uskliknu zabrinutim glasom:

— *Jeste li vi svećenik nebeskoga Gospodara?*

— *Jesam,* — odgovorim ja silno iznenađen. I da moje čuđenje bude još veće, starica se opet polako, polako ispruži na čanu govoreći:

— *Čekala sam vas.*

Domalo se moje začuđenje pretvorilo u nezaboravno ganuće, dok je žena polagano izgovarala riječi, koje ću vam točno navesti:

— *Prije pedeset godina stanovala sam vrlo daleko odavle, s mojim roditeljima, u selu . . . , gdje je bilo mnogo kršćanskih obitelji. Mi smo bili pogani, kao što smo i sada. Imala sam neku prijateljicu kršćanku, koju sam mnogo ljubila i s kojom sam se uvijek igrala. Između jedne igre i druge ona me je učila ono što je znala iz katekizma. Naučila me je Zdravomariju, kad moji roditelji odlučiše otputovati i doći ovamo. Dugo smo plakale moja prijateljica i ja, žalosne, što se više nikada ne ćemo vidjeti. Najednom reče mi kršćanka:* — »*Naučila sam te Zdravomariju; obećaj mi, da ćeš je moliti svaku večer; dobra Djevica Marija ne će pustiti, da umreš bez krštenja, i mi ćemo se opet vidjeti u raju.*« — *Obećala*

sam joj, i tako se rastadosmo. Odonda nije prošao ni jedan dan, da nisam izmolila Zdravomariju. I večeras došla je ovamo dobra nebeska Majka, sva lijepa i sjajna kao kraljica. Rekla mi je: — »Kćerce moja , spremi se: evo ti vodim svećenika, koji će ti dati krštenje spasenja.«

Bolesnica je već poznavala velike kršćanske istine. S divnim čuvstvima primila je krštenje, koje sam joj podijelio plačući, i u zoru poleti u nebo.

Ja sam uvijek vjerovao u istinite tvrdnje katoličke teologije, da je *»pobožnost prema Gospi znak preodređenja, i da Bog ne zakracuje svoje milosti onomu, koji čini što može«*. Ali pred ovako izvanrednim događajem, koji uostalom nije jedini u povijesti Misija, vjera postaje dirljivim udivljenjem, misionar se osjeća nesvijesnim oruđem Božje providnosti, i čovjeku dođe da u suzama usklikne:

— *Gospodine, ako si ti za spasenje duša spravan upotrebiti i čudesa, tko je taj, da za duše žali svoj trud, znoj ili barem ... svoje molitve?*

Biskup Alfons Bermin
Apostolski vikar Jugozapadne Mongolije

Pobožni uzdah: *Marijo žalosna, Majko kršćana, moli za nas!*

(300 dana oproštenja)

Ružo otajstvena, — O Majko mog Boga,
Krjepi me potrebna — Sveg življenja moga!

D u h o v n i c v j e t i ć : Primit ćemo svetu Pričest sa što većom sabranošću pomišljajući, da primamo Isusa iz samih Marijinih ruku.

19. svibnja

Svrni, dakle, Odvjetnice naša ...

MARIJA JE ODVJETNICA, KOJA NAS HOĆE OBRANITI

1. — Sve slike i znakovi, kojima nam se u Starom Zavjetu prikazuje Marija, divno ističu veliku osjetljivost i tankoćutnost njezina Srca prema nama.

»*Oh, Marijino Srce!* — klicao je sveti arski Župnik — *Mi ne ćemo nikada shvatiti, kako li je ono dobro i kako nježno prema nama!*«

Dobrotu ovoga prenježnoga Srca uvijek su slavili sveti Crkveni Oci, naučitelji, bogoslovci, kršćanski pisci. Ona je raspaljivala maštu pjesnika; upravljala kistom slikara; ganjivala i najokorjelija srca; zanosila sve njezine štovatelje. A upravo je svojstvo plemenita i tankoćutna srca zauzeti se za

onoga, tko je nesretan. A tko je na zemlji nesretniji od bijednoga grješnika, koji je postao Božjim neprijateljem, sotonskim robom, i zaslužio pakao?

Oh, kako se gane Srce Presvete Marije, kad vidi tako žalosno stanje! Ona mrzi grijeh, istina je; ali ne prestaje ljubiti bijedne grješnike, koji hoće da prezru svoje grijehe. Zar ih ona nije sve primila za svoje sinove, ondje podno Križa? Zar oni nisu bili otkupljeni Krvlju njezina božanskoga Sina?

Njezino Srce samo zna ljubiti, samo zna sažaljivati, samo zna svima dobro činiti. Ona zaboravlja našu nezahvalnost, našu okrutnost, s kojom smo je užasno ranili svaki put, kad smo učinili koji smrtni grijeh, i sjeća se samo svoje milostive materinske službe, koju joj je na smrti povjerio njezin Sin.

2. — Pripovijeda neka lijepa *istočna priča* (opjevana i u našoj pučkoj pjesmi), da je nekoć bio neki tako okrutni sin, da se zaslijepljen strašću usudio dignuti svetogrdnu ruku na samu svoju majku. Naoružan dugim jataganom izudarao ju je dotle, da je mrtva pala u lokvu krvi. Ni to mu nije bilo dosta, nego je i dalje probadao ono mrtvo tijelo, pa mu rasporio prsi i izvadio iz njih još vruće srce, s kojega se krv pušila, i noseći ga u ruci stao kao lud bježati preko polja. Bježao je nesretnik, kao da ga

progoni tisuću paklenih srda i da viču za njim: — *Bježi, prokletniče! Bježi iz ljudskoga društva! ... Sakrij se usred šume! Ti nisi čovjek, nego nakaza, najgora od svih nakaza! ...*

I dok je bježao, spotakne se i nesretno padne u neki jarak. Tada ono srce, koje je stiskao u svojoj krvavoj šaci, uzdrhta, oživi i jauknu:

Jesi l' mi se, udario, sine? ...

U ovoj priči prikazana je sva neiscrpljiva dobrota majčina srca.

I takova je upravo Marijina dobrota prema nama, njezinim nezahvalnim sinovima.

I grješnik svojim grijesima na neki način ubija svoju nebesku Majku, zabada joj u srce mač boli, kida joj iz prsiju Srce i bježi s njim u ruci, da se zaglibi u nove gnusobe, dok ne upadne u najdublju kaljužu. Tada ga mori grižnja savjesti, i već je blizu očaju, ali tada opazi uza se ovu dobru Majku, koja mu šapće na uho: *Sine, zar si tako bolestan?*

Nema, dakle, nikakove sumnje, da je Marija odvjetnica *voljna da nas brani.*

Voljna je da nas brani, jer je naša Majka: jer prema nama osjeća samo materinsku ljubav.

Ljubav sviju majka zajedno, spojena u samo jedno srce, dala bi nam tek blijedu

sliku one ljubavi, kojom ona ljubi svakoga od nas. I stoga možemo reći, da nebo nema toliko zvijezda, zemlja toliko cvijeća, ocean toliko kapljica, sunce toliko zraka, koliko li kucaja ima njezino ljubljeno Srce prema nama.

3. — Marija u svojoj neizmjernoj ljubavi prima svakoga pod svoju zaštitu, bez razlike staleža, nadarenosti, položaja. Bogati i siromasi, plemići i pučani, učeni i neuki, svi jednako imaju obilata dijela u njezinoj neizmjernoj ljubavi.

Ali ako ima povlaštenih duša, koje ona da tako rečem voli od drugih, to su duše tjelesno ili duševno potrebne, duše ojađene, duše ražalošćene, duše zapuštene, duše pokajanih grješnika.

Ove duše ona uzimlje pod svoju osobitu zaštitu, jer je i ona trpjela, jer je i ona do posljednje kapi ispila gorki kalež trpljenja; i njezino je Srce probio mač boli; i ona je lijevala pregorke suze nad smrću svoga božanskoga Sina: tako da je kružeći svojim bolnim pogledom oko sebe mogla uskliknuti s prorokom: *O vi koji prolazite putem zaustavite se, i pogledajte, ima li boli slične mojoj!*

Kad bi se, dakle, dogodilo, da više nitko ne misli na nas; da se više nitko ne brine za nas; da više nitko nema za nas prijateljske riječi; spomenimo se, da imamo u

nebu Majku, koja uvijek ima raširene ruke da nas zagrli i utješi; koja je uvijek spravna da nam opet dade oproštenje i mir.

Molitva

Daj, dakle, moja slatka odvjetnice Marijo! Ti me možeš obraniti, ti treba da me obraniš. Ako li mi rečeš, da me ne ćeš braniti, jer sam nezahvalan sin; nedostojan tvoje obrane, onda mi barem kaži, komu drugomu da se utečem, pa da se spasim. Ah, ne! Tvoje materinsko Srce ne će moći dopustiti, da se ja, tvoj sin, zauvijek izgubim! Koliko se više vidim nedostojnim, toliko se više osjećam potaknut da se s potpunim pouzdanjem ufam u te, siguran, da me ne ćeš zapustiti. Tako budi.

IZGLEDNA SMRT JEDNOGA FRAMASONA

Evo, ukratko, što je pisalo *Katoličko jedinstvo* (Unione Cattolica) u svom broju od 20. rujna 1884. o izglednoj smrti framasona Cezara Parinija (Parrini) po izvještaju vrlo vjerodostojne osobe, koja je dobro poznavala stvar. Izvještaj između ostaloga kaže:

»Vrli Upravitelju, neka vam ne bude mučno dati malo mjesta u vašemu vrlo cijenjenom listu ovoj mojoj pripovijesti o

posljednjim časovima profesora Cezara Parinija. On je umro od posljedica teške rane, što ju je dobio u dvoboju, koji je imao u Kvartu blizu Firence u vili Tориđani (Torrigiani — Quarto — Firenze) 18. prošloga mjeseca srpnja, sa gospodinom De Vitom (De Witt), čija se parnica, u vezi s time, sada vodi na našemu porotnom sudu s velikom bukom.

Parini, čovjek bistra uma, dobra srca i ne obične naobrazbe, imao je visok stepen u firenačkoj masoneriji. Bio je poznati dopisnik *»Talijanskih novina«* (Gazzetta d' Italia) i pisao u *Fjeramoski* (Fieramosca), masonskom listu toga grada. Da je Parini potpuno imao ili barem htio pokazati nekršćanski duh svoje družbe, dokazuje njegova oporuka, što ju je učinio pred dvije godine, a evo je doslovce:

»Firenca, 13. ožujka 1882. — Časnomu i Braći Masonima K. L. S l o g e . — Zdrav u pameti i u tijelu, danas, 13. ožujka 1882., izjavljujem svoju volju: 1) Da nijedan svećenik bilo koje vjere ili obreda ne smije ući u moju sobu, kad bih slučajno morao oboljeti na smrt; 2) da s postelje, na kojoj ću umrijeti, ne ću ni da me stave na nosila, ni da me prate grobu nikakova vjerska zadruga, bratovština, pop, itd; nego samo moja braća, prijatelji i znanci; 3) da se od moje ostavštine poslije smrti uzme 500 lira,

...Kad je već njegovo mrtvo tijelo ležalo na mrtvačkom krevetu, uđe u sobu jedan od masonskih poglavica i dade mu zaušnicu...

koje će se razdijeliti, kako bude boljim smatrao Časni naše Lože ∴ Sloge, među udovice, sirote i siromašnu braću; 4) izvršenje ove moje volje povjereno je Orjentu Lože ∴ Sloge, u koje tajnom arkivu želim da bude sačuvana ova izjava moje odlučne volje. Cezar Parini.«

Pavši smrtno ranjen poslije šesnaest i više navala, dok su ga prenosili u kuću blizu Vile Toriđani, reče liječniku, koji je bio uza nj:

Pazite, ako bude pogibli, hoću da me upozorite, jer imam važnih posala da uredim.

Dva dana kasnije, kad je zlo išlo sve nagore, među onima koji su bili k njemu pozvani nalazio se i jedan čestiti gospodin, kršćanskoga uvjerenja, s kojim ga je gotovo još od djetinjstva vezivalo srdačno prijateljstvo. Ovaj uvidi potrebu da bolesnika upozori, da više nema nade u ozdravljenje, i to je učinio liječnik na najblaži način što je bilo moguće.

Tad se razumjelo, koji su to bili *»važni poslovi što ih je imao urediti«*, jer čim je bio svijestan teške pogibli u kojoj se nalazio, okrenu se nekoj plemenitoj gospođi iz svoga poznanstva i reče joj:

— *Odmah mi zovnite svećenika; hoću svećenika. Obećao sam vam to, znadete, i održavam riječ. Hoću svećenika!*

Svi se udaljiše od njegove postelje, dok je glasnik brže bolje išao zvati Poštovanoga Don Luju Mićinezi (Miccinesi), duhovnoga vikara župe Sv. Marije u Kvintu (S. Maria a Quinto). Bio je sat poslije podne.

Dotle je on, nestrpljivo očekujući svećenika, izlijevao svoje srce pred vjernim prijateljem, koji je bio ostao uza nj, a ovaj ga je sokolio spominjući mu, da u svakom slučaju Bog vidi njegovu dobru volju, i tumačio mu je, da bi i jednim iskrenim djelom savršenoga pokajanja mogao steći milosrđe kod neizmjerne Božje dobrote.

Kad je pročitan spis, Parini, s križem kao nebeskog poslanika, zajedno s njime sastavio je opširnu oporeku, potrebnu da se uzmogne osloboditi crkvenih kazna, u koje je bio upao upisavši se u masoneriju i tukući se u dvoboju. Ta se oporeka pročitala pred dvama svjedocima, i to su bili već spomenuti njegov prijatelj i bolničar, kojega su pozvali iz bolnice da ga dvori.

Kad je pročitan spis, Parini, s križem na prsima, izjavi, da čini tu oporeku i doda.

— *Opraštam svima, kao što želim, da Bog oprosti meni.*

Spis, potpisan od dvaju svjedoka, čuva se u nadbiskupskoj kuriji u Firenci.

Kad je to učinjeno, ispovjedi se, i onda bi sve spremljeno za sv. Popudbinu. Do-

tle je bijedni bolesnik, koji je postao vrlo vedar i miran, bez prestanka grlio i ljubio Propelo, koje je držao u rukama, i molio preporučujući se žarko onomu Isusu, kojega je priznavao jedinim utješiteljem i jedinom nadom, koja mu je ostajala na svijetu.

Rekoše mu:

— *Cezare, ama kako ti, koji si bio ono što već znaš, sada tako skrušeno moliš dobroga Isusa?*

— *Prijatelju* — odgovori on — *na jedan se način vide stvari, kad je čovjek živ, a na drugi, kad je pred licem smrti.*

Primio je Popudbinu s takovim znakovima vjere i pobožnosti, da su prisutnici plakali od ganuća; i neki gospodin druge vjere, koji je bio među njima, nije mogao suspregnuti suza i jecaja.

Prije nego će mu dati posljednje Pomazanje, zamolišе vikara, da malo počeka. To vrijeme proveo je Parini u mirnom sabranju s Gospodinom, kojega je imao živa u svojim prsima, neprestano ponavljajući na glas svete zazive vjere, ufanja i pokajanja puna ljubavi, koje mu je šaptao svećenik.

Tada bolest odjednom žestoko buknu. Jedva je doteklo vremena, da mu se dade posljednje Pomazanje, i s imenom Isusovim na usnama i s Propelom na prsima Parini izdahnu.

Kad je već njegovo mrtvo tijelo ležalo na mrtvačkom krevetu, uđe u sobu jedan od masonskih poglavica i dade mu zaušnicu. Kad je to vidjela službenica, žestoko se potuži. Onaj se ispriča govoreći, da je to obični framasonski obred posljednjega pozdrava pokojnoj braći. Kad se stvar doznala, drugi protumačiše taj čin kao kaznu, koju je sekta udarila pokojniku, jer je se je na smrti odrekao i povratio se Kristu i njegovoj Crkvi.

Ne treba ni spominjati, da su pokojniku priređene svečane vjerske zadušnice, na veliku sramotu framasonerije.

Moglo bi se pitati, odakle tako nenadana promjena u čovjeku one vrste? Tajne Božjega Milosrđa!

Nema sumnje, on je u dnu srca bio mnogo drukčiji negoli se pokazivao; niti se on ikada s uvjerenjem i sasvim raskrstio s onom vjerom, koju je usisao zajedno s mlijekom od vrlo pobožne majke. Osim toga znamo, da djela milosrđa privlače Božje blagoslove i na duše najgorih grješnika; a on je uvijek imao milosrdno srce prema siromasima i davao je mnogo i velikodušno milostinju. Svake je večeri molio i nikada nije propustio psalam *Iz dubine* (De profundis) za duše u čistilištu i za svakoga prijatelja koji je umro.

Svemu tomu neka se doda, da je gojio i nešto pobožnosti prema Gospi, pa će se shvatiti tajna njegova obraćenja. Zar može biti izgubljena duša, koja zazivlje njezinu materinsku zaštitu, pa bila ne znam koliko nevoljna i grješna?

Uza sve što je bio pisac tolikih psosti po listovima, uza sve što je bio framason, ipak je u ladici svoga pisaćega stola imao sliku Blažene Djevice Marije, a to nije bilo samo onako slučajno.

I Marija se je sjetila njega u njegovoj najvećoj potrebi, u času, o kojemu je ovisila njegova vječnost.

(*Katekizam u primjerima*, L. I. C. E., str. 872.)

Pobožni uzdah: *O Marijo, naša Odvjetnice, moli za nas!*

Nikomu nije — zaludna bila,
Djevice divna, — ruka ti mila!

Duhovni cvjetić: Ako u našemu odijelu ima išta isprazno ili lakoumno, odrecimo se toga iz ljubavi prema Mariji; i sjetimo se, da nečedna moda nikako ne može stati zajedno s pobožnošću prema neokaljanoj Djevici.

20. svibnja

Svrni, dakle, one svoje milostive oči na nas ...

MILOSTIVE MARIJINE OČI

Pred neiskazanim svijetlom, koje izbija iz sjajnoga prijestolja slave velike Majke Božje i naše Majke Presvete Marije, u koju upiru zanosne oči svi narodi zemlje, i mi smo ostali zadivljeni i u zanosu svoga srca, kao odana djeca, pozdravili smo je našom *Kraljicom*, *Majkom milosrđa*, našim *Životom*, našom *Slašću*, našim *Ufanjem*, našom *Odvjetnicom*.

A sada smeteni zbog svoje bijede kažemo joj s nježnim i srdačnim pouzdanjem: *O Marijo, svrni na nas one svoje milostive oči! ...*

1. — *Majčine Oči.* — Tko ne zna, da je oko ogledalo duše? Ako je oko slatko,

vedro, mirno, takova će biti i duša; ako je, naprotiv, oko okrutno, turobno, nemirno, i duša će biti u oluji.

To rekavši, pitamo se, što odaju majčine oči?

Prije svega iskrenost čuvstava, koja su u njezinoj duši. Tko bi mogao o tome sumnjati? Ako nas majka gleda okom, koje sja veseljem, znak je, da je zadovoljna s nama. Ali ako nas pogleda okom smućenim, ispitajmo se: bez sumnje smo je nekom pogrješkom, pa bila i lagana, uvrijedili. A kad bi nas pogledala okom duboko žalosnim, to bi značilo, da smo joj ranili srce nekom velikom krivnjom. Tko bi tada mogao pogledati je u lice, pokriveno tugom, i promatrati njezine oči zalivene plačem, a ne bi se osjetio ganutim do dna srca i duše?

Ali najčešće je majčin pogled pogled *zadovoljstva* i *dobrote* prema njezinoj djeci. Sve su majke ovakove: njezino je dijete najbolje, najljepše, najmilije od sve djece. Možda je u stvari to dijete nakazno, nespretno, blijeda lica, očiju bez izražaja ... Ne smeta. Majka ga voli nego onu najdražesniju bebicu s rumenim obraščićima, sjajnim očima, čelom koje ovijaju zlatni uvojci.

— *Ona djevojka* raste kržljava, blijeda, boležljiva? ... Ima ognjicu? ... mora se podvrći nekoj teškoj operaciji? ... Tko bi

mogao izreći, s kojom li *strepnjom* počiva na njoj pogled njezine majke?

— *Ona druga*, naprotiv, zla je, bezobrazna, jogunasta, tvrdoglava, mušičava, i samo je smućuje? Oh, tada će je majka gledati okom *velike tuge*.

Tko bi mogao izraziti moć majčina pogleda, i na najpokvareniju dušu? Pročitajte ovaj događaj i promišljajte o njemu.

Godine 1868., za vrijeme misija u Ahenu (Aachen), misionar ispripovjedi događaj, koji je na slušateljstvo učinio vrlo dubok utisak. On kaza: »Pred nekoliko godina neka siromašna majka bila je na smrtnoj postelji, i sva su njezina djeca bila oko njezina uzglavlja: samo jednoga nije bilo. Nesretnik je čamio u dnu neke tvrđave, gdje je bio osuđen na pet godina tamnovanja radi nekoga zločina, što je bez sumnje pripomoglo da siromašna bolesnica dođe kraju.

Sva druga sredstva, kojima je ona nastojala da povrati na dobar put svoga nesretnoga sina, bila su bez uspjeha; i prije nego će umrijeti, dobra majka htjela je pokušati i posljednje sredstvo. Upravila je molbu na sudbenu vlast, da joj se dopusti još jednom vidjeti sina prije nego umre. Zapovjednik tvrđave odredi, da se umirućoj ispuni želja, i osuđenika odvedoše k njoj. Ali on je stigao, kad je već bila izgubila riječ. No još ga je prepoznala i dugo

je promatrala svojim mutnim i umirućim očima onoga bijednika. Onaj pogled, rječitiji od ijedne riječi, učinio je čudo.

Povrativši se sin u svoju ćeliju pade plačući na koljena i malo kasnije učini iskrenu ispovijed svih svojih grijeha. Pače, milost Božja učinila je i još više. Kad je izvršio kaznu, postao je misionar; i onaj sin jesam ja, koji vam govorim! Zato budite srčani i imajte pouzdanja, draga braćo; grijesi mogu biti strašni, ali dobrota i milosrđe Božje još su veći!«

Ovaj veliki obraćenik jest O. Staslaker (Staslacker), sveć. Družbe Isusove, iz Koblenca (Koblenz).

2. — *Gospine oči.* — A sada prijeđimo od zemaljske majke k Majci nebeskoj.

Kad Gospa spušta na nas svoj *slatki* i *vedri* pogled?

— Kad nas vidi ukrašene milošću Božjom. Oh, s kakovom li nas je nježnom radošću gledala, kad nas je vidjela, kako očišćeni vodom kršćenja postadosmo djecom Božjom! Kad smo, čisti i nevini kao anđeli, prvi put tepali imena Isusa i Marije! Kad smo sklopljenih ručica upravljali nebu svoje prve molitve! Kad smo prvi put, s tolikim žarom, primili svetu Pričest! Kad smo resili njezine oltare cvijećem! Kad smo nadvladali prve sotonske napasti!

Kojih li nježnih i ljubeznih pogleda!...

— A gledala nas je sa *zebnjom*, kad nas je vidjela u velikoj opasnosti da izgubimo nevinost; kad nas je vidjela izložene teškim napastima; kad nas je vidjela, gdje idemo za svojom bolesnom znatiželjom; kad je vidjela, kako smo zapustili naše vjerske dužnosti i zanemarili molitvu!

Kolika li je onda bila skrb ove dobre Majke za nas!

— Napokon nas je gledala pogledom *duboke tuge* i ujedno *dirljive samilosti*, kad smo upali u tu nesreću, da smo okaljali svoju dušu kojim smrtnim grijehom. Oh! tada se njezine zaplakane oči nisu više razvedrile, dok nije vidjela, da smo opet stekli prijateljstvo njezina božanskog Sina i povratili se pokajani k njegovim nogama.

A sada, s kakovim nas sada pogledom gleda naša Majka?... Očima zadovoljstva ili prigovora?... očima koje sjaju majčinskom radošću ili punima suza?

Dajte nastojmo, da nas Marija uvijek gleda s ugodnošću i da nikad ne odvrati od nas svoga ljubeznoga pogleda. Sv. Augustin u vezi s ovim kliče: *»Kako je nemoguće, da se mogu spasiti oni, od kojih Marija odvraća svoje oči; tako je stalno, da će biti opravdani i spašeni oni, na koje se spusti njezin milostivi pogled.«*

Molitva

Ah, Presveta Djevice, moja nježna Majko, daj, da suzama gorkoga kajanja plačem, što sam svojim grijesima toliko puta ranio tvoje materinsko Srce prisilivši te, da obratiš od mene svoj ljubezni pogled. Oprosti mi moju strašnu nezahvalnost na bezbrojnim dobročinstvima, koja si mi udijelila, i dostoj se opet obratiti na me svoje milostive oči, koje će mi zajamčiti tvoje oproštenje. Tako budi.

NATINA

Fortunata (Srećka), nazvana naprosto Natina, bila je kći komendatora Kamila Agrelija (Agrelli) u Napulju i imala je 21 godinu.

Godine 1883., poslije smrti neke njezine veoma drage prijateljice, naruši joj se zdravlje i započe njezina duga i teška kalvarija. Svaki dan, u dva sata poslije podne, napali bi je vrlo bolni grčevi, koji bi trajali i po 12 do 14 sati, a liječnička znanost nije joj mogla ni najmanje pomoći. Kao posljedica ovoga bolesnoga stanja dođoše: potpuna besanica, glavobolja, povraćanje, kolike, ognjice, nesvjestice, trbušna živčanost, slabokrvnost, nemogućnost da prima solidnu hranu, potpuna i kronička unutarnja uze-

— Tko god hoće od mene milosti, neka učini tri devetnice moleći petnaest otajstva sv. Ružarja...

tost, što je sve potrajalo neprekidnih trinaest mjeseci.

U veljači 1884., dobivši medaljicu i devetnicu Gospe Pompejske, osjeti neku osobitu pobožnost, pa dade napisati ovu molbu Blaženoj Gospi:

»Fortunatina Agreli, teško bolesna, utječe se Presvetoj Djevici svete krunice u Pompejima i moli ozdravljenje. Ako ga dobije, obećaje, da će joj osobno zahvaliti u Pompejima i prikazati joj poklon za njezin hram.«

Kad je sastavila tu molbu, koju je poslije odnijelo u Pompeje neko prijateljsko čeljade, da se stavi pred noge Presvete Djevice, zovne k sebi svoje ukućane i započne devetnicu, kojom se moli milost u skrajnim slučajevima.

Nema milosti: pače je bolest išla nagore.

Devetnica je već prije dva dana bila svršena, kada započe niz događaja, koje ovdje pripovijedamo.

Trećega ožujka, za običajnoga grčevitoga napadaja, sa velikim začuđenjem ukućani čuše kako kliče:

— *Kraljice svete krunice u Pompejima, udijeli mi milost! ... Dakle ćeš mi je udijeliti? ... Svršila sam devetnicu, a nisi mi je udijelila! ... Ako mi je dadeš, doći ću u*

Pompeje: doći ću bosa i ne ću nikomu kazati ... Doći ću, kad budem mogla sama izići ... Kraljice Presvetoga Ružarja, udijeli mi milost! ...

Onda vidješe, kako stavlja ruku na prsi i traži medalju, ali kad nije našla, reče vrlo žalosna: — *Digli su mi je!* — A zatim doda nježno: — *Dopusti mi, da poljubim rub tvoje haljine!* — i pade opet u nastup svoje bolesti, koji se protegao kao i obično sve do ponoći i dalje.

Kad se osvijestila, pripovijedala je, da joj se ukazala Djevica svetoga Ružarja držeći u naručju božansko Dješešce. Bila je obučena u bijelu haljinu, zlatom izvezenu i svu posutu dragocjenim draguljima. Pogledavši je svojim milostivim očima rekla joj je s materinskom nježnošću:

— *Zazivlji me pod imenom Kraljice Pompejske presv. Ružarja, učini tri devetnice, budi mi pobožna i sve ćeš postići.*

Ali joj nije dopustila, da joj poljubi rub haljine, kako je zamolila.

Puna vjere u ta obećanja odmah je započela tri devetnice, za vrijeme kojih joj je Presveta Djevica zajamčila, da će sve njezine muke prestati u listopadu, na svetkovinu presvetoga Ružarja.

Siromašnoj se bolesnici učinilo preveć dugo čekati do listopada svoje ozdravljenje, pa potaknuta velikom dobrotom, s kojom se

je Marija s njome razgovarala, odvaži se i reče:

— *Ja ne ću, Presveta Djevice, da čekam do dana tvoga Ružarja, da budem ozdravljena. Ti koja sve možeš, treba da mi prije toga vremena udijeliš milost.*

I Majka Milosrđa odgovori joj s neiskazanom milostivošću:

— *Pazi, u posljednjoj devetnici tako ćeš biti slaba, da će to posvjedočiti i tvoj liječnik. I kad svi budu smatrali nemogućim tvoje ozdravljenje, onda najviše vjeruj, da ćeš dobiti zdravlje. I za 15. kolovoza bit ćeš potpuno zdrava.*

Hoće li se ispuniti ta obećanja, ili ih je trebalo smatrati samo ispraznim varkama njezine mašte?

28. ožujka, pri koncu triju devetnica, sve njezine nevolje porastoše do skrajnosti: grčevi, koji su trajali po dvadeset sati, strašna glavobolja, bunilo, takovo mrtvilo, te se činilo, da je nastupila moždanska kap. Zato poslije ponoći poslaše žurno po liječnika, koji je morao konstatirati vrlo teško stanje bolesnice.

Prvoga travnja, na posljednji dan devetnice, a bio je utorak u sedmici Muke, reče joj Djevica:

— *Na dan mojih Žalosti prestat će tvoji svakidašnji grčevi. Na veliku srijedu izići ćeš prvi put iz postelje; na Uskrs sjedit ćeš*

za stolom sa svojim ukućanima, a na dan moga Uznesenja, 15. kolovoza, sasvim će prestati sve tvoje nevolje.

Sva su se ta obećanja ispunila: na petak Muke, posvećen Žalostima Marijinim, prestali su grčevi; na veliku srijedu mogla je ostaviti krevet i na dan Uskrsa, sa srcem punim najveće harnosti, sjedila je za stolom sa svojim milima, koji nisu prestajali zahvaljivati zajedno s njome njezinoj nebeskoj Dobročiniteljici.

Ali potpuno ozdravljenje imalo je nastupiti tek s petnaestim kolovoza, i jadnoj bolesnici čini se taj dan još preveć daleko, pa ona opet stane moliti Presvetu Djevicu, da bi skratila rok.

A Utješiteljica žalosnih udostojala se primiti i novu molbu, te joj reče:

— *Radi tvoga predanja u Božju volju i radi mojih molitava Bog ti daje milost. Pa dobro, 26. ovoga mjeseca travnja najednom ćeš ozdraviti od nutarnje uzetosti, a 30. će svršiti sve tvoje muke.* — I nastavi:

— *Tko god hoće od mene milosti, neka učini tri devetnice moleći petnaest otajstva sv. Ružarja, a kad dobije milost, tri devetnice u zahvalu.*

I iščeznu.

Sve se dogodilo prema danim obećanjima; i »*u malo dana njezin organizam* — kako je izjavio liječnik koji ju je liječio —

toliko se popravio, da nije ostalo ni traga prošlih strašnih boli«. A svoje svjedočanstvo završuje ovim riječima: *»Budući da liječnička znanost ne može dovoljno protumačiti činjenice, koje su se dogodile tako brzo i u prorečeno doba, a i tako su neobične i neočekivane, pače radi kronične uzetosti mogu ih nazvati nemogućim: smatram, da je spomenuto brzo i potpuno ozdravljenje bilo posljedica moćne Božje desnice, nadnaravnoga utjecaja, čuda. — Liječnik bolesnice: Vinko Belmonte.«*

18. lipnja 1884. gospođica Agreli, praćena od čitave svoje obitelji, išla je u Pompeje da izvrši zavjet, što ga je učinila 3. ožujka.

Otada se pobožnost triju devetnica za postignuće milosti u skrajnim slučajevima, obogaćena dragocjenim oproštenjima, štampala u milijunima i milijunima primjeraka i bila prevedena na dvadeset i više jezika, da se raširi po svemu svijetu.

(Ukratko prema knjižici »Natina« od Odvj. Bartula Longa.)

Pobožni uzdah: *Zdravo Kraljice, Majko milosrđa!*

Sirote mi smo, na nas obrati
Milosne oči, ljubljena Mati!

Duhovni cvjetić: Po jednu *Zdravo Kraljice* za svakoga člana svoje obitelji.

21. svibnja

... Te nam poslije ovoga progona pokaži Isusa, blagosloveni plod utrobe tvoje!

MARIJA IZBAVLJA SVOJE ŠTOVATELJE OD PAKLA

1. — Sveti Alfons bio je tako duboko uvjeren o ovoj istini, da se nije bojao ustvrditi, *da nije moguće, da se izgubi Marijin štovatelj, koji je vjerno časti i njoj se preporučuje.*

No treba pripomenuti ovo: kad on kaže, da je nemoguće, da se izgubi Marijin štovatelj, on ne misli na one lažne štovatelje i štovateljice, koji se oslanjaju o svoju pobožnost prema Mariji, da mogu slobodnije griješiti; nego on govori o onima, koji svim sredstvima nastoje bježati od grijeha, brzo se njoj uteku u napastima i trude se, kako bi nasljedovali njezine kreposti, a u

tome baš i stoji prava pobožnost prema Mariji.

A razlog je očit: ta, neprijeporna je istina naše svete vjere, da nije dosta vjerovati kršćanski nauk, nego treba i vršiti njegove propise ispunjavajući Božji zakon, da se stigne u nebo. A tko bi smatrao, da se može spasiti, jer vjeruje u dobrotu i moć Marijinu; ali ne bi nastojao čuvati se grijeha: taj se nesamo ne bi smio nazivati Marijinim štovateljem, nego ne bi mogao zaslužiti ni ime kršćanina. Držimo dobro na pameti, da se *ljubav k teškomu grijehu i pobožnost prema Mariji nipošto ne mogu složiti;* nego će samo onaj biti pravi Marijin štovatelj, koji se kloni, koliko god može, grijeha, koji se odmah njoj utječe u napastima i nastoji nasljedovati njezine kreposti.

2. — U tome smislu uvijek su govorili najveći sveci i naučitelji Crkve. Razmatrajmo za našu utjehu što su oni ostavili napisano, da bi nas to sve više potaklo, da stečemo pravu pobožnost prema Mariji.

Sv. Anselm kaže: »*Kao što je nemoguće, da se spasi onaj koji nije pobožan Mariji i koga ona ne štiti; tako je nemoguće, da se izgubi onaj koji se njoj preporučuje i koga ona uzme pod svoju zaštitu.*« Iz tih riječi najprije izlazi, da se je nemoguće spasiti onima, koje ne štiti Marija. Koliko li,

dakle, imamo nastojati, da sebi zajamčimo ovu vrlo moćnu zaštitu!

Tu istu istinu potvrđuje sv. Albert Veliki, koji je ostavio napisano: »*Svi oni koji nisu tvoji sluge, o Marijo, svi će se izgubiti*«; i sv. Bonaventura, koji kaže: »*Tko zanemaruje pobožnost prema Gospi, umrijet će u grijehu*«, — dakle će biti osuđen za svu vječnost.

Sv. Ignacije Mučenik dodaje: »*Nemoguće je, o Marijo, da se spasi grješnik, ako se ne utječe tvomu moćnom zagovoru.*« U tome smislu Crkva primjenjuje Mariji one riječi sv. Pisma: »*Svi koji me mrze, ljube vječnu smrt*«; a to znači: *oni koji ljube grijeh, mrze me i ne mogu imati moje zaštite; i s time ne brinu se za svoje spasenje, nego pokazuju, da vole svoje vječno osuđenje.*

Sv. Lovro Đustinijani kaže, da *će pretrpjeti brodolom svi oni, koji plove burnim morem života, a ne traže spasa u ovoj otajstvenoj ladi — Mariji.*

Prema tome, ako netko nema pobožnosti prema Majci Božjoj, ima se to smatrati kao znak njegove osude i vječnoga izgubljenja.

O Marijo, naša slatka Majko, ne daj, da ta nesreća zadesi ijednoga od nas ni ikoga od onih, koji su nam mili; i zato učini, da se u svima nama duboko ukorijeni tvoja mila pobožnost.

3. — S druge strane, kao što je *nemoguće da se izgubi* onaj, koji steče pobožnost prema Mariji; tako i sotona ulaže sve sile, da otme iz srca grješnikova ljubav prema Gospi, da ih tako može sigurnije zajedno sa sobom oboriti u vječno izgubljenje.

Koliko li se puta čita o nesretnim opsjednutima, da su obeščastili Marijine medalje i slike kidajući ih i bijesno gazeći nogama!

Stoga sv. Ivan Damaštanski *tvrdi pače i to, da Bog ne dopušta pobožnosti prema Mariji nego samo onima, koje će spasiti.*

Zato možemo sa sigurnošću ustvrditi, *da u paklu nema ni jedne duše, koja je bila pravo pobožna Mariji;* jer je njezina moć tako velika, da je — po riječima sv. Tome — *nekim svojim štovateljima, koji su bili umrli u smrtnom grijehu, postigla i to, da im se ustavi osuda vječnoga Suca i da međutim budu vraćeni u život, da bi se mogli pomiriti s Bogom i činiti pokoru za svoje grijehe.*

Ah, ne — kliče opet sv. Anselm — *ne će se izgubiti onaj, za koga se i sami jedan put uteče Marija!*

Recimo joj stoga s velikom vjerom:

Molitva

O Marijo, ja sam stavio u tvoje ruke stvar moga vječnog spasenja! Do tebe je,

da se spasim! Znam, da ne zaslužujem, da me uslišiš. Znam, da radi mojih grjeha zaslužujem najveće kazne; znam, da nisam dostojan ni ovdje stati pred tvojim nogama: ali znam i to, ma kolika bila moja nevolja, neizmjerno je veće tvoje milosrđe; jer nema nikoga, koji se u te uzdao, a ti da si ga zapustila. U te, dakle, o Marijo, i ja postavljam sve svoje pouzdanje i siguran sam, da ćeš me dovesti k sebi u raj. Tako budi.

PRODAO SE SOTONI S DUŠOM I TIJELOM

Oh, mora da je za nas kršćane vrlo strašan neprijatelj vrag, kad ga sv. Petar poređuje s lavom koji riče i oblazi oko nas tražeći da nas proždre! Ali utješimo se! On njega je moćnija Marija, koja će ga znati zasmesti da konačno pobijedi nad nama, kako nam to lijepo dokazuje izvanredno obraćenje nekoga sicilskoga framasona, *Herkula Antuna Kalašibete* (Calascibetta), nećaka poznatoga Fortunata Kalašibete, jednoga od framasonskih časnika, stepena 33., a priporijeda nam ga »*Glas Istine*« (Voce della Verita).

Taj je bio jedna od onih nesretnih duša, koje su se predale sotoni s dušom i tijelom. Kao garibaldinski časnik on je bio kod juriša na Porta Pia, i bio se istakao svo-

jom svetogrdnom srdžbom protiv svetih slika, protiv oltara i drugih svetinja, koje je mogao napasti ili razbiti ušavši u sveti grad.

Nepomirljivi neprijatelj svećenstva, on je uvijek bio prvi, koji je u javnim uličnim demonstracijama u Palermu vikao iza svega glasa:

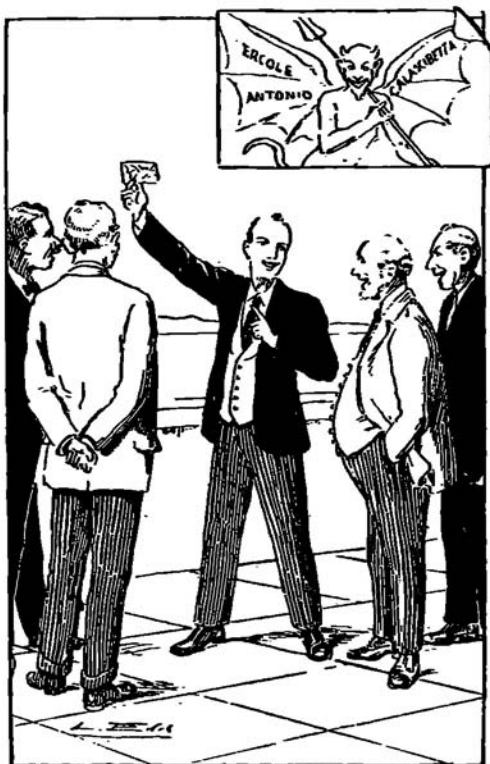
— *Dolje Papa! Dolje popovi! Živio Garibaldi!*

Revolucija, u jednu riječ, imala je u njemu jednoga od svojih najpomamnijih boraca, i svake godine su ga birali u njegovu srezu u upravu, gdje se on svojim podrugljivim volterijanstvom isticao kao protivnik katolika, napose svećenika.

Smatrao je svojom čašću kršiti zapovijedi sv. Crkve, samo zato, da pokaže prezir, kojim ju je prezirao, i nije tajio, *da se je predao s dušom i tijelom vragu*, o kojemu je govorio kao o svome najdražem prijatelju.

Nesretni Herkul nije znao što bi još učinio, da svima pokaže svoju nepromjenljivu privrženost onoj paklenoj aždaji. I gle, sav kličući od radosti radi ideje, koja mu je došla na pamet, dade na svojim posjetnicama naslikati *đavla u crvenu* i na njegovim krilima tiskati svoje ime: *Herkul Antun Kalašibeta.*

Nesretnjak je bio upravo sotonski opijen, kad bi svojim prijateljima i znancima

. . . Nesretnjak je bio upravo sotonski opijen . . .

davao tu nakaznu posjetnicu, pače je on sam tražio prigodu, da im je dade, i pretjecao ih. S time je svakomu kazivao, da je već sav bio vražji i da ga onaj nosi s dušom i tijelom na svojim krilima. Kad je prvi put poslao tu posjetnicu onomu framasunu, koji mu je bio učitelj u bezboštvu, primio je od njega najživlje čestitke; kao da je stigao na vršak bezboštva.

To su sve stvari na koje se čovjek zgraža, i koje te pritišću silnom težinom njihove zloće! Ali tko je kao Bog? Tko se može oprijeti njegovoj milosti?

Providnost je milosrdno čekala, da on dođe do tih najgorih očitovanja svoje opačine, da bi iz toga učinilo još svečaniju pobjedu Marijine moći nad paklenim zmajem.

Herkul je imao sreću, da je uzeo za ženu neku čestitu djevojku, jednoga od onih anđela čuvara, koje katkada Bog po svome tajnom sudu, stavlja o bok svojim najžešćim progoniteljima.

— *Dragi prijatelju,* — rekla mu je ona više puta — *ti si napisao svoje ime na vražja krila, a ja, naprotiv, svojim suzama i molitvama hoću da ga upišem u Gospino Srce. Vidjet ću, tko je jači: ili tvoj vrag ili moja draga nebeska Majka.*

I šutke je plakala i molila pred Marijinom slikom. I Presveta Djevica ju je uslišala. Nesretnik, taknut milošću, uvidio je svo-

je pogrješke i javno ih opozvao, i u onih sedam mjeseci, što je još proživio na ovoj zemlji, bio je prije svoje smrti misionar i apostol, ne prestajući slaviti moć i milosrđe Marijino.

Slavimo i mi moć ove nepobjedljive junakinje protiv sotone, pa ako smo nesrećom po svojim grijesim postali njegovi robovi, ne očajavajmo, nego se brzo njoj utecimo, i ona će nas znati osloboditi.

(Sveć. Muzzatti: *Cvjetnjak Marijanskih primjera.*)

Pobožni uzdah: *Oslobodi nas paklenih muka, o Marijo.*

Što plijen nisam — paklenog vraga,
Tvoj dar mi to je, — Djevice blaga!

Duhovni cvjetić: Večeras idući na počinak zapitajmo sami sebe: »*Kad bih ove noći imao umrijeti, što bi bilo od mene za svu vječnost?... Bih li se spasio ili izgubio?...*«

22. svibnja

... Te nam poslije ovoga progona pokaži Isusa, blagosloveni plod utrobe svoje!

MARIJA POMAŽE SVOJE ŠTOVATELJE U ČISTILIŠTU

1. — Dobrota Blažene Djevice prema njezinim štovateljima tako je velika, da ih pomaže ne samo za života; nego i poslije smrti, usred čistilišnih muka, uz njih je i tješi ih s materinskom brigom. I kako su te bijedne duše još nesretnije, što nikako ne mogu same sebi pomoći, da im se ublaže ili skrate one muke, tako još više raste i njezino smilovanje, te ih ne ostavlja bez pomoći.

I prije svega Presveta Djevica pomaže izravno duše u čistilištu, ne ustručavajući se i sama ući u onu mračnu tamnicu, da ih utješi svojom prisutnošću. A tko će moći iz-

reći, koliku utjehu primaju od toga tako ugodna pohoda one tužne duše? I ne zadovoljava se time, što ih tješi svojom prisutnošću i svojim ljubeznim smiješkom; nego se neprestance utječe za njih, da ublaži žestinu onoga plamena i skrati vrijeme njihova progonstva, kako je ona sama objavila nekoga dana svetoj Brigiti: »*Ja sam* — reče — *Majka sviju siromašnih duša, koje su u čistilištu; jer moje molitve ublažuju svakoga časa sve muke, koje moraju podnijeti da zadovolje za svoje grijehe.*

2. — Ali tu ne svršuje njezino nastojanje oko onih siromašnih mučenica. Kako znamo iz objava mnogih svetaca, Presveta Djevica na znatnije svetkovine preko godine, kao na Božić, Uskrs, na dan svoga Uznesenja, u pratnji anđeoskih četa, silazi u čistilište, da izbavi mnoge od onih duša i dovede ih u nebo.

Karmanjola (Carmagnola), u svojoj knjizi: *Čistilište*, pripovijeda o nekoj pobožnoj gospođi u Rimu, po imenu Marocija, koja se prikazala svojoj rođakinji u crkvi *Ara-Coeli* i rekla joj, da je onoga trena oslobođena iz čistilišnih muka po Djevičinu zagovoru, i da broj duša, koje će, kao i ona oslobođene, sutradan, na svetkovinu Uznesenja Marijina, ući u nebo, nadmašuje broj svih rimskih stanovnika.

Glasovito je prikazanje Presvete Djevice u Fàtimi u Portugalskoj, koje se zbilo 1917. Gospa je između ostaloga preporučila svojim trima malim miljenicima, da poslije svake desetice Ružarja umetnu ovu molitvicu, koja očituje njezinu materinsku brigu za bijedne duše u čistilištu:

»Moj Bože, oprosti nam naše grijehe, očuvaj nas paklenoga ognja i pomozi duše u čistilištu, osobito najzapuštenije.«

3. — Presveta Marija kao Majka svih kršćana ne zapušta, kako smo vidjeli, tješiti sve duše u čistilištu, ali među njima ima ih i takovih, koje imaju pravo na sasvim osobitu njezinu zaštitu, a to su one, koje su za života bile upisane u bratovštinu karmelskoga škapulara.

Najprije, tko je redovito upisan u ovo društvo te vjerno nosi na sebi škapular ili medalju, koja ga zamjenjuje, ima od Marije jamstvo, da se ne će izgubiti; kako je ona sama izjavila svomu velikom štovatelju sv. Šimunu Stoku ovim riječima: *Tko umre kao kršćanin, noseći na sebi ovaj škapular, ne će upasti u vječni oganj.*

Ali osim ove osobite milosti, htjela je dodati još jednu ne manje važnu, koja je poznata pod imenom *»subotnje povlastice«*. Ta povlastica stoji u tome, što upisani u društvo karmelskoga škapulara, ako po nesreći upadnu u čistilište, bit će iz njega

oslobođeni *prve subote* poslije njihove smrti; samo ako su uvijek vršili propisane posebne uvjete, a ti su: 1. *čuvati čistoću prema svome staležu;* 2. *moliti svaki dan Gospin oficij.* Redovno se ova druga dužnost, koja bi za neke bila preveć teška, zamjenjuje svakidašnjim moljenjem 7 Očenaša, 7 Zdravomarija i 7 Slava Ocu ili i samih 7 Zdravomarija, ali tu zamjenu daje samo onaj, koji je na to ovlašten.

A jesmo li mi upisani u društvo sv. karmelskog škapulara? Nosimo li ga uvijek pobožno, danju i noću? Nosimo li barem blagoslovljenu medaljicu, koja ga zamjenjuje? Molimo li točno svaki dan propisane molitve? Istina je, ako ih izostavimo, nismo sagriješili, jer je to obveza, koju smo uzeli na se od drage volje; ali ako ne vršimo što smo sami drage volje obećali, ne možemo ni imati dijela u mnogim oprostima, koje mogu steći članovi, a još manje ćemo biti dionici ove velike *subotne povlastice.* Ako smo, dakle, dosada bili nešto nehajni u ovoj pobožnosti, molimo za oproštenje Presvetu Djevicu i obećajmo, da ćemo odsada unaprijed uvijek na sebi nositi ili škapular ili medaljicu i da ćemo vjerno moliti određene molitve.

Tko da ne vrši ovako laganu i ovako povlasticama bogatu pobožnost, koja daje pravo na sasvim osobitu zaštitu Presvete

Djevice za života, s obećanjem, da će poslije smrti postići vječni život?

Obratimo se stoga njoj s velikim pouzdanjem i recimo:

Molitva

O Prešveta Djevice, kojoj je drago, da te štuju pod imenom Kraljice Karmela i okružuješ sasvim posebnom zaštitom one, koji nose tvoj škapular ili medaljicu, koja ga zamjenjuje; daj učini i mene dionikom tvojih nebeskih milosti, te pošto si me štitila za života i na smrti, dođi i poslije smrti, po svome obećanju, da me izbaviš što brže iz muka čistilišta. Tako se ufam. I tako budi.

TAJANSTVENA GOSPOĐA

Ovaj se događaj dogodio u Londonu, kako svak zna protestantskome gradu, ali gdje katolici, kojih ima priličan broj i svake godine ih je na utješan način sve više, imaju i svojih svećenika i crkava.

Bila je večer 3. studenoga 1888., kad je neki katolički župnik poslije naporna dana, ispunjena svećeničkim pastirskim radom, došao kući umoran i željan da što prije pođe na počinak, kadli ga prenu jako zvonjenje na vratima. Svećenik, radi opreznosti praćen od svoga đaka-pomoćnika, pođe

. . . onaj dragi mladić . . . noćas . . . udaren od kapi . . . umro je! . . .

da otvori. Pojavila se neka vremešna gospođa, u crnini, koja ga zamoli, da pođe u tu i tu ulicu, taj i taj broj, gdje nekomu mladiću, teško bolesnu, veoma treba svećenik.

Župnik, onako umoran i u onako kasni sat, uljudno dade gospođi razumjeti, da je imala doći nešto ranije; ali pod utiskom bolnoga izraza, što se pojavio na te riječi na njezinu licu, obeća joj, da će do dvadeset minuta biti u onoj kući.

Zabilježio je adresu u svojoj bilježnici, pa malo zatim uzevši svetu Popudbinu, u društvu đaka, požuri se da donese utjehe vjere bolesniku, za kojega su ga zvali.

Večer je bila žalosna i tamna. Išli su šutke i domalo su bili u naznačenoj ulici. Kad su našli broj, pozvone, i neka stara sluškinja dođe da im otvori.

— *Stanuje li ovdje neki teško bolesni mladić?*

— *Ne, velečasni; ovdje su, Bogu hvala, svi sasvim zdravi. Vidi se, da ste pogriješili adresu.*

— *A ipak gospođa, koja je malo prije došla da me zove, naznačila mi je ovu ulicu i ovaj broj!*

— *Opet vam kažem, da ovdje nema bolesnika. Ima samo moj mladi gospodar, zdrav i krepak, koji što ja znam još nema nakane da umre.*

Župnik ponešto smućen upravo je htio da ode, ali mladić, koji je čuo taj razgovor na vratima, siđe i vrlo uljudno reče:

— *Moj Oče, kako vidite, ja sam zdrav. Ali ako vam nije mrsko, sad kad ste došli ovamo, uđite i malo se odmorite.*

Pozdrav »*Moj Oče*«, koji mu je upravljen, djelova na Božjega službenika, jer je znao, da obično samo katolici upotrebljavaju taj izraz, kad govore sa svojim župnikom. Stoga zapita:

— *Vi ste katolik?*

— *Jesam, ili barem bih morao biti; jer osim krštenja, nemam ništa drugo katoličkoga.*

Međutim je župnik bio ušao, te između njega i mladića razvi se prijateljski razgovor, u kojemu mladić, iskreno mu očitujući svoju dušu, kaza, da je bio katolički odgojen, ali da je već deset godina zapustio svaku vjersku vježbu. Jedini je dokaz njegove vjere jedna *Zdravomarija*. Držeći se vjerno obećanja učinjena svojoj majci, nijedne večeri ne propusti je izmoliti. Ništa drugo!

Razgovor je postajao sve intimniji i srdačniji, i onaj časni svećenik znao je tako govoriti, da je mladić, svladan grizodušjem, najednom kliknuo:

— *Moj Oče, kad ste već zabunom došli*

ovamo, ne ću da ste uzalud potrošili vrijeme. Bih li se mogao ispovjediti?

I klečeći obavi svoju ispovijed s najočitijim znakovima iskrenoga kajanja. Opraštajući se župnik mu reče:

— *Sutra možete doći u župsku crkvu na svetu Pričest;* i izide.

Sutradan ujutro — bila je nedjelja u osmini Svih Svetih — župnik je očekivao mladića, da ga pričesti, ali mjesto njega eto ti sve razbarušene stare sluškinje, koja mu je sinoć otvorila vrata, te plačući i jecajući reče:

— *Ah, Oče! koje li nesreće! Mladić, s kojim ste sinoć tako dugo govorili ... onaj dragi mladić ... noćas ... udaren od kapi ... umro je! ...*

— *Umro? ...* viknu župnik.

Odmah pođe s đakom pokojnikovoj kući. Putem je mislio:

— *Blago njemu! Sinoć se je ispovjedio s takovim skrušenjem, i Bog mu je zastalno bio milosrdan.*

Ušavši u sobu pokojnika, gledao je ono lice, na kojemu su se malo sati prije smiješile boje zdravlja, kad mu oči padoše na neku sliku o zidu, koja je prikazivala neku ženu.

Slika je bila prekrivena crnim velom. Župnik osjeti neki trzaj.

— *Poznaš li ovu gospođu?* — zapita svoga đaka.

— *Da, to je ona gospođa, koja je sinoć pozvonila na našim vratima.*

Oko postelje bila je pokojnikova rodbina. Župnik se obrati jednomu od njih i zapita:

— *Ova gospođa?*

— *To je pokojnikova majka.*

— *Živa?*

— *Umrla je prije tri godine.*

— *Umrla, kažete? Ali kad je ona, potpuno je prepoznajem, upravo ona sinoć došla i pozvala me, da dođem ovamo?*

Buran plač prisutnika bio je odgovor.

Dirljive li brige dviju majka! Nebeska Majka i majka zemaljska bile su ujedinile domišljata sredstva svoga srca, da spase ovoga sina.

(Kanonik Vinko Paoli: *Obučena u sunce.*)

Pobožni uzdah: *O presveta Karmelska Djevice, oslobodi bijedne duše iz čistilišta.*

Po smrti u prvu subotu
Vjerniku svomu, Majko,
Milje otvori rajsko
I vječni daj mu mir!

Duhovni cvjetić: Pričesti se u korist duša u čistilištu i preko dana čuvaj se potpuno svijesnih i malih grijeha, jer se u drugom životu tako strogo kažnjavaju.

23. svibnja

... Te nam poslije ovoga progona pokaži Isusa, blagosloveni plod utrobe svoje!

MARIJA VODI SVOJE ŠTOVATELJE U RAJ

1. — Pobožnost prema Mariji siguran je znak preodređenja; i stoga Marija sa svojom nježnošću i dobrotom nastoji prodrijeti u svako srce, da bi sve potakla na štovanje prema njoj i tako sve dovela u vječni spas.

Evo što sveta Crkva u svome bogoslužju stavlja Mariji u usta: *»Moj se je Stvoritelj udostojao nastaniti u mome srcu i htio je, da ja stanujem u srcu svih odabranika, i odredio je, da u svim odabranicima bude dobro ukorijenjena pobožnost i pouzdanje prema meni.«* Te riječi znače, da nam pobožnost prema Presvetoj Dje-

vici *daje stalnost, da smo upisani u knjizi vječnoga života;* jer je Bog htio, da se svi koji su određeni za raj spase po Mariji.

Oh! koliko bi manje duša bio progutao pakao, da su znale gojiti pobožnost prema Mariji!

Tko je, dakle, pobožan Gospi, taj neka goji i slatku nadu, da će jednoga dana ući u raj: kad je pobožan Gospi, on ima na neki način *pravo* na to.

Kao što je kod posjeta nekih izložaba, kod prisustvovanja nekim priredbama, kod nekih proslava dosta pokazati *ulaznicu;* tako da uđeš u nebeski Jeruzalem, dosta će biti pokazati iskaznicu svoje pobožnosti prema Mariji, i odmah ćemo imati slobodan ulaz. I Sveci nam ovu istinu prikazuju najživljim slikama.

Oni nazivlju Mariju: *Vrata nebeska — Sidro spasenja — Luka spasa u općem brodolomu — Spasenje svih onih koji u nju ufaju — Ljestve u raj, po kojima je Isus sišao na zemlju i po kojoj se svi ljudi penju sa zemlje na nebo — Djeliteljica Božjih milosti — Zlatan ključ, koji svim njezinim štovateljima otvara nebeska vrata —* i tisuću drugih izraza te vrste. Oni s njima hoće da reku: kako se u kuću ulazi kroz *vrata;* kako se ona ne otvaraju bez *ključa;* kako bi lađa bila izgubljena, kad se ne bi

mogla skloniti u *luku* od vjetrova i od oluja; kako su ti *ljestve* potrebne da se popneš uvis: tako ti je i pobožnost prema Gospi nužna da dođeš u nebo, a u isti je mah sigurno jamstvo našega vječnoga spasenja.

2. — Pripovijeda se u franjevačkim ljetopisima, da je jednom brat Leon vidio dvoje ljestve: jedne *crvene*, kojima je na vrhu bio Isus Krist, a druge *bijele*, kojima je na vrhu bila Marija. Oni koji su htjeli da se popnu po onim prvima, popeli bi se nekoliko prečaka, a onda bi pali; dok oni koji su se penjali po drugima, sretno bi stigli do vrha.

S ovim viđenjem htio nam je Gospodin očito pokazati, da on sve milosti, koje nam je Isus zaslužio svojom Mukom i Smrću, hoće da k nama silaze po Marijinoj ruci, iako je — kako znamo — Isus jedini Posrednik i Spasitelj ljudi.

Slatke li misli! Kraljica neba, koja je postavljena za djeliteljicu svih milosti, ujedno je i naša Majka; i kao što sve zemaljske majke, tako i ona ima srce puno materinske ljubavi prema svoj njezinoj djeci, kojima želi učiniti svako dobro.

A koje veće dobro može ona željeti za svakoga od nas negoli, da nas jednoga dana vidi zajedno s njome u nebu, da uživamo Boga, vrhovno dobro i izvor svake

radosti i svake sreće? Zar nije to dar, kojim ona želi obdariti svu svoju djecu? Nije li to najveća briga njezina velikoga materinskoga Srca?

U životu Don Boska čita se, da je ovaj veliki svetac osobito štovao svoju majku Margaritu, koja je njega toliko ljubila. Već su bile četiri godine, što je sveta žena bila umrla, i još nije bila zacijeljela rana, koju je njezin odlazak zadao njegovu srcu; kad jednoga dana — kako sam pripovijeda — vidje je, gdje mu se pojavila blizu svetišta Marije Utješiteljice.

Od nje dozna, da je prošla kroz čistilište, ali da je sada sretna u raju. Svetac, između ostaloga, zamoli je, da mu dade barem jedan primjer sreće, što je uživa u raju. Tada majka Margarita prikaza se *»sva sjajna, obučena u predragocjeno odijelo, puna divnoga veličanstva, a za njom kao mnogobrojna četa. Margarita stane pjevati. Njezin pjev ljubavi prema Bogu, neiskazano sladak, prodirao je ravno u srce, zaokupljao ga i zanosio bez sile. Činio se kao sklad od tisuću glasova i od tisuću stepena, koji su se penjali od najdubljega basa do najviših oštrih glasova, s takovom raznolikošću zvukova i različnih previjanja i treperenja, više ili manje jakih, nekada i nezamjetnih, složenih s tolikom umjetnošću, nježnošću i skladom, da su činili samu jed-*

nu cjelinu. Don Bosko na tu preljupku melodiju bio je tako zanesen, da mu se je činilo, da je izvan sebe i više nije znao što će reći svojoj majci ili što će je zapitati. A Margarita kad je dovršila pjevanje, okrene mu se govoreći:

— Čekam te, jer nas dvoje moramo uvijek biti zajedno.

— Izgovorivši te riječi iščeznu.«

(*»Uspomene Don Boska«*, sv. V. p. 45.)

Čekam te u raju! Eto riječi, koje je ponavljala tebi i svoj svojoj djeci naša slatka nebeska Majka. *Čekam te u raju*, gdje sam ti već pripravila mjesto. *Čekam te u raju*, gdje ćeš primiti nagradu za svoju vjeru, za svoju pobožnost i za štovanje, kojim si me častio na zemlji. *Čekam te u raju*, jer Majka i djeca treba da su uvijek zajedno.

3. — Oh! po tisuću puta blago onima, koji štuju ovu božansku Majku, koji je ljube, koji joj služe! Ona će ih uzeti za ruku i vodit će ih sigurne kroz sve opasnosti, dok ih jednoga dana uvede u neumrlu slavu u nebu.

Stoga, tko je pravo pobožan prema Mariji, taj je tako siguran za raj, kao da je već u njemu.

Štovati i služiti Mariju — dodaje sv. Ivan Damaštanski — *najveća je čast koju možemo imati; jer služiti Kraljici neba već znači kraljevati u nebu.*

Tim riječima odgovaraju one velikoga sv. Bonaventure: *Bog je odredio Mariju kao most spasenja, da prolazeći preko njega iznad valova ovoga svijeta, uzmognemo prispjeti u blaženu rajsku luku. Stoga, vi koji želite raj, služite, častite Mariju, i sigurno ćete naći vječni život.*

A ovo pouzdanje ne smije biti manje ni u onima, koji su možda svojim grijesima toliko puta zaslužili pakao. Samo ako se vjerno stave na štovanje i službu Marijinu, i oni će moći imati ovu potpunu sigurnost da će u raj.

Nema sumnje, da je broj grješnika spašenih Marijinim zagovorom neizmjeran, i pjesma, koju će oni u nebu pjevati slaveći milosrđe ove dobre Majke, sačinjavat će najsnažniji, najslađi i najskladniji zbor u nebeskoj domovini.

Molitva

O rajska Kraljice, o Majko svete ljubavi, evo bijedna grješnika, kojemu si ti udijelila toliko dobročinstva, koji vruće želi da te ljubi, da te hvali, da te blagosliva koliko ti zaslužuješ. Daj rado primi, draga Majko, ove moje želje i učini ih uspješnima s tvojom milošću; da po tvome zagovoru uzmognem jednoga dana doći da te zauvijek ljubim u raju. To je slatka nada koju gojim u srcu; to je jedina milost

koju prosim od tebe sa svim žarom svoje duše, i koju mi ti, stalan sam, ne ćeš zanijekati. O Marijo, ufanje moje, budi spasenje moje!

SV. BERNARDICA SUBIRUS (Soubirous)

Koji bi se primjer mogao donijeti zgodniji, da nas potakne na pobožnost Gospi, negoli je primjer Bernardice Subirùs? Njezino je ime neraždruživo ujedinjeno sa slavom Bezgrješne Djevice Lurdske.

Kad joj je bilo 14 godina, spora u shvaćanju i pamćenju, bila je istom naučila najpotrebnije molitve: *Očenaš, Zdravomariju, Slava Ocu* i vrlo nesavršeno *Vjerovanje;* ali je vrlo dobro znala moliti krunicu, znala biti pokorna i poslušna, znala živjeti po svetim naputcima, koje joj je njezina pobožna majka bila usadila u srce.

Njezina najmilija molitva Gospi, poslije Ružarja, bila je ona lijepa strjelovita molitvica: *Marijo bez grijeha začeta, moli za nas, koji se tebi utječemo!*

A gojila je sasvim posebnu ljubav prema onoj kreposti, koja je najljepši i najdragocjeniji ukras jedne djevojke: svetoj čistoći, koja joj je zaslužila, da je toliko puta mogla svojim očima promatrati Neoskvrnjeno Začeće.

Spomenimo prvo prikazanje od 11. veljače 1858.

Neka bogata gospođa... ponudila je sto hi-ljada franaka...

Htjela je Bernardica prijeći preko rječice Gave, kad oćutje jak šum vjetra, kao da se diže oluja. Uznemiri se, pogleda naokolo i eto joj se ukaza u zlatnu oblaku Gospođa neiskazane ljepote, koja je pozdravi, nasmiješena, kretom glave. Prestrašila se, uzela svoju krunicu i stala moliti.

I veličanstvena Gospođa, uzevši u ruke krunicu, koja joj je visjela o ruci, prebirala je prstima zrnca; ali samo na kraju desetice ona bi ujedinila svoj glas s glasom djevojčice i govorila: *Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.*

Za vrijeme jednoga viđenja uznemiriše je neki divlji glasovi, koji kao da su izlazili iz dubine zemlje i jedan od njih je bijesno vikao: *Bježi! Bježi!* Djevojčica dignu ruke za pomoć prema slatkoj Gospođi, a ova se okrenu s one strane, namršti obrve, i to je bilo dosta, da se paklene sile, prestrašene pred tim pogledom, razbježe na sve strane.

Bilo ih je, koji su mislili, da su ta viđenja plod živčane bolesti i prema tomu same klapnje; ali doktor Dozùs (Dozous), koji je za vrijeme viđenja proučavao i opažao djevojčicu, uvjerio se poslije zrela ispitivanja, da je tu prst Božji, kako je sam izjavio.

Bilo je osamnaest viđenja, za kojih joj je Djevica preporučila, da se moli za bi-

jedne grješnike, da čini pokoru i da upozori svećenstvo, da želi, da se na onome mjestu podigne kapela, kamo bi vjernici mogli dolaziti u procesiji. I jer je crkvena vlast, u velikoj razboritosti, nekako sumnjivo gledala na događaje kod Masabjelske Spilje, Presveta Djevica činila je, da — na očigled začuđena mnoštva — provre izvor čudesne vode, koja je s bezbrojnim čudesima, što su se imala po njoj dobiti, došla kao božanski pečat na istinitost ukazanja.

No još nije bilo posljednje potvrde, da je tajanstvena Gospođa zaista nebeska Kraljica, i ta potvrda dođe 25. ožujka.

— *Gospođo* — ponizno ju je do tri puta zapitala Bernardica — *hoćete li biti tako dobri, pa mi kazati svoje ime?*

Gospođa na treće pitanje raširi ruke prema zemlji, podiže oči prema nebu, i u isti čas dižući i sklopivši ruke pred prsima reče:

»Ja sam Neoskvrnjeno Začeće.«

Međutim je djevojčica, koju je nebo tako odlikovalo, nastavila svoj obični život pojačavši svoje vjerske vježbe i svoju pobožnost prema Neokaljanoj Djevici. Pripovijeda njezin župnik, da je neke nedjelje, dok je pričešćivao vjernike, njegovu pozornost zaokupio neobični svijetli vijenac nad glavom neke djevojčice, koja je pobožno

molila. On pogléda bolje: bila je to Bernardica.

Kako je vijest o lurdskim ukazanjima odjeknula nadaleko, nije bilo putnika, koji došavši u Lurd ne bi želio da vidi i Gospinu odabranicu i s njezinih usta sazna, što je ona vidjela i čula.

Neka bogata gospođa željela ju je uzeti za kćerku i ponudila je njezinoj tako siromašnoj obitelji sto tisuća franaka; ali ponuda bi odbijena: kao što je odbijen bio svaki pa i najmanji dar u novcu, koji bi im se nudio. Običavala je reći s ljubeznom priprostitošću:

— *Ako se je Presveta Djevica udostojala prikazati u Lurdu, nije to doista učinila zato, da obogati moju obitelj, nego da svemu svijetu pokaže put u raj.*

I kako više nije imala ni časka mira u svojoj kući, bilo je potrebno, da bi se uklonila nerazboritosti mnogih posjetitelja, da je župnik skloni u lurdski Hospicij i povjeri je Časnim Sestrama.

U to 1866., u prisutnosti silnoga broja hodočasnika, imala se svečano blagosloviti kripta svetišta. Doveli su i Bernardicu, obučenu u haljinu kćeri Marijinih. Sva je sjala radošću i činila se kao anđeo. Ali već je njezino poslanje bilo svršilo, i sada je mogla poći za unutarnjim glasom, koji ju je

zvao da se sakrije u zatvorenom vrtu redovničkoga života.

Bile su joj 22 godine, kad je ušla kao novakinja u samostan Sestara u Neveru (Nevers). Prije nego će ostaviti svijet, htjela je još posljednji put pohoditi Spilju. Bila je kao ubijena. Poljubila je i opet ljubila više puta liticu u izdubini, gdjeno je Neoskvrnjena Djevica položila svoje noge, i nije se umjela odijeliti od onoga rajskoga mjesta. Čuli su je kako više puta ponavlja: *»O moja Majko, kako ću te moći ostaviti!«*

Kad je došla u kuću u Neveru, Majka starješica, želeći zadovoljiti opravdanu želju svih redovnica, zapovjedi joj, da pred Sestrama ispripovjedi povijest ukazanja, a onda više o tome da ne govori.

Tako je započela svoj redovnički život, koji bi se u malo riječi mogao ovako označiti: život sakriven, život rada, život žrtve, život molitve.

Premučavši sve drugo, ipak želimo istaknuti, da je za ovu Marijinu odabranicu, kao i za sve Bogu najmilije duše, trpljenje bilo nerazdruživi pratilac svega njezina života. Bolovala je u razna vremena od svih mogućih bolesti: tjelesno propadanje, prištevi, ulozi, klapanje srca, ispljuvci i izbacivanja krvi, redovni pritisak u prsima, i više puta na godinu tako jaki nastupi zaduhe, da je više puta bila u opasnosti živo-

ta. Sestre su bile uvjerene, da se Presveta Djevica služi tolikim trpljenjem, da bi je držala u poniznosti.

Kad se govorilo o pljačkama i pustošenju, što ih je prouzročio u Francuskoj pruski rat godine 1870., reče:

— *Dobri nas Bog uvijek kažnjava kao Otac... Grijeh, to najveće zlo, privlači na nas sve kazne.*

16. travnja 1879., na godišnjicu pretposljednjega ukazanja, u dobi od 35 godina, očišćena i posvećena tolikim bolima, predala je Bogu svoju lijepu dušu. Ovo su bile njezine posljednje riječi:

»Sveta Marijo, Majko Božja, moli za me bijednu grješnicu ... za me bijednu grješnicu, sada i na čas smrti moje.«

Glas naroda, koji ju je nazivao svetom, najprije potvrdiše milosti i čudesa, koji se počeše događati na njezinu grobu, i Crkva, svojom vlašću, poslije potankoga ispitivanja svih njezinih kreposti u najvišemu stepenu, god. 1925. proglasila ju je blaženom, a 1933. ubrojila je svečano u broj svetih.

Kad su se za vrijeme njezine istrage za proglašenje svetom godine 1909., trideset godina poslije njezine smrti, pregledali smrtni ostaci, nađoše njezino djevičansko tijelo potpuno sačuvano bez i najmanjega znaka truleži. I kako je Presveta Djevica

prikazavši se u Lurdu bila potvrdila proglašenje, kojim je sveta Crkva proglasila istinu njezina Neoskvrnjenoga Začeća kao članak vjere; tako je Crkva, proslavivši Bernardicu, potvrđivala obećanje, što ga je ona dala svojoj pouzdanici: »*Ne obećajem ti, da ću te učiniti sretnom na zemlji, nego u nebu.*«

P o b o ž n i u z d a h : *O Marijo, ti rajska vrata, moli za nas!*

U raj, u raj, u raj
Ja k njoj ću jednom poć

D u h o v n i c v j e t i ć : Izmolit ćemo raskriljenih ruku tri puta *Zdravo Kraljice,* da isprosimo za se i za svoje mile svetu smrt.

24. svibnja

... Te nam poslije ovoga progona pokaži Isusa, blagosloveni plod utrobe svoje!

POBOŽNOST PREMA MARIJI JAMSTVO JE ZA RAJ

1. — Tako je utješan predmet, o kojemu smo jučer razmišljali, da je naime pobožnost prema Gospi siguran zalog našega vječnoga spasenja, da naše srce želi okušati svu radost i duboko veselje, što iz te istine izvire. To ima biti predznak onoga veselja i one neiskazane radosti, koje ćemo osjetiti, kad zauvijek nadvladavši burne valove ovoga nevjernoga mora, koji nam neprestano prijete da će nas potopiti u svojim strašnim vrtlozima, napokon uzmognemo doći u luku sretne vječnosti i stići zdravi i spašeni u raj. *Stići spašeni u raj!* Tko bi mogao opisati veselje i radost izabrani-

ka? ... Tko bi umio reći, što to znači, gledati Boga u svemu sjaju njegove slave, imati ga, uživati ga, plivati u onome oceanu sve sreće? Tko bi mogao shvatiti, što to znači, biti ljubljen od Boga, od Presvete Djevice, od anđela, od svetaca u onome sretnom kraljevstvu, gdje nema ni žalosti, ni plača; gdje će uživanje biti vječno, kako je vječan Bog? ...

Ah! imali su potpun razlog sv. Ignacije, sv. Filip Neri, sv. Kotolengo, sv. Franje Asiski i toliki drugi sveci, koji su klicali: *Raj! Raj! ... — Ružna zemljo! ... Lijepi raju! ... Tolikom se dobru nadam, da uživam, kada stradam! ...*

Pustimo, dakle, da se naša duša zanese u ovoj preslatkoj misli; dok nam usta dršćući od uzbuđenja ponavljaju:

U raj, u raj, u raj
Ja k njoj ću jednom poć ...
Iz ove suzne doli,
Ko sinak koji voli,
Na njenu past ću grud.

2. — Sveti Ivan u svome Otkrivenju vidio je Mariju, kako se poput veličanstvene Kraljice diže u nebo, sva sjajna kao sunce i na čelu joj kruna od dvanaest zvijezda. A pjesnik svetih Pjesama vidio ju je okrunjenu zvijerima, lavovima i leopardima. Kako se to tumači? — Odgovara sv. Lovre govoreći, *da su ove zvijeri grješnici, koji*

radi Marije i po njezinu zagovoru postaju rajske zvijezde, svijetleći oko Marijine glave većom svjetlošću nego sve zvijezde na nebu.

A hoće li biti mnogo ovih *sjajnih zvijezda*, koje će navijeke sjati na neokaljanom Marijinu čelu trepteći od harnosti i ljubavi? Bit će ih bezbroj kao morskoga pijeska. Nekoga dana Božja službenica Sestra Serafina iz Kaprija (Capri), kako se čita u njezinu životu, u žaru svoje duše, zanesena Marijinom ljubavlju prema grješnicima, zamoli je za obraćenje *tisuću grješnika*. Tada se zaustavi neodlučna, bojeći se, da nije bila drzovita i zatražila previše. Onda joj se ukaza sama Blažena Djevica, koja je osokoli govoreći joj: *Zašto se bojiš? Zar ja nisam dovoljno moćna, da postignem od moga božanskoga Sina obraćenje tisuće grješnika? Evo, već je od ovoga trena postignuta milost, koju si zatražila.* Zatim je odvede u duhu u raj i tu joj pokaza beskrajan broj bijednih grješnika, koji su nekoć bili zaslužili pakao, a koji su se po njezinu zagovoru spasili.

Stoga s punim pravom ostavi napisano Rikard sv. Lovre: *»Slaveći i upoznavajući ljude s divnim veličinama Bezgrješne Djevice, osiguravamo sebi raj za svu vječnost.«*

Istu istinu potvrđuje sveti arski Župnik: *»Blažen, koji živi i umire pod Mari-*

jinom zaštitom! Njegov je vječni spas siguran i raj mu je zajamčen!«

Sv. Metod kaže, da je *Marija početak, sredstvo i svršetak naše sreće. Početak, jer nam postiže oproštenje grijeha; sredstvo, jer nam postiže ustrajnost; svršetak, jer nas uvodi u raj.* Stoga kliče sv. Bernard: *»Po tebi je, Marijo, bilo otvoreno nebo; po tebi se je ispraznio pakao; po tebi se obnovio raj; po tebi je u jednu riječ dat vječni život tolikim bijednicima, koji su zasluživali vječno izgubljenje.«*

3. — Ali što nas najviše mora potaknuti na najveće pouzdanje, da ćemo sigurno doći u raj, jest lijepo obećanje, koje nam daje Presveta Djevica onim riječima iz njezina bogoslužja: *»Koji šire moju pobožnost, imat će vječni život.«*

Zašto, dakle, da se strašimo za sudbinu svoje duše? *Ako smo pobožni prema Mariji, naše je ime sigurno upisano u knjizi vječnoga života i nitko ga nikada više ne će izbrisati;* jer nam ponavlja sv. Ivan Damaštanski, da *Bog ne daje pobožnosti prema svojoj Presvetoj Majci nego samo onima, koje će spasiti.*

Neka prema tome bude sva naša briga, da štujemo Presvetu Djevicu, da je ljubimo, da je najodanije častimo, da od grijeha bježimo, da nasljedujemo njezine kreposti, i budimo stalni, da naša nada ne će biti

prevarena. Međutim joj ponovimo s velikim zanosom vjere i pobožnosti:

Molitva

O Marijo, moja preslatka Majko i Kraljice, ja znam, da ti ne odbijaš ni najvećih grješnika, i ufam se, da ćeš mi udijeliti milost da plačem svoje grijehe i da se uvijek ufam u te. Isprosi mi veliku pobožnost prema tebi i milost, da te ljubim i častim preko svega svoga života; da uzmognem jednoga dana doći u nebo, da promatram tvoje lijepo lice i navijeke pjevam tvoje milosrđe.

To je moje neoborivo pouzdanje, o moja preslatka Majko, stoga dopusti da se iz moga srca vine slatka pjesma:

U raj, u raj, u raj
Ja k njoj ću jednom poć!
To klik je moje nade,
Da jakost meni dade
Na mome putu svuđ!

LUJZA RIPAS, DJEVIČINA MILJENICA

Riječi Bezgrješne Djevice Bernardici: »*Obećajem ti, da ću te učiniti sretnom ne na ovome svijetu, nego na drugome*«, mogu se upraviti svakomu od nas, ako budemo znali dobro shvatiti, da je ovaj svijet samo dolina suza i da su zaista sretni oni, koji

Sutradan Lujza još je disala; u takovu stanju prenesu je u Lurd.

znadu predano nositi križ, što ga je Gospodin stavio na njihova pleća. Ali odabrane duše ne zadovoljavaju se samo time, što predano primaju križe, nego trče da ga veselo zagrle, žele trpjeti, žrtvovati se i prikazati se na žrtvenik, da dopune — kako kaže sv. Pavao — ono što još nedostaje (s naše strane) Muci Isusa Krista.

Lujza Ripas bila je jedna od tih duša. Čujte, kako je divno opisuje dižonski biskup Landrje (Landrieux):

... »Sve je jednostavno u ovome životu i u isto doba sve je izvanredno. Njezin križ je pretežak, ali Presveta Djevica bila je ovoj trogodišnjoj sirotici, koja joj se prikazivala i ne znajući pravo značenje svojih riječi, da će joj biti mjesto majke: i održala je riječ. Lujza je zaista bila »Djevičina miljenica«.

Do pet puta je ona, kad su je smatrali izgubljenom, na smrti, već u posljednjim časovima, ozdravila u jedan tren, potpuno, bez ozdravljanja. A te bolesti nisu samo preupadanja u istu bolest, nego sasvim različni slučajevi, koji je neprestance vode oštrom poslu okajavanja, koje ona ljubi, traži, koje je odabrala, pod nadahnućem Svevišnjega, kao da ju je neka tajanstvena pogodba posvetila kao žrtvu za grijehe svijeta.

Ne mislimo nimalo pretjecati sud svete Crkve, ali uzimajući stvari kako nam ih prikazuje njezin životopis, teško je ne vidjeti, kako u ovoj duši odsijevaju karakteristične oznake svetosti, to jest: mirna i spokojna poniznost; neprestano mrtvenje; divno ustrpljenje u podnašanju tjelesnih i moralnih boli, progonstava, siromaštva, nevolja bilo koje vrste; skrajnja ljubav prema svakomu, samilosna i nježna prema siromasima; žarka i uvijek djelotvorna revnost za obraćenjem grješnika; shvaćanje Božjih stvari u vrlo velikom stepenu, kao da je učila bogoslovlje . . .

. . . Presveta Djevica brine se za nju kao majka; upravlja njome, pomaže je . . . vodi je kraljevskim putem Kalvarije na zaklanje, na žrtvu . . . tješi je, pače sama ljubezno utire njezine suze, kad u žaru svoje ljubavi plače, što ne može umrijeti.

. . . U njezinoj posljednjoj i preko mjere bolnoj bolesti, na tom posljednjem stajalištu njezine Kalvarije, tijelo joj je pokriveno ranama i u raspadanju, ali nikada nije ni najmanje davalo neugodnim zadahom. I tek što je umrla, ugodni miris ruža napuni njezinu sobicu. Njezino mrtvo tijelo, iskopano poslije tri mjeseca, bilo je neoštećeno i gipko.«

Dovle taj crkveni odličnik. Samo Crkva ima pravo, da na svoje vrijeme kaže, ima li

u svemu ovome nešto nadnaravno, i mi ćemo čekati njezin sud. Kao jedan primjer onoga što je rečeno, da je pet puta čudesno ozdravila, navedimo ozdravljenje od jedne teške bolesti, što ga je dobila u Lurdu 1887.

Lujza je imala sestru udatu za nekoga framasuna, i trebalo je tisuću napora, dok je dopustio, da se krsti četvero djece, koja se rodiše iz toga braka. Sestra umrije. Da bi onu nevinu dječicu spasila od zlokobnoga upliva svoga zeta, bezbošca i pokvarenjaka, iako i sama uvijek bolesna i slaba zdravlja, Lujza se ponudi, da će ih uzeti k sebi i brinuti se za njihovo uzdržavanje, izlažući se tako žrtvama i nestašicama svake vrste. Naporni život, kojim je sada živjela, samo da ne pomanjka kruha dragim nećačićima, poveća velike smetnje, što ih je osjećala u kostima, i tako je oslabi, da je bila prikovana uz krevet i kao sva uzeta.

Okoristivši se tim stanjem stvari, zet je odlučio oduzeti joj djecu.

Lujza se tjeskobno pitala, nije li sve njezino trpljenje za spas onih tako dragih duša bilo uzaludno? I da li ih smije prepustiti nevjernoj i opakoj okolini, gdje će naći svoju propast? Preporuči se Djevici, da joj dođe u pomoć u onome strašnom času; i tada joj dođe misao, da se pridru-

ži hodočašću u Lurd, da isprosi svoje ozdravljenje.

Bolesnici su imali krenuti na put na koncu mjeseca. Dotle se je stanje siromašne Lujze tako pogoršalo, da je uoči odlaska župnik smatrao potrebnim dati joj posljednje pomazanje.

— *Ako sutra ne budem pokojna,* — govorila je umiruća jedva čujnim glasom — *molim vas, da me odnesete u vlak hodočašća.*

Liječnik, kojega su zamolili za svjedodžbu, reče: — *Ovo je putovanje prava ludost; uvjeren sam, da će umrijeti prije nego pođe vlak.*

Sutradan Lujza nije više davala znakova života, ali još je disala. U takovu stanju prenesu je u bolesnički vlak lurdskoga hodočašća.

Ukočena, zatvorenih očiju, činilo se da više ne zna ništa što se oko nje događa.

Stigavši u Lurd, skloniše je u bolnicu Sedam Žalosti i redovnicama bolničarkama bi naređeno, da je ne ostavljaju dok ne izdahne; jer su mislili, da ne će više izići iz one noći.

Ujutro još je bila živa, i odnesu je onako napô mrtvu najprije pred Spilju, a onda u kupatilo. Gospođe bolničarke nisu znale kako da spuste u vodu bolesnicu u onakome stanju. Postaviše je na plahtu,

koju su za krajeve držale četiri od njih, i vrlo oprezno spustiše u kupatilo. Na dodir čudesne vode otvori oči i njezino se lice slabo oboji. Tada joj jedna od gospođa reče, puna vjere: — *Odvažno! Hajte ... dignite se i pođite poljubiti Našu Gospu Lurdsku!*

Najednom se Lujza ustane i pođe do kipića, koji se nalazio udnu kupatila, i poljubi ga; a onda bez ičije pomoći pođe uza stepenice. Bila je ozdravila. U uredu za konstatacije nisu našli ništa neredna u njezinu tijelu. Čudo je bilo očito.

Neki novinar bezvjerac, koji je pošao bio u Lurd, da izvrgne ruglu sve što je ondje vidio, bio je tako dirnut ovim ozdravljenjem, da je onoga istoga dana pošao na ispovijed, a sutradan pristupio sv. Pričesti.

Ozdravljenica, rođena u Burgonji 1858., imala je onda 29 godina. Umrla je sedam godina poslije toga, 1895., na glasu svetosti.

(Iz časopisa »Rajska Vrata« 1933.)

Pobožni uzdah: *O Marijo, Kraljice raja, moli za nas!*

Duhovni cvjetić: Danas ću se tvrdo držati ruke moga anđela čuvara, da tako svaki moj čin bude dostojan Isusa i Marije; i ponovit ću mu češće: *Hvala, moj dobri anđele, na ljubeznoj brizi s kojom se brineš za me.*

25. svibnja

O blaga, o mila ...

MARIJA JE BLAGA I MILA PREMA SVOJIM ŠTOVATELJIMA

1. — Zove se blagim onaj sudac, koji uvijek naginje na to da opravda krivce, te im određuje manje kazne negoli su u stvari zaslužili. Stoga je blagost vrlo srodna milostivosti. I kad mi zazivljemo Mariju ovim lijepim nazivima: *o blaga, o mila,* priznajemo najprije, da smo krivci i da s pravom zaslužujemo Božju kaznu radi naših grijeha. Zatim puni pouzdanja u njezinu dobrotu i smilovanje na naše nevolje, pozivljemo se na blagost njezina Srca, da udalji ili barem ublaži pravedne kazne, koje bi morale pasti na nas.

Presveta Djevica puna je samilosti i milosrđa te osjeća neku neodoljivu potrebu, da uvijek i sa svima bude blaga i mila i

da uvijek svima učini što veće dobro, i samo dobro.

Sv. Bonaventura opaža, *da je Marija postala Božjom Majkom radi nas bijednika i da je njoj povjerena služba da dijeli milosrđe.* A promatrajući brigu, s kojom se ona zauzimlje za sve grješnike i koja je čini tako samilosnom, govorio je, *da mu se čini kao da više ne vidi Božje pravde, nego samo veliko Marijino milosrđe.*

Stoga kliče ovdje sv. Bernard: *Ama što može izvirati iz vrela samilosti, ako ne milina?* — I zato je Marija nazvana *maslinom,* koja veličanstveno širi svoje grane usred polja; jer kao što iz masline ne može izići nego ulje (znak milosrđa), tako ni iz Marijinih ruku ne može nam doći nego obilje svih milosti i blagoslova. A zašto se poređuje, dodaju sv. Oci, maslini koja se nalazi na otvorenu polju, a ne maslini u ogradi dobro zaklonjenoj gustom živicom? Jer kao što svi mogu brati plod s masline u polju; tako svi, pravednici i grješnici, mogu se uteći Mariji, da beru plodove njezine blagosti i milostivosti; svi mogu naći *utočište* pod plaštem njezine zaštite, iz koje nitko nije izuzet.

A koje drugo sigurnije utočište — piše pobožni Toma Kempenac — *možemo naći izvan milostivoga Srca Marijina? Tu*

siromah nalazi svoju potporu, bolesnik svoj lijek, zapušteni svoju pomoć.

Jadnih li nas, da nemamo ove Majke, pune samilosti prema našim nevoljama! Ona je tako blaga i milostiva prema svima, da kad se bijedni grješnik njoj uteče, ne gleda ona, da li zaslužuje ili ne da bude uslišan; nego gleda jedino na dobrotu svoga Srca, koje ne želi drugo do to, da svima čini dobro, da sve vidi sretnima.

»*Ti dobro znaš* — objavila je Presveta Marija Časnoj Sestri iz Agrede — da sam ja vrlo milostiva Majka, koja s materinskom ljubavlju primam i dočikam sve one, koji s odanom ljubavlju hoće da budu moja djeca ... i primit ću ih na svoje prsi raskriljenih ruku i bit ću njihova zagovornica i odvjetnica.«

2. — Radi velike želje, s kojom Marija želi da nam dobro čini, ona ne ostavlja bez nagrade ništa što za nju učinimo. Ona pamti svaki i najmanji poklon: jednu hvalu, jedan naklon glavom pred njezinom slikom, jedan cvijetak stavljen na njezin oltar, jedan poljubac njezinoj medaljici, jedan uzdah, jednu misao, jedno čuvstvo, jednu strjelovitu molitvicu; kako to jasno dokazuje povijest njezinih čudesa.

Marija je *blaga prema bijednim grješnicima,* jer ih podnosi s tolikom ustrpljivošću, dok žive u grijehu; jer moli za njih,

da odvrati od njihovih glava Božje biče; jer u njihovu srcu budi dobra nadahnuća; jer ih pred Bogom ispričava s onom istom prevelikom dobrotom, s kojom je Isus Krist sa svoga križa ispričao pred svojim vječnim Ocem same svoje propnitelje; jer u jednu riječ ona goji prema njima samo osjećaje blagosti, dobrote i milosrđa.

Ona je milostiva prema onima koji je zazivlju, jer njezino materinsko Srce ne može s neba gledati, kako njezina djeca dižu u molitvi svoje ruke prema njoj i iznose pred njom svoje jade, a ne osjetiti duboko smilovanje. I zato, čim je zazovu, odmah leti u pomoć svojim štovateljima, kao što brižna majka hiti u pomoć djeci koja je zovu.

Hoćeš li da sebi o tome stvoriš neku predodžbu?

Vidiš li ono dijete koje se zabavlja nasred livade, a malo podalje njegova majka plete bječvu? Dok se dijete vrza naokolo berući što ljepše i šarenije cvijeće, gle između trave pojavi se gadna zmijurina. Dijete, prestrašeno na taj prizor, krikne u strahu: *Mama! mama! eno zmije!* Majka odmah poleti k njemu, zgazi onu otrovnu zmiju, a onda uzme svoje dijete, još prestrašeno, ali spašeno, koje ovija s još većom ljubavlju ruke oko majčina vrata, dok ga ona ljubi s velikom ljubavlju.

Sličan prizor ponavlja se tisuće puta i u duševnom smislu. Paklena zmija krije se u travi i među cvijećem, i kad se čovjek najmanje nada, izgmiče van, i tako nam je opasnija i sudbonosnija. Kao ono dijete na livadi, viknimo odmah i mi Mariju u pomoć, i ona će odmah doći da nas oslobodi od njezina otrova, zgazit će je nogama, privit će nas na svoje grudi, i bit ćemo spašeni.

Slatka je napokon prema onima, koji je štuju s osobitim žarom i nastoje iz ljubavi prema njezinu Isusu živjeti u potpunom vršenju zapovijedi Božjih i Crkvenih. Njoj je na srcu jedino Božja slava, i zato su te duše joj najmilije, i na njih ona izlijeva s većim obiljem nebeske darove i čini ih dionicima najdubljih radosti svoga Srca.

Molitva

»*O Majko sveta, ti si blaga prema nevoljnicima; milostiva prema onima koji te zazivlju; slatka s onima koji te ljube. Blaga s pokajnicima; mila s dobrima; slatka sa savršenima. Pokazuješ se blaga oslobađajući nas od kazna; mila dajući nam nebeske darove; slatka darivajući se onomu koji te ljubi.*« (Sv. Bernard.)

Daj stoga, da ja uvijek ponavljam s najvećim zanosom srca: O blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo!

POD VLAKOM

Nitko nikad neće znati prodrijeti u dubine milosrđa Marijina Srca prema bijednim grješnicima, koji radi smrtnoga grijeha kojim su uprljani lebde nad paklenom jamom, u opasnosti da se od časa do časa navijek izgube, ako ih smrt zateče u takovu stanju.

U tim prilikama ona se pokazuje kakova je, to jest: samo smilovanje prema tim siromašnim nevoljnicima. Ona ih otimlje s ruba propasti, ako se uteku njezinu moćnom zagovoru, i tako se za njih obistinjuje ona riječ sv. Alfonsa: *tko moli, sigurno će se spasiti; a tko ne moli, osudit će se.* Događaj što ga ovdje dovodimo čita se u nekom pismu O. Audizija (Audisio; † 1917).[1]

»Evo još jednoga slučaja, koji mi se dogodio u X (Torino). Pozvaše me brzo u bolnicu M. (Mauriziano), k nekoj siromašnoj djevojci, koja je bila u velikoj opasnosti života. Njezina je povijest vrlo žalosna.

Rođena u poštenoj obitelji, uzgojena dosta pobožno i kreposno, ipak nije znala izbjeći glavnome grebenu mladih djevoja-

---

[1] Vidi: *Bilježnica jednoga Isusovca* (Društvo za širenje dobrih knjiga, Savona) i *Marijini cvjetići* od P. Monetija (Monetti; S. E. I., Torino).

— Kući se ne ćeš povratiti — odlučno ***je*** *govorio mladić — ne ćeš se povratiti, jer* ***ću*** *te ubiti . . .*

ka: ljubavi prema gizdi i kićenju, pa onda i prema druženju i svjetskim sklonostima. Zavedena od nekoga mladića iskrenim ili lažnim obećanjem ženidbe, pristane na bijeg iz očinske kuće pod izlikom, da se roditelji nepravedno protive njihovoj vezi.

Jedva što je počinila tu pogrješku, da ostavi svoje bijedne roditelje, neki neopisivi osjećaj boli i grizodušja obuze joj srce; ali nije imala odvažnosti da odoli ili ljubavi, ili silovitosti, ili prijetnjama onoga mladića. Lijepim načinom dovela ga je, na tom njihovom putu, do svetišta Naše Gospe na Varalu (Varallo), gdje je jadna djevojka molila i dugo plakala pred Marijinim oltarom.

Ali idući od jedne postaje do druge, od jednoga svratišta do drugoga, potrošiše ono novca što su sa sobom ponijeli od kuće. Tada dođoše u X (Torino). Što će sada?

— *Kući se ne ćeš povratiti* — odlučno je govorio mladić. — *Ne ćeš se povratiti, jer ću te ubiti, kunem ti se; naši roditelji ne će da pristanu na naše vjenčanje, i mi ćemo zajedno umrijeti.*

Djevojka je prestravljena slušala grozne riječi onoga nesretnika i smatrala ga je kadrim užasna zločina.

On nastavi:

— *Hajdemo izvan grada, gdje prolazi vlak francuske pruge, i zajedno se bacimo*

pod njegova kolesa; tako ćemo biti zajedno u smrti, kad ne možemo živjeti zajedno, — i uputi se onamo, a djevojka s njime.

Siromašica više se nije usuđivala ili nije mogla opirati se.

— *Ali zašto* (upitah je) *niste utekli pred tom okrutnom smrtnom nakanom?*

— *Mislila sam* — govoraše djevojka — *da će me inače ubiti i tako počiniti umorstvo; a to mi se činio veći grijeh.*

Ja ne znam protumačiti duševno stanje one duše: sam Bog prodire u dubine srdaca, i sudac je njihovih osjećaja. Ja pripovijedam što se dogodilo. Staviše se blizu tračnica, kuda je imao proći francuski vlak. Vlaka još nije bilo, i djevojka je govorila u svom srcu:

— *Oh! jadna ti sam! da moram umrijeti bez ikakove molitve i svećenikove pomoći?* — i molila je preporučujući se Bogu.

I kako vlak još nije stigao, izvadi krunicu Bl. Djevice i stane moliti sveto Ružarje neiskazano bolna i smućena srca.

Eto vlaka; juri kao munja. Mladić povika nešto, i bace se na tračnice. Nesretnik je smrskan u jedan tren, a što bi s djevojkom? ... Našli su je na putu, odmah tu, u nesvijesti i u trzavici od boli; bile su joj otkinute obje ruke, a inače nije bila ozlijeđena. Milostivi ljudi je digoše i vrlo oprezno prenesu je u bolnicu M. (Maruizia-

no), gdje je ostala u bunilu tri dana. Kad su oni minuli, malo pomalo, ali vrlo polagano i teško bataljci stanu zaraštati, a ona se poče oporavljati. Ispovjedila se vrlo skrušeno i s mislima potpunoga obraćenja i iskrene pokore.

— *Ali kako niste i vi ostali smrskani?*

— *Ja ne znam!*

— *Možda ste se prepali smrti i odmakli glavu s tračnica?*

— *Eh! Oče! nije tako; onda bih bila odmakla i ruke.*

— *Ali kako se dogodilo, da ste se spasili?*

— *Ne znam; mislim, da mi je kolo turnulo i odbacilo glavu, mjesto da je zgnječi* (zaista, kolo joj je bilo potpuno odrezalo kosu). — *Gospa mi se smilovala i spasila me. Jest, upravo je draga Gospa, Majka Božjih milosti i Božjega milosrđa.*

Ali oblak tuge zastirao je njezino lice; oči joj se punile suzama, nije više mogla govoriti. Kad je prošla ta navala boli, otkrila mi je groznu misao koja joj je probadala dušu:

— *Nesretna li sam! Što ću ja sada bez ruku? što ću? kad se ne mogu ni obući ni hraniti? Tko će me služiti? . . . Odakle da uzmem sluškinju?* — i opet je udarila u plač.

— Ako imate veliku odvažnost, da se posvetite, sve će otići dobro; bit ćete Sestra molitve i pokore, ja ću se pobrinuti za vas, da budete primljena. Kćerce moja, može se moliti i činiti pokora i posvetiti se i bez ruku.

— Da, da, moj Oče! moliti i činiti pokoru! oh! kako li želim provoditi takav život! Moliti i činiti pokoru, dok ne dođe smrt da me oslobodi i povede me k Bogu, k Mariji, zauvijek!...

Tada sam pošao k dobromu Ocu Male kuće Božje Providnosti bl. Kotolenga u Torinu. Molio sam ga za onu siromašnu djevojku i zaokupio ga, da mi ovoga puta ne odbije milosti. Milost je udijeljena, i djevojka puna pouzdanja, zahvalnosti, svetih nada pođe, kao golubica, u kovčeg svoga pokoja. Poslije dvije godine, koje je provela u molitvi i u pokori s velikim duhom razabranja u svojim bolima, ispijena polaganom bolešću, odleti u nebo da navijeke blagosliva Božje milosrđe i dobrotu Marijinu... «

Događaj se zbio oko 1900.

*

* *

P o b o ž n i u z d a h : *O Marijo Presveta Prežalosna, moli za nas.*

Ti si Majka, Zaručnica,
Ti si Kćerka Gospodnja;

Bìjela si ti Ružica,
Što zanosi srca sva!

Duhovni cvjetić: Izmolit ćemo klečeći i oborenih očiju *Zdravo Kraljice* za one, koji su nam miliji, a ne će da štuju svoju nebesku Majku.

26. svibnja

O slatka Djevice Marijo!

MARIJA ČINI SLATKOM SMRT SVOJIH ŠTOVATELJA

1. — Promatrajući ove tri posljednje riječi Zdravo Kraljice: *O slatka Djevice Marijo,* vidjet ćemo: 1) kako ona *čini slatkom smrt svojim štovateljima;* 2) kako je velika *čistoća* i *čednost* ove Djevice; 3) i napokon *moć presvetoga Imena Marijina.*

Danas ćemo se ustaviti na prvoj točki: *Marija čini slatkom smrt svojih štovatelja.*

Na ovome svijetu, dok živimo u obilju; dok nam sve ide punim jedrima; dok smo zdravi: okružuju nas mnogi prijatelji. Ali ako se sreća okrene; ako nas okrutna bolest prikuje uz bolesničku postelju; oh! onda se prijatelji ovoga svijeta raspršе i ostave nas same da potajno gutamo svoje su-

ze! Tako ne čini Marija sa svojim prijateljima, a to su svi njezini štovatelji. I kako smrt nadmašuje sve druge tjeskobe, što ih možemo osjetiti u ovome životu; tako je stalno, da Marija, koja nikad ne zapušta svoje djece, kad ih snađe koja nevolja, pogotovo ih ne može zapustiti u najstrašnijemu času života, kad im je najveća potreba, to jest u času smrti.

Oh! kako strašne tjeskobe pritiskuju bijednoga čovjeka na smrti! On osjeća, da mu život izmiče, i sve mu govori, da je njegov konac blizu. Ognjica mu pali žile ... pamet tlapi, vid se mrači, sluh jenjava, dah izdaje, kosa se ježi na glavi i hladan znoj obliva čelo. To su posljednji napadaji bolesti. Domalo će njegova duša izići iz tijela, da se prikaže pred sudištem božanskoga Suca. Oh Bože! kakove li će tjeskobe i kakova ljuta grizodušja osjetiti u tim časovima siromašni bolesnik! Tada će pred njegovu pamet stupiti toliki počinjeni grijesi, tolike misli, tolika sramotna djela, tolike ispovijedi bez kajanja i bez ozbiljne odluke, toliki rđavi primjeri, tolike sablazni ... a bijedni umirući čovjek osjećat će kao da ga taj užasni teret gnječi. Međutim će vrag, znajući, da mu ostaje još malo vremena, pomnožavati svoje navale, kako bi onu dušu bacio u očaj. I ne će mu biti dosta da sam dođe, nego će pozvati mnoge druge

sotone da se njemu pridruže, kako bi je nauvijek upropastili.

U životu Božje službenice Sestre Beninje Konsolate († u Komu 1916.) čita se, da je za svoje posljednje bolesti imala izdržati najbjesnije napadaje sotone.

Jednoga dana reče svojoj Starješici koja ju je dvorila: *Moja Majko, znam od Isusa, da me ne napada samo jedan dušmanin: oko mene stoji čitava legija sotona.*

Isto tako u životu sv. Andrije Avelinskoga pripovijeda se, da ga je na smrtnom času napalo mnoštvo od deset tisuća sotona, koji su tako bijesno udarali na nj, da su od straha drhtali svi redovnici koji su bili oko njega. Radi naprezanja u odbijanju napasti paklenih dušmana, lice mu se nadulo, čitavo mu je tijelo drhtalo, oči su lile potoke suza, a glava se žestoko trzala ... sve znakovi užasne borbe, koju mu je nametnuo pakao.

Ali eto najednom bolesnik se umiri, presta drhtanje tijela, vraća se vedrina na njegovo lice, a oči mu sjaju nebeskom radošću. To je Gospa dolazila da mu pomogne natjeravši u bijeg svu onu sotonsku silu. Tada on okrenu glavu prema jednoj Marijinoj slici, nakloni joj se glavom kao u znak zahvale i spokojno izdahnu.

Ah! kako li je istina, da na Marijinu

pojavu bježe prestravljene sve paklene sile! ...

A ako Marija štiti svoje štovatelje u onim posljednjim časovima — što ne smijemo nimalo sumnjati — koga da se onda bojimo? Tko će nam moći nanijeti ikakovo zlo?

Bude li nas Marija čuvala, smrt će izgubiti sve što je čini tako strašnom, jer će ona znati i samu smrt učiniti ugodnom i slatkom. Za vrijeme francuske revolucije sve Sestre u samostanu na Monmartru (Montmartre) u Parizu bile su osuđene da se popnu na stratište i ostave glavu pod sjekirom. Samrtna kola dođoše pod samostan, i Kristove zaručnice veselo se popeše u njih pjevajući *Zdravo Kraljice.* Pjevale su za čitave vožnje i na samom mjestu pogubljenja, i tek kad je i opatici odsječena glava, prestalo je pjevanje *Zdravo Kraljice: **kao da je s njezinom dušom odletjela i pjesma u nebo.***

A Presveta Djevica ne će nas samo braniti s neiskazanom dobrotom i nježnošću sve do posljednjega daha, nego će ona sama doći da uzme u svoje ruke našu dušu i odvede je pred božanskoga Suca te zazove nad nas sve njegovo neizmjerno milosrđe.

Kad Marija bude uz nas, smrt će za nas izgubiti sve što u njoj može biti grozna i strašna, a postat će nam slatka i spokojna

kao san, kojim usne djetešce u naručju svoje majke.

Sama je Djevica izrijekom obećala ovu lijepu milost, kako se čita u objavljenjima sv. Matilde: *»Ja ću ljubezno biti uz njih i tješiti na času smrti — kao nježna Majka — sve one, koji će me za života vjerno štovati.«*

Bacimo se stoga pred njezine noge i recimo joj:

Molitva

O moja slatka Majko Marijo, koja si obećala, da ćeš biti uz njih i tješiti na smrti sve one, koji te za života budu vjerno štovali; evo i ja obećajem, da ću te uvijek ljubiti i častiti preko svega svoga života. Daj isprosi mi milost, da uvijek ostanem vjeran ovomu obećanju, da tako zaslužim, da me na času smrti ti čuvaš i braniš protiv posljednjih napadaja, kojima će pakao navaliti na moju dušu! Tako budi.

MARIJA GORETI (GORETTI) ili MUČENICA ČISTOĆE

Mala junakinja, koja u svojoj dvanaestoj godini radije pušta da je ubiju, nego da okalja ljiljan svoje čistoće, rodila se u Korinaldu (Corinaldo — Ancona) 1890. Bi-

la je treća između četiri brata i tri sestre.

Roditelji siromašna staleža, da bi mogli izdržavati brojnu obitelj, morali su domalo ostaviti svoj rodni kraj i preseliti se najprije u Koleturco, a zatim u Feriere na Rimskom polju (Colleturco — Ferriere di Conca, nell' Agro Romano) kao napoličari (kmetovi).

Kad joj je umro otac od malarične meningite, rasla je pod brižnom rukom svoje pobožne majke kao ljiljan u polju, mirišući čistoćom i nevinošću.

Na dan svoje prve Pričesti prikazala je Gospodinu na čuvanje onu krepost, koja je najdragocjeniji ures svake djevojke, a sa svoje strane obeća, da će je *pod svaku cijenu* sačuvati neokaljanu do smrti. Po savjetu svećenika, da za očuvanje kreposti čistoće svaki dan moli po *tri Zdravomarije* Kraljici Djevica, vjerno je vršila tu pobožnu vježbu. I nije joj to bilo dosta, nego je još svake večeri po običaju svoje obitelji molila i sveto Ružarje dodavši *Očenaš* i *Pokoj vječni* za pokojnoga oca.

Jednoga dana, idući po vodu, zgrozi se čujući kako neka njezina drugarica od prve Pričesti gadno govori s nekim deranom, pa kazujući to svojoj majci, reče joj vrlo žalosno:

— ***Kako ružno govori ta i ta!...***

Djevojčica... sjedila je na doksatu zabavljena krpljenjem rublja...

Ona sveta žena okoristi se tom prigodom pa je opomene, da se dobro čuva takovih razgovora, da ne bi okaljala svoju dušu. Na te majčine opomene odgovori ona vrlo odlučno:

— *Ne boj se, majko! Ja bih prije* ... — i ne dovrši rečenice, ali mjesec dana kasnije ona je svojom krvlju dokazala velikodušnost svoje plemenite odluke.

Pobožna, pametna, pristala, nevina kao ljiljan, odišući krepostima svoje dobi, privukla je na se, bez svoje volje i znanja, pozornost nekoga mladića, koji je živio u istome seocu.

Kakav je taj bio, možemo suditi prema knjigama koje je čitao, jer je i odviše istinita ona riječ: *Kaži mi što čitaš, pa ću ti kazati tko si.*

On bi se u satima slobodnim od rada zatvorio u svoju sobu i tu bi gutao sve što mu je najgnusnije i najgadnije došlo pod ruku. Nezadovoljan time, što se tovi onim smećem, on bi pomnjivo iskinuo iz knjiga najprljavije slike i povješao ih po zidovima sobe, da su bili gotovo prekriveni.

I kad je duh bludnosti ugasio u njegovu srcu svaki dobri osjećaj, poticao ga je, da učini i jedan od najgrdnijih zločina koji sramote čovječanstvo.

Najprije pokuša na lijepi način steći privrženost djevojčeta i zaplesti je u svoje

mreže. Njezina povučenost i opreznost osujetiše sotonske spletke opakoga napasnika.

Tada on, bacivši masku, stane očito prijetiti, samo da postigne svoj nevaljali cilj. I nije samo prijetio!

Nabavio je vrlo oštar bodež te je njime vitlao pred očima prestrašene djevojčice i hladnokrvno čekao zgodan čas.

Nemoguće je opisati jecaje siromašne golubice, koja je kroz duge sedmice gledala kako joj prijeti okrutni kobac. Ona je imala birati: ili da spasi život, a pregori svoju čast; ili da spasi svoju čast, a pregori život! Strašna odluka za jednu djevojku, koja neiskusna tek stupa na prag života, a taj se pred njom otvara sa svim laskavim čarom svojih osmijeha i svojih varavih radosti!... Što bi bilo od nje, da je nisu krijepile vjerske misli? Da nije uza nju bila moćna zaštita Neokaljane Djevice, prema kojoj je bila tako pobožna?

Baš je malo prije bilo svršilo ručano doba. Majka i braća plijevili su u obližnjem vrtu zajedno s drugim radnicima, među kojima i razbojnik i njegov otac. Djevojčica, pospremivši kuhinju i legavši malu Terezicu, sestricu od dvije godine, sjedila je na doksatu zabavljena krpljenjem rublja.

To je bio čas njezine posljednje kušnje.

Razbojnik s nekom izlikom ostavi posao, popne se na doksat, pozove djevojčicu,

da pođe za njim u kuhinju, a kad ona nije htjela, zgrabi je munjevitom kretnjom za ruku, otrgne je od prsobrana, kojega se bila grčevito uhvatila, i povuče je unutra, pa začepivši joj usta, baci je na zemlju i stane joj prijetiti smrću, ako ne pristane na njegove gadne pohote.

S nadčovječjim junaštvom djevojčica istisnu kroz zube: *Ne! Ne! Ne!* Ali ne može vikati, jer joj ona nakaza gvozdenom šakom svedđerno drži zatvorena usta. Opire se bijedna žrtva i brani svoju čistoću očajničkom snagom: otimlje se, trza se, nastoji na svaki način da se oslobodi njegovih pandža, i kad je već sile ostavljaju, jecala je vrlo žalosno:

— *Šta radiš, Aleksandre? ... Otići ćeš u pakao! ... Otići ćeš u pakao! ...*

Još jedna prijetnja, još jedan otpor, i onaj nasilnik uze iz sanduka, gdje je bilo sakriveno, ubojito oružje, pa bacivši se na nju kao bijesna zvijer žedna krvi, isprobada ono djevičansko tijelo dubokim ranama. Tada pobježe da se sakrije, ostavivši je kao mrtvu u lokvi krvi.

Siromašna mučenica, skupivši svu snagu, dovuče se nekako do vrata, i videći razbojnikova oca, gdje sjedi u sjeni, jedva čujnim glasom reče mu:

— *Ivane, dođite gore, jer me je Aleksandar ubio! ...*

Čuvši to ubojica iz svoga skloništa i bojeći se onoga što će ona morati očitovati, opet navali na nju, uhvati je za vrat i munjevitom brzinom opet je bijesno isprobada; osobito po prsima i oko srca. Kasnije su liječnici nabrojili do četrnaest rana, od kojih neke oko srca, pluća i utrobe.

Žrtva se sruši na zemlju. Na sreću, još nije bila umrla; jer uzrok njezine smrti morao je biti slavno poznat na diku njezine junačke kreposti.

Kad je tužna majka vidjela svoga anđelka u onome stanju, pala je na koljena i kriknula:

— *O Bože milosrđa, spasi moju bijednu kćerku!*

Međutim se djevojčica, prenesena od dobrih duša na svoj krevet, malo pomalo vraćala svijesti.

Videći ono onako izmrcvareno tijelo, dok su joj pružali prvu pomoć, zapitaše je:

— *Tko je ono bio, Marice?*

Ona jedva čujno: — *Aleksandar!* ...

— *Zašto je to učinio?*

— *Jer je htio da počinim neki ružni grijeh, a ja sam mu govorila: Ne! Ne! Ne!*

A onda tihim glasom kao da govori za se:

— *Eh! ... Aleksandre, kako si opak! ... Poći ćeš u pakao!* ...

Žurno je prenesoše u bolnicu. Ali sva najpomljivija i najljubeznivija nastojanja liječnika, da otmu smrti onoga anđela u tijelu, nisu mogla drugo postići, nego da za dvadeset sati produlje njezino trpljenje.

Kad joj je kasnije donesena sveta Popudbina, upitaše je:

— *Marijo, znaš li, koga ćeš sada primiti?*

— *Da, onoga Isusa, kojega ću domalo vidjeti!* ...

— *Opraštaš li od srca ubojici?*

— *Dakako da mu opraštam!* ... *pače u raju hoću da bude blizu mene!* ...

Neki redovnik, koji se srećom našao uza nju u onim posljednjim časovima, upisa je u društvo kćeri Marijinih i stavi joj oko vrata medaljicu društva. Bila je vrlo zadovoljna i s ljubavlju je pritiskivala uza se medaljicu svoje slatke nebeske Majke, koja je došla da je pomogne u njezinoj smrtnoj borbi.

Kad su 27 godina kasnije iskopani njezini smrtni ostatci, da se prenesu u svetište Naše Gospe od milosti u Netunu (Nettuno), gdje sada počivaju, nađoše i malu medaljicu, na kojoj su se još mogle čitati riječi: *Marijo bez grijeha začeta, moli za nas, koji se tebi utječemo!*

Tužna majka, slomljena srca, ljubezno ju je dvorila sve do kraja.

Posljednje riječi što ih je rekla umirućoj bile su:

— *Marice, moli za nas! ... oprosti svima ... preporuči se Gospodinu! ...*

Dade joj da poljubi križ i Gospinu medaljicu, koju je ona još mogla pritisnuti na usta, da onda padne u bunilo, iz kojega se više nije prenula.

Malo kasnije odletjela je u raj.

A što je bilo od njezina okrutnoga ubojice?

One iste večeri kad je počinio ubojstvo, dođoše žandari, silom provališe u sobu, gdje se bio zamandalio, svezaše mu ruke i jedva jedvice ga spasiše od bijesa naroda, koji je glasno tražio njegovu smrt.

Na parnici bio je osuđen na najveću kaznu predviđenu za njegove godine: zatvor za trideset godina.

Njegovo prezirno i bezobrazno vladanje za prvih osam godina zatvora nije davalo ama nikakove nade u njegov popravak. Ali molitve koje je bez sumnje njegova žrtva u nebu molila za nj, i odjek njezinih posljednjih riječi, koje su kao otrovne strijele morale parati njegovu dušu: *»Aleksandre, poći ćeš u pakao!* — napokon postigoše svoj uspjeh.

God. 1910. ubojica, Aleksandar Sereneli (Serenelli), bio je obraćenik. Iz zatvora

u Notu, gdje se nalazio, pisao je pismo biskupu onoga grada, u kojemu kaže, da se njegova žrtva žrtvovala, da sačuva do kraja svoju čast, a onda piše od riječi do riječi ovako:

... *»Javno osuđujem počinjeno zlo i pitam oproštenje, najprije od Boga, a onda od siromašne i ražalošćene obitelji ubijene, za veliki počinjeni grijeh; i uzdam se, da ću i ja moći postići oproštenje...«*

On je još živ, i na slobodi, jer su mu radi dobra vladanja bile oproštene četiri godine zatvora. Sada u radu i pokori nastavlja ispaštanje svoga strašnoga zločina, nadajući se možda kao i mi, da će vidjeti na oltaru svoju nevinu žrtvu.

(Iz knjige: *Maria Gorelli*, mučenica čistoće; posebno izd. za G. C. I., Milano, Univ. Catt. del S. Cuore.)

Pobožni uzdah: *Isuse, Marijo i Josipe, budite mi u pomoći u smrtnoj borbi!*

O Marijo, sada — i na smrtnom času
Odzovi se milo — ti mojemu glasu!

Duhovni cvjetić: Izmolit ćemo krunicu sklopljenih ruku i dobro naglašujući riječi: ... *moli za nas grješnike sada i na čas smrti naše* — da isprosimo slatku Marijinu pomoć u onomu posljednjem času.

27. svibnja

O slatka Djevice Marijo!

MARIJINA DJEVIČANSKA ČISTOĆA

1. — Ima *cvijet* presađen iz rajskoga vrta u zemaljske perivoje, koji opaja svojim mirisom; ima *dragi kamen* čistiji i sjajniji od djamanta, koji ima neprocjenjivu vrijednost; ima *krepost*, koja čini da se na zemlji živi poput anđela: a taj cvijet, taj dragi kamen, ta krepost jest sveta čistoća. A Presveta Marija prikazuje se svijetu kao najčistija, kao najsvetija, najodabranija između svih stvorenja radi svoje čistoće i svoje neokaljane bjeline.

Da se uzmognemo diviti svemu njezinu sjaju, promatrajmo: *kad* je Marija vršila ovu krepost i s *kakovom* savršenošću. I najprije:

a) *Kad ju je vršila?* — Kad se pojavila svijetu ova lijepa zora, djevičanstvo se kod

izraelskoga naroda ne samo nije nimalo cijenilo, nego se pače i preziralo. Marija, ne gledajući na cijenu u kojoj su ga držali ljudi, nego predosjećajući čiste slasti anđelâ, prva između svih stvorenja, prikazala je Bogu na šveđernu žrtvu svoju djevičansku čistoću.

Kolika li se je uzvišenost misli, koja li velikodušnost čuvstava tražila u njoj, da uzmogne prigrliti krepost tako protivnu shvaćanju ljudi, koju do onda još nitko nije vršio, koja se pače smatrala nečim sramotnim!...

Marijin primjer stroga je osuda onim dušama, koje misle, da u gotovo općoj pokvari mogu naći neku ispriku svomu neznatnom i lakoumnom životu!

2. — Bog je prokleo svijet i njegova opaka načela i pokazuje nam u Neokaljanom Srcu Marijinu primjer, koji imamo slijediti, da dođemo u nebo.

b) *Kako ju je vršila?* — Jer ako hoćemo da nekako shvatimo, s kojom je savršenošću Marija vršila ovu uzvišenu krepost, dosta će biti da se sjetimo, da je njezina neporočna čistoća privukla na se poglede Svevišnjega, da je podigne na čast Majke upućene Riječi...

Stoga je Marijina čistoća morala biti kud i kamo veća nego ona nebeskih kerubina i serafina. Oni su izabrani duhovi čisti

po svojoj prirodi, a i povlasticom blaženstva i slave; dok je u njoj čistoća bila plod neprestane pomnje i neprestane žrtve, kojom je ona prikazivala Bogu sve svoje osjećaje.

Sveta Crkva, pošto ju je pozdravila imenima: *Jedinstvene Djevice, Djevice djevicâ, Majke prebistre, Majke prečiste, Neokaljanoga ljiljana, Ruže bez trnja, Zrcala bez ljage,* ne zna više kojim bi izrazima prodičila ovu krepost, pa kliče: *O sveto i neokaljano Djevičanstvo, ne znam, kojim bih riječima pohvalila tvoju ljepotu!*

Blago onim dušama, koje puštaju da ih privuče ugodni miris Marijine čistoće!

Ona će na nebu biti najmirisnije cvijeće i najljepši dragulji u njezinoj kruni.

I ne samo u nebu primit će osobitu slavu, nego i u ovome životu čiste duše bit će obdarene najodabranijim darovima.

A ti, moja dušo, kako si ti dosada cijenila tako dragocjenu krepost? Kako si je čuvala u svome srcu? Nisi joj nikada zamračila sjaj? Tvoji pogledi, tvoje riječi, tvoja djela, tvoje misli jesu li uvijek bili čisti? Jesi li uvijek bježala od pogibeljnih prigoda i opirala se šaptanjima paklenoga dušmanina? Sjećaj se, da samo onaj može sačuvati čisto svoje srce, *koji je oprezan i koji se utječe molitvi.*

3. — I *prva je potrebna opreznost.* — Sa sviju strana okružuju nas pogibli, zasjede i zlokobne zamke. Romani i nemoralni listovi, zabave, plesovi, kina, svjetski sastanci, zla društva: sve to neprijatelju naše duše pruža prigodu da nas obori. I stoga bdijmo nad samima sobom, da nas ne progutaju napasti tijela, koje su najopasnije i najkobnije. Pažnja nad svojim mislima, nad svojim očima, nad svojim jezikom, nad svim svojim sjetilima!

Sjećajmo se, da je krepost čistoće najdragocjenije blago koje imamo; i zato je potrebno da ga dobro čuvamo, ako ne ćemo, da nam ga otmu. Ah, kako li treba žaliti tolika bijedna stvorenja, koja misle da se smiju izlagati svim opasnostima, bacati se na sve zabave, ući u svako društvo, čitati svakakove romane, upiljiti pogled na svaki gad, a da ništa ne će pretrpjeti njihova krepost!

Ah, na žalost, vrlo je teško da za dugo sačuvaju pred Božjim očima čisto svoje srce; ako nisu već i bijedno nastradali, što je velika bojazan da jesu!

S opreznošću treba spojiti molitvu. — Mi smo slabi i nemoćni, a neprijatelji protiv kojih se moramo boriti, jaki i snažni; mi smo sami, a dušmana je bezbroj. Osim toga na zlo nas vuče i sama naša oslablje-

na i pokvarena priroda. Stoga bez osobite pomoći s neba ne ćemo moći odoljeti sa samim svojim silama. Moramo moliti. *Bdijte i molite, da ne padnete u napast,* — rekao je Isus Krist svojim apostolima i ponavlja svakomu od nas.

Molimo osobito Presvetu Djevicu, koja je Majka čistoće, da nas u ovom pokvarenom zraku, koji okužuje društvo, očuva od svakoga nečistog daha. Molimo, kad je neprijatelj daleko, da nam se ne približi; molimo, kad je blizu, da se udalji. Nemojmo mudrovati s napasnikom; nego čim opazimo, da je ušao k nama s kojom nečistom mišlju ili maštanijom, odmah ga protjerajmo. Lako je ugasiti napast u početku, kad je još malena iskra; bilo bi nemoguće kasnije, kad naraste i razbukti se u velik požar. Naučimo se često ponavljati *strjelovite molitvice,* koje se toliko preporučuju osobito protiv zlih misli i napasti.

Velika je povlastica pridržana u nebu za čiste duše, kako čitamo u Otkrivenju sv. Ivana, a to je, da će Djevci slijediti Jaganjca, kamo god on pođe, pjevajući pjesmu, koju nitko drugi ne će moći pjevati. Neka nas potakne primjer tolikih velikodušnih duša, koje su Bogu posvetile ovaj mirisni rajski cvijet, a nadasve Marijina ljubav prema čistim i nevinim dušama. I

nikad ne zaboravimo, ako i nije zapovjeđeno djevičanstvo, ali ipak svak, tko se želi spasiti, strogo je dužan provoditi čist i neokaljan život prema svome staležu.

Molitva

O prečisti Ljiljane, koji mirišeš slatkim rajskim mirisom, o sjajna zrako božanske ljepote, o Kraljice djevica Marijo, tvoja bjelina zanosi moju dušu. Od danas unaprijed pogazit ću svaku zemaljsku sklonost i tebi pokloniti svaki kucaj moga srca, da ti očistiš i posvetiš svaki njegov osjećaj. Ujedno ti obećajem, da ću bez prestanka bdjeti nad samim sobom, kako bih izbjegao sve, što bi moglo okaljati moju dušu. Tako budi.

NEOBIČNI PLESAČ

Nečistoća je bez sumnje jedna od najotrovnijih rana današnjega društva, koja kosi svoje žrtve u svim redovima ljudi, osobito među mladeži. Uzroci kojima se ona tovi mnogovrsni su, a nadasve se nalaze u oslabljenju vjere, u nečednosti mode, u slobodnim razgovorima i štivu, u kinima, koji su postali prave škole razvrata, i ne na posljednjem mjestu u onoj pomami plesova i tako zvanih plesaćih sijela, koji poka-

Gospa se prikazuje sv. Šimunu i predaje ***mu*** *karmelski škapular.*

zuju moralnu razinu potpuno pokvarena i napô poganskoga svijeta, koji živi sasvim protivno od onoga, što uči sveto Evanđelje.

A ipak ima djevojaka, za koje čovjek ne bi rekao da su zle, koje pače i u crkvu idu, a ne će da se uvjere, da se ples ima ubrojiti među najštetnije i najopasnije zabave. *Liječnici,* u ime znanosti zdravstva, opominju, da neke bolesti, koje tako brzo dovode grobu, u cvijetu mladosti, toliku jadnu mladež, često imaju prvi početak u nekoj plesnoj svečanosti. *Božji službenici,* u ime vjere, a s njima svi sveti crkveni Oci nazivlju plesove propašću mnogih duša, koje u plesu piju polagani otrov, koji malo pomalo slabi svaku njihovu duhovnu snagu; ali tko njih sluša?! Sveti *Efrem* kaže, da je ples izmislila sotona, da djevojkama otme njihov najljepši i najdragocjeniji ures, a to je čednost. *Sv. Ivan Zlatousti* zove ga školom nečistoće i bludnosti. Sv. *Bazilije* radionicom svake gnusobe. A *Duh Sveti* opominje svakoga: *Tko ljubi pogibelj, poginut će u njoj!* A kako bez sumnje nitko ne će zanijekati, da je ples vrlo velika pogibelj, treba također reći, *da tko ljubi ples, taj u njemu pogiba!* Osim toga ples je bližnja prigoda grijeha, pa ga svakako treba izbjegavati, ako se hoće živjeti u Božjoj milosti i ne ići u susret svojoj propasti.

Primjer što ga mislimo ovdje donijeti, a uzet je iz života sv. arskoga Župnika, koji je imao dar da čita u savjestima i da pozna i najskrivenije tajne duša, vrlo je rječit i uvjerljiv dokaz onoga, što smo sada rekli.

Pročitajte ga i razmišljajte o njemu osobito vi djevojke, koje se rastapate od sreće, kad se možete izbjesnjeti u onome što vi zovete »poštenom zabavom«. Sjećajte se, da se Božja milost ne gubi samo po najsramnijim djelima, od kojih vas suzdržava neki prirođeni osjećaj pristojnosti i poštenja; nego i nekim preveć slobodnim govorima ili šalama, i pristajanjem uz nedopuštene misli ili želje, koje su pred Bogom teški grijesi. Evo događaja:

Neka djevojka, koja je osjećala želju za redovničkim staležom, prije nego će ući u samostan, odluči hodočastiti u Ars i tu učiniti svoju opću ispovijed pred onim svetim Župnikom, kojemu su hrlile sa sviju strana čete hodočasnika, željnih vidjeti ga, čuti ga i primiti njegove spasonosne savjete.

Kad se vratila kući, srca puna svete radosti, nije se mogla ustegnuti da ne ispripovjedi svomu župniku što joj je Svetac rekao. Župnik joj dopusti, da to i javno kaže na spasonosni primjer i na korist duša.

Dok se ispovjedala, sv. Župnik je zapita:

— Sjećate li se, kćerce, nekoga plesa, kod kojega ste nedavno i vi bili?

— Da, Oče.

— Na onome plesu našli ste nekoga mladića, kojega nitko nije poznavao, ali koji je bio tako nagizdan i tako uglađen, da je odmah postao kraljem zabave. Je li tako?

— Jest, Oče.

— I željeli ste, da vas pozove na plesanje, i osjećali ste u srcu veliku ljubomornost i veliku ljutinu videći, da voli druge, a na vas se ne osvrće. Je li tako?

— Upravo tako, Oče.

— I sjećate li se još, kad je izišao, učinilo vam se, da na vratima, pod njegovim nogama, vidite dva modrušasta plamička, koje ste pripisali očnoj varci, prouzrokovanoj od opreke svijetla i tmine?

— I to je istina, oče.

— Pa dobro, kćerce, onaj mladić bio je vrag. Djevojke s kojima je plesao njegove su žrtve; neke ima već u svojoj vlasti; druge će se brzo izgubiti kao i on. A znate li, zašto nije vama ponudio ples? To zahvalite krunici i blagoslovljenom škapularu, koji ste imali na sebi i koji ste iz pobož-

nosti prema Mariji Presvetoj i one večeri nosili kao oružje na svoju obranu.

Tko je čitao život ovoga svetoga Župnika, taj zna koliko li je on zadirkivanja morao podnijeti sa strane duha tmînâ, iz čijih je čampra svojim neumornim žarom i svojim strogim pokorama bez prestanka otimao bezbrojne duše, i ne će mu biti preveć teško povjerovati i taj izvanredni događaj, koji smo ispričali. On nas uči, da su Ružarje i Karmelski škapular strašno oružje protiv sotonskih napadaja.

Znajmo se njima okoristiti moleći svaki dan svoju krunicu, i upišimo se svi u društvo karmelskoga škapulara.

Pobožni uzdah: *O Djevice prečista, moli za nas.*

O Bezgrješna, tebi — Srce dajem sve,
Ljage da ga ne bi — Okaljale zle!

Duhovni cvjetić: Uvijek ćemo se čuvati nečednih izrezaka na prsima i nepristojne mode u oblačenju, kojima se toliko povređuje Božji zakon i uvijek daje velika sablazan svome iskrnjemu. Tko se sablažnjivo oblači, nije dostojan stupati na svetu Pričest, jer je u stanju trajnoga smrtnoga grijeha, a nije dostojan ni Marijine **zaštite.**

28. svibnja

O slatka Djevice Marijo

OSOBITA MARIJINA ČEDNOST

Presveta Djevica bila je vrlo čedna u pogledima, u riječima, u vladanju.

1. — *U pogledima.* — Da pravo upoznamo brižljivost, s kojom je Presveta Marija čuvala svoju čednost, treba da se sjećamo, da je ona Neoskvrnjena, to jest po osobitoj povlastici kojom je bila obdarena, ona nije bila podložna buni osjetila ni buci strasti. Ona je sinula kao zora bez oblaka; sva lijepa, sva čista, sva sveta; bila je utvrđena u milosti sve od početka svoga bića i učinjena bezgrješnom; bila je puna Duha Svetoga; čete anđela uvijek su bile oko nje prateći je i dvoreći kao svoju Kraljicu. Čega se ona, dakle, mogla bojati za svoju krepost? Gdje je mogao za nju nastati oblak,

koji bi bio pomutio sjajnu vedrinu njezine duše?

A ipak, na svijetu nije nikad bilo stvorenja brižljivijega u čuvanju svojih očiju negoli je to bila Presveta Djevica.

Crkva nam je od vijeka do vijeka predavala najvjerniju sliku Marijine čednosti. U različnim prigodama njezina života: kao *Dijete* na koljenima svoje majke; kao *Djevojčica* među svojim drugaricama u hramu; kao *Zaručnica* uz svetoga Josipa; kao *Majka* u zanosima Betlema, na bijegu u Egipat, na putu u Jeruzalem, kod domaćih poslova; i kasnije na piru u Kani, u Blagovalištu, na Kalvariji, — svagdje i na svakome mjestu prikazuje nam se očiju ili oborenih zemlji ili uprtih u nebo, tako da ti se više čini nebeskim nego zemaljskim bićem.

Koje li pouke za nas, kojima je dosta i neka sitnica, da nas obori! Koliki li su radi jednoga pogleda jadno pali u blato! — Što je bilo uzrokom, da je pao David, tako svet i Bogu drag? — Nerazborit pogled. Zar se ne bi slično moglo dogoditi i nama? Nismo li to možda katkada i žalosno iskusili?

Kako kroz stakla ulazi u kuću svijetlo i toplina; tako kroz oči ulazi u našu dušu otrov i smrt.

Obećajmo, iz ljubavi prema Mariji, da ćemo uvijek biti vrlo čedni, i privatno i javno, mrtveći svoju bolesnu znatiželjnost,

koja bi htjela sve vidjeti, osobito ono što je kobnije po našu krepost, poradi zlih utisaka što ih donosi u dušu.

2. — *Vrlo čedna u riječima.* — Svi crkveni Oci govoreći o Mariji kažu nam, da je ona govorila vrlo malo i promišljeno.

Sv. Epifanije, na primjer, tvrdi, *da je Marija bila sama ljubežljivost, ali da je govorila vrlo malo, i uvijek razborito, osvajajući sve one, koji su je slušali.* Koje li razboritosti i suzdržljivosti u ono malo riječi, što ih je izmijenila s anđelom, kad joj je naviještao veliku tajnu Upućenja Riječi Božje: *»Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj!«* I kad je pohodila rodicu Elizabetu, na njezin pozdrav: *»Ti si blagoslovena među svima ženama!«* — odgovorila je onim uzvišenim slavospjevom: *Veliča,* u kojemu slavi Gospodina, koji se udostojao spustiti svoj pogled na poniznost svoje službenice.

Pa dobro, ako hoćemo ugoditi Mariji, nastojmo je slijediti u čuvanju svoga jezika, slijedeći primjer nekoga svetoga kardinala: govoriti *malo,* govoriti *polagano,* govoriti *mirno.* Govoriti *malo,* jer kako opominje Duh Sveti, tko previše govori, lako sagriješi; govoriti *tiho,* jer tko diže svoj glas, taj je ohol i hoće da uvijek ima razlog, i kad ga nema; govoriti *mirno,* jer znati se uzdržavati mirnim i tihim, znak je

ne baš obične kreposti. Neka iz naših usta nikad ne izlaze riječi prostačke, sumnjive, besramne, uvredljive. Kako iz kite cvijeća izlaze samo ugodni i ljupki mirisi; tako iz plemenita srca smiju izlaziti samo plemenite i prostodušne riječi.

3. — *Vrlo čedna u vladanju.* — Ne samo u očima i u jeziku, nego i u svemu svomu vladanju Presveta Djevica bila je uvijek vrlo čedna. Svaki njezin čin, svaka kretnja, sav njezin stav bili su odraz ljepote, sklada i nevinosti, koje su vladale u njezinoj duši. Samo je vidjeti, i već su srca bila zanesena i raspaljena željom za krepošću! Ništa u njezinoj *kretnji* mekoputno; ništa u *koraku* razuzdano; ništa u *glasu* nepristojno; ništa u *činima* ili *stavu* tijela neuredno; ništa u njezinu *saobraćaju* s drugima, što ne bi odavalo najobzirniju ljubežljivost.

Promatrajući Marijino vladanje, zar ne nalazimo u svome ništa, što bi trebalo popraviti? Ništa, što bismo mogli naučiti iz plemenite ljupkosti koja je pratila svaki njezin čin, bilo u kući, bilo vani, bilo u samoći, bilo na javi?

Sjećajmo se, da se ne ćemo moći nazvati pravim Marijinim štovateljima, ako ne budemo nastojali nasljedovati čednost njezinih očiju, njezinih riječi, i njezina vladanja.

Molitva

Čednost tvojih očiju, o Marijo, koje se nikada nisu spustile da gledaju besramnosti ove zemlje; čednost tvojih riječi, koje su osvajale srca svih, koji su imali sreću da ti se približe; i čednost tvoga vladanja, koja je oduševljavala rajske anđele, što su sišli na zemlju da te dvore, — gorak su prijekor slobodi mojih pogleda, mojih riječi i moga vladanja. Ali od danas unaprijed, iz ljubavi prema tebi, obećajem da ću staviti u djelo uzvišene pouke, koje mi daješ sa svojom preuzornom čednošću, da tako zaslužim tvoju zaštitu. Tako budi.

STRAŠNA POUKA

Bjesnjela je užasna francuska revolucija 1793. Njezinim poglavicama nije bilo dosta, što su srušili u Francuskoj svako načelo pravde, reda i vjere, nego skastiše raskršćaniti svu Evropu, rušeći na svome putu prijestolja i oltare, da svakoga pokore pod svoj zlokobni jaram.

Dok su buntovničke čete prelazile preko Pireneja i prodirale u Španjolsku, dogodio se događaj koji mislim ispričati.

Tri razuzdana mlada vojnika, pokvarenjaci, išli su zajedno, da stignu svoju četu.

Međutim Toma napuni pušku i· opali ...

Jednoga dana, prema večeri, dođu umorni i iscrpljeni u neki brdski varošić, s ljupkom crkvicom, kojoj je gore nad glavnim vratima bio lijep Gospin kip.

— *Krasna nišana našim puškama!* — reče Toma u sotonskoj mržnji protiv vjere.

— *Hoćete li da pokušamo gađati?* — nastavi cereći se Franjo. — *Prošlo je vrijeme praznovjerja.*

Treći je šutio. Kad su ga nagnali da govori, reče bojažljivo:

— *Zašto da dražimo ove gorštake? Zar nisu i oni slobodni da misle, kako ih je volja? Hajdemo svojim putem i radije potražimo koju gostionicu, da štogod založimo i malko opočinemo, da uzmognemo što prije stići svoju četu.*

Dugo i podrugljivo hihotanje dočeka njegove riječi, i on — koji je u dnu duše osjećao neku prirođenu odvratnost da svetogrdno obeščasti onu, koju je bio naučio štovati još na koljenima svoje majke — nije više imao srčanosti da išta odgovori.

Međutim Toma napuni pušku i opali; njegov hitac pogodi Gospu u glavu i raskoli joj čelo.

Franjo napuni također, i kugla pogodi kip usred prsiju. Treći bi bio volio izmaknuti onomu svetogrdnom natjecanju, ali nije se usudio ne sudjelovati, pa prigušivši

u srcu grizodušje koje je osjećao, zatvori oči i ispali. On je pogodio sveti kip u nogu, ispod koljena, dok su njegovi opaki drugovi vikali *»bravo«* (evala) i grohotom se smijali.

Neka starica, koja je dršćućega srca prisustvovala ovom svetogrđu, raspaljena svetom srdžbom, ovako im reče:

— *Nesretni momci! vi ste mladi, a ja sam stara. Upamtite što ću vam reći: Vi polazite u rat; ali ono što ste sada učinili ne će vam donijeti sreće! Upamtite: ne će vam donijeti sreće!*

Na taj dostojanstveni protest one žene odgovoriše psovke i kletve, i ona tri bezobrazna hulitelja nastaviše svoj put, kao da se nije ništa dogodilo.

Kad su došli k svojoj četi, do malo dana nađoše se pred neprijateljem i sudjelovaše u prvom okršaju.

Pobjeda onoga prvoga sudara činilo se da je na strani Francuza, koji su bili vrlo veseli, nadajući se u još bolju budućnost. I ona trojica iziđoše čitavi; kad najednom puče hitac, što ga je ispalio neki španjolski vojnik sakriven iza stijene, i pogodi Tomu u čelo između očiju, upravo na mjestu, gdje je on pogodio Gospin kip, i pade mrtav na zemlju. Dva njegova druga pristupe da mu pomognu, ali se više nije dalo ništa

učiniti: ostao je mrtav, da nije ni riječi progovorio.

Pogledaše jedan drugoga prestravljeni i kao izbezumljeni: neprijateljska puška osvetila mu se za njegov svetogrdni čin!

Sutradan Španjolci htjedoše popraviti jučerašnji poraz i s pojačanjem krenuše na protunavalu.

Ona dvojica, poslije strašne jučerašnje lekcije, osjećali su u srcu crne slutnje. Tko će biti druga žrtva? S tim mračnim mislima pođoše na juriš. Toga dana Francuzi izvukoše tanji kraj: morali su uzmaknuti, svеđerno se boreći, da pokriju leđa. No na koncu onoga dana Franjo i njegov drug bili su još neozlijeđeni.

Dakle je proročanstvo ismijane starice promašilo? Valjda će Bog biti blaži prema drugim dvama obeščastiteljima Gospina kipa nego prema Tomi?

Odgovor na ta pitanja nije se dugo čekao: neki ranjeni Španjolac, koji je ležao u jarku, videći gdje mu Francuzi prolaze nablizu, pokuša posljednji hitac. On dohvati pušku i ispali na Franju te mu prostrijeli prsi skroz naskroz! Nesretnik je izdahnuo kotrljajući se po zemlji od boli i zovući svećenika, kojega nije bilo moguće naći.

Još je ostajao treći. On je vidio, kako je Franjina smrt bila slična Tominoj, i sa-

svim jasno shvatio, da je to Božja osveta, koja ne će ni za nj kasniti.

I zaista, vraćajući se u Francusku, iz neopreznosti rani ga iz puške neki drug upravo pod koljeno, gdje mu je nastala i ucrvala se rana, koja nikako nije više mogla ni očistiti se ni zarasti. Božja pravda!

(Iz: P. Monetti, *Marijini cvjetići.*)

Pobožni uzdah: *O Marijo, Majko prečista, moli za nas!*

Blaga si i čista, — Marijo prebistra:
Svaka duša zna, — Da Majčice slađe
Svijet ne ima!

Duhovni cvjetić: Mrtvimo oči i nastojmo biti čedni preko dana u vladanju, u riječima i u svim svojim djelima.

29. svibnja

O slatka Djevice Marijo!

MOĆ PRESVETOGA MARIJINA IMENA

Marija očituje moć svoga imena prema svojim štovateljima za *života*, a osobito na *času smrti.*

1. — *Za života.* — Nema na zemlji, poslije Isusova imena, tako velika i moćna imena kao što je Marijino ime. Ono ima u sebi nešto divno, skladno, rajsko, što opaja svako srce svetom radošću. Tko ga god izgovora s vjerom, osjeća se raspoloženijim činiti svoju dužnost i gorljivijim u ljubavi Božjoj. Sv. Bonaventura svjedoči, da Marijino ime uvijek donosi neku milost, pa kad ga i samo spominjemo. Ma koliko netko bio malodušan, ma koliko otvrdao u zlu, tolika je moć Marijina imena, da se njegovo srce smekša i otvara se ufanju, čim ga izgovori.

Tvoje ime, o Presv. Djevice, kliče sv. Bernard, *tako je slatko i ljubezno, da ga čovjek ne može izgovoriti, a ne osjetiti ljubav prema tebi; pače je dosta, da ga se pamet tvojih štovatelja samo sjeti, pa da ih ono utješi i raspali u sve većoj ljubavi.*

Koliko li je puta ovo Ime, zazvano s vjerom, povratilo zdravlje bolesnicima, natjeralo u bijeg neprijatelje, povratilo vedrinu, utišalo oluje, zapriječilo povodnje, ugasilo požare, obranilo od smrtnoga pada, postiglo najveće milosti duhovne i vremenite! A što da se reče o moći Marijina imena protiv sotonskih napasti?

Na sam spomen ovoga Imena bježe prestrašene paklene sile. Kako ništa ne odolijeva strašnoj moći groma, koji sve obara i ruši što nađe na svom putu; tako ništa ne može odoljeti moći Marijina imena, koje poput ognjene strjelice gađa paklene duhove i rastjera ih u jedan tren.

U objavama svete Brigite čitamo: *Gospodin je Presvetu Djevicu učinio tako moćnom protiv zlih duhova, da kad oni napadnu neku dušu koja se njoj uteče, bježe tako prestrašeni, da bi voljeli da im se muke i podvostruče, nego da ih Marijina moć nadvlada.*

I tako onaj koji je imao postati paklenim plijenom, pošto je upao u sotonske

pandže, netom s vjerom izgovori presveto Marijino ime, odmah se vidi oslobođenim.

I kako prestrašeni bježe vragovi, tako slete veselo anđeli oko dobrih duša, čim čuju da iz njihovih usta iziđe ovo uzvišeno ime, koje napunja nebo veseljem.

I stoga (tvrdi sv. German) *kako je disanje znak života; tako je često zazivanje Marijina imena znak duhovnoga života: ili jer čovjek već ima Božju milost, ili jer će ovo sveto ime brzo učiniti, da ona oživi u srcu onoga koji ga zazivlje.*

A Isus je objavio sv. Brigiti, da će onaj koji zazove Marijino ime s pouzdanjem i s odlukom da će se popraviti, primiti tri osobite milosti, to jest: *savršeno kajanje za svoje grijehe — zadovoljenje za njih — jakost da stigne do savršenstva* — a k tome i *rajsku slavu.*

2. — *Na smrti.* — Ako je istina, da Marija čim je zazvana hrli nam u pomoć za vrijeme gorkosti i tjeskoba ovoga života; toliko će ona biti spremnija da bude uz nas na času smrti. A tko bi mogao i posumnjati, da bi nas u ovim posljednjim bijesnim navalama pakla Marija mogla ostaviti bez pomoći? Zar ne bi značilo, nanijeti veliku uvredu materinskoj nježnosti njezina Srca, i samo posumnjati o tome? Ah, u onome času, kad će se odlučivati naša sudbina za

svu vječnost, Marija nas ne će moći ostaviti, sve dok ne vidi, gdje spašena stiže u luku naša siromašna duša! Ono sveto i moguće Ime, koje smo puni vjere zazivali svaki dan, pokazat će tada svu moć svoga zaštitništva; tako da smrt onih koji izdišu s presvetim Marijinim imenom na ustima, ne može biti do sveta smrt. Pače veliki Marijini štovatelji uvjeravaju nas, da oni koji zazovu ovo Ime u svojoj smrtnoj borbi, ne će osjetiti smrtnih strahota, ne će se strašiti strogosti Božjega suda, ne će ih smutiti sotonske napasti. Osjetit će naprotiv veliku spokojnost, slatki mir i vedrinu duha, preteče rajskoga mira i veselja.

Stalno je: poslije imena Isusova nema na zemlji ni na nebu većega i moćnijega imena, u koje bismo mogli staviti sve svoje pouzdanje.

Molitva

O Marijo, moja slatka Majko, hoću da tvoje presveto ime uvijek odzvanja s mojih usana, uvijek mi bude stalno na pameti, uvijek mi raspaljuje srce tvojom svetom ljubavlju. Zazivat ću ga u pogiblima, u sumnjama, u napastima, u tjeskobama, u svim gorkostima moga života; ali osobito u posljednjem času moje smrti; da bih od tebe

ljubezno pomagan, mogao doći u luku moga vječnoga spasenja. Tako budi.

ŠKAPULAR KARMELSKE GOSPE I JEDNO VELIKO OBRAĆENJE

U životu svetoga Šimuna Stoka, kojega je Presveta Djevica odabrala za širitelja pobožnosti svetoga karmelskoga škapulara, čita se zaista čudesan događaj, koji pokazuje koliko je velika moć Marijine zaštite za one, koje brani njezin škapular.

U Vincesteru — piše Karmanjola (Carmagnola) u svojoj knjizi »*Rajska Vrata*« — očajno se mučio, uz grozne psosti i samrtnički hropac, neki engleski plemić po imenu Valter, glasovit sa svoga roda, a još poznatiji sa svoga bezboštva, sa svojih sablazni i svojih opačina. Zapleo se u neki dvoboj, u kojemu ga njegov protivnik smrtno rani. Odnijeli su ga kući, i već je bio pri kraju života; i stoga milostive duše nastojahu navesti ga, da se pomiri s Bogom i primi svete sakramente. Na te ljubezne savjete nesretni bolesnik, baš kao da ga je opsjela sotona, zakrvavljenih očiju i jezikom zaista paklenim stane odgovarati:

— *Neka mi nitko ne govori o Bogu i o sakramentima; ja sam osuđen ... osuđen sam ...*

— Vraže; dođi! ... dajem ti dušu; dođi, dođi brzo i uzmi je ...

A onda urličući i škripajući zubima:

— *Vraže; dođi, dajem ti dušu; dođi, dođi brzo i uzmi je, samo se osveti momu ubojici! . . .*

Prisutnici se smrzoše od straha i nisu se više usuđivali progovoriti, kad jednomu od njih pade na pamet da potraži Oca Šimuna, koji je stanovao ne baš preveć daleko odanle.

Kad je sveti karmelićanin došao k bolesniku, i on se zgrozi na onaj prizor, ali uzdajući se u Božje milosrđe, nije klonuo duhom. Uze svoj škapular, prostre ga na umirućega, pa klekne na koljena, prekriži ruke i stane s velikom vjerom zazivati Mariju:

— *O moguća Kraljice nebeska, utočište bijednih grješnika, spasenje svih koji te zazivlju, smiluj se ovoj duši, koju je sotona već vezala svojim lancem i htjela bi je odvući u propast. Reci samo jednu riječ, i paklene će sile pobjeći prestrašene, a mi ne ćemo prestati uzvisivati tvoju moć i tvoju dobrotu. Spomeni se, o velika Majko Božja, svoga obećanja koje si mi dala, meni tvomu nedostojnom slugi, da nitko ne će poći u vječni oganj, tko god umre pokriven tvojim svetim skapularom. Istrgni, molim te, ovu dušu iz sotonskih pandža i spasi je po svome svemogućem zagovoru!*

Divna li čuda! Tko bi vjerovao?

Jedva je dovršio ovu molitvu, kadli se vuk najednom pretvori u janje. Ono srce otvrdlo u grijehu smekša se, stane se rastapati u suzama, i na udivljenje i sazidanje svih prisutnih uze klicati: *O Gospodine, smiluj se meni! Smiluj se ovomu bijednom grješniku, spasi me!...*

Onda zamoli sve prisutne za oproštenje zbog strašnih psosti, koje je malo prije izgovarao, i zbog svega svoga sablažnjivoga života; oprosti svomu ubojici i svečano izjavi, da želi umrijeti kao dobar kršćanin s Božjim oproštenjem.

Onda obavi opću ispovijed svih svojih grijeha, pa primivši s velikom pobožnošću posljednje Sakramente, s vedrim pokajanjem, koje mu se odrazivalo na licu, sveto je izdahnuo svoju dušu u cjelovu Gospodnjem.

Ali to nije sve.

On je imao jednoga brata, župnika u crkvi svete Jelene, koji je bio svjedok užasnih hula i psosti što ih je izrigao na smrtnoj postelji. I nije mu davala mira misao, što je bilo od njegove duše. Pa dobro; ukaže mu se onaj slijedeće noći u snu i umiri ga ovim riječima:

— *Budi miran, moj brate, jer ja sam se spasio. Sotona je, zaista, učinila sve, da*

me odvuče kao svoj plijen; ali Presveta Djevica, koju sam zazivao, obranila me je, *i škapular koji me je na času smrti pokrivao, zajamčio mi je pobjedu!* ...

Ovo tako čudesno obraćenje odmah je prijavljeno crkvenom sudu, i biskup odredi pravilnu istragu, da se utvrdi istina događaja. U kratko vrijeme raširila se vijest o tome po svoj Engleskoj, koja je onda bila katolička, i pobudila velik zanos za pobožnošću prema Presvetoj Karmelskoj Djevici i njezinu svetom škapularu.

Ako ti, moj pobožni čitatelju, još nisi upisan u bratovštinu ovoga škapulara, nastoj da to budeš što prije. Zamoli svoga župnika ili kojega svećenika koji ima tu oblast, da te upišu, pa ćeš i ti iskusiti u životu i na smrti mogući Marijin zagovor i tako ćeš osigurati spasenje svoje duše; jer predajući škapular svomu štovatelju svetomu Šimunu Stoku, Presveta Djevica rekla mu je ove riječi:

— *Uzmi, predragi sinko, ovaj škapular, znak moga bratimstva, povlasticu tebi i svim karmelićanima, da »umrijevši s njim, ne ćete poći u vječni oganj!« ...: evo zaloga spasenja, izbavljenja iz pogibli, znaka savezništva i mira s vama zauvijek.*

Pobožni uzdah: *Blagoslovljeno ime Marije, Djevice i Majke!*

Marijo, slatko ime
Za svakog, tko te čuje:
O blažen, tko te štuje
I ljubi srcem svim!

Duhovni cvjetić: Hitro ćemo ustati iz kreveta, da ne započne dan s lijenošću.

30. svibnja

Učini me dostojnim da te hvalim, sveta Djevice ...

ZAŠTO MORAMO ŠTOVATI MARIJU?

1. Proveli smo, evo, mjesec dana razmišljajući skupa bogatstvo milosti i dobrote onoga uzvišenoga stvorenja, koje sjedi na najvišemu prijestolju u raju, okrunjeno besmrtnom slavom; one, koju pozdravljamo Kraljicom anđela i Kraljicom ljudi; one, koju štujemo kao slatku našu Majku, Marije Presvete.

Pred tolikom krasotom kreposti, pred tolikim sjajem slave, ostajemo zabliješteni. Njezina nježna dobrota osvaja nas. Svijesni svoje beskrajne bijede, osjećamo svu svoju slabost i nevrijednost da pjevamo — kako bismo htjeli — njezinu slavu; jer — po izrazu sv. Augustina — *blažena Djevica je tako velika i tako uzvišena, da koliko je vi-*

še hvalimo, toliko nam više ostaje da je hvalimo. Stoga joj ponavljamo: *Učini me dostojnim da te hvalim, sveta Djevice!*

Marija ima potpuno pravo na naše hvale, bilo da promatramo njezinu uzvišenu veličinu, bilo da promatramo što je za nas učinila.

a) *Ima pravo na naše hvale radi svoje uzvišene veličine.*

Ustavimo jedan časak svoju misao da se divi ovomu divnom remek-djelu Božje mudrosti, pred kojim iščezavaju najuzvišeniji kerubini i serafini nebeski. Još prije nego su stvoreni nebo i zemlja, prije nego je izbilo bilje i cvijeće, prije nego su zasjale zvijezde u nebeskom plavetnilu, prije nego je Adam uživao u ljepotama zemaljskoga raja; Bog je u svome umu s milinom gledao ovo uzvišeno stvorenje. Pošto ju je navijestio našim praroditeljima, iza njihova grijeha, za četrdeset vjekova držao je živom njezinu sliku u svome puku najljepšim *znakovima* i *slikama.*

2. — Nju *označuje* ona ružičasta *zora,* koja pretječe sunce, jer je određena da rastjera smrtne sjene, što ih je prouzročio grijeh; ona veličanstvena *korablja,* koja sigurno plovi na vodama općega potopa; ona prebijela *golubica,* koja leti nad gnusom zemlje, a ne spušta svojih nogu, i nosi u kljunu grančicu masline; ona tajanstvena

Aronova *šipka*, koja se zeleni, pupi i daje svoj divni plod; onaj *grm*, koji gori i ne izgara; ona Davidova *neosvojiva tvrđava*, u koju nikada nije prodro dušmanin; onaj *zatvoreni vrt*, u koji još nitko nije stavio noge da mu pogazi cvijeće; ona otajstvena jeriška *ruža*, koja opaja svojim mirisom; onaj *ljiljan* u dolini bjelji od snijega.

Znakovima se pridružuju *slike*.

Sara, koja nikad ne gubi svježinu svoje mladosti; *Rahela*, sretna majka pravednoga i čistoga Josipa, spasitelja svoga puka; *Ruta*, lijepa klasoberka, koja nađe milost kod svoga gospodara; *Judita*, koja s junačkom odvažnošću kida glavu Holofernu; *Estera*, koja svojom ljepotom osvaja srce cara Asuera i spasava svoj narod od uništenja: sve su to samo blijede slike, koje naviještaju Presvetu Djevicu.

Kad prestanu znakovi i slike, dolazi *stvarnost*. I eto je, kako dolazi oslonjena o svoga ljubljenoga, kao slavna Kraljica, sva sijevajući dragim kamenjem. Sunce je ovija svojim zrakama; mjesec je podnožak njezinih nogu; zvijezde silaze da joj okrune čelo. Njezine su usne slične satu iz kojega se cijedi med; njezino je oko sjajnije od jutarnje zvijezde; zvuk njezina glasa skladniji je nego zvuk harfe. Kud ona prolazi, cvatu i mirišu ljiljani i ruže, i ona osvaja svakoga svojom ljepotom.

Svi narodi je časte; svi je ljube; svi je hvale; svi je štuju. Pridružimo i mi svoj glas ovomu općem zboru hvalâ i ponovimo: *Hvalite Mariju, — o jezici vjerni — nek svod neizmjerni — čuje tu ariju!* ...

3. — b) *Za ono što je učinila za nas*, zaslužuje još više da je slavimo.

Jakov je vidio silne *ljestve*, koje su sa zemlje dopirale do neba; a na njima četa anđela, koji su uzlazili, i druga onih, koji su silazili. Te ljestve koje spajaju zemlju s nebom, to je Marija. Anđeli koji uzlaze, to su oni koji nose pred njezino prijestolje naše molbe; a oni koji silaze, to su oni koji nam donose njezine milosti.

Anđeli su uzlazili i silazili bez prestanka, jer nema časa u našemu životu, da nam ova dobra Majka ne isprosi koju milost.

Recite mi, ima li tužna, da ga ona nije utješila? Grješnika, da ga nije s Bogom pomirila? Ima li milosti, da je nije postigla u korist svojih štovatelja? Ne, zaista; jer, kako kaže sv. Bernard, Gospodin je odredio, da nam sve milosti dolaze po Marijinoj ruci.

Dakle i one milosti koje prosimo po zagovoru svetaca, dolaze nam uz potporu njezina zagovora. U potvrdu tome čita se u ljetopisima sv. Terezije Djeteta Isusa, da je neki škotski protestantski svećenik, koji

se kasnije obratio na katoličku vjeru (1911.), dobivši u ruke *»Povijest jedne duše«*, tako bio zanesen, da je počeo zazivati pomoć svete Terezijice s neopisivom radošću svoga srca. Činilo mu se, da mu Svetica slatko ponavlja na uho: *»Odaberi moj mali put, koji je jedini siguran, jer je jedini ispravan.«* Tako je on nju nastavio zazivati, dok jednoga dana ču ove riječi: *»Zašto tražiš da molim za te, ako ne ćeš da upoznaš i zazivlješ Gospu?«*

»Odmah sam shvatio — kazivao je poslije sam — *da nije nimalo dosljedno zazivati Tereziju, a zanemarivati Majku Božju. Sinulo je u mojoj duši: odmah se obratih Presvetoj Djevici. Spravnost njezina odgovora iznenadila me je, i moju je dušu oblila neka nova i silna ljubav, ljubav koja je rasla i sada je bez dna.*

Utječimo se stoga slobodno s velikim pouzdanjem i svecima, ali da se oni zauzmu za nas pred Marijinim prijestoljem, da nam ona isprosi od Isusa što tražimo.

Neka, dakle, provrije topla od harnosti naša hvala Mariji i recimo joj:

Molitva

Slab sam, o Marijo, a u isti mah i nedostojan da pjevam tvoju hvalu, pa zaklinjem tvoju neiscrpljivu dobrotu, da me

učiniš toga dostojnim, davši mi srce koje će te nježno ljubiti. Da, hoću te ljubiti! o Majko moja! Za tebe hoću da su svi moji disaji, za tebe svi moji osjećaji, za tebe sva moja harnost, o slatka osvajačice srdaca, sada i uvijek. Tako budi.

CVJETNA GOSPA

U gradiću Bra, zavičaju svetoga Kotolenga, ima milo svetište, jedno od najstarijih u Pjemontu, nazvano Cvjetna Gospa (Madonna dei Fiori).

Zanimljivo je poznati njegov postanak, koji seže u ona burna vremena, kad su Italijom krstarile zloglasne pustolovne družine, željne obijesti i krvi, na strah i trepet mirnoga naroda onih krajeva.

Uveče 29. prosinca 1136., oko zalaza sunca, dok se sama vraćala kući iz polja, jednim samotnim puteljkom, neka mlada žena, već vrlo blizu materinstvu, po imenu Egidija Matis (Mathis), opazi na svoj užas, da je progone dvojica od onih pustih razbojnika. Prestrašena stane bježati, da je ne stignu, ali kad je ostave snage, i ne znajući kako da se izbavi iz njihovih ruku, skloni se kod priproste Gospine kapelice uz put i podigavši oči k Zaštitnici svih uznemirenih duša, zazva s velikom vjerom njezinu pomoć u teškoj pogibli, u kojoj se na-

lazila, i pade pred njom u nesvijest. U taj tren slika u kapelici čudesno sinu i pokaže se puna veličanstva nebeska Kraljica, da je brani od prostačkih napadača. Kad se osvijestila, ču sladak glas, koji ju je zvao po imenu. Otvori oči, i bi sva opojena nebeskim viđenjem, a dobrostiva Djevica je utješi slatkim riječima, uvjeri je, da joj se ne treba više nimalo bojati onih koji su je progonili, pa se dobrostivo nasmiješi i nestane je.

Potpuno okrijepljena pobožna žena diže se i pogleda oko sebe: opaki vojničine, obuzeti neobičnim strahom na onaj nebeski prizor, bili su udarili na vrat na nos u bijeg, i više se nisu vidjeli. Ona sva radosna poleti kući, da pripovijeda čudesni događaj. Potrčaše rođaci kapelici, i na njihovo veliko začuđenje ugledaše, da se grmlje koje ga je okruživalo pokrilo bijelim cvijećem, iako je bio konac prosinca i polje potpuno pokriveno snijegom i ledom.

Glas o tome cvijeću, koje je procvalo usred zime, u snijegu, domalo se raširi po gradu i obližnjim selima. I sa svih strana počeše dolaziti vjernici, da se dive velikome čudu, pjevajući hvale Svetoj Djevici i utječući se s velikom pobožnošću pred Slikom u kapelici. Velika Majka Božja međutim nije kasnila s nagradama za njihovu

...I sa svih strana počeše dolaziti vjernici, da se dive velikome čudu...

pobožnost dijeleći izvanredne milosti. Tako je domalo ondje podignuta lijepa crkvica, a kasnije veličanstvena današnja bazilika, koje zidovi, prekriveni zavjetnim pločicama, svjedoče o zahvalnosti vjernika i o materinskoj dobroti Presvete Djevice, koja je htjela odabrati ovo svetište, da u obilatijoj mjeri dijeli svoje nebeske darove.

Uza svetište ima ograđeno zemljište. Kroz rešetke može se vidjeti vrtao, gdje se oko granitna stupa, s lijepim mramornim kipom Presvete Djevice, goji grmlje divljega trnja, koje i danas, poslije sedam vjekova, obnavlja svake godine 29. prosinca, na godišnjicu prikazanja, svoju divnu čudesnu cvatnju usred zime, i to poslije prvoga cvjetanja u proljeće i drugoga u jesen.

Sama dva puta nije se pojavilo zimsko cvijeće u prosincu, to jest godine 1846. i godine 1878. Ali su se pokazali kasnije na dan izbora Pija IX, Pape Neoskvrnjenoga Začeća, i na izbor Leona XIII, Pape Ružarja. Bila je to nježna počast nebeske Kraljice ovim znamenitim apostolima njezine pobožnosti.

Vrijedni fizičari, geolozi i botanici kušali su naći neko naravno tumačenje ovoga tajanstvenoga cvjetanja, ali uzalud. Nisu ga mogli naći ni u vrsti grmlja, ni u podneblju

onoga kraja, ni u zemljištu, ni u bilo kojemu drugom prirodnom razlogu, jer — kako zaključuje neki svoj članak o ovome pitanju *Prof. Dr. Macei* (Mazzei), doktor poljodjelskih znanosti i zaneseni stručnjak u biologiji i prirodoslovlju — trebalo bi najprije moći protumačiti ove tri činjenice:

1) *»Stabalca u ogradi, kad se presade na drugo mjesto, pa i vrlo daleko, sačuvaju svoje osobito svojstvo cvjetanja u prosincu;*

2) *Drugo trnje u svemu jednako onomu u ogradi, i koje raste odmah uz ogradu, nema toga svojstva;*

3) *Trnje presađeno ne znam odakle u ogradu, dobiva isto čudesno svojstvo.*

Ove su tri činjenice takove važnosti i takove vrijednosti, da obaraju vrlo slabu zgradu podignutu od površne kritike bezvjeraca, samo da isključe nadnaravni, Božji utjecaj u ovome slučaju i da ga pripišu jedino snazi prirodnih bioloških zakona.«

Prije nego ćemo štampati ove retke, zamolili smo Preč. Monsinjora Luju Pagana, dekana sv. Andrije u Bra (Cuneo), da nas izvijesti, da li spomenuti događaji u svemu odgovaraju stvarnosti. On nam je ljubezno odgovorio, pod nadnevkom 14. kolovoza 1929., ovo:

» . . . Cvjetanje trnja kod svetišta Cvjetne Gospe u Bra događa se kako je izlože-

...o. Osobito je istinito, da stabalca presađena drugamo sačuvaju svojstvo svoga prvotnoga mjesta, to jest, da cvjetaju zimi. To vam mogu posvjedočiti iz ličnoga iskustva.«

Pobožni uzdah: *Budi uvijek hvaljeno Presveto ime Isusa, Josipa i Marije!*

Hvalite Mariju, — o jezici vjerni,
Nek svod neizmjerni — čuje tu ariju!

Duhovni cvjetić: Obećajmo, da ćemo širiti pobožnost prema Mariji među našom rodbinom i prijateljima tako, da ćemo darivati ili barem pokazati im i preporučiti ovu knjigu, koja slavi njezinu materinsku dobrotu. Spomenimo se: *Tko širi pobožnost prema Mariji, taj je siguran za svoje spasenje.*

31. svibnja

Daj mi jakosti protiv neprijatelja tvojih.

MARIJINI NEPRIJATELJI I NAŠI SU NEPRIJATELJI

1. — Došli smo na kraj lijepoga mjeseca svibnja. Razmatrali smo uzvišenu pjesmu koju nam Crkva stavlja na usta, da postignemo Marijinu zaštitu, i naš je posljednji zaziv, naš posljednji klik ovaj: *Daj mi jakosti protiv neprijatelja tvojih.*

A neprijatelji naše nebeske Majke i naši su neprijatelji, i zato protiv njih zazivljemo njezinu pomoć, da budemo pobjednici.

a) Prvi od tih neprijatelja je *sotona,* koji u svojoj lukavosti i zlobi zna se u prigodi obući i u anđela svijetla, da napadne našu dušu. Niti se on kod sviju i uvijek služi istim oružjem, nego proučava ćud sva-

koga pojedinca, da ga udari sa slabijega kraja.

Ona je *djevojka* sklona na *taštinu?* — Sotona je napastuje ispraznošću i drži je čitave satove pred zrcalom da se gizda. — Ona je *druga* puna *sebeljublja?* Nju napastuje ohološću i čini joj nepodnošljivom svaku opomenu. — *Znatiželjna* je? — On tovi njezinu maštu opasnim štivom. — Malo je *nehajna?* Napastuje je lijenošću i čini joj dosadnim vjerske vježbe, osobito svete sakramente ispovijedi i pričesti. — Malko je *lakoumna?* Nadahnjuje joj silnu pohlepu za najčudnijim i ... bestidnim oblačenjem. — *Bistre je pameti?* On onda podbada njezinu maštu da dozna sve, vidi sve, govori o svemu, raspravlja o svemu, prepire se pače i o najuzvišenijim istinama naše svete vjere, da joj tako malo pomalo uštrca sumnju o vječnim istinama, dok je ne utopi u bezvjerje.

To su, a ima ih i tisuće drugih, lukavosti zlobnoga napasnika, protiv kojega zazivljemo Marijinu zaštitu.

2. — b) Drugi je neprijatelj *svijet,* koji nastoji zaslijepiti nas čarolijom časti, bogatstva i naslada.

Ama što su *časti?* One su kao prskavci (rakete) koji se pale o svetkovinama. Čim su zapaljeni, zabljesnu živo i čudnovato... napune zrak tisućama iskrica... za nekoli-

ko minuta privuku udivljenje, i začas se utrnu. Što ostaje od svega onoga blještavila svijetla i boja? Ništa. Takove su i časti, koje nam nudi svijet: malo dima, i ništa više.

A *bogatstvo?* Zar je dosta biti bogat, da budeš sretan? Ne, jer čovjek može biti bogat, a ne imati zdravlja; može biti bogat, a ne imati ni časka mira. A onda, čemu će služiti bogatstvo, kad se budemo morali prikazati pred Božjim sudištem? Ni za što drugo, nego da položimo stroži račun.

Naslade su treća mreža, koju nam razapinje svijet, da nas obori.

Jedimo — govori svijet svojim prijateljima — *pijmo; zabavljajmo se; ovjenčajmo se ružama; berimo cvijeće po svim poljima, i po zabranjenima; uživajmo život, dok smo na vrijeme, prije nego dođe smrt da nas baci u jamu* ... A što će biti onda?

Za jedno zadovoljstvo, za jednu ugodnost, koja traje jedan čas, da se izložimo pogibli vječnih muka? Ozbiljno promislimo!

c) Posljednji neprijatelj protiv kojega se imamo boriti jest naše *tijelo*. To su naše zle sklonosti. Moramo obuzdavati oholost, srditost, osvetljivost, koje mogu dovesti do najkobnijih posljedica.

U vezi sa srditošću čujte što pripovijeda neki misionar iz Južne Afrike, O. G.

Zeij, D. I. Neki seljak bio je u drvima, pa se vraćao kući veselo zviždučući. Jedva je otvorio vrata svoje kuće, kad ugleda izvrnutu kolijevku svoga djeteta, a iz nje je virila okrvavljena ručica. Blizu je bio njegov veliki pas, kojemu su žvale bile sve krvave. Onaj bijedni čovjek misleći, da je pas ujeo njegovo dijete, najednom pobjesni od srdžbe, pa jednim udarcem sjekire ubi životinju. Ali kad je podigao kolijevku, vidje veliku zmijurinu s potpuno smrskanom glavom, i još se savijala po zemlji.

Tada on shvati, ali preveć kasno, da je u navali srdžbe ubio spasitelja svoga djeteta.

Koliko bi zločina bilo manje, kad bismo uvijek znali na vrijeme obuzdati srdžbu! Koliko bi uvreda bilo manje našemu slatkom Otkupitelju! Koliko bi boli bilo manje za Srce naše nebeske Majke, koja bdi uvijek s toliko ljubavi nad nama, dok je grijeh probada smrtonosnom ranom!

3. — Ali strast koja čini najviše raspa među dušama, i koja nas najviše udaljuje od pobožnosti prema Mariji, jest ona koja pušta uzdu najgadnijim nagonima.

Tko ne osjeća u dnu svoga srca, da je nedostojno čovjeka, sniziti svoje dostojanstvo do kaljuže sjetilnosti, koja nas baca do stepena životinje? Tko ne osjeća svu

plemenitost duše, koja zna obuzdavati svoje opake sklonosti i sačuvati se čistom?

To je istina; ali koliko li jakosti treba u ovoj strašnoj borbi, koju imamo izdržati protiv toliko neprijatelja ujedinjenih na našu štetu!

Tko će nam dati jakosti potrebne za pobjedu? Jedina ti, o Djevice premoguća, koja si svojom djevičanskom nogom zgnječila glavu paklenoj zmiji; jedina ti, koje ime dovoljno je da natjera u bijeg sve paklene čete.

Molitva

O premoguća Djevice, pred bijesom s kojim sotona navaljuje na moju dušu, gubim svu srčanost i osjećam kako dršćem od straha, ako mislim na svoju skrajnju slaboću; ali odmah se osokolim, kad se sjetim velike dobrote i milosrđa, s kojima ti braniš i štitiš one koji se tebi utječu. Ponovit ću ti, dakle: o Djevice sveta, sada i uvijek, u svim mojim pogiblima, u svim mojim napastima, u svim sotonskim napadajima, daj mi jakosti protiv tvojih neprijatelja. Tako budi.

OZDRAVLJENJE U JEDAN TREN POSLIJE 34 GODINE BOLOVANJA

Vjesnik svete Kuće u Loretu, mjeseca listopada 1938., donio je ovo čudesno ozdra-

vljenje, koje se dogodilo za hodočašća bolesnih u Loret u svibnju 1936. Prenosimo ga iz katoličkoga dnevnika »*Italije*« (Italia) od 6. listopada 1938.

»Među bolesnicima »*Ružičastoga vlaka*« iz Pjemonta, Toskane i Emilije od 23—26 svibnja 1936., nalazila se i osamdesetogodišnja gospođa Marija Stefanina udovica Tetoni (Tettoni) iz Arone, sklonjena u Maloj kući sv. Kotolenga. Ona je već 34 godine logom ležala. Radi svojih neprestanih i teških bolova, koje je povećavala svaka i najmanja kretnja, kao i radi svoje ne baš svježe dobi, nesamo nije željela da se miče iz Male kuće Providnosti, nego je odlučno odbijala gospodina Roberta De Silvestri, koji ju je u povodu nekoga sna molio, da se pridruži hodočašću u Loret zajedno s torinskim bolesnicima. Samo poslije ponovnih navaljivanja popustila je, ali je izjavila, ***da će moliti samo za ozdravljenje drugih.***

Otputovala je iz Torina s ovakom liječničkom izjavom, koju je sastavio dr. Emilije Fantini: »***Već trideset godina boluje od Menjérove bolesti, od kroničnog zglobnog reumatizma od 1. listopada 1928. Pojave: nastupi vrtoglavice, bolne zglobne otekline. Trajanje bolesti: doživotno; bolest neizlječiva; ne može hodati, može putovati sjedeći i naslonjena na jastuke.***«

...siđe naprosto s kreveta i sama prođe preko svega hodnika u vlaku...

Za vrijeme vožnje pomoćno osoblje i bolesnici zvali su je: *loretska baka*, kako simpatična staričica sada samu sebe nazivlje pišući Ocima svetišta.

Na pobožnosti su je prenosili na nosiljci, pa se podvornice i nosači sjećaju i sada, kako je bolesnica na svaku nešto jaču kretnju jauknula i hvatala se za glavu. Ocu Upravitelju bazilike rekla je, ***da se nada da ne će ozdraviti, jer bi joj bilo žao ostaviti Malu kuću.***

Ujutro 26. svibnja bolesnici odlaze iz Loreta, a s njima i gospođa Tetoni. Poslije stanice u Ankoni kaže milosrdnim gospođama, da bi se digla sa svoga kreveta. Oni je odgovaraju. Ali malo kasnije siđe naprosto s kreveta i sama prođe preko svega hodnika u vlaku, tvrdeći da se osjeća dobro i da je ništa ne boli. Tješi bolesnike upravljajući im riječi pune nade.

Na stanici u Torinu silazi i hoda sama. Pošla je pozdraviti kardinala Fosatija (Fossati), kojega je poznavala još u djetinjstvu, i sama se penje uz stepenice. Primiše je svečano u Maloj kući sv. Kotolenga, gdje ne prestaje svima pripovijedati svoje začuđenje radi opet stečenoga zdravlja, ***koje nikako nije tražila ni željela.***

Dana 10. prosinca, u crkvi sv. Kotolenga, u prisutnosti Predsjednika sekcije Unitalsi u Torinu, gospođa i nosača, loretskih

hodočasnika i velikoga broja sklonjenika, Nj. Uzoritost kardinal Fosati vršio je obred zahvale za čudesno ozdravljenje gospođe Stefanine Tetoni, koja je tu prisutna i koju svi gledaju s udivljenjem, što je zaslužila smiješak Loretske Djevice.

Godinu dana kasnije prof. Negro, primarij bolnice Sv. Josipa Kotolenga (Neurološka sekcija), izjavljuje:

»Torin, 24. veljače 1937. — XV.

Izjavljujem, da gospođa Stefanina Tetoni ne pokazuje više nikakove smetnje u vezi s Menjérovom bolešću, koju je trpjela oko trideset i četiri godine. Ozdravljenje se je zbilo na putu iz Loreta, kamo je bila pošla na hodočašće prošle godine.

Potpisan: F. Negro.«

Za ustavka bolesničkoga vlaka u Torinu, 5. svibnja 1938., liječnici koji su ga pratili, skupivši se na vijećanje, sastavili su ovo izvješće:

»UNITALSI — Pjemontska sekcija. — *Mi potpisani izjavljujemo, da nam je bila predana od bolnice u Maloj kući Božje Providnosti u Torinu bolesnica Stefanina Marica, rođena u Aroni, pokrajina Novara, od 80 godina na polasku zelenoga vlaka za Loret 23—26 svibnja.*

»Bolesnica je bolovala od Menjérove bolesti prema svjedodžbi, koju je dao odlični profesor Fedele Negro, primarij neuro-

loške sekcije u spomenutoj bolnici: dijagnoza učinjena već devet godina prije, to jest kad je ona ušla u Kotolengov zavod, od neprežaljenoga prof. Kamila Negro i prof. Battistini. Bolesnica kaže (a tako tvrde i njezini domaći i znanci), da je već po prilici 34 godine bila primorana logom ležati.

»Svjedočimo, da je bolesnica u času odlaska iz Torina trpjela od poznatih vrtoglavica na svaku i najmanju kretnju glave, bilo aktivnu, bilo pasivnu, i za vrijeme puta i ostanka u Loretu tužila se na žestoke bolne vrtoglavice i kod najmanjega pokreta posteljom, tako da su nosači morali osobito paziti, kad su je prenosili.

»Za vrijeme povratka, poslije stanice u Ankoni, Stefanina poče više ne osjećati tih bolnih vrtoglavica. Ćuteći se bolje, pokuša sjediti, a onda stajati na nogama i napokon hodati, najprije podržavana, zatim i sama, tako da je bez ikakove smetnje prešla čitav hodnik u vlaku. Povratila se u Malu kuću penjući se sama uza stepenice.

»Svjedočimo, da se odonda uvijek osjećala dobro kod svakoga našega posjeta i pregleda. Pregledao ju je specijalista za uši, nos i grlo prof. Malan, a pretstavio mu je primarij Kotolengove bolnice prof. Negro. Poslije pomnjiva i svestrana pregleda nisu

se opazili nikakovi klinički znakovi u vezi s prošlom ozljedom ušnoga pridvorka.

»Potpisani svjedoče osim toga, po svojoj savjesti i znanju, da je: a) ozdravljenje nastalo s p o n t a n o , to jest u jedan tren i bez ikakova liječenja; b) u kratku vremenskom razmaku puta između Loreta i Ankone; c) na način, koji nadilazi obične prirodne snage.

»Potpisani liječnici »Zelenoga vlaka«: glavni liječnik »Zelenoga vlaka« prof. kom. A. Percival, liječnik Unitalsa dr. Petar Dompè, dr. vit. Anđeo Ferrero. Svi iz Torina.«

5. lipnja 1938—XVI liječnici iz Loreta dr. Luiđi Fabbri i dr. Umberto Mulè izjaviše:

»Svjedočimo mi potpisani, da smo ustanovili, da je Stefanina Marica udovica Tetoni, za boravka u Loretu od 23 do 26 svibnja 1936. pokazivala znakove bolesti opisane u ovoj svjedodžbi. Prije nego će krenuti natrag za Torin, ti su znakovi bili nepromijenjeni. Pretpostavivši dijagnozu više puta već utvrđenu, način kako je Stefanina ozdravila ne slaže se s prirodnim tokom te vrste bolesti.«

*

* *

Koju li dragocjenu lekciju daje ovaj slučaj nama, koji smo tako nestrpljivi i kod

najmanje boli! Siromašna gospođa, udovica, osamljena, kojoj je potrebna pomoć kršćanske ljubavi u »Maloj kući«, prisiljena već 34 godine da logom leži, izmučena tolikim i tako dugim trpljenjem, ne tuži se, ne psuje protiv Božje providnosti; nego sve prima razabranjem iz Božje ruke i tvrdi, da idući u Loret ne će moliti za svoje ozdravljenje, nego samo za zdravlje drugih.

Zar nije ganutljivo, uzvišeno i dostojno najvećega udivljenja sve to? Zar je pobožna gospođa mogla imati bolje raspoloženje, da na se privuče Marijin pogled i najodabranije blagoslove s neba? Ah! sjetimo se, da su najmukotrpnije duše najdraže božanskomu Srcu, koje je osjetilo težinu svih ljudskih bijeda; i zato će ih znati uvijek na božanski način sažaliti i utješiti u svim njihovim mukama, samo ako nikad ne prestanu pouzdavati se u njegovu milosrdnu ljubav.

Pobožni uzdah: *Od sotonskih zasjeda oslobodi nas, o Marijo!*

Srce svoje dajem ja ti
Isusova Mati.
Mati ljubavi!

Duhovni cvjetić: Kako je onaj siguran da će u raj, koji ljubi Mariju, izmolit ćemo tri *Zdravo Kraljice,* da postignemo milost ustrajnosti u njezinoj pobožnosti sve do svršetka svoga života.

KARMELSKI ŠKAPULAR

—o—

Postanak ove pobožnosti

Bilo je noću između 15. i 16. srpnja 1251. Sv. Šimun Stok, onda vrhovni starješina karmelićana, vruće je molio Mariju, da se zauzme za potrebe njegovih redovnika. Zamolio ju je, da bi im kao zalog svoje zaštite, poklonila neki posebni znak. I eto, sva u sjaju nebeskoga svijetla ukaza mu se Presveta Marija, praćena od velike čete anđela, i držeći u ruci škapular Reda puna materinske dobrote reče:

Uzmi, predragi sine, ovaj škapular svoga Reda, obilježje mojega bratimstva, povlasticu tebi i svim karmelićanima: ako umrete s njime, ne ćete otići u vječni oganj. Evo vam zaloga spasenja, izbavljenja iz opasnosti, znaka i saveza i mira s vama navijek.

Ovu povlasticu nošenja škapulara, koja je isprva bila pridržana samim redovnicima karmelićanima, kasnije su Pape protegli na sve koji su upisani u karmelsku bratovštinu.

Ali naša ljubezna Majka nije se zadovoljila samo ovom milošću. I zaista, prikaza se ona i Papi Ivanu XXII i naredi mu, da objavi čitavomu svijetu, da će ona pomoći i iz čistilišnoga plamena osloboditi duše pokojnih redovnika i bratima, osobito u prvu subotu poslije njihove smrti.

Dvije su, dakle, povlastice za onoga koji nosi škapular:

1. *Ne će otići u vječni oganj.*

2. *Bit će oslobođen čistilišta osobito u prvu subotu poslije svoje smrti.*

Uvjeti da se dobiju povlastice škapulara

Da čovjek bude dionik bezbrojnih duhovnih milosti i oproštenja, koje su Pape udijelili upisanima u društvo škapulara Majke Božje Karmelske, dosta je ako izvrši samo ovaj uvjet:

Nositi na sebi uvijek, po danu i po noći, škapular ili medaljicu blagoslovljenu u tu svrhu.

Svećenik koji prima u društvo ima i oblast blagosloviti medaljice.

Medaljica treba da s jedne strane prikazuje *Presv. Srce Isusovo*, a s druge lik

Presvete Djevice pod bilo kojim imenom štovane.

Tko ostane vjeran ovomu propisu sve do smrti, *ne će otići u vječni oganj.*

Da dobiješ i *subotnju povlasticu,* to jest da budeš oslobođen čistilišta u prvu subotu poslije smrti, traže se još i ova dva uvjeta:

1. *Živjeti u čistoći prema svome staležu* (na što je svak već obvezan po Božjem zakonu).

2. *Moliti svaki dan Malo oficije Blažene Djevice, a tko ne zna čitati, postiti crkvene postove i ne jesti mesa osim petka još ni u srijedu i subotu.*

Ove uvjete može svećenik, koji za to ima posebno ovlaštenje, zamijeniti na pr. u 6 *Očenaša, Zdravomarija* i *Slava Ocu,* ili barem u 7 *Zdravomarija* svaki dan.

Tko ne bi vršio ovih uvjeta, a nije inače na njih dužan, kao što je dužan ne mrsiti u petak kao i svaki drugi kršćanin, taj ne bi sagriješio, pa ni laganim grijehom, ali ne bi mogao uživati bezbrojnih povlastica, koje su udijeljene članovima.

Mogu se upisati i mala djeca.

Istinitost tih povlastica

Da čovjek može biti potpuno siguran u istinitost ovih povlastica, dosta su ovi do-

kazi: *što je ova pobožnost bila svečano odobrena od Crkve; što su je velikim brojem pisama i odredaba potvrdili Pape; što su je vršili i još i danas vrše veoma mnogi kardinali, biskupi, crkveni dostojanstvenici, znameniti crkveni učenjaci, vladari, knezovi i tako dalje; što je utvrđena silnim brojem čudesa.*

Blaženi O. La Kolombjer (La Colombiere) tvrdi, da nema pobožnosti tako potvrđene čudesima i čudesnim događajima, kao što je pobožnost karmelskoga škapulara.

BLAŽENOJ DJEVICI KARMELSKOJ

(Može služiti i kao devetnica za pripravu na njezinu svetkovinu, koja je 16. srpnja.)

1. — O Presveta Djevice Karmelska, dođi nam na pomoć u nevoljama ovoga života daj nam razabranje i utjehu u našim mukama. *Zdravo Marijo.*

2. — O Presveta Djevice Karmelska, koja siplješ tolike milosti na svoje štovatelje, uzmi pod svoju zaštitu nas i naše obitelji i oslobodi nas od svake pogibli duše i tijela. *Zdravo Marijo.*

3. — O Presveta Djevice Karmelska, utočište bijednih grješnika, smiluj nam se i udijeli nam milost, da plačemo svoje grijehe, da bismo mogli postići vječno spasenje. *Zdravo Marijo.*

4. — O Presveta Djevice Karmelska, ogledalo svih kreposti, učini, da uvijek budemo na pobudu i dobar primjer svomu iskrnjemu i da nam se nikada ne dogodi, da ga sablaznimo. *Zdravo Marijo.*

5. — O Presveta Djevice Karmelska, daj! s materinskom ljubavlju bdij nad nama i nad svima našim milima; isprosi nam konačnu ustrajnost i izbavljenje iz čistilišta. *Zdravo Marijo.*

6. — O Presveta Djevice Karmelska, jednu osobitu milost pitamo od tvoga materinskoga Srca. Dođi na smrtnom času da nas obraniš od posljednjih nasrtaja, kojima će sotona navaljivati na našu dušu, da bismo mogli doći s tobom u nebo, da pjevamo Božje milosrđe. *Zdravo Marijo.*

7. — O Presveta Djevice Karmelska, daj učini, da uvijek dostojno nosimo tvoj sveti škapular ili medaljicu, koja ga zamjenjuje, da bismo bili dostojni dobiti tvoja obećanja i biti sačuvani od vječnoga ognja. *Zdravo Marijo.*

Molitva

O blagoslovljena Djevice, o puna milosti, o Kraljice svetih, kako li mi je slatko, što te mogu štovati pod ovim nazivom Gospe Brda Karmela! On mi prizivlje u pamet proročka vremena Ilijina, kad je tebe, na

Karmelu, prikazivao onaj oblačić, koji se poslije raširio i otvorio se u dobrotvornu kišu, znak svetih milosti, koje nam dolaze od tebe. Već od apostolskih vremena štovali su te pod tim tajanstvenim nazivom; i sada me raduje misao, da se mi ujedinjujemo s onim prvim tvojim štovateljima i s njima te pozdravljamo govoreći ti: O diko Karmela, o slavo Libana, ti ljiljane prečisti, ti ružo otajstvena cvatućega vrta Crkve. Međutim, o Djevice djevica, sjeti se mene bijednika i pokaži, da si mi majka. Razlijevaj u meni sve življe svijetlo one vjere, koja te je učinila blaženom; raspali me onom božanskom ljubavlju, s kojom si ti ljubila tvoga Sina Isusa Krista. Pun sam duhovnih i vremenih bijeda. Mnoge boli duševne i tjelesne muče me sa svih strana, a ja se utječem kao sin pod okrilje tvoje materinske zaštite. Ti, Majko Božja, koja toliko možeš i toliko si jaka, isprosi mi od Isusa blagoslovljenoga nebeske darove poniznosti, čistoće, krotkosti, koje su bile najljepši uresi tvoje neoskvrnjene duše. Ti mi daj, da budem jak u napastima i u gorčinama, koje me često muče. A kad se svrši, po Božjoj volji, dan moga zemaljskoga putovanja, učini, da se mojoj duši dade, po zaslugama Isusovim i po tvomu zagovoru, rajska slava. Amen. (500 dana oproštenja.)

Još dodaj 3 *Zdravomarije* i *Slava ocu*.

POBOŽNOST TRIJU ZDRAVO-MARIJA

Više puta smo u ovoj knjižici ponovili riječima svetaca, da je *pobožnost prema Mariji znak preodređenja; da se pravi Marijin štovatelj ne može izgubiti; da je Marija tako dobra, te ne ostavlja bez nagrade ni najmanji iskaz štovanja.*

Pa dobro, čujte što je ona jednoga dana objavila sv. Matildi: *»Svi oni koji pobožno izmole svaki dan tri Zdravomarije, i koji ustraju u toj kratkoj i laganoj pobožnosti, imat će osiguran spas svoje duše.«*

I koji će grješnik biti tako očajan i tako opak, pa ne će htjeti iskazivati nebeskoj Majci ovo malo štovanje, da od Marije dobije pomoć kršćanskoga življenja i tako sebi osigura raj?

Papa Benedikt XV, promišljajući koliko je pobožnost triju Zdravomarija raširena, i poznavajući mnoge duhovne koristi koje ona donosi, osobito korist dobre smrti oni-

ma koji su je svaki dan vjerno i pobožno vršili, udostojao se je svojim pismom od 30. srpnja 1921. podignuti bratovštinu *Triju Zdravomarija u Bloà* (Blois u Francuskoj) na prvenstvenu nadbratovštinu i obogatiti je oproštenjima i povlasticama.

Dobro će biti trima Zdravomarijama nadodati ovu strjelovitu molitvicu:

O Marijo, moja dobra Majko, očuvaj me danas od smrtnoga grijeha.

Ili još kraće: *Majko moja, čuvaj me smrtnoga grijeha.*

(Kad se ovoj drugoj molitvici dodadu tri Zdravomarije, dobiva se 300 dana oproštenja.)

Zdravo Marijo!

(Pobožna priča)

Bio je neki siromašni bratac. Živio je priprost i pobožan, bavio se molitvom i samostanskim vinogradom. Nije znao čitati i samo je umio moliti: *Zdravo Marijo ...* *Zdravo Marijo* u koru; *Zdravo Marijo* u vinogradu; *Zdravo Marijo* u sobici: uvijek *Zdravo Marijo*. I nazvaše ga »*Brat Zdravomarija*«. Dođe mu čas smrti. On otvori usta, posljednji njegov dah bio je uzdah: *Zdravo Marijo!*

Održaše mu zadušnice. Braća su turobno pjevala psalme za njegovu dušu. Zamukoše; a iz dna nosila ču se glas, kao labuda

iz daljine, koji je govorio: *Zdravo Marijo!* Kad su svršili sveti obredi, prenesoše ga na groblje. Tu blizu samostana. Kovčeg bi spušten u jamu, i zemlja ga pokrije. Vrapčići se sakriše po čempresima; u maslinama su šutjeli češljugari; bio je muk, a ispod zemlje ču se sladak glas: *Zdravo Marijo!*

Prođe više dana, i redovnici dođoše da mole na grobu brata *»Zdravomarije«*. Dođoše i vidješe čudo. Na bratovu grobu prebijeli ljiljan otvarao je svoj mirisni vjenčić, oko kojega se naokolo čitala zlatna slova: *Zdravo Marijo*. Pokušaše iščupati cvijet, ali bio je čvrst. Otkopaše, i vidješe, da je bio pustio žile u usta brata *»Zdravomarije«*.

O blaženih onih usta, koja nauče ponavljati: *Zdravo Marijo!*

(Iz djela *Svečani dani*, Milano, S. Lega.) —
Ferdinand Podestà

MOLITVA NEOSKVRNJENOJ

Presveta bez grijeha začeta Djevice i Majko moja Marijo! K tebi, Majci Gospodina moga, Kraljici svijeta, odvjetnici, ufanju, utočištu grješnika, ja najnevoljniji od svih, danas se utječem. O velika Kraljice, ja se klanjam i hvalim ti za sve milosti, koje si mi do sada udijelila, osobito zato, što si me sačuvala od pakla, koji sam toliko puta zaslužio. Ja te ljubim, predraga Gospo; i od

ljubavi, koju k tebi nosim, obećajem, da ću ti uvijek služiti i sve što mogu učiniti, da te i drugi ljube. U te stavljam sve ufanje svoje, u ruke tvoje polažem sve spasenje svoje; uzmi me za slugu svoga i primi me pod svoj plašt, ti Majko milosrđa. Pa jer toliko možeš kod Boga, očuvaj me ti od svih napasti, ili mi isprosi snagu, da ih vazda do smrti nadvladam. U tebe molim pravu ljubav k Isusu Kristu. Od tebe se nadam, da ću dobro umrijeti. Majko moja, za ljubav koju gojiš k Bogu, molim te, budi mi u pomoći vazda, osobito u zadnji čas života moga. Ne ostavi me sve dotle, dok ne vidiš, da sam spasen u nebu, gdje ću te blagosivati i slaviti milosrđe tvoje na sve vijeke. Tako se nadam, tako budi. (S. Alfons M. de Liguori.)

Tko pobožno izmoli tu molitvu pred slikom Majke Božje, dobiva tri godine oproštenja; je li tako molio za mjesec dana, može uz obične uvjete dobiti potpuno oproštenje.

KRUNIČICA POUZDANJA U MARIJU

℣. *Bože, u pomoć mi priteci.*

℟. *Gospodine, pohiti da mi pomogneš.*

Tada se izmoli lijepa molitva sv. Bernarda:

Spomeni se, o predobrostiva Djevice Marijo, kako se nije nikad čulo, da si ikoga zapustila, koji se k tebi u zaštitu utekao,

tvoju pomoć zatražio i tvoj zagovor zaprosio. Ovim pouzdanjem obodren utječem se i ja k tebi, Djevice djevica, k tebi, Majko, dolazim, pred tobom eto stojim ja grješnik i uzdišem. Nemoj, Majko Riječi Božje, prezreti riječi mojih, nego ih milostivo poslušaj i usliši. Amen. (3 godine oproštenja)

Slatko Srce Marijino, budi spasenje moje! (300 dana oproštenja)

Taj se uzdah ponovi deset puta, a onda se opet moli molitva *Spomeni se* itd. Tada iznova deset puta uzdah: *Slatko Srce Marijino, budi spasenje moje.* I sve tako do kraja krunice.

SEDAM RADOSTI, KOJE MARIJA UŽIVA U NEBU

1. — Raduj se, o neoskvrnjena Zaručnice Duha Svetoga, radi onoga zadovoljstva, što ga sada uživaš u raju, jer si poradi svoje čistoće i djevičanstva uzvišena iznad svih anđela i uzdignuta iznad svih svetih. *Zdravo Marijo.*

2. — Raduj se, o Majko Božja, radi onoga veselja, koje osjećaš u raju, jer kako sunce ovdje na zemlji rasvjetljuje sav svijet, tako ti svojim sjajem resiš i činiš da odsijeva čitav raj. *Zdravo Marijo.*

3. — Raduj se, o Kćerko Božja, radi uzvišenoga dostojanstva, na koje si bila

uzdignuta u raju, jer svi kori anđela, arkanđela, prijestolja, gospodstva i svih blaženih duhova časte te, štuju te i priznaju te za Majku svoga Stvoritelja i na svaki su tvoj i najmanji mig najposlušniji. *Zdravo Marijo.*

4. — Raduj se, o Službenice Presv. Trojstva, radi one velike moći, koju imaš u raju, jer sve milosti koje prosiš od svoga božanskog Sina Isusa odmah su ti udijeljene; pače, kako kaže sv. Bernard, ne daje ovdje na zemlji nikakovu milost, koja prije ne prođe preko tvojih presvetih ruku. *Zdravo Marijo.*

5. — Raduj se, o uzvišena Kraljice, jer si ti jedina zaslužila sjediti ob desnu svoga presvetoga Sina, koji sjedi ob desnu vječnoga Oca. *Zdravo Marijo.*

6. — Raduj se, o Ufanje grješnika, Utočište nevoljnih, radi velike radosti, koju uživaš u raju gledajući, kako Vječni Otac sve one, koji te hvale i štuju na ovomu svijetu, nagrađuje svojom svetom milošću na zemlji, i svojom neizmjernom slavom na nebu. *Zdravo Marijo.*

7. — Raduj se, o Majko, Kćerko, Zaručnice Božja, jer sve milosti, sve radosti, sva veselja, koje sada uživaš u raju, nikada se ne će umanjiti; pače će se povećavati do

sudnjega dana i trajat će uvijeke. *Zdravo Marijo.*

Molitva

O slavna Djevice Marijo, Majko moga Gospodina, izvore svake naše utjehe, radi ovih tvojih radosti, koje sam sada spominjao sa najvećom pobožnošću što sam mogao, molim te, da mi od Boga isprosiš oproštenje mojih grijeha i neprestanu pomoć njegove svete milosti, da se nikad ne pokažem nedostojnim tvoje zaštite, nego budem tako sretan, da primim sve one nebeske blagodati, koje ti običavaš isprositi i dijeliti svojim slugama, koji se pobožno sjećaju ovih radosti, u kojima pliva tvoje lijepo Srce, o besmrtna Kraljice neba. Tako budi.

Sv. Toma Kenterberijski (Canterbury) običavao je svaki dan moliti 7 *Zdravomarija* na čast sedam radosti, koje je Marija imala na zemlji: Navještenje, Pohođenje, Porođenje Isusa Krista, Bogojavljenje, Nalazak Isusa u hramu, Uskrsnuće i Uzašašće na nebo. Jednom mu se prikaza Djevica i reče: *Toma, tvoja pobožnost vrlo mi je ugodna; ali zar se sjećaš samo radosti, koje sam imala na zemlji? Odsada unaprijed sjećaj se i onih, koje uživam u nebu, jer ja ću utješiti i prikazat ću na času njihove smrti momu božanskom Sinu sve one, koji budu častili jedne i druge za vrijeme svoga života.*

I tako ga je pozvala, da doda još 7 *Zdravomarija* na čast sedam radosti, koje ona uživa u nebu.

ZDRAVO MARIJO!

Čuj, o kćerce, glas tvoje Majke:

Ljubi moga Isusa, koji je za te umro na križu; vrši njegov zakon; i ja ću ti biti vrlo nježna Mati.

Često upravi svoju misao na nebo, i ne daj da te zavedu varave radosti zemlje. Pođi uskim putem, jer široki i udobni vodi k vječnoj propasti.

Dobro razmatraj ove riječi: Što koristi čovjeku dobiti čitav svijet, ako onda izgubi svoju dušu?

Ljubi me, kako ja tebe ljubim; i nastoj nasljedovati moje kreposti, ako mi hoćeš dati pravi dokaz svoje pobožnosti.

Moli svaki dan svoje molitve, jer svaki dan trebaš Božje pomoći.

Ja ljubim one koji me ljube. Koji me traže, naći će me, i imat će od Gospodina život vječni.

Ljubi svetu čistoću i čuvaj je kao najdraži i najdragocjeniji dragi kamen, što ga možeš imati na zemlji.

Milosti puna

Čuj, o kćerce, glas tvoje Majke:

Plači nad propašću tolikih duša i moli za bijedne grješnike.

Spomeni se, da sam Majka milosrđa prema svima.

Slušaj uvijek dobro sv. Misu: ona je vrelo milosti i blagoslova bez broja.

Boj se Gospodina, jer je pravedan; ali nadasve ljubi ga, jer je dobar.

Nauči se od moga Isusa biti krotka i ponizna srca, i uživat ćeš velik mir u svojoj duši.

Zgražaj se od smrtnoga grijeha kao od nakazne zmije.

Misli često na posljednje svoje: smrt, sud, raj, pakao; i nikad ne ćeš sagriješiti.

Život bježi kao munja, a vječnost ne će nikada svršiti! Misliš li na to?

Saziđuj bližnjega svojim dobrim ptimjerom: to je velik apostolat.

Goji veliku ljubav prema Isusovu Srcu i utješi ga naknadnom svetom Pričešću na prvi petak u mjesecu.

Prigrli razabrano svoj križ i sjećaj se, da put križa vodi u nebo.

Gospodin s tobom

Još počuj, kćerce, glas svoje Majke:

Dva se gospodara otimlju o tvoju dušu: Bog i sotona. Komu ćeš je dati? Tmasti oblaci gomilaju se nad obzorjem: zazivlji me s vjerom, ja ću rastjerati oluju.

Stavi pod noge svaki ljudski obzir: ako se stidiš Boga, Bog će se stidjeti tebe.

Shvati dobro: plesovi, nečedna moda, zla štiva i razgovori čine dušu robinjom sotone.

Nikad se ne smiješ umoriti moleći: tko moli, zastalno će se spasiti. Samo ti jedno ima biti na srcu: pod svaku cijenu spasiti svoju dušu.

Budi uvjerena, da je sve ispraznost ispraznosti, osim ljubiti Boga i njemu samomu služiti.

Za sve nađeš vremena; a zašto ga ne nalaziš i za malo razmatranja?

Evo, kćerce, moga srca; dajem ga tebi, a ti meni daj svoje bez pridržaja.

Oni koji me štuju, imat će život vječni. A štuješ li me ti svojim životom?

Imaš samo jednu dušu. Ako je spasiš, sve je spašeno; ali ako je izgubiš, sve je izgubljeno.

Stavi u me svoje pouzdanje, i ne ćeš se smutiti nikada.

OTAJSTVA SV. RUŽARIJA (ili KRUNICE)

I. — Otajstva radosna

(Ponedjeljkom i četvrtkom)

1. — U prvom otajstvu radosnom razmišljat ćemo, kako Arhanđeo Gabrijel navijesti blaženoj Djevici Mariji, da će začeti i poroditi Sina Božjega po kreposti Duha Svetoga. — *Očenaš*, 10 *Zdravomarija, Slava Ocu.*

2. — U drugom otajstvu žalosnom razmišljat ćemo, kako blažena Djevica Marija pohodi svoju rodicu svetu Elizabetu i osta s njome tri mjeseca. *Očenaš*, 10 *Zdravomarija, Slava Ocu.*

3. — U trećem otajstvu radosnom razmišljat ćemo, kako blažena Djevica Marija porodi Gospodina našega Isusa Krista u špilji u Betlemu i postavi ga

u jasle. *Očenaš,* 10 *Zdravomarija, Slava Ocu.*

4. — U četvrtom otajstvu radosnom razmišljat ćemo, kako blažena Djevica Marija prikaže Ocu nebeskome svoga Sina u hramu na ruke starca Šimuna, četrdeseti dan poslije porođenja. *Očenaš,* 10 *Zdravomarija, Slava Ocu.*

5. — U petom otajstvu radosnom razmišljat ćemo, kako blažena Djevica Marija nađe svoga Sina treći dan u hramu, gdje se razgovara s naučiteljima, kad mu je bilo dvanaest godina. *Očenaš,* 10 *Zdravomarija, Slava Ocu.*

II. — Otajstva žalosna

(Utorkom i petkom)

1\. — U prvom otajstvu žalosnom razmišljat ćemo, kako se Gospodin naš Isus Krist pomoli svome nebeskome Ocu i oznoji krvavim znojem u vrtu Getsemani. *Očenaš,* 10 *Zdravomarija, Slava Ocu.*

2\. — U drugom otajstvu žalosnom razmišljat ćemo, kako Gospodin naš Isus Krist bi privezan kamenitom stupu i nemilo bičevan u dvoru Pilatovu. *Očenaš,* 10 *Zdravomarija, Slava Ocu.*

3\. — U trećem otajstvu žalosnom razmišljat ćemo, kako Gospodin naš Isus Krist bi okrunjen trnovom krunom. *Očenaš,* 10 *Zdravomarija, Slava Ocu.*

4\. — U četvrtom otajstvu žalosnom razmišljat ćemo, kako Gospodin naš Isus

Krist bi osuđen na smrt, te se uputi put gore Kalvarije, noseći na svojim ramenima pretežko drvo križa. *Očenaš,* 10 *Zdravomarija, Slava Ocu.*

5. — U petom otajstvu žalosnom razmišljat ćemo, kako Gospodin naš Isus Krist bi propet na tvrdom drvu križa između dva razbojnika, a ondje ga gledaše njegova žalosna Majka Marija. *Očenaš,* 10 *Zdravomarija, Slava Ocu.*

III. — Otajstva slavna

(Srijedom, subotom, i nedjeljom)

1. — U prvom otajstvu slavnom razmišljat ćemo, kako Gospodin naš Isus Krist treći dan po svojoj muci i smrti slavno uskrsnu od mrtvih, da već nigda ne umre. *Očenaš,* 10 *Zdravomarija, Slava Ocu.*

2. — U drugom otajstvu slavnom razmišljat ćemo, kako Gospodin naš Isus Krist četrdeset dana poslije svoga uskrsnuća uzađe na nebesa i sjede ob desnu nebeskoga Oca. *Očenaš,* 10 *Zdravomarija, Slava Ocu.*

3. — U trećem otajstvu slavnom razmišljat ćemo, kako Gospodin naš Isus Krist posla Duha Svetoga vrh apostola u prilici ognjenih jezika. *Očenaš,* 10 *Zdravomarija, Slava Ocu.*

4. — U četvrtom otajstvu slavnom razmišljat ćemo, kako blažena Djevica Marija preminu s ovoga svijeta i bi od anđela s velikom slavom uznesena na nebesa. *Očenaš,* 10 *Zdravomarija, Slava Ocu.*

5. — U petom otajstvu slavnom razmišljat ćemo, kako blažena Djevica Marija bi okrunjena od presvetoga Trojstva za kraljicu neba i zemlje, i rajsko uživanje svih svetih. *Očenaš,* 10 *Zdravomarija, Slava Ocu.*

Dobro je djecu već izmalena naučiti ova otajstva radosna, žalosna i slavna.

LITANIJE LAURETANSKE

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.
Oče nebeski, Bože, smiluj se nama.
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože, smiluj se nama
Duše Sveti, Bože, smiluj se nama.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj se nama.

Sveta Marijo,
Sveta Bogorodice,
Sveta Djevo djevica,
Majko Kristova,
Majko Božje milosti,
Majko prebistra,
Majko prečista,
Majko neoskvrnjena,
Majko nepovrijeđena,
Majko ljubezna,
Majko divna,
Majko dobroga savjeta,
Majko Stvoriteljeva,
Majko Spasiteljeva,
Djevice premudra,
Djevice časna,
Djevice hvale dostojna,
Djevice moguća,
Djevice milostiva,
Djevice vjerna,
Ogledalo pravde,
Prijestolje mudrosti,
Uzroče naše radosti,
Posudo duhovna,
Posudo poštovana,
Posudo uzorna pobožnosti,
Ružo otajstvena,
Tornju Davidov,
Tornju bjelokosni,
Kućo zlatna,

moli za nas!

Škrinjo zavjetna,
Vrata nebeska,
Zvijezdo jutarnja,
Zdravlje bolesnih,
Utočište grješnika,
Utjeho žalosnih,
Pomoćnice kršćana,
Kraljice anđela,
Kraljice patrijarha,
Kraljice proroka,
Kraljice apostola,
Kraljice mučenika,
Kraljice ispovijedalaca,
Kraljice djevica,
Kraljice svih svetih,
Kraljice bez grijeha istočnoga začeta,
Kraljice svete krunice,
Kraljice mira,

moli za nas

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta,
oprosti nam, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta,
usliši nas, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta,
smiluj se nama.

Na glas zvona

ujutro, na podne i uvečer

Anđeo Gospodnji navijestio Mariji. — I ona začela po Duhu Svetom.
Zdravo Marijo.

Evo službenice Gospodnje. — Neka mi bude po riječi tvojoj.

Zdravo Marijo.

I Riječ tijelom postala. — I prebivala među nama.

Zdravo Marijo.

℣. Moli za nas, sveta Bogorodice! —

℟. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Milost svoju, molimo te, Gospodine, ulij u duše naše, da mi, koji smo po anđelovu navještenju spoznali utjelovljenje Krista, Sina tvoga, po muci njegovoj i križu k slavi uskrsnuća privedeni budemo. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

U uskrsno vrijeme
moli se stojeći, mjesto »Anđeo Gospodnji«,
ovo:

Kraljice neba, raduj se, Aleluja.
Jer koga si bila dostojna nositi, Aleluja.
Uskrsnu, kako je rekao, Aleluja.
Moli za nas Boga! Aleluja.
Raduj se i veseli se, Djevice Marijo, Aleluja.
Jer uskrsnu Gospodin uistinu. Aleluja.

Pomolimo se.

Bože, koji si se dostojao razveseliti svijet uskrsnućem Sina svoga, Gospodina na-

šega Isusa Krista, daj, molimo te, da po njegovoj Majci Djevici Mariji postignemo radosti vječnoga života. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Tri *Slava Ocu* na čast Presv. Trojstva.

POBOŽNE VJEŽBE U ČAST MARIJI

1. — Moliti svaki dan, ujutro i uvečer, tri *Zdravomarije* na Gospinu čast.

2. — Pozdraviti svaku Gospinu *sliku* naklonom glave govoreći: *Zdravo Kraljice!*

3. — Prositi njezin *blagoslov* svaki put, kad imamo činiti nešto važno.

4. — Biti točan u moljenju *Angelusa* (Anđeo Gospodnji ....) ujutro, na podne i uvečer.

5. — Moliti svaki dan lijepu molitvu svetoga Bernarda: *Spomeni se, o predobrostiva.*

6. — Naknaditi strašne psosti, koje čujemo protiv nje, govoreći odmah uzdah: *Blagosloveno budi sveto i bezgrješno začeće Blažene Djevice Marije, Majke Božje!*

7. — Moliti *devetnice* kao pripravu na njezine svetkovine uz pobožne vježbe i primanje svetih Sakramenata.

8. — *Postiti* jedan dan u sedmici, u subotu, na njezinu čast, ili barem toga dana odreći se komadića mesa.

9. — Upisati se u *Karmelsku bratovštinu* i pobožno uvijek nositi na sebi, dan i noć, škapular ili medaljicu, koja ga zamjenjuje. Sama Presveta Djevica zajamčila je raj onomu, koji vjerno ustraje u toj vježbi, i obećala je, da će ga osloboditi iz čistilišta prve subote poslije njegove smrti, ako izvrši i one druge propisane uvjete.

10. — Kad god čujemo gdje izbija sat, reći ćemo:

Sada i na smrti, — o Marijo, ti mi
Pod zaštitu svoju — Srce, dušu primi!

11. — Vršiti pobožnost mjeseca *svibnja* i mjeseca *listopada.*

12. — Moliti *kruničice strjelovitih molitvica* s oproštenjima, ponavljajući na svakome zrnu krunice po jednu strjelovitu molitvicu mjesto *Zdravomarijâ.*

13. — Nakloniti glavu izgovarajući njezino presveto *Ime.*

14. — Odmah se njoj *uteći,* čim osjetimo da nas uznemiruje koja napast.

15. — Upisati se u Marijinu *kongregaciju* i širiti štovanje prema njoj.

16. — *Pričestiti se* prve subote svakoga mjeseca, da postigneš obraćenje bijednih grješnika.

17. — Izmoliti svaki dan čitavo *Ružarje* ili barem jedan njegov *dio.* Neka i djeca izmole barem jednu *deseticu.*

Samo se po sebi razumije, da nije nužno vršiti *sve* ove pobožne vježbe. Ali znajući mi, koliko je naša preslatka nebeska Majka velikodušna nagrađujući svaki i najmanji čin štovanja prema njoj, nastojat ćemo učiniti sve što možemo, da sebi osiguramo njezinu zaštitu.

Sv. Ivan Berkmans na času smrti zapitan od svoje subraće, koja je vježba Mariji najugodnija, odgovori: *»Bilo koja, samo neka je ustrajna.«*

OPROŠTENJA ZA VRŠENJE SVIBANJSKE POBOŽNOSTI

a) Vjernici, koji u mjesecu svibnju pobožno sudjeluju kod javne svibanjske pobožnosti, dobivaju:

oproštenje od sedam godina svaki dan;

potpuno oproštenje, ako su barem deset dana prisustvovali toj pobožnosti, pa se još ispovjedili, pričestili se i molili na odluku Svetoga Oca Pape.

b) Vjernici, koji su toga mjeseca privatno molili ili druge pobožne vježbe na Gospinu čast vršili, dobivaju:

oproštenje od pet godina svaki dan;

potpuno oproštenje, uz obične uvjete, ako su tu pobožnost vršili čitav mjesec svaki dan. — No gdje ima i *javna* svibanjska

pobožnost, to oproštenje za privatnu pobožnost mogu dobiti samo oni, koji su zakonito zapriječeni sudjelovati kod javne pobožnosti. (Vidi: *Preces et pia opera*, br. 295.)

POSVETA BLAŽENOJ DJEVICI MARIJI

O presveta Djevice Marijo, Majko Božja i Majko naša, ja ... N. N. ..., premda najnedostojniji tvoj sluga, prostrt pred tvojim nogama, u prisutnosti svemogućega Boga i svega nebeskoga dvora, prikazujem ti i predajem ti svoje srce sa svim njegovim osjećajima i potpuno ga tebi posvećujem. Ti ga čuvaj, posveti ga, raspali ga svega ljubavlju prema tebi i prema tvomu božanskom Sinu Isusu i ne dopusti, da ga ikad više okaljam grijehom; da pošto sam te na zemlji štovao i ljubio, uzmognem jednoga dana doći u nebo, da pjevam tvoje božansko milosrđe. Tako budi.

STRJELOVITE MOLITVICE S OPROŠTENJIMA

(svaka po 300 dana)

1. Isuse!
2. Marijo!
3. O sveti Josipe, poočime našega Gospodina Isusa Krista i pravi zaručniče Djevice Marije, moli za nas!

(Ako se pobožno izmole svatri sveta imena zajedno: *Isuse, Marijo, Josipe,* dobiva se sedam godina oproštenja, a tko ih je pobožno izgovarao svaki dan za mjesec dana, taj uz obične uvjete može dobiti i potpuno oproštenje.)

4. Slatko Srce Marijino, budi spasenje moje!

5. Blagosloveno budi sveto i bezgrješno Začeće blažene Djevice Marije, Majke Božje!

6. Naša Gospo od Presvetoga Srca, moli za nas!

7. Majko ljubezna, žalosna i milostiva, moli za nas!

8. Marijo, ufanje naše, budi nam milostiva!

9. O Marijo bez grijeha začeta, moli za nas, koji se tebi utječemo!

10. Naša Gospe Sinjska, moli za nas!

11. Naša Gospe Lurdska, moli za nas!

12. Naša Gospe ... (od Zdravlja, *ili bilo pod kojim od crkvene vlasti odobrenim zazivom*), moli za nas!

13. Majko žalosna, Majko kršćana, moli za nas!

14. Naša Gospe od Presvetoga Sakramenta, moli za nas! *(moli se pred izloženim Svetotajstvom)*

15. Kraljice presvetoga Ružarja, moli za nas!

16. Isuse, Josipe i Marijo, dajte da se u miru s vama odijeli duša moja *(7 godina oproštenja)!*

17. Naša Gospe dobrih nauká, moli za nas!

18. Tebi, o Djevice Majko, koja nikada nisi bila dodirnuta nikakovom ljagom grijeha ni istočnoga, ni osobnoga, preporučujem i predajem čistoću svoga srca.

19. Marijo, pomoćnice, kršćana, moli za nas!

20. Majko moja, uzdanje moje!

21. Majko milosrđa, moli za nas!

22. O Marijo, učini, da živim u Bogu, s Bogom i za Boga!

23. Neoskvrnjena Kraljice mira, moli za nas!

24. Majko sirota, moli za nas!

25. Marijo, Majko Božja i Majko milosrđa, moli za nas i za sve one, koji su umrli u poljupcu Gospodnjem.

26. Djevice prije poroda, moli za nas.
Zdravo Marijo.
Djevice u porodu moli za nas.
Zdravo Marijo.
Djevice poslije poroda, moli za nas.
Zdravo Marijo.

27. Učini me dostojnim, da te hvalim, Djevice presveta;

Daj mi jakosti proti neprijateljima tvojim!

28. Sveta Marijo, oslobodi nas od paklenih muka!

29. Djevice Marijo, Isusova Majko, učini nas svetima! (Sv. Josip Kotolengo)

30. Djevice Bogorodice, Marijo, moli Isusa za me!

31. Marijo, Majko milosti, Majko milosrđa, ti nas od neprijatelja brani i na času smrti primi.

32. S milim porodom svojim neka nas blagoslovi Djevica Marija!

33. Naša Gospe dobre smrti, moli za nas!

ZDRAVO, KRALJICE

(Talijanski prepjevao pjesnik-svećenik *Jakov Zanella*, na hrvatski prenio F. S. P.)

Kraljice neba, ti si oproštenja
I milosrđa nepresušno vrelo;
Ljubavi Majko, radosti življenja,
Jedina nado, uzdanje nam bijelo,
Zdravo nam da si! K tebi podižemo
Mi prognanici, Evini sinovi
Umorne oči, k tebi uzdišemo
Iz plačnih dola i nevolja ovih.
Pomoćnica si, daj pomozi mila
I k boli našoj pogled blag obrati.
Oh, na pomoći moć nam tvoja bila

Na izlasku iz ropstva, dobra Mati!
I tad pokaži Isusa nam divna,
Plod blagoslovljen djevičanstva tvoga.
O čuj nas, Djevo slatka, milostivna,
Marijo blaga, Majko našeg Boga!!

(Iz djela »*Milton i Galileo*«.)

Na sastancima trećega Reda i pobožnih društava, katoličkih udruženja, na priredbama naših uzgojnih zavoda, neka se upozna i neka se deklamira ovaj prepjev molitve *Zdravo Kraljice.*

MOJ KRIŽ JE PREVEČ TEŽAK

(Španjolska priča)

Vrlo strmom oporom stazom, opaljen ognjevitim suncem, vukao je vrlo mučno križ svoga života umoran putnik.

Kad je pala noć, sav satrven i ubijen govorio je sam sebi:

— *Ah, težak li je križ, koji mi je dao Gospodin! Joj meni!... znam, da svi moramo nositi svoj križ, da budemo slični Isusu Kristu; ali ovaj moj satire me svojom težinom. Moj Bože!... moj Bože! zar mi ga ne bi mogao učiniti lakšim?*

I zaspi duboko, a u snu mu se najednom prikaza Isus Krist, u veliku sjaju, koji mu reče milim glasom:

— Ti bi, dakle, htio uzeti drugi križ, lakši od toga svoga?

— Oh! da, Gospodine! Siromah sam, star sam, ne mogu više!... Već je šezdeset godina, što idem noseći ovaj teški križ. Ja ga ljubim, jer znam, da mi dolazi od tebe; ali ipak, Gospodine...

— Razumio sam, sine moj! Dođi sa mnom, — i povede ga u neku veliku dolinu, svu prekrivenu križevima. Kad su tamo stigli, Gospodin mu reče:

— Ovdje su skupljeni svi križi, koji po mome Milosrđu treba da ljudima otvore rajska vrata. Spusti svoj križ na zemlju i biraj između ovih, koji ti se najviše svidi.

Putnik pogleda naokolo i preplaši se, prestravi se na pogled tolike bezbrojne množine križeva, koje su nosili ljudi od početka svijeta i još će ih nositi oni, koji će dolaziti do konca vjekova.

Dugo ih je okušavao: gledao je, koliko je koji težak; vrtio ih i prevrćao; stavljao ih na leđa i opet spuštao. Svi su bili preveć teški. A bilo ih je svake vrste. Križevi kleveta — bijede — glada — dugova — izgnanstva — bolesti — suhoća — kavga — izdaja — nepoćudnih ćudi — progonstva — ropstva — djetinje nezahvalnosti — muževljevih okrutnosti i mana — ženskih nevjera — itd., itd.

Gospodine, smijem li uzeti ovaj?
— Pa uzmi ga, — reče mu ljubezno Isus.

Pred svakim je od njih govorio:

— *Ne!... ne!... ovoga ne!... Bio je bolji onaj moj stari,* — i nije mogao naći jednoga, koji bi mu pristajao.

— *Ali bez križa na zemlji* — veli mu Isus Krist — *nema krune na nebu!*

Putnik se vrati i stane ih opet ogledati. Dugo je tražio s druge strane, a onda malodušno obori glavu i bio je vrlo tužan.

Tada Isus, uz ljubezni osmijeh, pokaza mu rukom jedan križ i reče:

— *Okušaj ovaj, sine moj!*

Putnik podigne oči prema križu, koji mu je pokazan, i zaista mu se učini mnogo ljepši nego ijedan drugi. Približi mu se, podigne ga, radost mu sijevnu u očima, a iz grudi mu se izvinu dubok uzdah, te kliknu:

— *I ovaj je težak, istina je; ali prema svim drugima, a osobito prema onome, koji sam prije nosio, vidim da je lakši i bolji od ijednoga. Gospodine, smijem li uzeti ovaj?*

— *Pa uzmi ga,* — reče mu ljubezno Isus.

Tada on pruži ruke za križem, i stavljajući ga na ramena — ote mu se krik... *Bio je to njegov stari križ! Križ, koji mu je Bog u svome Milosrđu bio dao, a koji je on umoran odložio, jer mu se činio preveć teškim!!...*

I ti, brate moj, kad osjetiš da ćeš klonuti pod težinom svoga križa; i kad budeš

napastovan reći, da je on za te preveć težak, dok će ti se lakšim činiti križevi koje drugi nose: sjeti se pouke, koju ti daje ova lijepa priča. U njoj je predočena povijest svakoga čovjeka. Ozbiljno razmišljaj o riječima sv. Augustina:

— *Tko se u nevoljama ponizi i odano se preda Božjoj volji, on je zrno za raj; tko se uzoholi i srdi i zato ostavlja Boga, taj je slama za pakao.*

GORLJIVO ŠIRITE pobožnost prema Presvetoj Majci Mariji i s pomoću ove knjižice. Nastojte, da ona u što većemu broju zađe u kršćanske hrvatske obitelji, u obitelji vaših znanaca i prijatelja. — KOJI ŠIRE MOJU POBOŽNOST — uvjerava nas Presveta Djevica — IMAT ĆE ŽIVOT VJEČNI.«

Kazalo

DODATAK

MILANI A. — DR FRA S. PETROV

VELIKO OBEĆANJE

II izdanje   10.000 primjeraka

Zlatna knjižica koju je s talijanskoga preveo dr fra Stanko Petrov, štampana je u prošloj godini u 5000 primjeraka i čitava je naklada uprav razgrabljena kroz samih nekoliko mjeseci, a nove naružbe uvijek stižu.

Priprema se novo izdanje i kroz kratko vrijeme biti će gotovo. Radi ogromne povišice cijena papiru i radne snage, prisiljeni smo da cijene nešto povisimo.

»Veliko Obećanje« zapada:

1). Broširano sa trobojnom naslovnom slikom . . . Din. **11**

2). Uvezano u platno . . . „ **16**

3). Sa zlatnim rezom i kutijicom „ **32**

Na svakih naručenih 10 komada jedan šaljemo na dar. Sve narudžbe prima: *Samostan sv. Lovre — Šibenik.*

»Veliko Obećanje« najzgodniji je dar za prvu sv. Pričest, za sv. Krizmu i za Ženidbu. Nijedna kršćanska kuća ne bi smjela biti bez ove knjižice.